

*El futur digital
de la ràdio i la televisió*

PARLAMENT DE CATALUNYA

El futur digital de la ràdio i la televisió

VI Jornada Parlamentària
sobre Mitjans de Comunicació Audiovisuals

PARLAMENT DE CATALUNYA

Barcelona, 2006

BIBLIOTECA DE CATALUNYA, DADES CIP

Jornada Parlamentària sobre Mitjans de Comunicació Audiovisual
(6a : 2006 : Barcelona)

El Futur digital de la ràdio i la televisió : VI Jornada Parlamentària
sobre Mitjans de Comunicació Audiovisuals. (Testimonis parlamentaris ; 25)
ISBN 84-393-7314-7

I. Catalunya. Parlament II. Títol III. Col·lecció: Testimonis parlamentaris ; 25
1. Mitjans de comunicació digitals Catalunya Congressos 2. Radiodifusió digital
Catalunya Congressos 3. Televisió digital Catalunya Congressos
621.396/.397(467.1)(061.3)

Primera edició, desembre del 2006 (edició núm. 272)

Col·lecció Testimonis Parlamentaris, 25

© Parlament de Catalunya
Parc de la Ciutadella, s/n · 08003 Barcelona
Tel. 933 046 635 · Fax 933 046 636
www.parlament.cat
A/e: edicions@parlament.cat

Imprès a: Indústries Gràfiques Gabriel Gibert, SA (Tarragona)
Enquadernat a: Enquadernacions Fontanet, SL (Lleida)

Tiratge: 650 exemplars

ISBN: 84-393-7314-7

Dipòsit legal: B-53315/2006

Taula de continguts

Presentació	7
Ernest Benach	
Carme-Laura Gil	
Obertura	13
Ernest Benach	
Joan Majó	
Francesc Codina	
I Sessió. Els aspectes tecnològics de la digitalització	23
<i>TDT: Què hem fet i on som?</i> / Pere Vila	25
<i>La recepció digital a les llars catalanes</i> / Emili Prado	32
<i>La transmissió del senyal digital</i> / Ramon Pallarès	40
<i>L'experiència francesa de la digitalització</i> / Thierry Vachey	45
Taula rodona	58
II Sessió. Repercussions socials, culturals i econòmiques de la ràdio i la televisió digitals	65
<i>Les experiències «Micromercats» i «Maresme digital»</i> / Joan Rosés	67
<i>La proposta del Govern de la Generalitat de Catalunya sobre la TDT</i> / Santiago Ramentol	72
<i>La perspectiva de les televisions locals</i> / Miquel Bonastre	77
<i>L'experiència d'implantació del sistema digital a Alemanya</i> / Gernot Schumann	81
<i>Repercussions culturals de la digitalització a Catalunya</i> / Joan Manuel Tresserras	88
Taula rodona	92
III Sessió. Oferta de continguts a través de nous operadors digitals	103
<i>L'oferta pública de TDT de la TVC</i> / Francesc Escribano	105
<i>L'oferta pública de les televisions locals</i> / Rafel de Ribot	109
<i>L'oferta pública de la ràdio digital des de Catalunya Ràdio</i> / Montserrat Minobis	113
<i>Les prestacions de la radiodifusió privada</i> / Francesc Robert	119
<i>L'experiència britànica d'implantació de la ràdio digital</i> / John Sykes	123
Taula rodona	133

Conclusions	141
Lluís Foix	
Cloenda	151
Ernest Benach	
Joan Majó	
Francesc Codina	
Annexos	
Annex I. <i>TDT: Què hem fet i on som?</i>	163
Annex II. <i>La recepció digital a les llars catalanes</i>	166
Annex III. <i>La transmissió del senyal digital</i>	170
Annex IV. <i>Les experiències “Micromercats” i “Maresme digital”</i>	177
Annex V. <i>La proposta del Govern de la Generalitat de Catalunya sobre la TDT</i>	181
Annex VI. <i>L'experiència d'implantació del sistema digital a Alemanya</i>	186
Annex VII. <i>L'oferta pública de la ràdio digital des de Catalunya Ràdio</i>	190
Annex VIII. <i>L'experiència britànica d'implantació de la ràdio digital</i>	194

Presentació

El M. H. Sr. Ernest Benach (president del Parlament de Catalunya)

Il·lustres membres de la Mesa, senyores diputades, senyors diputats, senyor vice-president del Congrés dels Diputats, senyor director general de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, senyor president del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, senyores i senyors, permetin-me donar-los la benvinguda al Parlament de Catalunya i començar d'aquesta manera l'obertura de la VI Jornada Parlamentària sobre Mitjans de Comunicació Audiovisuals.

Té la paraula, en primer lloc, l'honorable senyora Carme-Laura Gil, presidenta de la Comissió de Control Parlamentari de l'Actuació de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i de les Empreses Filials, que ens farà la presentació de la Jornada.

L'H. Sra. Carme-Laura Gil (presidenta de la Comissió de Control Parlamentari de l'Actuació de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i de les Empreses Filials)

Moltes gràcies, president. En nom, també, dels companys i companyes de la Comissió, em plau donar-los la benvinguda en aquesta VI Jornada sobre Mitjans de Comunicació Audiovisuals i agrair-los l'assistència.

Els organismes i les persones que ens vam encarregar de l'organització d'aquest acte, ens vam posar ben aviat d'acord en el tema de la reflexió d'avui: la migració de l'analògic al digital. Van ser unes paraules que van obrir a la meva ignorància un imaginari que implicava quelcom de misteriós, d'espacial i d'especial. Perquè, com presentar la Jornada a vostès, que són persones expertes i sabedores del tema? Potser només ho podia fer des de la coincidència de ser presidenta de la Comissió i de tenir el privilegi d'haver viscut la part més extraordinària del gran viatge de la comunicació del segle xx.

A meitat dels anys quaranta escoltàvem a l'habitació de casa les veus de la ràdio de galena que havia fet el germà, mentre que al menjador ocupava orgullosa el lloc d'honor la ràdio de caixa de fusta, el gran tòtem familiar. Als cinquanta, la substituï un nou ídol, la televisió, que ens mostrava aquelles imatges distorsionades en blanc i negre, sovint cobertes de neu grisa, com grisa i distorsionada era la vida a la ciutat,

i arreu ens acompanyava la ràdio transistor que ens permetia escoltar notícies diferents en llengües diverses. I a finals dels setanta ja coincidien a l'habitació l'ordinador personal, la televisió i la ràdio.

I és llavors quan comença l'època enlluernadora, la nova tecnol·lustració democràtica, i també la soledat individual. Canvien els hàbits, canvien els espais familiars. Ja no podem castigar dient: «Vés a l'habitació i no surtis fins que t'ho digui!», perquè ara el càstig és: «Surt de l'habitació! Vine al menjador o a la cuina, que hi som gairebé tots.»

Als noranta, que és ara mateix, hi va haver l'explosió del nou *big bang* comunicatiu: el web, la porta oberta al món. En veure les tres ves dobles hi va haver sorpresa, i ens va arribar un somriure sorneguer que ens venia de dos mil anys enrere. El web, les tres ves dobles, eren tres vegades el número 6 hebreu; la ve doble és el número 6 en hebreu, i aquest nombre —6, 6, 6, 666— era el nombre de la bèstia de l'Apocalipsi bíblic. I deia la Bíblia: «I fa que la Terra i els que l'habiten adorin la bèstia, i fa que tots, rics i pobres, lliures i serfs, tinguin una marca, i que ningú no pugui comprar o vendre si no porta la marca, que és el nom de la bèstia i el número del seu nom, i el seu número és el 666», ve doble, ve doble, ve doble. És la comunicació sense límits, és l'interlocutor sense rostre, és una nova cosmologia. Allò que abans anomenàvem «màgia» ara es diu ja «tecnologia».

El 2005, si existís el temps més enllà del que nosaltres podem viure, podríem dir que la biografia de la humanitat és una corba sense límit i un misteri meravellós. Malgrat els esforços de la física i la química perquè les entenguem, la telecomunicació audiovisual és quelcom enigmàtic per a la major part de la gent. A penes hem pogut entendre què vèiem i escoltàvem de manera analògica, tal com érem, podríem dir, i ara ja no és així. I mira que fa cinc-cents anys Galileu digué que l'univers era escrit amb nombres. Des del seu futur, que som ara nosaltres, podem dir que és cert. La comunicació universal és digital, encriptada en dues xifres, minimalista: u/zero, ple/buit, llum/fosc.

Hem tornat als inicis, quan el dígit, el dit, assenyalava sense so, i quan apreníem a escriure les primeres pàgines amb pal, rodona, pal, rodona. I amb la combinació il·limitada pal/rodona som ara informats, instruïts, manipulats, també, i sempre meravellats, seduïts pel nou codi genèticocomunicatiu del segle XXI. Tot allò humà comprimit en dos dígits gairebé primitius.

Bé, de segur que vostès tenen preguntes, que avui les faran, inquietuds tècniques, econòmiques, professionals, sobre el futur digital. Jo en tinc d'identitat. És un fet que al llarg de la història de la humanitat, de generació en generació, s'ha afeblit la memòria. La gran conquesta de l'escriptura ens va fer desmemoriats. Ja no cal recordar; recordar és cosa feixuga, sovint també és dolorosa. I, en canvi, les noves tecnologies ens ofereixen tota la memòria del món.

Però hi trobarem la nostra? En l'espai total, que no volem totalitari i audiovisual, en el nou espai del senyal digital, que omplirà l'univers de continguts cosmopolites potser sense arrels identificadores culturals singulars, hi haurà lloc, temps, hi haurà l'imaginari propi, la llengua i la cultura pròpies d'aquest país nostre, petit, una nació sense Estat, una minoria nacional, que necessita i vol construir un futur col·lectiu per a gentes diverses? A la gran àgora de la comunicació audiovisual, podrà haver-hi

un espai propi català? Més canals? Més programes? Més oferta de continguts? Més qualitat? Més país? Més seducció?

La resposta: jo crec que sí. I és la del compromís convençut. Hi haurà problemes i obstacles, segur, però caldrà, i hi haurà, el compromís i la generositat del Govern, dels ajuntaments, de les institucions, les empreses, els professionals i els usuaris.

La Corporació i la ràdio i televisió locals públiques i privades són garants del futur nacional de l'era digital. El futur digital català és possible econòmicament i culturalment, i si el futur, com es diu, són els passats possibles, les generacions que vindran, potser ens preguntaran, ens felicitaran o ens reclamaran pel que hem fet o hem deixat de fer avui, per com hem construït el futur sociocultural del nostre país.

La radiotelevisió digital és una oportunitat, no ha de ser un risc. Diuen que els dissenys s'han d'adequar a la realitat, i les ambicions, a les oportunitats. La nova era és una nova oportunitat, nostra, de tota la societat. El desig adequat a la realitat avui és: feliç i profitosa Jornada, i moltes gràcies.

Obertura

El M. H. Sr. Ernest Benach (president del Parlament de Catalunya)

Té la paraula, seguidament, l'excel·lentíssim senyor Joan Majó, director general de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió.

El Sr. Joan Majó (director general de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió)

Moltes gràcies.

Honorable senyor president, autoritats, senyores i senyors, bon dia. Aquesta ja tradicional Jornada Parlamentària —ja és la sisena, jo amb molt de gust recordo haver participat no en totes però sí en unes quantes com a convidat— toca, jo crec, el tema que, sense cap dubte, en aquest moment és el tema clau, que és el de la transició al digital.

Permetin-me, al marge de les diferents intervencions que des de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió hi haurà al llarg de tota la Jornada, unes paraules inicials que voldria, molt directament, convertir en l'expressió d'una doble frustració —ja veuen que no em guardo les paraules. Vull expressar una frustració personal i vull expressar una frustració corporativa.

Primer, la frustració personal, perquè és una mica més antiga que la corporativa. La corporativa és recent; només fa un any que sóc director general de la Corporació i, per tant, no pot ser gaire antiga. La personal té deu anys. Jo recordava ahir —pensant una mica aquestes paraules— una reunió —no sé si era la primavera del 94 o la primavera del 95, sé que era primavera, perquè recordo els brots dels arbres, però no sé si era el 94 o el 95— que, per encàrrec del Govern espanyol —jo en aquella època era a Brussel·les—, vaig organitzar en un hotel dels afores de Londres, al sud de Londres, entre representants del Govern espanyol i de Retevisión —que era l'empresa que llavors tenia el monopoli de la transmissió—, amb representants del Govern anglès i de la BBC, i representants del Govern suec i de l'organisme de televisió suec, que no recordo com es deia, una reunió de la qual va sortir gairebé —i això sí que ho he trobat, he trobat els papers— un acord dels tres organismes, no dels governs, però sí de Retevisión, de la BBC...—, de sincronitzar tots tres països amb vista a la

transició al digital. I es van adoptar no pas uns acords, perquè no era una reunió formal, però sí una sèrie de criteris comuns sobre com fer la transició al digital en el cas de la televisió —de la ràdio no se'n parlava gaire en aquell moment— entre Suècia, el Regne Unit i Espanya, i es parlava, en aquells moments, que aquests tres països serien els líders en el procés de transició.

És clar, han passat deu anys o onze, no ho sé, no sé si deu o onze; diguem-ne deu, que és més rodó. Han passat deu anys. En aquest moment el Regne Unit és el líder en el procés de transició; els suecs, juntament amb els finlandesos, són els segons, i en el cas espanyol no sabem si som a la cua o en el lloc abans de la cua, com ens passa sempre en aquests casos. És a dir, durant aquests deu anys, tot el que els altres han fet, aquí no ho hem fet. És clar, això, evidentment, és una frustració. És una frustració particularment en el meu cas, perquè vaig organitzar una mica des de Brussel·les aquella reunió, que va ser molt interessant, però que no ha servit de res. Una frustració corporativa. Quan en aquell moment totes aquestes coses semblava que es tiraven endavant, la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió —jo no hi era—, els diferents antecessors que hi ha hagut en el càrrec que tinc ara s'ho van creure, es van creure allò que era i semblava un procés. I durant anys la Corporació ha fet tots els deures; ha anat desenvolupant, tant en l'aspecte tecnològic com en l'aspecte de programació com en l'aspecte d'experimentació de nous sistemes, ha anat fent tot el que calia fer, de manera que des de fa bastants anys nosaltres som ja allà on havíem de ser. Totes les nostres emissions a més d'en analògic es fan en digital; tenim en marxa tots els procediments de la interactivitat; tenim tot allò que caldria, i ho tenim, i ho dic en primera persona, però ho tenien ja quan jo vaig arribar, o sigui que no té res a veure amb la meua persona, ja hi era i continua essent-hi, i no serveix per a res. Ho fem, ho fem, ho tenim tot a punt, però no serveix per a res.

I llavors és quan jo em faig algunes preguntes, que són les que m'agradaria..., que al llarg de la sessió d'avui també estic segur que altres ponents se les faran: per què hem perdut deu anys?, per què s'han perdut deu anys?

Jo crec personalment que hi ha hagut un error d'anàlisi profund, que ha estat creure que, en la transició al digital, el motor serien continguts nous, i s'han intentat establir canals nous, que han fracassat, perquè fossin aquests nous continguts els que fessin la transició al digital. Jo crec que no s'ha entès que, encara que això és una transició tecnològica, i és molt més que una transició tecnològica, des d'un punt de vista comercial s'ha de tractar com una transició tecnològica. Jo crec que no s'ha entès que la decisió d'adquisició d'un nou televisor o d'una nova ràdio digital no es faria perquè així poguessis rebre uns continguts que no podies rebre anteriorment, perquè no hi havia prou continguts de qualitat i d'interès que justificuessin aquesta decisió. I, en canvi, pensin vostès —jo ho recordo d'aquesta reunió en aquell hotel del sud de Londres—, si ara fa deu anys, una vegada presa la decisió, s'hagués decidit que totes les emissions que es feien en analògic també es fessin en digital, tenint en compte que el procés de renovació del parc de televisors és d'entre dotze i quinze anys, i hi haguessin hagut ja receptors digitals a disposició del públic, després de deu anys, ara, tindríem el 60 per cent del parc digital. Per què? Perquè quan una persona va a comprar-se un televisor, si pot veure exactament el mateix amb un

que amb un altre i un té una durada de vida molt més llarga que l'altre, com la cosa més natural del món s'hauria comprat un televisor digital, si els preus hi haguessin estat d'acord.

Per tant, un adequat procés de transició, tractat... I això és el que es va dir a Londres, no es va dir res més que això: «Tractem-ho com una transició tecnològica, encara que després d'això hi haurà molt més, perquè el digital és molt més que una simple transició tecnològica.»

Això no es va fer així. En el cas concret de l'Estat espanyol, en l'última part de la dècada dels noranta es va creure que amb les noves concessions de televisions digitals hi hauria uns continguts tan interessants que provocarien la compra de televisors digitals. Ni els qui els venien no van fer cap esforç per vendre televisors digitals, ni els qui els fabricaven, ni els qui els havien de comprar tenien cap incentiu per fer-ho. Per tant, malauradament, s'han perdut deu anys i ara som on som.

Aquesta frustració —i amb això acabo, president— inicia un punt d'inflexió? Jo crec que sí i estic convençut que sí —crec que sí i estic convençut que sí. Primer, aquests últims mesos veig una clara voluntat del Govern de l'Estat d'agafar les regnes d'això i de començar a planificar adequadament, i veig un extraordinari interès per part del Govern català de convertir aquest tema en un dels temes en què podem ser capdavanters d'una transició.

És molt complicada, però molt interessant, aquesta aposta que l'apagada digital es pugui fer a Catalunya abans que a la resta de l'Estat. És molt complicat jurídicament, tècnicament, ens ho hem estat mirant i és complicat, però jo crec que és d'aquells reptes que val la pena agafar, perquè, d'alguna manera, marquen tot un procés que val la pena.

Per tant, si a aquesta voluntat del Govern de l'Estat, a aquesta voluntat forta que jo veig en el Govern espanyol —no cal dir la voluntat de la Corporació, perquè, com us deia abans, ja ho tenim tot fet, el que ara hem de fer és tornar-hi, posar-nos-hi i reprendre-ho—, si a això s'afegeix —i aquesta és la meva darrera observació— de veritat la voluntat del sector industrial d'entendre que ara ja els toca guanyar els diners amb el digital... No ens equivoquem: els processos de transició en el món de l'electrònica de consum estan molt basats en les apostes de la tecnologia que cada any per Nadal ha de representar el gran volum de les vendes. Per exemple, aquest any passat s'ha apostat —cosa que em sembla molt bé— perquè les vendes creixin sobretot amb les pantalles, les pantalles planes, i així ha anat. Encara no hi ha hagut ni un sol any que s'hagi apostat perquè sigui el digital. Això encara no ha passat. I és important que els fabricants, és important que els distribuïdors, és important que tot el sector comercial i industrial, d'acord amb els governs, o d'acord amb el Govern —en el cas concret català d'acord amb el Govern català—, diguin: «Doncs l'any que ve serà.» Si es diu que l'any que ve serà, l'any que ve serà.

Jo crec que en aquests moments hi ha les raons perquè sigui així, i, per tant, és important que, al costat d'una planificació, al costat d'una voluntat, hi hagi un acord, un consens amb el sector industrial, i això pot clarament donar aquesta empenta que ens faci recuperar una mica aquest lideratge que hem perdut.

Voldria acabar dient simplement que espero que això sigui així, que espero que comencem a entendre que ara va de debò, després de deu anys de dir-ho però

que no hi ha anat, i si d'aquesta reunió d'avui en poden sortir elements que permetin conjuntar totes aquestes voluntats valdrà la pena haver-ho fet i valdrà la pena que tots ens hi posem.

Moltes gràcies, president.

El president

Té la paraula l'excel·lentíssim senyor Francesc Codina, president del Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

L'I. Sr. Francesc Codina (president del Consell de l'Audiovisual de Catalunya)

Molt honorable senyor president del Parlament, vicepresident del Parlament, membres de la Mesa, diputades, diputats, vicepresident del Congrés, amigues i amics, segurament dec ser dels més antics en l'organització de les diferents jornades. Em va tocar la primera, la segona i la tercera fer-ho com a membre de la Mesa, i a partir de la quarta com a president del Consell de l'Audiovisual, i per això no m'és difícil recordar què és el que hem fet durant aquests anys, per a què han servit, per què ens vam plantejar el que ens vam plantejar en cada moment. I, d'una forma molt especial, avui que, sent la sisena, tornem al tema de la digitalització, perquè ja en vàrem parlar l'any 97. Aquí potser podria estar en part d'acord amb l'exposició que ha fet Joan Majó. Jo acabaré amb un to d'esperança, no de desencany.

Però, amb tot, deixin-me que els recordi que aquestes jornades, les sisenes, com els deia, vénen després d'una primera en què ja vàrem parlar de la digitalització. En la segona vàrem parlar de la democràcia a la societat de la informació; deuen recordar una connexió amb el Senat dels Estats Units, per exemple, com una demostració de la possibilitat que hi havia, amb les noves tecnologies, de la interconnexió. Vam parlar, a les terceres, del model de finançament de les televisions públiques a Catalunya dins el marc europeu. En la quarta van ser els valors del servei públic com a qüestió molt i molt important. Els vull recordar aquella taula amb els set magnífics empresaris de tot Espanya que es jugaven, deien ells, molt els diners en el que es discutia precisament aquell dia, i un d'ells deia: «L'autorització que m'ha donat el Govern m'ha servit per arruïnar-me.» Les cinques van ser sobre la perspectiva de la indústria audiovisual a Catalunya.

Com que des de la quarta tinc una responsabilitat més directa com a president del Consell de l'Audiovisual, voldria dir que, dels encàrrecs que s'havien fet en les anteriors, en la quarta i la cinquena, nosaltres alguna cosa hem fet per poder col·laborar perquè tot això vagi endavant i perquè, a més, puguem parlar més d'esperança que no de preocupació.

Què hem fet? El Parlament de Catalunya ens va encarregar un estudi sobre la migració de la televisió analògica a la digital; ens van encarregar fer la definició de «servei públic»; ens van encarregar de fer el Llibre blanc de la TDT. Tot això s'ha anat fent. Vull significar especialment en aquests moments que el treball fet, l'informe

fet, sobre el servei públic serveix en aquests moments a la Ponència que elabora la llei de l'audiovisual de peça clau d'aquell compromís per definir què és el que ha de ser el servei públic, com s'ha de finançar, etcètera.

I voldria passar, doncs, després d'explicar el que hem anat responnent des del Consell a aquests encàrrecs bàsicament del Parlament, a explicar quins són els reptes de futur que tenim, que tenim plantejats d'una manera molt clara, segurament esperonats per aquesta tecnologia que ens ha portat avui, després de sis anys, a tornar a parlar de la digitalització, però també per l'ambició política d'un país.

També en aquests moments, no solament des del punt de vista tecnològic, tenim reptes, tenim compromisos, i tinc i hem de tenir l'esperança que això ha d'anar bé. I ho plantejo des d'una perspectiva, si es vol, de reflexió. La pregunta seria: És el sistema audiovisual estratègic per a casa nostra o no? És important per a Catalunya el sistema audiovisual? Volem que sigui de futur? Si és estratègic, hem de prendre unes mesures; si no ho és, si només és una part del sector social, polític, industrial, econòmic del país, potser en podem prendre unes altres.

Jo crec que en aquests moments hem de prendre la decisió que, si és estratègic, hem de treballar tots des de la tecnologia, però també des de la política i des de l'Administració i des dels fets de cada dia, per anar endreçant aquest camí, perquè si és estratègic tingui resposta.

Si és un sector estratègic, l'hem de blindar, l'hem de consolidar; hem d'aconseguir que, més enllà de l'opció política que governi a casa nostra en cada moment, el sistema per ell mateix tingui prou potència perquè pugui anar avançant, hi insisteixo, sense tenir en compte que cada quatre anys hi pot haver alternances de govern. Les alternances de govern, en un cas com el de l'audiovisual, han de ser el matís, han de ser allò que faci, d'una manera o altra, marcar la política —només caldria!—..., que marquin els governs en cada moment, i les seves majories parlamentàries, però, el sistema com a sistema l'hem de tenir, seria bo que el tinguéssim molt consolidat.

I ho podem fer en aquest moment que el Parlament té el repte d'elaborar les lleis de l'audiovisual, que té el repte d'elaborar la llei de modificació de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, que té plantejada la possibilitat que els pròxims mesos tinguem un panorama, tinguem un mapa, tinguem un marc definit des del punt de vista legislatiu i polític per començar a endegar una nova etapa.

I ara això és possible i és convenient, perquè, a més d'una sèrie de circumstàncies com les que acabo d'esmentar, acompanyades, a més, d'aquest canvi tecnològic, és l'hora de poder fer el canvi. I no podem perdre aquesta oportunitat; no ens podem permetre el luxe de perdre aquesta oportunitat. I té a veure amb el canvi tecnològic? És clar que hi té a veure! Per això ho discutirem avui també, per això en vam parlar ja fa sis o set anys. Però, com els dic, no és només això.

Tenim la possibilitat de fer una passa endavant, i estic convençut que ara la farem. A part del que puguem fer a casa nostra, a Espanya també en aquests moments estan en procés de l'elaboració del Projecte de llei de l'audiovisual i de la modificació de l'Ente Público Radiotelevisión Española, i també es plantegen la conveniència de fer un consell de l'audiovisual. Ara crec que és un moment, com els deia, històric per fer aquesta passa.

A Catalunya, d'aquí a ben poc haurem de decidir quines poblacions, quines comarques obtenen la llicència de televisió digital terrestre. Sabem que a Catalunya tenim 122, 124 televisions locals, i sabem que tenim concedits, segons que sembla, per la darrera modificació de la Llei de mesures urgents, aproximadament uns noranta-sis programes. Hi ha menys programes que possibilitats de les televisions que hi ha en aquest moment. De segur que aquesta tecnologia ens permetrà poder reduir, al costat del que és una proposta també d'empresa i des del punt de vista d'economia, tot aquest sector. Però tenim la primera possibilitat d'endregar el sector a partir d'això.

I, per tant, com els deia al principi, no és intranscendent que avui ens plantegem, en aquesta VI Jornada, però per enèsima vegada, per a què ens ha de servir la televisió digital, per a què ens ha de servir la nova tecnologia, tant que estic convençut que, al llarg del dia d'avui —i acabo, senyor president—, amb les intervencions que hi hagi, les ponències i el debat que en resulti, també plegats —el Parlament d'una banda, la Corporació pel que li toca com a empresa, i nosaltres com a Consell de l'Audiovisual de Catalunya— entomarem, com hem fet cada vegada, les resolucions, les decisions, que en aquest acte d'avui es puguin prendre.

I acabo —ara sí, de veritat— amb un cant a l'esperança. Els deia —em sembla que al llarg de la meua intervenció se n'ha pogut desprendre— que és un moment d'esperança, un moment que ara hem d'aprofitar, un moment que necessitem tenir aquesta esperança per avançar. Des d'aquesta convicció, els agraïxo l'atenció.

Senyor president, moltíssimes gràcies.

El president

Moltes gràcies.

La benvinguda, ja els l'hem donada en començar. Deixin-me, en primer lloc, agrair a les persones que m'acompanyen a la taula i als seus col·laboradors —el senyor Majó, el senyor Luna, en representació de la Mesa, el senyor Codina i la senyora Carme-Laura Gil, presidenta de la Comissió— l'organització d'aquesta VI Jornada, que ha estat un esforç important i que em penso que es planteja d'una manera molt interessant.

Tenim, doncs, el plaer d'acollir aquesta VI Jornada Parlamentària, que organitza la nostra institució, com he dit abans, juntament amb el Consell de l'Audiovisual i la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, una jornada centrada en el futur digital de la ràdio i la televisió.

Curiosament, havíem de fer l'acte d'obertura, que és el que fem, però em sembla que hem fet l'acte d'obertura i l'acte d'obertura de les reflexions, perquè s'han posat damunt la taula ja, d'entrada, en un acte que havia de ser més formal que altra cosa, una sèrie de reflexions que em semblen del tot fonamentals.

En el món en què vivim actualment, la informació i la comunicació han esdevingut conceptes centrals en tots els àmbits: econòmic, social, també en l'àmbit institucional. La revolució tecnològica ha permès domesticar, en part, el temps i l'espai, ha generat noves dinàmiques en la gestió de la informació, i ha transformat,

en un grau major del que sovint som conscients, les relacions humanes tant individuals com col·lectives.

En aquest context, el progrés i el desenvolupament cultural, productiu, cívic o nacional de Catalunya com a nació, obliguen a no perdre el pas en aquesta revolució que no s'atura, que encara es produeix.

Seguir el tren de l'avenç tecnològic és, doncs, en aquest sentit, fonamental. Adaptar-s'hi és el gran repte; un repte que ens ha de portar a aprofitar les potencialitats que acompanyen els successius avenços. I el poble de Catalunya, sempre culturalment inquiet, innovador, amb tradició de ser capdavanters a l'hora d'obrir nous camins, ni vol ni pot desentendre's del camí de la digitalització dels mitjans de comunicació ni de totes les conseqüències que l'acompanyen, especialment de les conseqüències vinculades a la competitivitat, al progrés social, a la identitat nacional i a la identitat cultural del nostre país.

Aquesta identitat és un patrimoni social, cultural i econòmic insubstituïble. Ens cal mantenir aquesta identitat, amb les portes obertes, però sempre conscients de la necessitat de protegir-la davant la conjunció de globalització i de mercat.

D'altra banda, vull recordar que el Parlament sempre ha fet una aposta clara i decidida per les noves tecnologies de la informació i la comunicació, amb l'objectiu d'apropar la cambra al conjunt de la ciutadania.

Moltes coses han canviat amb els anys. És evident que fer un diari avui no és el mateix que fer un diari fa deu anys, fa vint anys, fa trenta anys, i què diríem ja de fa ja cinquanta anys. És evident que determinades operacions quirúrgiques avui no tenen absolutament res a veure amb les que es feien fa deu anys, fa vint anys, fa cinquanta anys.

El parlamentarisme avui dia té a veure amb el que es feia fa deu anys, fa vint anys, etcètera? —bé, fa més aquí no en podem fer. Doncs segurament molt menys de tot allò que he dit abans. És a dir, la litúrgia parlamentària, d'alguna manera, encara no ha canviat de manera suficient, ni aquí ni enlloc. Perquè el Parlament, per sobre de tot, és i ha de ser una institució oberta, una institució transparent, una institució propera. D'alguna manera, hem de plantejar les bases per a aquesta fiscalització directa dels ciutadans i les ciutadanes amb relació a les institucions parlamentàries.

L'any 2000 es van començar a emetre per internet les sessions parlamentàries, i des d'aquesta legislatura s'emeten tots els plens per Canal Parlament a través del Canal 3/24 de Televisió de Catalunya. La col·laboració entre el Parlament de Catalunya i la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió ha estat una experiència molt positiva i pionera a tot Europa, i posa de manifest una modèlica cooperació a favor del servei públic.

Però el Parlament també vol anar més enllà i aposta decididament per aquesta televisió digital terrestre i per les possibilitats d'interactivitat que ofereix aquesta nova manera de veure la televisió. Amb la televisió digital terrestre s'inicia una nova era de la televisió, i el Parlament està en disposició de posar a l'abast dels ciutadans tot el que passa en aquest Palau. Hi insisteixo: volem ser transparents, volem ser oberts, hem de poder arribar més fàcilment als ciutadans i les ciutadanes.

És per això que, com a president de la primera institució de Catalunya, aprofito aquesta magnífica ocasió per expressar la necessitat que, en les futures adjudicacions

dels múltiples digitals, es reservi o es pugui adjudicar, pensant en aquesta visió de futur i en com volem que sigui la política, la manera de fer política al segle XXI, un canal per a les emissions de Canal Parlament, perquè ens ho creiem, perquè som conscients que el futur és això, i el futur ja és aquí.

Disculpin-me, però, un cop feta aquesta petició institucional, que s'havia de fer avui aquí, només resta agrair a tots els presents que hagin optat per acompanyar-nos en aquesta Jornada, desitjar que se sentin ben acollits, i que el desenvolupament de les ponències i els debats respongui amb escreix a les expectatives que s'han creat. Estic segur que serà així, i ens veurem a la tarda.

Moltes gràcies.

I Sessió

Els aspectes tecnològics de la digitalització

El president de la taula (Sr. Joan Ferran, diputat del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi)

Bé, bon dia a tothom. Gràcies a tots vostès per acompanyar-nos i per l'interès que han mostrat, i moltes gràcies també als ponents que ens acompanyen avui. Hem de dir que lamentem no haver tingut prou espai per poder acollir totes les persones que han volgut venir avui aquí. Les limitacions de l'espai són les que són.

Anem per feina, doncs. La primera taula rodona d'avui porta per títol, com vostès saben, «Els aspectes tecnològics de la digitalització». El que pensem fer és que els quatre ponents ens parlin uns quinze minuts cadascun, i després el senyor Ramon Pellicer ordenarà les preguntes que vostès vulguin fer a la taula.

En primer lloc, ens parlarà el senyor Pere Vila. El senyor Pere Vila és el director de Tecnologia de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió; és doctor enginyer en telecomunicacions per la Universitat Politècnica de Catalunya, màster en economia i direcció d'empreses per ESADE i postgrau en gestió d'empreses audiovisuals per la Universitat Politècnica de Catalunya; és membre dels consells d'administració del Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació de la Generalitat de Catalunya i de Torre Collserola; és consultor de la Comissió Europea en diversos programes tecnològics; publica regularment, com vostès saben, en moltes revistes especialitzades; és autor dels llibres *La televisió hertziana en l'Europa Occidental* i *Manual bàsic de la tecnologia audiovisual i tècniques de creació, emissió i difusió de continguts*; i és col·laborador de les universitats Politècnica de Catalunya, Oberta de Catalunya i Autònoma de Barcelona, del Departament d'Educació, i de l'Agència per la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya; és membre, també, del Consell Científic Assessor de la Fundació Catalana per a la Recerca, del Consell Assessor de les Telecomunicacions del Ministeri de Ciència i Tecnologia, i del Grup d'Infraestructures i Serveis Bàsics de la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya.

L'organització va suggerir al senyor Pere Vila que plantegés el tema al voltant d'algunes qüestions que suposo que ell voldrà comentar: la digitalització de la ràdio i la televisió des de la perspectiva global, la situació actual en el procés de la digitalització i les previsions d'èxit de la implantació.

Senyor Pere Vila, un quart d'hora.

TDI: Què hem fet i on som?

PERE VILA, *director de Tecnologia de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió*

Hola, bon dia a tothom. Moltes gràcies.

Jo els anava a parlar del tema de la televisió digital terrestre, de tal com l'hem vist a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, i de tot el que hem fet durant aquests anys. La idea és poder-ho explicar per donar a entendre el perquè hem fet les coses, que va una mica en la línia del que ha dit el nostre director general. I, tot i que parlaré pràcticament només de televisió, vull recordar que a la Corporació també s'ha fet un esforç molt important en el tema de la ràdio. La ràdio digital ha estat amagada, poc coneguda, però des de la Corporació i, sobretot, des de la gent de la ràdio també s'ha fet un gran esforç, encara que jo avui em centraré una mica en el tema de la televisió.

La idea... Tampoc no és que sigui una xerrada neutra. La idea és explicar el que hem fet, explicar on som, a veure si enganxem que es puguin arrancar un parell o tres de projectes que ens permetin continuar. Jo sóc de tecnologia. Per tant, el que plantejaré són projectes tecnològics, però són projectes que són per encoratjar i per donar marxa al tema de la televisió digital. Per tant, la xerrada meua serà explicar una mica què hem fet i per què, cap on van les coses, i què podríem plantejar-nos a curt termini.

La primera idea nostra és que nosaltres sempre hem mirat d'entendre la televisió digital com una tecnologia de substitució. Des dels primers dies, nosaltres som una empresa, o una corporació, que el que fem són continguts de ràdio i continguts de televisió, i el que ens fa il·lusió és fer-los arribar al públic i a l'audiència, fins i tot a nosaltres mateixos.

Llavors, en sortir la televisió digital ens va semblar entendre que teníem possibilitats de fer més coses. D'entrada, el que podíem fer era distribuir la televisió amb més qualitat. És clar, que un fabricant pugui fer arribar el seu producte a la gent a què va adreçat i li pugui donar amb més qualitat sempre és bo. La segona cosa és que ho podíem fer de manera més eficient. Podíem distribuir més canals, podíem donar més senyals utilitzant les mateixes infraestructures. I la tercera cosa és que, a més a més, podien derivar-se coses de més proximitat amb l'usuari, en el sentit que hi podia haver canals de retorn o hi podia haver coses d'aquestes. És clar, per a unes

L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts que es reproduïxen en l'annex I.

persones o per a uns equips de gent que el que fem és televisió, doncs la possibilitat de tenir més qualitat, de tenir més prestacions, de poder repartir d'una manera més eficient i, després, de relacionar-se millor amb l'usuari vam entendre que era una cosa positiva per a nosaltres. Llavors, el que vam fer des del primer moment va ser plantejar-nos de poder arrancar i de poder fer emissions.

Com ha comentat també el meu director general, respecte al tema dels operadors, nosaltres vam plantejar o vam pensar que això podia ser una cosa per a una segona etapa. Jo aquí voldria fer la reflexió que els americans, cap a l'any 97, quan es van plantejar tot el tema de la televisió digital, no se'l van plantejar inicialment perquè fos una cosa amb què es poguessin llançar nous canals i que hi entrés tothom a competir. El que van plantejar aquesta gent és dir: «Escolta, a cada u que té un canal per emetre en analògic li donem una llicència perquè pugui emetre en digital. Deixem passar sis anys, mirem com està, tanquem l'analògic, i llavors ja tornarem a legislar sobre com han quedat les coses.» Llavors, això és un model que estava en marxa l'any 97. Van haver-hi algunes publicacions també aquí, a l'Estat espanyol, en aquest sentit, però finalment l'Estat espanyol es va decantar per promoure plataformes i per promoure continguts. Sense entrar-hi més, a la Corporació, i a la part tècnica sobretot, el que vam plantejar és deixar això de banda, intentar imitar en l'àmbit català el model americà, centrar-nos molt en la digitalització, centrar-nos molt en les aplicacions, pensant que els continguts ja vindrien en una segona etapa. Al final, el temps sembla que ens dona una mica la raó.

Llavors, la idea nostra amb a la televisió digital terrestre era aprendre, conèixer de primera mà, la tecnologia aquesta: com s'havia d'agafar el senyal, com s'havia de tractar, quines velocitats s'havien de treballar, on s'havien de col·locar les emissores, quins problemes sorgien, quines necessitats teníem, i es tractava això, també, de fer-ho amb temps, perquè després al final tothom corre. Bé, doncs, per tant, tot el coneixement que hagi pogut adquirir tant tu com els teus proveïdors, com l'audiència, com la gent que treballa en el sector, és positiu.

Llavors, la idea, com ha dit el director general, era fer els deures i tenir l'examen preparat amb temps. I poder fer tota aquesta feina aquests anys ens ha permès poder col·laborar amb l'Administració, amb l'Administració catalana, aportant criteri; poder tocar temes del desplegament; poder tenir xerrades amb els fabricants espanyols i catalans, sobretot els que estan fincats aquí a Catalunya; poder entendre en qüestions legislatives, i, després, també, deixar la Televisió de Catalunya i la Corporació en un bon lloc del rànquing europeu, perquè, totes aquestes activitats, hem mirat, a part de no fer-les sols a Catalunya, hem mirat d'anar-nos relacionant amb la Comissió Europea, participant en projectes amb el Ministeri de Ciència i Tecnologia a Madrid. Ens hem anat movent en aquests camps.

Llavors, bé, més concretament, les proves que hem fet o les coses que hem desenvolupat han estat difusió del senyal digital a través de la Torre de Collserola. Llavors, el que hem fet aquí ha estat un petit pecat o una petita alegaïtat, que era agafar un canal de televisió adjacent al de TV3 per no molestar ningú i començar a posar senyal digital sobre aquest canal, senyals de múltiples, etcètera, i amb aquests senyals ja vam començar a tractar, amb la gent de producció de TV3, tots els aspectes de producció, tots els aspectes de qualitat, tots els aspectes dels àudios.

I totes aquestes feines que hem anat fent tampoc les hem fet sols. De fet, hem mirat de vincular-nos i relacionar-nos amb altres entitats i altres empreses catalanes. S'han portat especialment bé amb nosaltres tota la gent de Tradia, sobretot quan era el centre de telecomunicacions, perquè les proves les vam poder fer a mitges; ells posaven les emissores i nosaltres posàvem els equips. També la gent de la Universitat La Salle, desenvolupant parts dels sistemes, desenvolupant coses que no eren en el mercat, o bé també amb la Politècnica i, en general, doncs, amb la Ramon Llull.

Després de fer aquestes proves de tipus tècnic, també hem fet altres proves ja de coses més concretes, algunes amb l'Administració catalana. En vam fer una que hem anomenat «la prova de Micromercats», que va consistir, durant aquest any passat, doncs a poder agafar un seguit de llars a Catalunya, al voltant de setanta llars, i instal·lar-hi a cada una un receptor amb capacitat de retorn i fer-ne una mica el seguiment. Del projecte aquest de «Micromercats» els en parlarà el senyor Joan Rosés després amb més detall. Només vull comentar, per exemple, que és un projecte que s'ha portat juntament amb el Cidem, juntament amb tot un seguit d'empreses. Voldria remarcar aquest tema que no anem avançant sols i que, per tant, amb tot el que anem fent anem fent caliu aquí a Catalunya.

L'altre projecte també relativament important que s'ha treballat ha estat el del «Maresme digital». Amb el «Maresme digital», juntament amb la Secretaria i la Direcció General de Mitjans i Serveis de Difusió Audiovisuals, el que hem fet ha estat agafar una comarca catalana, la del Maresme —que té bastants problemes de cobertura a causa de l'orografia i que té problemes d'interferències a l'estiu perquè ens arriben senyals de València o d'Itàlia—, posar-la en digital i fer-la funcionar. Jo tinc casa al Maresme, hi vaig instal·lar el receptor, i Déu n'hi do la diferència entre una cosa i l'altra. El que també, com ha comentat el nostre director general, és que els televisors al Maresme no hi eren, tot i que algunes grans superfícies alemanyes, com Lidl, es veu que havien portat receptors d'aquests que els regalaven per vuitanta o noranta euros —diuen que van volar tots, que ja no n'hi havia, vaig intentar anar-ne a comprar per veure què era el que havien portat i ja s'havien acabat—, però ens vam trobar que ens hauria agradat que al Maresme hi hagués hagut més televisors a les botigues.

Després, l'altra cosa que hem fet aquí a Catalunya és desenvolupar tot el tema de les aplicacions interactives. Les aplicacions interactives són maneres de poder accedir a la informació que porta associada el senyal de televisió digital, i són maneres d'accedir-hi que es fan agradables i que permeten avançar.

Totes aquestes coses que hem fet per anar entenent en digital també s'han de mirar des del punt que nosaltres, aquí a Catalunya, en el tema de la televisió competim amb unes empreses que tenen uns pressupostos que són tres, quatre i cinc vegades el nostre, i, per tant, tot el que siguin aspectes que et facin ser, entre cometes, una mica més «espavilat» va bé de tenir-los. Llavors totes aquestes coses que hem fet, a part d'aprendre tecnologia, ens han permès prendre posició, i home!, sempre et pots equivocar, però t'equivoques no des de la improvisació, sinó que t'equivoques des de l'error; són errors del cor. Però, en principi, has treballat, has fet els deures i mires de situar-te.

Voldria, en la llista aquesta de les coses que hem fet, remarcar que també hem fet coses en el camp social. Per exemple, en tot el tema de les aplicacions interactives: vostès saben que la televisió de la Corporació és la televisió de l'Estat espanyol que fa més hores de subtitulació per a la gent que té problemes de sordesa, estem al voltant de les cinc mil hores l'any emeses, i fem coses també, no tant o molt poquet, en el tema de l'audiodescripció. Però, bé, el que hem fet amb la televisió digital ja és arrossegat o començar a arrossegar aquestes aplicacions. Llavors, hem posat en marxa en aquest període tot el tema de la subtitulació per a persones sordes en digital i també un sistema per poder subtitular en directe, que es va posar en marxa aquí quan hi va haver la constitució del Parlament d'aquesta darrera legislatura.

I ara caldria preguntar-nos on som. És el que ha dit el meu director general. O sigui: estem en condicions de començar les emissions. Ens podem equivocar, però ens podem equivocar per error, no per improvisació. Hem fet els deures, considerem que hem fet els deures i que ja ho tenim a punt.

Sapigueu que estem col·laborant amb totes les entitats en totes les feines que s'estan fent d'aquests temes de desplegament, que ja hi ha emissions a Catalunya des de Collserola, des de Rocacorba, des d'Alpicat, des de la Mussara. Tenim algunes dificultats que amb el director general, el senyor Ramentol, mirem de solucionar, perquè ja tenim algun múltiplex que coincideix amb alguna freqüència de fora, però, bé, estem actius i emetem, i el que emetem, fonamentalment, és un múltiplex amb tres programes de televisió: TV3, el Canal 33 i el 3/24. És a dir, el 3/24 és un canal que surt tant en analògic com en digital. Tenim dintre també un canal pilot amb programació que fem especialment per a la digital. I, a més a més, tenim tot el que són les aplicacions interactives. Les aplicacions interactives, la definició fàcil és com un teletext, però més bonic, més potent i més àgil.

De les aplicacions interactives i dels canals n'hi ha una petita demostració aquí a fora que hem portat del que surt des de Collserola perquè es pugui veure. I aquestes són fonamentalment les coses que tenim ara. En les aplicacions interactives el que tenim és una guia electrònica de la programació, que el que et permet és veure quins programes es fan, veure destacats... És a dir, no solament veure on som i què falta, sinó que l'emissora pot posar destacats, pot posar suggeriments...

Després tenim tot el tema de notícies, que permet mirar les notícies, les que interessin —les de societat o les d'internacional o les de política— en forma de lletres que passen per la part baixa de la pantalla. També tenim tot el tema d'informació meteorològica. Tenim força coses fetes.

Respecte a aquest desplegament, jo voldria esmentar les empreses catalanes que han col·laborat amb nosaltres, que pensem que deixen una mica de teixit industrial i d'infraestructura catalana, en el sentit de dir que estem en condicions de començar, però no solament està en condicions de començar la Corporació, sinó que els companys de viatge, en principi, també tenen les maletes fetes i totes a punt. Aquí cal destacar tant la part de la Generalitat —que jo penso que ha estat força activa, tant la Secretaria com la Direcció General—, la gent de Tradia, la gent del Cidem, que també va apostar pel projecte «Micromercats», o algunes universitats, també. I després jo penso que força gent d'aquí, de Catalunya, petits i no tan petits, que, bé,

amb el que hem fet amb Tradia, Tradia també ha arrossegat empreses com Mier o com altres.

Bé, fins aquí seria on som. Ara us voldria exposar les propostes. A nosaltres, ens fa la impressió que el tema de la televisió digital tot just comença i que, a més a més, és una cosa de llarg recorregut, i que, d'alguna manera, som en els inicis de la primera etapa. Aquesta primera etapa consistiria fonamentalment a digitalitzar les emissions en analògic, posar-hi aplicacions interactives i fer l'apagada analògica. Seria, simplement, migrar: si ara tenim la televisió analògica, migrar a una televisió digital, que és el que dèiem al principi: tindries més qualitat, més prestacions i més canals.

Aquesta primera etapa, que potser pot durar, jo que sé, es parla de fins al 2008 o fins al 2010, és l'inici de dues etapes més. La segona és que el televisor o el receptor que puguem comprar de televisió digital no solament serveixi per rebre el senyal digital, sinó que, a més a més, porti incorporats elements d'enregistrament, però elements d'enregistrament potents, de manera que el mateix televisor, pel fet d'estar endollat, vagi enregistrant i, a més a més, pugui enregistrar paquets de 500, 1.000, 1.500 o 2.000 hores. Per tant, que quan una persona arribi a casa seva i endolli el televisor no solament tingui a l'abast els deu o quinze canals que surten en aquell moment o que rep en directe, sinó que, a més a més, pugui tenir a l'abast mil o dues mil hores de televisió a dintre, que no cal dir que una de les gràcies que n'hi hagi tantes és que es puguin trobar després. Per tant, totes les pantalles, tota l'ordenació i els sistemes d'enregistrament han de ser molt elaborats. Posar mil hores dintre d'un aparell és relativament fàcil; posar-hi mil hores i que després es puguin trobar ja té una mica més de gràcia.

Aquest és un aspecte de què també el senyor Majó parla normalment, que és el tema de la sincronia, és a dir que, per tant, quan arribis a casa podràs escollir entre veure el que emeten o veure el que tens enregistrat. Per tant, el Telenotícies el podem agafar del 3/24 que arriba en aquell moment o bé podem anar a l'últim enregistrat. I, depenent de com fem anar l'enregistrador, a més, podem entrar per peces, només a la peça que vulguem veure: als headlines, a internacional, a nacional o a la notícia...

Però la cosa encara no s'acaba aquí. Encara hi ha un tercer pas, que és que, a més a més de rebre en digital i a més a més de tenir enregistrament, el televisor incorporarà canal de retorn, i un canal de retorn, entre cometes, «fàcil». A l'hora de parlar del canal de retorn, hi ha un tema que entra bastant, que és tot el tema de l'ADSL. L'ADSL el que et permet és tenir a casa un canal de connexió de força velocitat. A l'ADSL s'hi penja una cosa que és el Wi-Fi, que, a més, fa, quan aterres per casa amb un aparell que té el Wi-Fi, resulta que només que et posis a la taula i l'obris, pam!, ja se't queda connectat. Doncs bé, la idea és que compris el televisor que tingui Wi-Fi i enregistrament, i, per tant, que quan arribis a casa i l'endollis no solament vagi rebent i enregistrant, sinó que, a més a més, té el canal de retorn connectat i interactua.

Això jo crec que no és una cosa del futur, és una cosa del present. És a dir, els aparells de Wi-Fi els venen a la botiga, valen quaranta-cinc, cinquanta euros; l'ADSL està instal·lat, hi ha receptors que surten amb possibilitats de ser connectats... Per tant, és més una qüestió de muntar el kit que no pas de fer investigació.

Llavors, és clar, aquesta última possibilitat, que és la possibilitat de retorn, obre també canvis en la manera de veure la televisió i en la manera de fer coses amb la televisió, perquè jo m'imagino que, d'aquí a deu anys, si això d'aquí funciona, que suposo que acabarà funcionant, potser mirarem la televisió i, quan passin l'espot dels premis Nadal o dels premis Planeta explicant-nos qui ha guanyat, diran: «Els qui els demanin ara és amb el 30 per cent de descompte!» I llavors només hauràs de prémer el botó i ja et quedarà enregistrat. O bé quan passin la publicitat de les pizzes podràs acabar comprant-ne, i, per tant, hi haurà una interrelació.

I el que és més important: a més a més d'aquests aspectes crematístics, suposo que podrem entrar també en temes de relació amb l'Administració. És a dir que quan l'Administració ens passi un spot dient alguna cosa de la Seguretat Social o alguna cosa de la renda, o qualsevol altra cosa, hi haurà la possibilitat de clicar, entrar-hi i rebre-ho.

Per tant —ja miro d'anar ràpid—, comencem un viatge que és llarg, és un viatge que ens farà aquests canvis. Aquests canvis tècnicament són possibles. Jo suposo que ara falta que empresarialment es posin en marxa i que culturalment es puguin digerir.

I des de la Corporació voldríem fer tres propostes concretes de treball, que mes enllà de la filosofia i del llarg termini, són de curt termini i poden ser útils.

La primera és poder col·laborar en el desplegament de la televisió digital fent algun projecte d'accessibilitat. Com he comentat abans, tenim en marxa el tema dels subtítols per a les persones sordes, estem parlant amb l'ONCE per fer tot el tema de les audiodescripcions dels programes, però és un projecte que s'hauria de lligar entre Catalunya, suposo, i la resta de l'Estat espanyol, perquè el que es faci d'interfícies i el que es faci de coses..., el que no tindria sentit és que quan entres en un múltiplex de Televisió de Catalunya per accedir a la zona on hi ha l'audiodescripció per als cecs sigui en un lloc i que quan vagis a una televisió de l'Estat espanyol sigui en un altre, o que les pantalles no quadrin. Per tant, hi ha aquesta feina.

La segona cosa que ens agradaria plantejar és llançar un segon projecte com el «Micromercats», «Micromercats II», i que fos un projecte fet amb l'Administració, de manera que poguéssim fer per televisió una prova d'algun procés que fa l'Administració. No tots els processos de l'Administració es poden fer per la televisió, però identificar-ne un i fer un test. Es cremarien moltes més hores amb els embolics de passar dades d'un lloc a un altre que no pas a la televisió, però, bé, seria un segon projecte.

I la tercera proposta que voldríem plantejar aquí, i que hem plantejat a diferents estaments, seria crear un centre de televisió digital terrestre aquí a Catalunya que fos útil per a l'Estat espanyol i també fos útil per al sud d'Europa. No els amago que si s'ha de fer tot el pas amb la interacció, i s'han de fer tots els temes d'enregistrament, i s'han de fer tots els temes dels canals de retorn, hi ha d'haver alguna entitat que ho provi, que faci els consells, que faci les recomanacions, que quan els fabricants tinguin els equips els puguin portar i els puguin provar. És clar, això es farà en algun lloc. Si, d'alguna manera, aquí a la Corporació, mitjançant la televisió Netmedia, hem tirat endavant i s'han fet coses d'aquestes, ens plantejem també que aquest podria ser un punt de sortida per mirar d'ajudar, de catalitzar això una mica més perquè vagi una mica més ràpid.

Res més, moltes gràcies.

El Sr. Joan Ferran

Moltes gràcies, senyor Pere Vila.

Passarem ràpidament al segon bloc: «La recepció digital a les llars catalanes». El nostre ponent és el senyor Emili Prado, catedràtic del Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Les seves línies de recerca més importants han estat sobre la comunicació política, sobre el model acústic de credibilitat, sobre la televisió interactiva, sobre la demanda social d'informació dels nous mitjans de teletext i videotext, sobre la política científica de la Comunitat Europea en matèria de comunicació, sobre els satèl·lits, sobre les demandes de comunicació, etcètera.

El senyor Prado ha publicat nombrosos articles a revistes i ha publicat llibres, també. Per exemple: *Almacenes virtuales*; *Coexistència del sector públic i el sector privat*; *La radio en España: por la senda de la concentración*; *Percepción de los líderes políticos*; *Topografía de los medios audiovisuales. Elecciones generales de 1996 en España*; *Medición de audiencias televisivas: un universo en crisis*; *Programación y televisiones públicas*, i molts altres que no els esmento per no allargar-ho.

Senyor Prado, quan vostè vulgui.

La recepció digital a les llars catalanes

EMILI PRADO, *catedràtic del Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat de la Universitat Autònoma de Barcelona*

Moltes gràcies.

Jo, dintre d'aquesta activitat que s'ha presentat, dirigeixo el Grup de Recerca en Imatge, So i Síntesi de la Universitat Autònoma de Barcelona, i les reflexions que els plantejaré a continuació estan basades en els treballs realitzats per les eines d'aquest Grup de Recerca, que són els observatoris Euromonitor de la televisió a Europa, Usamonitor de la televisió a l'Amèrica del Nord, Radiomonitor, i l'observatori internacional multimèdia Moebius.

Vull plantejar la qüestió molt ràpidament, perquè així se'ns reclama, però, evidentment, estem en una situació de canvi revolucionari i, per tant, és molt difícil parlar des de la perspectiva que m'han demanat que parli, que és des de la perspectiva de com es transformarà el consum de comunicació a les llars catalanes. Perquè, evidentment, tot això està directament lligat amb la transformació en curs del nivell tecnològic. Dependrà de com prosperin els processos de transició entre l'analògic i el digital, com s'implementin les infraestructures, dependrà de com els ciutadans s'apropiïn d'aquestes infraestructures, però també de quina és l'estratègia de continguts que es dissenya, quin servei presten i quin ús faran d'aquests continguts els ciutadans.

Per tant, pensin que el plantejament que vull fer és un plantejament contextual a partir de la realitat, a partir de la prospectiva, i, sobretot, a partir dels indicis del que ja han fet els ciutadans fins ara. Els demano, doncs, que tot el que dic ara s'interpreti en aquesta perspectiva d'un gran canvi i, per tant, amb una dosi d'imaginar-se el futur, més que d'estar tocant tant de peus a terra com seria bo de fer en un plantejament científic d'un tema com aquest.

Vull fer, per tant, uns minuts per plantejar quin és el procés de transició més brutal que està afectant el món de l'audiovisual justament per aquest procés d'innovació tecnològica que resumim amb la revolució digital. Vull consumir dos minuts per dir que la ràdio també està immersa en aquest procés, però que les opcions polítiques i tecnològiques del trànsit digital, de la ràdio analògica a la ràdio digital, no han estat ni tan sols del nivell que s'ha emprès en el camp de la televisió, i, per tant, tot el procediment que s'ha fet, en què ja s'han invertit molts esforços, de con-

L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts que es reproduïxen en l'annex II.

vocatòria de concursos, d'atorgament de llicències, d'emissions, estan en la situació de més absoluta deixadesa. Per tant, és molt difícil dir que s'ha fet una política de transició en el cas de la ràdio, no hi ha en el mercat receptors, per tant, totes les emissions que s'estan fent són, diguem-ne, a benefici d'inventari, ni tan sols podem dir una experimentació, perquè una experimentació implicaria que hi ha un grup de «testeig» de recepció suficient i, per tant, vull posar la nota sobre l'alarma, l'abandó total d'aquesta situació, que en gran part es deu a no haver fixat una data d'apagada analògica també en el cas de la ràdio. Si no hi ha aquest element, és molt difícil que, en condicions ordinàries i donant uns continguts que ja estan sent servits per una tecnologia precedent, hi hagi una emoció en els ciutadans per anar a perseguir en els mercats, a pressionar la indústria perquè posi en el mercat receptors digitals i després substituir els analògics per rebre exactament el mateix que s'està fent en analògic en el mercat.

Aquest és un primer element que volia posar sobre la taula, perquè després no parlem més de la ràdio, com és normal, perquè no estem en condicions d'aventurar quins serien els canvis que els ciutadans farien en el consum radiofònic en cas que aquesta tecnologia, efectivament, s'implementés, perquè el disseny polític de la transició entre analògic i digital de la ràdio no és adequat ni ha estat encertat.

En haver plantejat aquesta qüestió, surt un altre element, que ja sortirà ara de forma sistemàtica, i és que no hi ha cap circumstància en què els ciutadans hagin adoptat una nova tecnologia per fer exactament el mateix que ja feien amb una tecnologia anterior. I aquest és el nus gordià de tot el procés de la transició. Si el que m'ofereix la nova tecnologia ja estava satisfactòriament cobert per una tecnologia precedent —és a dir, en aquest cas la televisió analògica—, els ciutadans no fan el canvi de l'analògic al digital, i, per tant, l'accent sobre els continguts, l'accent sobre els serveis és un element vital en relació amb el consumidor, no hi ha cap perspectiva de canvi que no passi per introduir nous continguts que no fossin satisfactòriament satisfets per la tecnologia precedent, i això ens porta no a fer més del mateix, sinó a fer coses que ara no es feien, a part de satisfer en millors condicions el que ja es feia fins ara. I això, en el cas de la televisió digital terrestre, posa l'accent no sols en els continguts de televisió tradicional, sinó en els continguts dels nous serveis que aquesta tecnologia pot suportar. I el motor del canvi vindrà determinat per això.

Bé, de forma sintètica, hem de dir que tot el procés d'evolució del sistema audiovisual està condicionat històricament per dos pols de pressió. Per un costat, el que seria el procés d'innovació tecnològica que permet anar obrint noves expectatives de prestar serveis que abans no es podien prestar, de tenir a disposició un conjunt d'infraestructures que ens permeten unes pràctiques de comunicació diferents; i, per l'altre costat, la regulació, que és l'altre element que condiciona el model d'evolució del sistema; es prenen decisions sobre quin tipus de canals, en quin tipus de transició —en aquest cas la transició analògica a la digital—, quins requeriments se'ls demana, quin tipus de continguts han de tenir, etcètera. La regulació del sistema és l'altre pol; és a dir, del diàleg entre el pol de l'atenció, de la innovació tecnològica, i el pol de la regulació, se'n deriva la configuració del sistema, l'èxit o el fracàs de la implantació d'aquestes tecnologies.

La corba de la innovació, òbviament, prenent el punt de partida de la creació de la televisió ja com una gran innovació, la mateixa tecnologia de la televisió és una revolució a nivell d'innovació tecnològica, es va incrementant progressivament, primer de manera lenta i després de manera molt accelerada, i això permetrà tot un seguit de canvis en la configuració del sistema audiovisual.

La regulació segueix la corba inversa; és a dir, en un primer moment sobre aquestes tecnologies es crea un conjunt de regulacions estrictes de com s'ha de fer, en quines condicions s'ha d'operar, si han de ser operadors públics o privats, en definitiva, el marc regulador és un marc estricte en què no hi ha lloc per a les aventures. A Europa majoritàriament es decideix optar per un model de monopoli públic, als Estats Units es deixen a la iniciativa privada els termes de regulació.

Aquest serà un element que condicionarà bastant l'evolució del model als dos costats de l'Atlàntic, però, en canvi, hi ha un conjunt d'elements que, malgrat aquestes decisions prèvies, són determinats per la mateixa essència del producte, per les possibilitats de la tecnologia i, per tant, es configura aquest procés de transició entre l'analògic i el digital que posem en la fase anterior, una primera fase en què s'opta per la tecnologia analògica terrestre, en què el model de televisió és un model d'un sol canal o un nombre limitat de canals, que conforma el model bàsic sobre el qual s'articularà tot el model televisiu al llarg de la història, que és una comunicació de flux, seqüencial, en què un producte després de l'altre estarà a disposició del ciutadà, primer poc temps, després moltes hores, això no canviarà, però diguem-ne que és el model de comunicació de flux i amb una situació de nombre limitat de canals, que és el que determinarà el caràcter estratègic de la televisió.

Abans es preguntava en aquesta taula si estàvem davant d'un servei estratègic o d'un servei més, estem davant d'un servei estratègic des de l'inici de la història. Aquest conjunt de programes que s'envien en una situació de flux, es delimita a l'inici com un model generalista, que vol dir que ha de complir les expectatives del conjunt de la població, dels seus diferents segments; ha de ser, diguem-ne, d'interès general. Per què? Perquè hem optat per un canal únic o un nombre de canals limitats, perquè és de flux i perquè hem considerat que és estratègic i volem que, més o menys, siguem capaços de tenir un comú denominador de comunicació entre el conjunt de la ciutadania.

Des del punt de vista de la recepció, això era senzill, un aparell de recepció s'apaga i s'encén, i no hi ha més complicacions. És un element central a les llars, al voltant del qual es concita tota l'arquitectura de la sala, tota l'arquitectura del menjador d'una manera nova que havia introduït, en certa mesura ja, en el passat, la ràdio de capella a les llars dels ciutadans.

Bé, la innovació tecnològica fa que de seguida es pugui passar a una oferta més gran, però el model per què s'opta normalment és per multiplicar el nombre de canals, però els canals continuen sent això, canals generalistes, amb un cert grau d'especialització en el cas dels serveis públics, com en el cas europeu, que permeten, diguem-ne, que algun dels canals tingui un èmfasi diferent, que el grau de generalitat sigui «targetitzable» o dirigible a grups més concrets de població, però el model és bàsicament una televisió de flux, en què el ciutadà té l'opció de canviar ja entre un, dos, tres canals, segons els països, i aquest és un model en què,

des del punt de recepció, és molt fàcil de gestionar la quantitat de producte que ens està arribant.

Prosseguint amb la fase analògica, però ja amb un nivell d'innovació més alt, el que es produeix és l'aparició no solament ja del sistema de difusió terrestre, sinó que la televisió se centra també en el satèl·lit, el cable, etcètera, sistemes que multipliquen la capacitat. Evidentment, el que es fa és seguir disposant del model tradicional, de la televisió generalista i de flux, i amb la multiplicació de les possibilitats de distribució, el que apareix és un nou model d'especialització, seguim amb la forma de flux, però ja podem establir canals diferents, que inicialment es tendeix a introduir el model de segmentació de continguts. És a dir, podríem haver optat per fer uns canals específics dirigits a un públic específic, però la norma general ha estat la de la tematització, i per tant, les grans tematitzacions: esports, ficció, informació, etcètera.

Bé, aquesta és una fase en què inicialment es va a poc a poc, però després la multiplicació de les possibilitats de difusió és molt gran i, per tant, s'abunda en el model; és a dir, com més canals es poden transmetre sistemàticament, i dintre del mateix mercat en paral·lel, en comptes d'anar multiplicant les formes i buscar nous continguts, el que es fa és multiplicar el que ja hi ha, és a dir, s'insisteix en els models generalistes i en la tematització bàsicament, però el ciutadà es troba ja amb un volum d'oferta extraordinari segons els mercats i el grau d'implantació d'aquestes novetats tecnològiques, s'entén.

Ja en aquesta última fase de l'etapa analògica s'introdueixen, a més, altres modalitats de televisió, que seria la televisió interactiva experimentada sobre suports analògics; apareix una modalitat de consum en què ja hi ha una gran implicació en la selecció, que és *near video on demand* o quasi vídeo sota demanda i, a més a més, s'introdueixen ja les prestacions de pagament per visió que hi ha dintre del sistema analògic.

Bé, aquí el model, el que ha canviat substancialment és que el ciutadà, en els mercats en què s'ha produït aquesta explosió, té a la seva disposició una quantitat extraordinària d'oferta i, per tant, necessita ja un conjunt d'instruments per gestionar l'abundància, perquè, si no, es perd dintre d'això, es multipliquen també ja, diguem-ne, les modalitats de terminals, canvien les ràtios, els tipus de receptor, diguem-ne, donen una sèrie de prestacions noves, però l'element sobre el que vull cridar l'atenció és sobre això que n'he dit «els mecanismes d'intermediació per gestionar l'abundància», que són, per un costat, el comandament a distància, que ve a canviar radicalment la modalitat de consum televisiu, del model de submissió al flux a la intervenció aleatòria en el canvi, en la cerca de satisfacció entre aquest univers extraordinari d'abundància que té el ciutadà; canvien radicalment les condicions de consum televisiu per la seva introducció.

S'introdueix també el vídeo, el vídeo domèstic, que permet ja una primera fase de dessincronització. Fins ara, sense l'existència d'aquest aparell, o hi eres o no hi eres en el moment que hi havia el programa en antena, i si no hi eres no hi havia manera de recuperar-lo. El vídeo introdueix una primera fase d'apropiació fora del moment sincrònic del conjunt de l'oferta i, en conseqüència, un grau d'activitat per part del receptor que ja introdueix canvis en el model previ, que era tot el que jo envio o es veu en el moment que jo ho envio o no hi ha possibilitat de veure-ho i, a més a més,

això concita l'atenció per no perdre's allò que és de real interès i, per tant, la majoria dels ciutadans al mateix temps estan impactats per una informació determinada. Això comença a canviar amb la introducció del vídeo a les llars.

I ja en l'última fase s'introdueixen també els primers *set-top box*, o aparells d'intermediació de l'abundància per decidir accés a canals de pagament o no canals de pagament, i descodificadors dels senyals que introdueixen, a més a més, ja en l'última fase analògica algun grau d'intel·ligència per a la gestió del senyal i, per tant, el ciutadà comença a disposar d'un conjunt d'artefactes que li permeten prendre decisions actives sobre el consum, sobre el què i sobre el quan, que és una cosa molt important respecte al model tradicional en què es basava l'eficiència del sistema de comunicació de masses, que era que la gent veia quan jo ho emetia sistemàticament allò que jo emetia i de manera contemporània.

L'aparició de les televisions interactives o d'algunes modalitats de televisió interactiva, el *near video on demand* i el pagament per visió, evidentment, ja obren la porta a un receptor actiu, un ciutadà que pren decisions més enllà de la commutació de canals, que era el que podia fer fins llavors.

La fase en què ens trobem ara, que és la fase analògica/digital, és una fase en què estan convivint les dues coses, la majoria dels ciutadans continua, com a ciutadà —una altra cosa és el que està passant a la indústria—, disposant de mecanismes només de l'era analògica pel que fa al consum televisiu. Però ja en aquesta fase, el que passa és que la capacitat es multiplica extraordinàriament i seguim amb el mateix model. De tots els estudis que fem sobre el conjunt de l'oferta als mercats més madurs, als Estats Units i als cinc grans mercats europeus, el que es deriva és que, en el conjunt de l'oferta multiplicada, hi ha una coincidència sobre els gèneres dominants. És a dir, els continguts, en el conjunt de l'oferta, són bàsicament els mateixos, el que passa és que empaquetats de manera diferent, i tenim, evidentment, una gran quantitat de productes per triar, però de les mateixes condicions i de les mateixes característiques.

Això, òbviament, estimula encara més l'obsessió del receptor per buscar, entre aquest bosc de l'oferta, el que realment l'interessa, que cada vegada és més difícil per l'abundància del material i, per tant, cobren encara més importància tots aquests estris d'intermediació per a la selecció o la gestió de l'abundància. I, evidentment, en el mercat comencen a aparèixer dispositius nous cada vegada més al servei d'aquesta possessió del receptor.

Els comandaments a distància són cada vegada més complexos pel que fa a les funcions que ens permeten, i tenen ja certa capacitat de memòria sense entrar en dispositius addicionals. Els *set-top box* són realment ordinadors al final del terminal, amb una gran capacitat de gestió de tota la informació que em permet accedir a tots els continguts que tinc disponibles. Apareix en substitució del vídeo, el vídeo digital personal, que són dispositius d'enregistrament —abans s'ha dit fins a mil hores, bé, els que hi han en el mercat ara són entre dues-centes i quatre-centes hores, però, Déu n'hi do!, dues-centes o quatre-centes hores de televisió enregistrada. El ciutadà, per tant, pot deslligar-se totalment del flux, i aquest és un problema bàsic a plantejar-se en termes de la modelització del sistema públic, per exemple. És a dir, l'eficiència de la connexió amb el públic d'un país a partir del model de flux estava garantit, amb

aquestes noves tecnologies a disposició del receptor, aquest és un element que ens hem de guanyar, i ens l'hem de guanyar des dels continguts i des dels serveis, no en els guanyarem des de la tecnologia.

I apareix un altre estri fonamental que són les guies electròniques de programació, que és un element substancial en tot aquest dispositiu, molt més, fins i tot, que els mateixos estris tecnològics que permetran l'ús eficient d'aquestes guies, perquè, que et tapin o no et tapin amb una guia d'aquestes característiques, entre aquest bosc de l'oferta de coses més o menys similars, la teva capacitat de diferenciar-te és nul·la, i per tant, per al ciutadà la guia electrònica de programes passa a ser un dret de primer ordre, i, per tant, s'ha d'evitar la privatització d'aquestes guies en el sentit de privatització monopòlica d'un canal, és a dir, la guia electrònica de programes passa a ser de l'ordre de les exigències del servei públic, perquè és el que garantirà la igualtat d'oportunitats dels continguts de ser contactats per part del públic, i seria absolutament desastrós per al servei públic d'un país que la seva guia de programació sigui només la del seu canal, i que no apareguin els seus continguts en les guies de programació que s'instal·lin monopòlicament o no en el mercat. Aquest és un element absolutament vital.

Bé, em diuen ja que haig d'acabar i el problema és, com sempre, de temps. Em prendré uns segons per arrodonir aquesta idea. Primera, recurrent només a unes dades externes que tots tenen oportunitat de tenir perquè són d'Idescat, però que és molt important veure com està de dotacions tecnològiques el país en aquests moments, perquè em diuen que parli de les llars catalanes. Bé, de tot això que hem estat parlant, les llars catalanes no en disposen, és a dir, si veiem el repertori aquí, hi ha moltes televisions, molts televisors —per parlar més adequadament— pràcticament totes les llars en tenen, i un nombre molt important de llars en tenen més d'un, per tant, estem en una situació d'abundància de receptors que, al mateix temps, és un fre a la incorporació dels que tenen les noves capacitats; o sigui el que és un avantatge pot ser un inconvenient també.

El vídeo arriba a un 79 per cent de les llars; hi ha llars que tenen més d'un vídeo, però ja he dit, és una tecnologia en extinció. I, en canvi, no apareix el seu substitut aquí, és a dir, no hi ha PDR en un nombre que pugui sortir estadísticament reflectit a les llars catalanes, per tant, aquest dispositiu està encara a l'espera de la seva oportunitat.

L'evolució de les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació a la llar, representada també en aquesta gràfica —hi tenen accés... Ja veuen que el mòbil és la tecnologia més implantada i que creix amb més ritme encara; l'ordinador arriba a un 55 per cent de les llars, i la connexió a internet només és d'un 34,6 per cent de les llars.

Aquest és un tema més important encara: quin ús fan els ciutadans a diari d'aquestes tecnologies? És a dir, evidentment la televisió és el 90 per cent, els ciutadans utilitzen sistemàticament la televisió, utilitzen molt el mòbil, utilitzen ja molt menys l'ordinador, i utilitzen encara menys internet. Internet, ordinador i televisió és un element que, fins ara, podíem veure de manera segregada, però que, en aquest trànsit, s'acaba aquesta segregació, perquè, en realitat, la multiplicació de receptors amb grans capacitats de memòria que tenen capacitat de gestió, de connexió,

etcètera..., caminem cap a un conjunt de dispositius de recepció que no diferenciarien entre si estem utilitzant l'ordinador, si estem utilitzant la televisió, si estem utilitzant un sistema de comunicació interpersonal.

La televisió es pot rebre ja a través de qualsevol dispositiu, qualsevol dispositiu que tingui pantalla i, per tant, aquest és un element substancialment nou que ens condueix a l'escenari del tot digital i en xarxa que és el que hi ha demà passat, i és en el que hem de pensar quin és el posicionament de consum. És clar, en aquest tot digital i en xarxa, el que és important d'entendre és que no ve a substituir l'anterior, és a dir, subsumeix tot l'anterior, no desapareixeran la ràdio, la televisió ni els sistemes tal com els coneixem ara, sinó que s'integraran dintre d'un sistema de difusió diferent, però continuaran pervivint, perquè, en aquest nou estadi tindrem igual comunicació de flux, per molts anys comunicació de flux, per molts anys demanda de televisió generalista, malgrat que evidentment també apareixen formes de comunicació interactiva, formes de comunicació interpersonal «mediades» per tot aquest dispositiu integrat de tecnologia, i, per tant, serà molt difícil mantenir una situació en què sigui fàcilment aïllable quines són les diferents formes de consum de comunicació que es fan a la llar, perquè totes confluiran, inclòs el treball; és a dir, el teletreball passa a ser un dels elements de repertori que condiciona les formes de consum de comunicació de la llar. I aquest és un element substancialment nou com deia abans.

I vull acabar —ara sí, president— amb una consideració que em sembla bàsica, no posaré les dades, encara que les tinc aquí preparades, per qüestió de temps, però el model de consum del que sí ja coneixem de les tecnologies que són noves, és a dir, agafant, com a epítet, el consum d'internet, marca una extraordinària diferència entre la modalitat de consum de les generacions en funció de la seva edat. I, per tant, això ens posa sobre un element bàsic que vull remarcar.

Quina és la funció de servei públic que hauria de complir la televisió digital terrestre en la nova era? Doncs, en funció d'aquest 90 per cent de gent que sí, que entra en contacte diàriament amb la televisió, introduir el conjunt de serveis interactius que posin en condició que les generacions que rebutgen l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació que no són les tradicionals, i, per tant, es queden al marge dels serveis de la societat de la informació, la televisió digital terrestre, per tant, jugui d'element d'alfabetització de les generacions que no hi entraran en contacte, i, per tant limiti el *gap* entre els ciutadans que sí que accedeixen als serveis de la societat de la informació i els que no.

I aquesta és una funció educativa que no està recollida suficientment, sota el meu punt de vista, en la distribució de l'espectre, perquè no s'ha fet un model que posi més èmfasi en els nous serveis que en la distribució de més canals que acabaran posant més del mateix en antena, com històricament ha estat demostrat. I torno a insistir que només els ciutadans accediran a aquestes noves formes de continguts si aquests continguts són substancialment diferents dels que se'ls han donat fins ara.

Gràcies.

El Sr. Joan Ferran

Gràcies, senyor Emili Prado.

Passem ràpidament al tercer bloc que és «La transmissió del senyal digital». El nostre ponent és el senyor Ramon Pallarès, director de Negoci de Catalunya AbertisTelecom. Ha treballat en el Departament de la Xarxa de Televisió de Catalunya i com a directiu del Centre de Telecomunicacions de la Generalitat fins a l'any 2000. L'any 2000 va entrar a formar part de Tradia, com a director del departament comercial, i un cop realitzada la compra de Retevisión Audiovisual per part d'AbertisTelecom, el desembre del 2003 esdevé director de Negoci de Catalunya i Balears d'AbertisTelecom.

Té la paraula.

La transmissió del senyal digital

RAMON PALLARÈS, *director de la Unitat de Negoci Audiovisual de Tradia*

Moltes gràcies.

Primer de tot vull agrair al Parlament l'oportunitat que ens dona de participar en aquesta Jornada. D'altra banda, dir-vos que porto vint-i-sis transparències, que tres minuts per a cada una dona un total de tres quarts d'hora, per tant, intentaré abreujar perquè el president no se m'espanti.

Veureu que la presentació serà bastant àgil, serà bastant ràpida, i el que he mirat de fer és un petit esquema de com funciona la televisió digital i les seves principals característiques comparativament amb la televisió i la ràdio analògiques. Moltes vegades ens oblidem de la ràdio, i en aquest cas la meua presentació parla de les dues coses.

Primer de tot, dir-vos que la conversió de la televisió i la ràdio analògiques a digitals és un procés que va molt més enllà d'un canvi tecnològic, com ja s'ha comentat. Des del nostre punt de vista representa un canvi de model que té implicacions socials i econòmiques molt importants.

Malgrat que, com ha comentat el senyor Emili Prado, estem parlant no sols de difusió terrestre, sinó que la conversió d'analògic a digital, doncs, fa referència també a distribució per satèl·lit, distribució per cable, la meua intervenció se centra en la televisió digital terrestre i la ràdio digital (DAB). Les principals característiques de la televisió analògica, i uns dels motius pels quals la tecnologia digital, doncs, s'està implantant, és, per una banda, la falta de visió directa entre transmissió i receptor provoca dobles imatges, problemes de persiana, problemes de neu de fons, finalment problemes de qualitat en el senyal de recepció.

La TDT el que permet és millorar; en el senyal TDT els rebots que provoquen doble imatge ja no apareixen; apareix també la possibilitat d'emetre so amb més qualitat i so en multicanal; i, no menys important, la tecnologia digital el que permet és optimitzar molt l'aspecte radioelèctric. Aquest és un concepte que sembla un concepte merament tècnic, però que, evidentment, té moltes repercussions estratègiques a mitjà i a llarg termini. Per què? Perquè primer permet treballar amb canals adjacents —abans comentava en Pere Vila, Televisió de Catalunya des de Collserola surt amb el 44 i amb el canal 43 funcionant perfectament—, permet les

L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts que es reproduïxen en l'annex III.

xarxes de freqüència única, que també provoquen un estalvi d'aquest espectre en permetre repetir la mateixa freqüència des de molts emplaçaments, i, a més a més, el senyal és més robust davant d'interferències. Un altre tema no menys important és la possibilitat d'emetre aplicacions interactives.

Podríem dir, doncs, que la TDT és un element més de la societat de la informació i per a nosaltres pot ser l'accés habitual d'una part important de la població a aquesta societat de la informació i el seu desenvolupament ajudarà a reduir la fractura digital entre les diferents zones del país.

Tal com abans n'ha fet esment en Pere, jo el que vull remarcar és que la TDT és una tecnologia de substitució. La televisió analògica desapareixerà d'aquí a uns anys i serà substituïda per la televisió digital. I aquí val a dir que, a diferència de la ràdio —com també s'ha esmentat anteriorment—, actualment no està previst que la ràdio digital, la DAB, substitueixi la ràdio analògica en freqüència modulada. Ni està previst, tampoc, que altres tecnologies, com la DRN, altres tecnologies digitals pensades per a ona mitjana, ona curta i ona llarga, substitueixen aquestes tecnologies.

Tal com abans he comentat de la TDT, la DAB també permet una millora de la qualitat de so, també permet millorar l'eficiència de l'espectre, i també permet un major nombre de dades, per tant, de transmissió d'informació addicional.

Quin és l'espectre que utilitzen? Aquí, en aquest petit esquema, podem veure que, mentre que la televisió és la part aquesta blava que està en el centre, la televisió digital comparteix freqüències amb la televisió analògica, comparteix la mateixa banda de freqüències, el que coneixem per banda quarta, banda cinquena. La ràdio digital DAB està en altres bandes de freqüència, són les dues franges marcades en verd. La que actualment està planificada és la banda de 195/223, és la que està a la seva esquerra, i la banda L, que és la banda superior de freqüències està prevista pels organismes internacionals, però encara no planificada aquí a Espanya.

Arquitectura i funcions. Bé, molt breument, perquè això seria motiu d'una explicació molt llarga. Aquí el que vull donar és una sèrie de conceptes molt clars i molt breus sobre les diferències principals entre el que és la transmissió analògica i la transmissió digital. Un canal analògic ocupa un ample de banda de 8 megahertz i, per tant, necessita un transport específic entre els estudis i el centre emissor, necessita un transmissor per a aquest canal i necessita un sistema radiant. Per tant, ell sol necessita el recurs d'un canal de televisió.

Mentre que en televisió digital el que s'està fent és, des de quatre estudis que poden estar en el mateix emplaçament o no, transportar el senyal fins al centre emissor, i aquí ve l'important, el que és realment significatiu des del punt de vista tecnològic, s'han de multiplexar aquests senyals en una única trama que ocupa l'equivalent d'un canal analògic de televisió, i, a partir d'aquí, es faria la transmissió amb el sistema radiant corresponent. Per tant, en l'espai que abans ocupava un canal de 8 megahertz, ara n'hi podem posar quatre típicament, encara que podrien arribar a ser cinc; en principi quatre.

Bé, quines són les funcions que podríem definir en un model TDT? N'hi han unes que són bàsiques, que són imprescindibles, que són la codificació, el multiplexat, la codificació de cada un dels programes per poder ser multiplexats, la inserció del *service information* —de la informació de servei—, el transport i difusió des del

centre principal a tots els centres o des dels estudis a aquest centre principal, i els serveis d'enginyeria associats. Jo diria que aquests cinc són els principals.

Després n'hi ha un sisè que fa referència, tal com està aquí posat, a base de dades de cobertura, que seria informació addicional per als usuaris, una informació per als usuaris per saber a quines zones hi ha cobertura de televisió digital. Seria un servei que podria prestar la mateixa Administració o l'operador de xarxa a aquests usuaris.

En qualsevol cas, i a diferència de la televisió analògica, el que sí que cal en TDT és que els radiodifusors, els concessionaris d'aquests quatre programes que conformen el múltiplex, s'han de posar d'acord. S'han de posar d'acord per què? S'han de posar d'acord per contractar el que dèiem ara com a funcions bàsiques, l'enginyeria, la gestió de la capçalera, que inclou la codificació, el multiplexat i els SI i el transport del senyal amb la seva corresponent difusió.

Això diríem que és la part bàsica. Hi han altres funcions d'un nivell més avançat que poden posar-se en marxa en un primer moment o més endavant, que seria la gestió centralitzada dels SI per compartir informació de servei en diferents múltiplex; les aplicacions interactives; el canal d'enginyeria, que és un canal de dades que transmet el múltiplex per actualitzar els receptors de les llars, actualitzar el *software* d'aquests receptors, fonamental per als fabricants, i, finalment, el *play-out* o el sistema de continuïtat d'emissió que pot ser compartit o no entre diferents radiodifusors.

I, finalment, també podríem parlar d'un nivell que aquí he definit com a quatre, un nivell més avançat, d'accés condicional, de guies electròniques de les EPG, tema fonamental en la televisió digital terrestre, sistemes de mesurament d'audiència, el *datacasting* o difusió de dades no relacionades amb els continguts. I, finalment, una mica també en línia del que abans comentava Pere Vila, amb el Centre de Recerca, el laboratori d'interoperabilitat, de tal manera que és evident que cal un lloc on es puguin analitzar, per exemple, els receptors per assegurar-ne la compatibilitat.

Per tant, en el tema, per exemple, de prestació de serveis, bàsicament en temes d'aplicacions, em permeto posar un petit esquema en el qual existeix un model de client-proveïdor tradicional en què el radiodifusor parla amb tothom, parla amb el proveïdor de capçalera, parla amb l'integrador, parla amb l'operador de xarxa, parla amb el desenvolupador d'aplicacions per veure com s'han de fer i, finalment, aquests amb els fabricants. Això es podria fer d'una altra manera, en el model TDT, tal com aquí estem plantejant, en què una única empresa faci aquestes funcions. Especialment interessant amb radiodifusors amb poca estructura, com per exemple podrien ser les televisions locals.

Finalment, quines emissions estan actualment en servei? Per anar molt ràpid, només us diré que en TDT a l'Estat espanyol hi ha en funcionament un mux que anomenem RGN multifreqüència on hi ha Televisió Espanyola, TV2, Tele 5, Antena 3 i Canal +, que cobreix aproximadament un 80 per cent de la població de tot l'Estat. Hi ha un mux de freqüència única on actualment només hi han dos programes, que és Net televisió i Veo televisió, hi ha un mux a la Comunitat Autònoma de Madrid amb Telemadrid, La Otra Onda 6 i Quiero TV. Estan concedits i pendent d'iniciar les emissions un mux a la Rioja i un mux a Navarra, i des de l'1 de gener del 2005 les televisions autonòmiques tenen l'obligació d'emetre en TDT.

A Catalunya, a part dels mux estatals que he comentat, hi hauria el mux de Televisió de Catalunya, amb els programes que abans ha comentat Pere Vila, i està concedit i pendent d'iniciar les emissions el mux d'Emissions Digitals de Catalunya. Aquí vull remarcar l'*Anteproyecto de ley de medidas urgentes para el impulso de la TDT*, aprovat pel Consell de Ministres el 4 de febrer del 2005, que té la intenció que, a finals d'aquest 2005, hi hagi molts canals, hi hagi com a mínim, diuen, vint-i-dos canals de televisió gratuïts i en obert disponibles.

Aquí vull recordar que queden encara, més de dos anys després de la fallida de Quiero, per reassignar les catorze freqüències, els catorze programes, les freqüències corresponents als catorze programes que conformaven el mux de Quiero TV.

Finalment en DAB, està en funcionament a l'Estat espanyol un mux de freqüència única amb quatre programes de Ràdio Nacional i dos de privats, dos mux multifreqüència, i a Catalunya, a part d'aquests mux, hi ha un mux de Catalunya Ràdio amb sis programes, i estan concedits i pendents d'iniciar les emissions dos mux d'àmbit nacional i vuit mux d'àmbit comarcal i supracomarcal.

Aquí poden veure les cobertures de televisió digital de Televisió de Catalunya, del projecte «Maresme digital», que es va posar en marxa l'estiu passat, i, finalment, la cobertura en DAB també de Catalunya Ràdio que més o menys dona servei a un 80 per cent de la població de Catalunya. A nivell de tot l'Estat, la diapositiva de l'esquerra representa la cobertura del mux RGN, i la de la dreta és la cobertura de la DAB a tot l'Estat.

Finalment, en recepció... Aquí vull fer esment d'una de les dificultats que té la TDT per implantar-se, que és, per una banda, la facilitat; la facilitat és que la manera de rebre la TDT és la manera habitual de rebre la televisió terrestre; per tant, serveix la mateixa capçalera, el sistema de distribució de cables, serveix d'antena col·lectiva. Ara bé, s'ha de millorar. S'han de posar els amplificadors dels nous canals i cal tenir en compte que —segons dades de la Federació d'Instal·ladors d'Antenes Col·lectives— el 45 per cent de les instal·lacions d'antena disposen de línies de presa en sèrie o cascada que possiblement requereixin, moltes d'elles, actuacions d'un cert impacte per poder rebre nous canals de televisió. No estic parlant de nous canals de TDT, sinó en general de nous canals de televisió.

I fer esment, abans de les conclusions, que s'han de substituir a tot l'Estat uns quaranta milions de receptors, que pot ser o bé amb receptors o bé amb el que en diem el *set-top box*, les caixetes aquestes que posem a sobre la tele. I això em dona peu per presentar aquí un parell o tres de transparències amb els diferents models que hi ha i, com poden veure, de *set-top box* n'hi ha una gran varietat i de televisors integrats no gaire, i també els models de receptors de DAB, tant els de sobretaula com els portàtils.

Com a conclusió m'agradaria dir, en primer lloc, que la TDT i la DAB no sols representen una substancial millora tecnològica, sinó un nou model de comunicació. Que amb TDT i DAB apareixen noves necessitats i funcions en la cadena de valor que no existien en la radiodifusió analògica.

I ara, per entrar en un tema que s'ha comentat i que suposo que, després, en el torn de preguntes, hi donarem més voltes, des del nostre punt de vista, l'aturada de la televisió analògica només serà possible quan una gran majoria dels usuaris dis-

posin de receptors de televisió digital, únicament en aquest cas. I nosaltres creiem que per impulsar aquesta transició calen dues coses, i no menys importants una respecte a l'altra; calen més i millors continguts en obert —que en això coincidiria amb el professor Prado—, i des del nostre punt de vista calen televisors que tinguin un receptor de TDT integrat en el televisor. No creiem —pot ser un model introductori— que un model de futur sigui que existeixi una caixa a sobre el televisor amb un altre comandament a distància. Creiem que la manera natural d'introduir la TDT és que la gent, quan vagi a la botiga, es canviï el televisor, i quan compri un televisor, compri un televisor amb el receptor naturalment de TDT. I no cal dir que així ha passat amb el teletext, així ha passat amb tantes i tantes coses.

Per tant, amb el calendari de què estem parlant, estem parlant de 2008, de 2010 com a data d'aturada analògica, s'han de fer accions per impulsar això, i considero desitjable establir polítiques que fomentin o obliguin, si és possible, que els receptors de televisió que es venguin a l'Estat espanyol disposin d'un receptor de TDT integrat. Considerem que aquesta serà la manera de fer una transició suau de tecnologia i que facilitarà l'accés a la televisió digital a la majoria de ciutadans de l'Estat.

I, per últim, l'espectre que s'alliberarà quan es produeixi l'aturada analògica, el que coneixem com a dividend digital, creiem que s'hauria d'utilitzar per difondre serveis de radiodifusió més nombrosos i de més qualitat; per exemple, incloent la pantalla ampla, i l'alta definició, així com la televisió amb mobilitat. I això és tot.

Moltes gràcies.

El Sr. Joan Ferran

Moltes gràcies al senyor Ramon Pallarès.

I passarem ara a l'últim bloc: «L'experiència francesa de la digitalització». Comptem amb el senyor Thierry Vachey, que de l'any 91 al 95 va ser secretari general del Comitè Tècnic Radiofònic de Clermont Ferrand i responsable dels Serveis Radiofònics de les regions de l'Alvèrnia i del Llemosí. De l'any 95 al desembre del 2000 va fer el seguiment de les xarxes i dels grups dels nous models de difusió i de la política radiofònica del CSA. Del gener del 2001 al novembre del 2002 fou responsable de la TDT dins la direcció dels operadors audiovisuals del Consell Superior de l'Audiovisual, i des del novembre del 2002, adjunt a la Direcció d'Operadors de l'Audiovisual del CSA, responsable de l'àrea de TDT i disposicions sobre els serveis de televisió. Té la paraula el senyor Vachey.

L' experiència francesa de la digitalització

THIERRY VACHEY, *adjunt a Direcció dels Operadors Audiovisuals del Conseil Supérieur de l'Audiovisuel*

Merci.

Monsieur le président, mesdames, messieurs, je vais essayer de vous expliquer le processus d'introduction de la télévision numérique de terre en France, surtout sous ses aspects juridiques, parce que je ne suis pas un technicien, mais le processus de sélection des chaînes ; et la première observation que je ferais, c'est que je suis frappé de la similitude des réflexions menées aujourd'hui ici, et qui ont été et qui continuent d'être menées en France sur ce sujet.

Alors, pour ce qui est de la télévision numérique, la France est dans une situation un peu particulière, parce qu'il n'y a pas, à proprement parler, aujourd'hui de télévision numérique. Il n'y a pas de diffusion commerciale, nous sommes dans une période de tests, techniques, qui sont notamment organisés depuis la Tour Eiffel, et ces tests, je vous rassure, ont pour objet un lancement rapproché de la TNT, puisque le début des émissions est prévu pour le 31 mars prochain, pour 35 pour cent de la population, et le déploiement devrait s'achever dans le courant de l'année 2007.

Alors, l'introduction de la TNT en France..., enfin, les premières réflexions ont commencé en 2000 par le vote de la loi sur la télévision numérique et ce vote a été conduit, avec à l'esprit deux préoccupations. La première préoccupation partait d'un constat, le fait que 65 pour cent des foyers français aujourd'hui ont accès uniquement à une offre analogique, c'est-à-dire, qu'ils ne reçoivent que six chaînes avec une antenne sur le toit, et que la partie des foyers qui a accès à une offre élargie par le câble et le satellite, avaient tendance à connaître un certain ralentissement. Il y a eu un développement rapide du satellite, qui a dépassé le câble, et qui 20 pour cent des foyers sont abonnés au satellite. Ces dernières années ont assisté à un ralentissement de ces personnes.

Donc, le premier objectif qui avait été affiché était de permettre à ces français, à ces 65 pour cent de français, d'avoir accès à une offre élargie, et l'idée du législateur était que la télévision numérique était un moyen de réduire la fracture numérique. Et puis, la seconde priorité, le second objectif qui était assigné à la télévision numérique, était de permettre une meilleure utilisation du spectre. L'idée était, évidemment, que dès lors que sur une fréquence numérique on peut mettre plusieurs programmes, ça permet une meilleure économie du spectre, un meilleur usage du spectre et une utilisation plus rationnelle. Ce sont les deux éléments qui ont conduit au vote de la loi, et la loi a

confié un rôle essentiel à l'autorité de régulation, à laquelle j'appartient, au CSA, dans le processus d'introduction de la TNT.

On a, en effet, confié au CSA le soin, d'une part, de planifier les fréquences, d'autre part, de procéder à la sélection des chaînes, en tout cas privées ; ensuite, de procéder à la composition du multiplex ; et de veiller aux opérations liées, par exemple, pour la télévision payante, au choix des distributeurs commerciaux.

Alors, je vais revenir sur ces différents points. Je ferai d'abord une première observation, c'est que ce texte, lorsqu'il a été voté, a été critiqué par les groupes audiovisuels privés, commerciaux. En premier lieu, la première chaîne française, TF1, le groupe TF1, ils ont critiqué ce texte en partant du principe qu'ils estimaient que la sélection des services de télévision, notamment de télévision payante, ne devait pas relever de la compétence d'une autorité administrative — on a parlé à ce moment-là d'une sur-administration de l'audiovisuel —, ils ont estimé que c'était le rôle des distributeurs commerciaux qui étaient les mieux placés pour choisir les chaînes qu'ils destinaient à leurs abonnés.

Et cette critique qu'on entend encore aujourd'hui a été relativement importante, ça a eu pour effet de retarder le processus d'introduction, ça ne l'a pas bloqué pour autant, puisque, donc, on arrive aujourd'hui à l'introduction effective de la TNT en France. Mais je pense que c'est un élément important de contexte, qu'il fallait rappeler.

Si je reprends les différentes étapes d'introduction, on a la planification des fréquences, la sélection des chaînes, la constitution des multiplex.

Alors, la planification des fréquences. Le CSA, dès le vote de la loi dans le courant, la fin de l'année 2000, a organisé une consultation avec tous les acteurs concernés, donc, les éditeurs de chaînes, les diffuseurs, les distributeurs, les industriels, pour réfléchir à la façon de planifier le réseau numérique. La planification a été conçue avec, comme objectif prioritaire, de nuire aussi peu que possible aux réseaux analogiques, c'est-à-dire que les fréquences numériques ont été planifiées en essayant de limiter au maximum le réaménagement des fréquences analogiques, et prioritairement on a donc effectué une planification en utilisant les fréquences dites « tabou », c'est-à-dire, des fréquences qui aujourd'hui ne sont pas utilisées en analogique.

La seconde priorité était, pour faciliter l'introduction rapide de la TNT, d'utiliser les mêmes points de diffusion que ceux qui sont aujourd'hui utilisés en analogique. On retrouve, donc, en fait, une planification qui est faite à partir des principaux sites d'émission de l'analogique, l'idée ici étant qu'il fallait limiter au maximum l'obligation de réorienter les antennes de réception des téléviseurs, donc, des téléspectateurs, de façon à ce que l'introduction puisse se faire plus rapidement.

Ces deux contraintes étant prises en considération, les recherches de planification ont abouti à l'existence de six multiplex nationaux, donc, assurant une couverture nationale ; sur chacun de ces multiplex il a été envisagé de prévoir la présence de cinq à six services de télévision, de telle sorte qu'en fait, on est arrivé à la conclusion qu'on pouvait assurer trente-trois services de télévision au niveau national. Ces trente-trois services de télévision ont été planifiés, enfin ces six multiplex ont été planifiés de façon à toucher 85 pour cent de la population, c'est une différence avec la diffusion analogique où on touche aujourd'hui, pour les principales chaînes, pratiquement cent pour cent, l'objectif était d'atteindre 85 pour cent de la population, et pour les

15 pour cent restant auxquels, donc, on ne proposera pas la TNT, il y a des solutions de rechange auxquelles on réfléchit aujourd'hui, ces solutions étant soit d'envisager l'augmentation de la puissance des émetteurs numériques le jour où l'analogique s'arrêtera, soit de leur offrir un abonnement aux satellites avec notamment la perspective d'une diffusion en norme MPEG-4, ce qui permettrait de leur proposer par le satellite les chaînes de télévision locales, puisque ça c'est un point important, pouvoir assurer aux téléspectateurs le jour où l'analogique s'arrêtera, qu'ils pourront continuer à recevoir les chaînes locales.

Ça c'est le premier aspect qui a occupé considérablement le Conseil, la planification des réseaux de diffusion. La planification proprement dite, n'étant d'ailleurs pas terminée, puisque pour les cent dix sites de diffusion la planification des fréquences devrait intervenir, devrait s'achever fin 2005. Un point sur lequel je peux aussi dire quelques mots, c'est le fait que, en plus de six multiplex nationaux, il y a désormais la recherche dans les principales agglomérations d'une septième fréquence qui serait dédiée aux télévisions locales. Planification, deuxième compétence et deuxième étape dans l'introduction: le choix des services. Alors, il faut distinguer la situation des télévisions publiques et la situation des chaînes privées, puisque le régime n'est pas le même. Pour les télévisions publiques la loi a prévu un droit de reprise des chaînes publiques existantes et la possibilité, pour le groupement de télévisions publiques France Télévision, de créer des filiales pour le numérique. Donc, on a eu dans un premier temps, on a eu un simulcast dans un premier temps de toutes les chaînes publiques qui existent aujourd'hui, avec, pour le cas des deux chaînes qui aujourd'hui existent en canal partagé en analogique, à savoir France 5 et Arte, chacune a un canal complet, plus la chaîne parlementaire qui jusqu'à présent n'est que sur le câble et le satellite qui aura accès à la TNT, et la création d'une chaîne supplémentaire qui s'appelle France 4, une chaîne créée à l'occasion du lancement de la TNT.

Pour les chaînes privées, le processus est différent, c'est une sélection qui est faite après un appel aux candidatures, on retrouve là aussi le simulcast des chaînes privées analogiques, c'est-à-dire, que TF1 et M6 et Canal qui sont les trois chaînes privées analogiques ont un droit d'accès directement sur la télévision numérique de terre, elles bénéficient en plus, si elles vont sur la TNT, pour les inciter à aller sur la TNT, d'une prolongation de la durée de leur autorisation, c'est-à-dire que l'autorisation analogique est prolongée de cinq ans, cette autorisation valant également pour le numérique. Elles bénéficient d'un autre avantage qui est le fait que la loi leur accorde automatiquement une chaîne supplémentaire, là aussi pour les motiver, si je puis dire, pour les pousser à aller sur le numérique, elles ont, donc, choisi une chaîne en plus ; donc, ça c'est le régime des chaînes analogiques et de leur chaînes, dites, « chaînes bonus » ; les autres chaînes, elles, sont désignées après un processus d'appel aux candidatures, c'est donc une sélection qui a été lancée en juillet 2001, et qui visait à attribuer une vingtaine de canaux pour des chaînes privées nationales, et pas les chaînes locales, puisque c'est un processus encore différent, dont je parlerais à la fin.

Le Conseil a procédé à la sélection de chaînes privées, une par une, en essayant de trouver un équilibre entre chaînes gratuites et chaîne payantes. Il y a différents critères dans la loi sur lesquels l'autorité de régulation a dû s'appuyer pour procéder à la sélection des chaînes, sur lesquels je peux vous dire deux ou trois mots rapidement.

Le premier critère c'est un critère d'intérêt pour le public, ce qui paraît quand-même pour le moins évident, c'est-à-dire que le Conseil doit veiller à sélectionner des chaînes qui répondent aux attentes d'un large public, ce qui semblerait vouloir dire que pour les législateurs la télévision numérique n'est pas une télévision de niche, comme on peut en trouver sur le câble ou le satellite, mais c'est une télévision qui doit s'adresser au plus grand nombre.

Le second critère c'est la nécessité de veiller entre une offre payante et une offre gratuite avec, en même temps, l'obligation de privilégier l'offre gratuite, c'est-à-dire, que la priorité de la télévision numérique c'est une offre, encore une fois, gratuite qui s'adresse au plus grand nombre, et notamment à ceux qui n'ont pas envie ou qui n'ont pas les moyens de s'abonner à une offre payante. Et puis, après, on retrouve des critères habituels, à savoir, sélectionner des candidats qui présentent une viabilité financière suffisante pour assurer le financement du projet. Et puis veiller au maintien de la diversité et de la concurrence, c'est-à-dire, éviter la concentration entre les mains de quelques-uns de la totalité des autorisations qui ont été délivrées.

Je parlais tout à l'heure de simulcast des chaînes analogiques qui a une autre particularité pour les chaînes gratuites de la TNT, à savoir qu'il y a l'obligation pour les distributeurs du câble de reprendre les chaînes gratuites dans leur offre, c'est-à-dire qu'un distributeur du câble qui, généralement, supprimait l'antenne qui existait auparavant sur le toit, doit, lors du lancement de la TNT, soit rétablir l'antenne, soit, si ce n'est pas le cas, fournir gratuitement et sans abonnement à la totalité des personnes qui sont dans l'immeuble les services gratuits de la télévision numérique. Sur les autres supports, comme le satellite ou l'ADSL, cette obligation n'existe pas, mais les distributeurs doivent répondre aux demandes des éditeurs des chaînes gratuites de la télévision numérique de terre, si ces derniers demandent à être intégrés dans l'offre de ces distributeurs. Donc, ça c'est un point sur la présence des chaînes gratuites.

Une fois que le Conseil a procédé à la sélection des chaînes, il y a un dernier point, avant la délivrance des autorisations, qui doit être pris en compte, c'est que les éditeurs doivent signer une convention avec le CSA, donc, l'ensemble des chaînes qui ont été sélectionnées par le CSA, cette convention ayant pour objet de définir précisément les obligations et les engagements de chaque éditeur. C'est un contrat, en fait, qui est conclu, indépendamment de l'autorisation, dans lequel on précise très exactement le format du service, les obligations de diffusion, les obligations de production et les engagements particuliers, et sur la base de ce contrat le Conseil, ensuite, s'assure que le service diffusé correspond à celui qu'il a autorisé dans le cadre de l'appel.

Troisième étape, après la sélection des services, la désignation des opérateurs de multiplex. À partir du moment où la loi a prévu que les autorisations étaient délivrées chaîne par chaîne, et qu'on a — c'est une des vertus du numérique — plusieurs services sur un même multiplex, il faut assurer la cohérence au sein de ce multiplex et la loi a prévu que cette fonction était confiée à ce qu'on appelle un opérateur de multiplex qui est autorisé par le CSA, sur proposition des éditeurs.

Alors, on a procédé en deux étapes, la première étape le Conseil a procédé au regroupement des services sur les multiplex, il n'y a aucune obligation dans la loi qui existe sur ce sujet, la seule qui soit présente est que la loi demande au CSA de

veiller à ce que les chaînes publiques soient regroupées sur un même multiplex, un ou plusieurs.

Donc, des discussions étant engagées, le Conseil a procédé à un regroupement mettant sur un multiplex les chaînes publiques et sur quatre multiplex les chaînes privées, et il a gardé le sixième multiplex, dont je parlerai à la fin. Ensuite ces éditeurs ont du trouver un accord entre eux pour désigner un opérateur de multiplex, ils avaient un délai limité, c'était un délai de deux mois, s'ils ne trouvaient pas d'accord, l'autorisation qui était délivrée pouvait être reprise par le CSA, donc, bien évidemment, tous les éditeurs ont trouvé l'accord dans les délais, puisque sinon ils risquaient de perdre cette autorisation, et cet accord, en fait, devait porter sur l'utilisation équitable de la ressource, c'est-à-dire, ce à quoi le CSA a veillé lorsqu'il a reçu les accords portant sur les opérateurs de multiplex, il a veillé à ce que les débits soient répartis de façon équitable entre les différents services, notamment si on avait un éditeur indépendant sur un multiplex.

Je vais vous donner un exemple. Il y a un multiplex où toutes les chaînes contrôlées par TF1 étaient présentes, et la dernière place était occupée par une nouvelle télévision commerciale qui a été créée pour le lancement de la TNT, qui s'appelle Energie TV, qui est issue d'un groupe de radio assez puissant en France, et qui donc était un opérateur isolé. Le CSA s'est assuré que dans cet accord les droits de la société du minoritaire étaient respectés, ce qui était le cas, donc, il a validé l'accord et il a délivré une autorisation à l'opérateur de multiplex. On a donc, autant de sociétés opératrices que de multiplex, et ce sont ces sociétés qui vont veiller à la répartition du débit entre les chaînes lors du lancement de la TNT et qui, par ailleurs, ont conclu les contrats avec les diffuseurs pour le choix des sites de diffusion.

Donc, voilà, l'ensemble des opérations qui ont conduit au démarrage de la TNT pour le mois de mars, pour la télévision gratuite ; la télévision payante le démarrage a été décalé pour le mois de septembre, pour deux raisons, la première raison c'est que le gouvernement a décidé que la norme de compression qui serait utilisée pour la télévision payante ne serait pas le MPEG-2, comme c'est le cas pour la télévision gratuite, mais le MPEG-4. De nombreux éditeurs, notamment le groupe TF1 avait milité pour le choix de la norme MPEG-4, en faisant valoir que c'était une norme qui aujourd'hui permet une économie substantielle en matière d'utilisation de la ressource, qu'elle permet également le développement de la haute définition. Le choix du gouvernement a été de garder MPEG-2 pour la télévision gratuite, parce que MPEG-2 est une norme aujourd'hui qui est parfaitement bien..., qui est pérenne et qui permet, en fait, également la diffusion à des coûts moindres, notamment pour les décodeurs qui restent à des coûts autour de 50 à 100 euros, alors que la norme MPEG-4 commence à être introduite, on la trouve par exemple aux Etats-Unis où la société l'offre..., Direct TV introduit, met sur le marché des décodeurs MPEG-4 ce qui leur permet, d'ailleurs, de proposer 1.500 chaînes locales aux abonnés de ce bouquet. Donc, c'est une norme qui commence à apparaître.

Donc, la télévision payante française devra être en MPEG-4, ça suppose, d'après les experts, encore des travaux d'adaptation, notamment pour le multiplexage entre MPEG-2 et MPEG-4 lorsque les deux normes sont présentes sur un même multiplex, ce qui pourrait conduire à décaler l'introduction de la télévision payante, qui est prévue pour septembre.

La position du gouvernement, encore une fois, est que MPEG-4 permettra le développement de la haute définition, qui est un des objectifs qui a été rajouté à la télévision numérique de terre, qui n'était pas à l'origine prévu, puisqu'on parlait pas de haute définition ou très peu au début du 2000, alors qu'aujourd'hui c'est désormais un élément qui doit être intégré. Et l'autre objectif est de permettre, donc, grâce à la compression améliorée du signal, d'augmenter le nombre de services disponibles, on est à trente-trois. Il n'y a pas de chiffre fixé, mais l'idée c'est quand même d'augmenter ce nombre de canaux.

Le deuxième point qui reste en suspend pour la télévision payante, c'est la distribution. La loi impose l'interopérabilité pour les chaînes payantes de la TNT. Le législateur a estimé que la situation qui existe aujourd'hui sur le satellite en France ne devait pas se reproduire sur la TNT. Vous avez aujourd'hui en satellite deux distributeurs, Canal Satellite d'un côté et TPS de l'autre. Si vous voulez être abonnés aux deux bouquets parce que vous avez des exclusivités — notamment, par exemple, deux chaînes analogiques TF1 et M6 ne sont pas disponibles sur Canal, et pour cause, c'est pour marquer un avantage concurrentiel —, si vous voulez vous abonner aux deux bouquets vous devez avoir deux décodeurs, c'est-à-dire que le décodeur de Canal n'accepte pas le signal de TPS et vice-versa.

En TNT l'obligation qui découle d'une directive européenne, qui est, je crois, la Directive normes et signaux, impose l'interopérabilité, c'est-à-dire, si vous avez deux distributeurs commerciaux, comme ce sera vraisemblablement le cas, puisque Canal va commercialiser les chaînes de Canal en TNT, et TPS les chaînes de TF1, un seul décodeur devra lire les deux signaux, quitte à changer la carte dans la fente du décodeur, mais, en tout cas, le distributeur ne pourra pas interdire à son concurrent d'avoir accès à son décodeur.

Les conditions de cette interopérabilité doivent être définies par les éditeurs avec les distributeurs dans un délai limité une fois que les distributeurs seront officiellement connus, et pour le moment, les distributeurs ne se sont pas encore officiellement déclarés, ils sont en cours de déclaration.

Là aussi, la loi a prévu que si ces accords n'étaient pas passés, c'était au CSA de décider à la place des éditeurs. Je pense que, comme pour les opérateurs de multiplex, les éditeurs feront en sorte de choisir eux mêmes dans les délais, avant que ce soit le CSA.

Il y a deux points en conclusion sur lesquels j'aimerais parler, c'est le cas des télévisions locales et la mobilité. Alors, pour les télévisions locales, on est dans la situation suivante: trois canaux au niveau national ont été réservés pour les télévisions locales, et un multiplex est planifié, est en cours de planification dans les grandes villes. Pour le moment aucun appel aux candidatures n'a été lancé pour la sélection des chaînes locales. Vous savez qu'en France il y a très peu de télévisions locales, il y a énormément de radios locales, mais il y a très peu de télévisions locales. Des appels aux candidatures ont été lancés dernièrement pour autoriser des télévisions analogiques, et le CSA est en train d'estimer qu'en fait il était « absurde », entre guillemets, de continuer à développer des télévisions analogiques, alors même qu'on était en train de lancer la télévision numérique. Donc, il y a, je pense, des choix qui vont être faits dans les prochains mois visant à accélérer l'introduction de la télévision numérique locale.

Le second point c'est la mobilité. Un certain nombre d'acteurs sont intervenus dernièrement auprès du Conseil en disant qu'il fallait développer, en dehors des services de télévision traditionnelle, d'une part, la télévision à haute définition, et ça c'est le côté MPEG-4, et d'autre part, favoriser la réception mobile, c'est-à-dire, non pas uniquement une réception portable dans un immeuble, mais une véritable réception mobile, c'est-à-dire, la possibilité de recevoir des signaux de télévision en situation de mobilité, dans une voiture ou dans la rue.

On a beaucoup de demandes sur ce point, et il y a également des demandes exprimées par les opérateurs Télécom qui souhaiteraient que notamment le dernier multiplex qui n'est pas utilisé soit réservé pour ce type de services, ce qui supposerait vraisemblablement une nouvelle planification, parce qu'il n'est pas prévu pour une réception mobile, mais c'est un point sur lequel on réfléchit actuellement.

Voilà, donc, ce qu'on pouvait dire sur la situation de la télévision numérique de terre en France qui, encore une fois, n'en est qu'à ses balbutiements. Ce qu'on peut quand même observer c'est qu'il y a eu beaucoup d'hésitation pendant très longtemps, et que, alors qu'on est à quelques semaines du lancement, on commence déjà à voir de nombreux adaptateurs dans les commerces. Il y a une très bonne connaissance de la part du public sur la TNT, puisque un sondage qui avait été fait récemment montrait que sept français sur dix connaissaient la TNT et se déclaraient intéressés par ce projet.

Voilà, je vous remercie.

Moltes gràcies. Senyor president, senyores i senyors, intentaré explicar-los el procés que s'ha seguit en la introducció de la televisió digital terrestre a França, sobretot en els aspectes jurídics —perquè no sóc tècnic— del procés de selecció dels canals, i la primera observació que voldria fer és que he quedat sorprès de veure la semblança de les reflexions que s'han fet avui, aquí, amb les que es van fer i es continuen fent a França sobre aquest tema.

TRADUCCIÓ

Pel que fa a la televisió digital, França es troba en una situació una mica especial, perquè avui, per dir-ho pròpiament, no hi ha televisió digital. No hi ha difusió comercial, ens trobem en un període de proves tècniques, que es fan principalment des de la Torre Eiffel, i aquestes proves, ja els tranquil·litza, tenen per objectiu que el llançament de la TDT es faci aviat, ja que l'inici de les emissions s'ha previst per al pròxim 31 de març per al 35 per cent de la població, i el desenvolupament hauria d'estar acabat en el decurs de l'any 2007.

La introducció de la TDT a França... Bé, les primeres reflexions van començar l'any 2000 quan es va votar la Llei sobre la televisió digital, i aquesta Llei es va votar tenint en compte dues preocupacions. La primera preocupació venia d'una constatació, del fet que el 65 per cent de les llars franceses avui només tenen accés a una oferta analògica, és a dir que solament poden veure sis canals amb una antena a la teulada; i que disminueix la demanda de llars que tenen accés a una oferta més àmplia mitjançant el cable i el satèl·lit. Hi va haver un desenvolupament ràpid del satèl·lit que va superar el cable, el 20 per cent de les llars estan abonades al satèl·lit, però aquests últims anys hem assistit a la disminució d'aquesta demanda.

Per tant, el primer objectiu que es va fixar era el de permetre que aquests francesos, aquest 65 per cent de francesos tinguessin accés a una oferta més àmplia, i la idea del legislador era que la televisió digital fos un mitjà per reduir la fractura digital. La segona prioritat, el segon objectiu que es va fixar la televisió digital va ser permetre una millor utilització de l'espectre. La idea era que, evidentment, ja que des d'una freqüència digital es poden emetre diversos programes, això permetia economitza l'espectre, usar-lo millor i fer-ne un ús més racional. Aquests són els dos elements que han portat a votar la Llei, i la Llei ha confiat un paper essencial a l'autoritat de regulació a la qual pertanyo, al CSA, en el procés d'introducció de la TDT.

Efectivament, s'ha confiat al CSA, d'una banda, planificar les freqüències i, de l'altra, seleccionar els canals, en tot cas privats; també ocupar-se de la composició dels múltiples, i vigilar les operacions vinculades —per exemple, en el cas de les televisions de pagament— a l'elecció dels distribuïdors comercials.

Ara, doncs, tornaré a parlar d'aquests diferents punts. Faré una primera observació, i és que quan es va votar aquest text, els grups audiovisuals privats comercials el van criticar. En primer lloc, la primera cadena francesa TF1, el grup TF1, va criticar aquest text perquè partia del principi que la selecció dels serveis de televisió, principalment de la televisió de pagament, no havia de ser competència d'una autoritat administrativa —en aquell moment es va parlar d'una sobreadministració de l'audiovisual— i creia que era una qüestió que pertocava als distribuïdors comercials que eren els que estaven més ben situats per escollir els canals que destinaven als seus abonats.

I aquesta crítica, que encara es pot escoltar avui, ha estat relativament important, ja que ha tingut l'efecte de retardar el procés d'introducció, però així i tot no s'ha blocat, i avui arribem a la introducció efectiva de la TDT a França. Aquest penso que és un element important de context que calia recordar.

Si ara reprenc les diferents etapes de la introducció, tenim planificació de les freqüències, selecció dels canals, constitució dels múltiples.

La planificació de les freqüències. El CSA, quan es va votar la Llei, a final de l'any 2000, va organitzar una consulta amb tots els actors involucrats —els editors dels canals, els difusors, els distribuïdors, els industrials—, per reflexionar sobre com es podia planificar la xarxa digital. La planificació es va concebre per tenir com a objectiu prioritari que perjudiqués el mínim possible les xarxes analògiques, és a dir, les freqüències digitals es van planificar intentant limitar al màxim la reordenació de les freqüències analògiques, i prioritàriament s'ha realitzat una planificació fent servir les freqüències anomenades «tabú», és a dir, freqüències que avui no es fan servir en analògic.

La segona prioritat era, per facilitar la introducció ràpida de la TDT, fer servir els mateixos punts de difusió que els que s'utilitzen actualment en analògic. Per tant, tornem a trobar, de fet, una planificació feta a partir dels principals llocs d'emissió en analògic, ja que aquí la idea era limitar al màxim l'obligació de reorientar les antenes de recepció dels televisors dels telespectadors perquè la introducció es pogués fer més ràpidament.

Una vegada considerades aquestes dues limitacions, l'estudi que es va fer sobre la planificació va concloure que calien sis múltiples nacionals per assegurar la co-

bertura nacional; per a cadascun d'aquest múltiplex es va preveure que hi poguessin haver de cinc a sis serveis de televisió, de manera que es va arribar a la conclusió que es podien garantir trenta-tres serveis de televisió a escala nacional. Aquests sis múltiplex es van planificar perquè s'arribés al 85 per cent de la població —hi ha una diferència amb la difusió analògica amb què actualment s'arriba, a través dels principals canals, pràcticament al cent per cent; l'objectiu era arribar al 85 per cent de la població, i per al 15 per cent restant, als quals no se'ls proposarà la TDT, hi ha solucions de recanvi amb les quals estem pensant actualment. Aquestes solucions són preveure l'augment de la potència dels emissors digitals el dia que es pari l'analògic, o bé oferir-los un abonament per satèl·lit amb la perspectiva d'una difusió amb la norma MPEG-4, la qual cosa permetria proposar-los els canals de televisió local via satèl·lit, perquè, aquest és un punt important, quan s'aturi l'analògic, que els espectadors puguin continuar rebent els canals locals.

Aquest és el primer aspecte del qual es va ocupar prioritàriament el Consell, la planificació de les xarxes de difusió. La planificació pròpiament dita encara no està acabada, perquè per als cent deu llocs de difusió la planificació de les freqüències s'hauria d'acabar a finals de l'any 2005. Un punt que m'agradaria també comentar és el fet que, a més de sis múltiplex nacionals, a partir d'ara se cerca en les principals aglomeracions una setena freqüència que es dedicaria a les televisions locals.

Planificació, segona competència i segona etapa en la introducció: l'elecció dels serveis. En aquest cas cal distingir la situació de les televisions públiques i la dels canals privats, ja que el règim no és el mateix. Pel que fa a les televisions públiques, la Llei ha previst un dret de represa dels canals públics existents i la possibilitat, per al grup de les televisions públiques France Televisió, de crear filials per al digital. Inicialment hi va haver un *simulcast* de tots els canals públics que existeixen actualment, amb el cas de dos canals que existeixen actualment i que comparteixen el canal en analògic, que són France 5 i Arte, tindran cadascun un canal complet; a més el canal parlamentari, que fins ara només es pot veure per cable i satèl·lit, i que tindrà accés a la TDT, i la creació d'un canal suplementari que es diu France 4, que és un canal que es crea arran del llançament de la TDT.

Pel que fa als canals privats, el procés és diferent, es fa una selecció després de fer d'una licitació, aquí també hi ha el *simulcast* dels canals privats analògics —TF1, M6 i Canal, que són els tres canals privats analògics— que tenen un dret d'accés directament a la televisió digital terrestre, i es beneficien a més, si es decideixen per la TDT, per incitar-los a anar cap a la TDT, d'una ampliació de la durada de l'autorització, és a dir que l'autorització analògica que tenen s'allarga cinc anys, i aquesta ampliació també és vàlida per a la TDT; també tenen un altre avantatge, que és que la Llei els atorga automàticament un canal suplementari, en aquest cas també per motivar-los; perquè es decideixin a entrar en el sistema digital tenen un canal més; aquest és el règim dels canals analògics i dels seus canals anomenats canals «bonus». Els altres canals es designen després d'haver fet una licitació perquè es presentin les candidatures, és, doncs, una selecció que es va fer el juny del 2001 per concedir uns vint canals a cadenes privades nacionals, i no als canals locals, perquè és un procés diferent del qual parlaré al final.

El Consell va fer la selecció dels canals privats, un per un, intentant trobar un equilibri entre els canals gratuïts i els canals de pagament. A la Llei hi ha diferents criteris als quals ha hagut de recórrer l'autoritat de regulació per seleccionar els canals. Us en puc parlar ràpidament.

El primer criteri és un criteri d'interès públic, és un criteri evident, és a dir, el Consell ha de tenir en compte, en el moment de fer la selecció dels canals, que aquests responguin a les expectatives d'un ampli ventall de públic, que sembla que vulgui dir que per al legislador la televisió digital no és una televisió per a un sector de mercat, com pot ser el cable o el satèl·lit, sinó que va destinada a un nombre de persones més gran.

El segon criteri és la necessitat de vetllar per una oferta de pagament i una oferta gratuïta, i al mateix temps, l'obligació de fomentar l'oferta gratuïta; és a dir, la prioritat de la televisió digital és una oferta, una vegada més, de franc que s'adreça a una majoria, principalment als que no volen o no tenen els mitjans per abonar-se a una oferta de pagament. I després, hi ha criteris habituals, és a dir, seleccionar candidats que tinguin una viabilitat financera suficient per garantir el finançament del projecte. També que es tinguin en compte mantenir la diversitat i la competència, és a dir, evitar que les autoritzacions que s'han donat s'hagin concentrat en les mans d'uns pocs.

Abans he parlat de *simulcast* de canals analògics, que té una altra particularitat per als canals gratuïts de la TDT, a saber, els distribuïdors per cable tenen l'obligació d'incloure els canals gratuïts en la seva oferta; és a dir que un distribuïdor per cable que generalment suprimia l'antena que abans hi havia a la teulada, en el moment del llançament de la TDT, o bé torna a col·locar l'antena o si això no és possible, ha d'oferir de franc i sense abonament a tots els que viuen a l'edifici els serveis gratuïts de la televisió digital. En els altres suports, com per exemple el satèl·lit o l'ADSL, aquesta obligació no hi és, però els distribuïdors han d'acceptar les demandes dels editors dels canals gratuïts de la televisió digital terrestre si aquests últims sol·liciten que se'ls integri en l'oferta d'aquests distribuïdors. Aquest, doncs, és un punt a considerar, la presència dels canals gratuïts.

Una vegada el Consell ha seleccionat els canals, hi ha una última cosa que cal tenir en compte abans de donar les autoritzacions, i és que els editors han de firmar un conveni amb el CSA —o sigui el conjunt dels canals que han estat seleccionats pel CSA—, i aquest conveni té per objectiu definir de manera precisa les obligacions i els compromisos de cada editor. De fet, és un contracte que es firma —independentment de l'autorització—, en el qual es detalla exactament el format del servei, les obligacions de difusió, les obligacions de producció i els compromisos particulars, i a la vista d'aquest contracte, el Consell després s'assegura que el servei difós correspon al que s'ha autoritzat en el marc de la licitació.

La tercera etapa, després de la selecció dels serveis, és la designació dels operadors de múltiplex. A partir del moment que la Llei ha previst que les autoritzacions s'han d'atorgar canal per canal, i que una de les virtuts que té la TDT és que hi ha diversos serveis en un mateix múltiplex, cal garantir la coherència del múltiplex, i la Llei ha previst que aquesta funció fos confiada al que s'anomena un operador de múltiplex que ha rebut l'autorització del CSA a proposta dels editors.

S'ha procedit en dues etapes: la primera etapa el Consell ha procedit a agrupar els serveis en el múltiplex. La Llei no preveu cap obligació en aquest tema. L'única obligació que té en compte la Llei és que aquesta demana al CSA que controli que les cadenes públiques siguin agrupades en un mateix múltiplex, un o diversos.

Hi ha hagut diverses discussions sobre aquesta qüestió. El Consell ha fet un reagrupament per posar en un múltiplex els canals públics, i en quatre múltiplex, els canals privats, i ha guardat el sisè múltiplex del qual parlaré al final.

Després els editors han hagut de posar-se d'acord per designar un operador de múltiplex, tenien un termini limitat, tenien un termini de dos mesos, i si no arribaven a cap acord, l'autorització que se'ls havia donat la podia recuperar el CSA. Per tant, evidentment tots els editors es van posar d'acord dins el termini, perquè, si no, corrien el risc de perdre aquesta autorització. I aquest acord, de fet, es basava en la utilització equitativa del recurs, és a dir, el que havia de vigilar el CSA quan va rebre els acords que feien referència als operadors de múltiplex, era controlar que el flux es repartís equitativament entre els diversos serveis, especialment si hi havia un editor independent en un múltiplex.

Els en donaré un exemple. Hi ha un múltiplex on hi ha tots els canals controlats per TF1, i l'últim lloc l'ocupava una nova televisió comercial que es va crear per al llançament de la TDT, que s'anomena Energie TV, que és d'un grup de ràdio força potent a França i que era un operador aïllat. El CSA en aquest cas va vigilar que en aquest acord es respectaven els drets d'aquesta empresa minoritària, i com que era així, va validar l'acord i va donar una autorització a l'operador del múltiplex. Per tant, tenim tantes empreses operadores com múltiplex, i són aquestes companyies les que s'ocuparan de repartir el flux entre els canals en el moment del llançament de la TDT i les que, a més, han firmat els contractes amb els difusors per escollir els llocs de difusió.

Aquestes són, doncs, el conjunt d'operacions que han portat a la posta en marxa de la TDT per al mes de març pel que fa a la televisió gratuïta; la posta en marxa de la televisió de pagament s'ha posposat fins al mes de setembre, per dues raons. La primera és que el Govern ha decidit que la norma de compressió que es faria servir per a la televisió de pagament no seria l'MPEG-2 com en el cas de la televisió gratuïta, sinó l'MPEG-4. Nombrosos editors, sobretot el grup TF1, havien insistit perquè s'escollís la norma MPEG-4, dient que era una norma que avui dia permet un estalvi substancial pel que fa a la utilització dels recursos, i que també permet el desenvolupament de l'alta definició. L'elecció del Govern va ser de mantenir l'MPEG-2 per a la televisió gratuïta, perquè l'MPEG-2 és una norma que avui és perfectament vàlida i que permet, de fet, també la difusió amb uns costos més baixos, principalment pel que fa als descodificadors, el cost dels quals actualment està entre els cinquanta i els cent euros, mentre que la norma MPEG-4 comença a introduir-se per exemple als Estats Units, on l'empresa que l'ofereix..., Direct TV introdueix, posa en el mercat descodificadors MPEG-4, la qual cosa els permet de proposar 1.500 canals locals als abonats d'aquesta plataforma. Per tant, és una norma que comença a aparèixer.

Com els deia, doncs, la televisió de pagament francesa haurà de ser en MPEG-4. Això comporta, segons els experts, una vegada més, treballs d'adaptació, principalment per al multiplexatge entre MPEG-2 i MPEG-4, quan les dues normes es troben

en un mateix múltiplex, la qual cosa podria ajornar la introducció de la televisió de pagament, prevista per al mes de setembre.

La posició del Govern, una vegada més, és que l'MPEG-4 permetrà el desenvolupament de l'alta definició, que és un dels objectius que es va afegir a la televisió digital terrestre, i que en principi no s'havia previst, perquè no es parlava de l'alta definició o molt poc a l'inici de l'any 2000, mentre que avui ja és un element que s'ha d'integrar. I l'altre objectiu és que, gràcies a la compressió millorada del senyal, es puguin augmentar el nombre de serveis disponibles. Ara en tenim trenta-tres, però la idea, tot i que no hi ha una xifra fixa, és augmentar aquest nombre de canals.

La segona qüestió que encara està en suspens per a la televisió de pagament és la distribució. La Llei imposa la interoperabilitat per als canals de pagament de la TDT. El legislador ha estimat que la situació que existeix actualment amb el satèl·lit a França no s'hauria de reproduir amb la TDT. Avui tenim dos distribuïdors de satèl·lit, Canal Satellite per una banda, i TPS per una altra; si vostès volen estar abonats a les dues plataformes, perquè tenen exclusives —per exemple, dues cadenes analògiques, TF1 i M6 no estan disponibles a Canal, i és per marcar un avantatge de competència—, si vostès es volen abonar en les dues plataformes, han de tenir dos descodificadors, és a dir que el descodificador de Canal no accepta el senyal de TPS, i viceversa.

En TDT l'obligació que ve d'una directiva europea —que crec que és la Directiva normes i senyals— imposa la interoperabilitat, és a dir, si vostès tenen dos distribuïdors comercials, com serà segurament el cas, perquè Canal comercialitzarà les cadenes de Canal en TDT, i TPS les cadenes de TF1, un sol descodificador haurà de llegir els dos senyals, encara que s'hagi de canviar la targeta a la ranura del descodificador, però en tot cas el distribuïdor no podrà prohibir l'accés del competidor al seu descodificador.

Les condicions d'aquesta interoperabilitat han de ser definides pels editors amb els distribuïdors en un termini limitat a partir del moment que els distribuïdors siguin oficialment coneguts, i, de moment, els distribuïdors encara no han estat declarats oficialment, encara estan tramitant-ho.

Aquí també la Llei ha previst que, si no s'arribava a un acord, el CSA havia de decidir per compte dels editors, però crec que, igual com van fer els operadors de múltiplex, els editors arribaran a un acord dintre el termini que tenen, abans que sigui el CSA qui ho decideixi.

Com a conclusió, hi ha dos punts sobre els quals m'agradaria parlar: les televisions locals i la mobilitat. Pel que fa a les televisions locals, ens trobem en la següent situació: s'han reservat tres canals a escala nacional per a les televisions locals, i s'ha planificat un múltiplex, està en curs de planificació a les grans ciutats. De moment no hi ha hagut cap licitació per poder fer la selecció dels canals locals. A França, com ja deuen saber, hi ha molt poques televisions locals, hi ha moltíssimes ràdios locals, però hi ha molt poques televisions locals. Últimament hi han hagut licitacions per autoritzar televisions analògiques, i el CSA s'adona que és «absurd», entre cometes, continuar desenvolupant televisions analògiques quan s'està anunciant la televisió digital. Per tant, penso que els pròxims mesos es faran passos per accelerar la introducció de la televisió digital local.

El segon punt és la mobilitat. Últimament determinats agents han intervingut davant el Consell dient que calia desenvolupar, a part dels serveis de televisió tradicionals, la televisió d'alta definició, i aquesta és la part MPEG-4, i, d'altra banda, fomentar la recepció mòbil, és a dir, no únicament la recepció mòbil en un immoble, sinó una veritable recepció mòbil, és a dir, la possibilitat de rebre senyals de televisió en situacions de mobilitat, en un cotxe o al carrer.

Hi ha moltes peticions sobre aquest punt, i també hi ha moltes peticions per part dels operadors Telecom que voldrien que l'últim múltiplex que no es fa servir es reservés per a aquest tipus de serveis, la qual cosa comportaria, segurament, una nova planificació, perquè no s'ha previst per a una recepció mòbil, però és un punt sobre el qual s'està pensant actualment.

Això és el que es podria dir sobre la situació de la televisió digital terrestre a França que, una vegada més, està només a les beceroles. No obstant això, el que sí que podem observar és que hi ha hagut molts dubtes durant molt de temps, i ara que falten poques setmanes per al llançament, es comencen a veure nombrosos adaptadors a les botigues. I per part del públic hi ha un bon coneixement de la TDT, ja que una enquesta feta no fa gaire, demostrava que set francesos de cada deu coneixien la TDT i deien que estaven interessats en aquest projecte.

Moltes gràcies.

El Sr. Joan Ferran

Merci beaucoup, monsieur Vachey.

Bé, gràcies a tots vostès per les seves intervencions, però no voldríem prescindir de l'estona de debat que tots estem esperant, i de preguntes, i, en aquest sentit, li demanem, preguem al senyor Ramon Pellicer que ens dirigeixi, ens ordeni una miqueta les preguntes que vostès tinguin intenció o tinguin ganes de fer.

Moltes gràcies.

Taula rodona

El moderador (Sr. Ramon Pellicer)

Moltes gràcies.

A aquesta hora, a les dotze, havia de començar ja la taula següent: *Repercussions socials, culturals i econòmiques de la ràdio i la televisió digitals*. Si amb quatre ponents hem arribat fins aquí, amb cinc ponents, que és la pròxima, ens quedem, segur, sense dinar. En qualsevol cas, no s'han quedat vostès encara sense cafè. Això sí, els demanaré que només sigui durant un quart d'hora, no serà durant la mitja hora que estava prevista, sinó que amb un quart d'hora ho enllestirem.

Ara també anirem molt ràpidament, molt de pressa, i si hi ha alguna pregunta concreta que vostès creuen que han de poder adreçar a algun dels ponents, serà el moment de fer-la. Si és una pregunta més genèrica, podria tenir cabuda en el decurs del que queda encara de la Jornada i hi podríem anar donant pas consecutivament.

Si hi ha també algun comentari que vostès volen fer, alguna idea que tenen, alguna qüestió que creuen que no ha quedat prou reflectida en aquesta primera intervenció, bàsicament tecnològica —ja se n'han pogut adonar—, doncs és el moment, i jo els demanaria que ho fessin sense dilació.

La manera preceptiva que ens agrairà el nostre ponent-relator, és que en la seva intervenció, si són tan amables, es puguin presentar.

El Sr. Jaume Puig

Jaume Puig. Sóc responsable de telecomunicacions de la sectorial d'Esquerra Republicana de Catalunya. Voldria preguntar a Pere Vila si creu que la televisió digital terrestre té el risc, abans que estigui desplegada comercialment, de ser superada per altres tecnologies que fins i tot ell ha comentat que es poden utilitzar ara combinadament amb la TDT, com pot ser l'ADSL, que actualment ja hi han operadors que estan oferint serveis de *video on demand* o televisió sobre aquest mateix suport. Si pot ser que quan aconseguim desplegar-la, el mercat la deixi reduïda a una televisió marginal.

El Sr. Pere Vila

A mi em fa la impressió que no perquè, almenys a curt termini, són dues coses completament diferents. La televisió digital terrestre serà el televisor que ha de poder

rebre senyal, per tant el portàtil aquest petit que tenim per casa serà amb televisió digital, i l'ADSL sí que ens portarà senyal de televisió, però no serà exactament el mateix. A mi em fa la impressió que l'ADSL tindrà una funció com la que té ara, que és d'accedir a continguts, baixar-te continguts a la carta, però no serà per rebre els senyals normals de TV3 i els senyals en directe.

Jo m'inclino més per pensar en allò que dèiem de les tres fases, que quan hi hagi el televisor a casa, amb sistema d'enregistrament i amb canal de retorn ADSL, jo m'inclino més per pensar que aquest televisor l'utilitzarem de manera combinada, és a dir, estarem mirant els programes que ens vénen de TV3, els estarem mirant a través del televisor, però també podria ser que TV3 ens enviï algun contingut, mentre tant, que vingui a través de l'ADSL i ens quedi enregistrat a dintre del receptor per poder-ho mirar més tard com a pel·lícula. Aquest és el meu parer. Per tant, jo opino que són dues coses diferents, les dues coses serveixen per mirar televisió, però que no s'acabaran d'ajuntar, almenys a curt termini —cinc o deu anys.

El moderador

Més qüestions?

El Sr. Joaquim Costa

Bon dia. Em dic Joaquim Costa, de VideoPressMedia. M'agradaria fer dues preguntes. Una seria el pla d'inversions del desplegament de la TDT a tot Catalunya, a la zona que encara està fosca. I l'altra, aquest tema tan interessant de què el senyor Thierry Vachey ha parlat, de l'MPEG-4, de la introducció de l'alta definició a la televisió digital terrestre, si és que hi ha alguna possibilitat d'incorporar-ho aquí, al nostre país.

Moltes gràcies.

El moderador

L'adreça a algú aquesta qüestió o hi ha algú de la taula que ja pot contestar?

El Sr. Joaquim Costa

No sé si el senyor de Tradia el tema de les inversions...

El Sr. Ramon Pallarès

Realment aquest any serà un any decisiu per acabar de definir aquest pla d'inversió, aquest pla de desplegament, diria jo, de la TDT. Per tant, més que parlar de xifres, del que sí que caldria parlar és que el mes d'octubre, el mes de novembre, la tardor d'aquest any 2005 serà el moment decisiu per al desplegament de xarxes de TDT, sobretot —sobretot—, no cal fer esment només del desplegament de xarxes, sinó que els llocs on ja es pot rebre la TDT hi hagi molta gent que tingui un receptor i la pugui mirar. Però, evidentment, això s'ha de completar per passar d'aquest 80

per cent, per exemple, de cobertura que té el múltiplex de TVC a Catalunya a un percentatge semblant a la televisió analògica. Però això ja seria per als anys posteriors, diríem 2006-2008.

El moderador

Pel que fa a l'altra qüestió, la de l'MPEG-4 que apuntava monsieur Vachey, l'alta definició?

El Sr. Thierry Vachey

Écoutez, je ne sais pas si je suis le mieux placé pour parler de la télévision numérique, pour donner des conseils sur l'introduction de la télévision numérique en Catalogne; ce que je peux dire c'est vous faire part des réflexions qui ont été menées en France sur le sujet, et également, peut-être, rappeler ce qui s'est passé ou ce qui se passe aux États Unis pour la haute définition.

Très clairement, d'abord on peut faire de la haute définition en MPEG-2, mais ça consomme beaucoup plus de spectre, et donc, pour la TNT, si vous mettez une chaîne à haute définition sur un multiplex, je pense qu'après il n'y a plus de place pour diffuser un autre service. C'est la raison pour laquelle beaucoup ont estimé, parmi les éditeurs, ont fait valoir que la haute définition est importante, est un vecteur de développement de la télévision, lié avec le développement des écrans planes et le MPEG-4 permettait une meilleure économie du spectre, donc, les deux combinés conduisaient à privilégier l'utilisation du MPEG-4 pour l'introduction de la haute définition.

Encore une fois la haute définition en France, à priori, dans un premier temps, en tout cas, sera réservée à la télévision payante, parce que la télévision gratuite en MPEG-4 semblait être en contradiction totale avec l'objectif du projet TNT, à savoir, permettre au plus grand nombre de français d'avoir accès à une offre élargie en qualité numérique. Si on avait dit « la télévision gratuite doit être en MPEG-4 », c'était en fait nier ce caractère de télévision numérique pour tous, puisque ça signifiait logiquement que la réception supposait d'abord l'acquisition d'un écran numérique, puisque recevoir de la haute définition sur un tube cathodique je ne sais pas très bien quel est l'intérêt, et ça signifiait également, généralement un abonnement supplémentaire.

Je citais l'exemple des États-Unis parce que c'est un problème auquel ils ont été confrontés; un certain nombre de consommateurs américains ont acheté des téléviseurs numériques en se disant « je vais recevoir de la haute définition », ils rentraient chez eux, ils le branchaient, ils étaient déçus par la qualité de l'image, parce qu'on avait oublié de leur dire que, pour recevoir de la haute définition, il fallait qu'ils payent un abonnement supplémentaire pour avoir accès à ce service. Et, donc, le consommateur, le téléspectateur n'étant pas informé, reprenait son téléviseur, retournait chez son vendeur en disant « je le rends, parce que j'ai cru acheter la haute définition et je m'aperçois que l'image, si elle n'est pas mal, elle n'est pas à la hauteur de ce que j'attendais ».

Donc, voilà, je pense que ce sont des points qu'il faut prendre en considération. L'idée est de permettre en France la migration — je pense — de la totalité des chaînes à haute définition, mais ça ne sera pas pour demain, et dans un premier temps le MPEG-

4 et la haute définition sera réservée pour la TNT aux chaînes payantes et, encore une fois, pour les consommateurs qui auront procédé à l'acquisition d'un écran plat, de taille suffisante pour recevoir ces images. Mais, il n'y a pas dans l'immédiat comme objectif de faire migrer toute la télévision numérique sur de la haute définition.

TRADUCCIÓ

Escoltin, no sé si sóc la persona indicada per parlar de la televisió digital, per donar consells sobre la introducció de la televisió digital a Catalunya. El que puc fer és parlar una mica de les reflexions que hi ha hagut a França sobre aquesta qüestió i també, potser, recordar el que passa o ha passat als Estats Units amb l'alta definició.

Primer, molt clarament, es pot tenir alta definició en MPEG-2 però consumeix molt més espectre, per tant, per a la TNT, si vostès posen un canal d'alta definició en un múltiplex, després ja no queda espai per difondre un altre servei. És per això que molts han pensat, entre els editors, han insistit en el fet que l'alta definició és important, és un vector de desenvolupament de la televisió, lligat amb el desenvolupament de les pantalles planes i l'MPEG-4 permetria un millor estalvi de l'espectre; per tant, tots dos combinats permetien fomentar la utilització de l'MPEG-4 per a la introducció de l'alta definició.

Una vegada més, l'alta definició a França, *a priori*, inicialment, en tot cas, es reservà per a la televisió de pagament, perquè la televisió gratuïta en MPEG-4 semblava que estigués en contradicció total amb l'objectiu del projecte TDT, és a dir, permetre al major nombre possible de francesos l'accés a una oferta àmplia amb qualitat digital. Si s'hagués dit «la televisió gratuïta ha de ser en MPEG-4», hauria estat negar aquest caràcter que té la televisió digital per a tots, perquè això significava lògicament que la recepció comportava d'entrada haver de comprar una pantalla digital, perquè rebre l'alta definició amb un tub catòdic, no veig quin interès pot tenir, i això significava també generalment un abonament suplementari.

Esmentava l'exemple dels Estats Units perquè és un problema amb el qual es van trobar; determinat nombre de consumidors americans van comprar televisors digitals dient «així podré rebre l'alta definició», arribaven a casa seva, el connectaven, i quedaven decebuts per la qualitat de la imatge, perquè havien oblidat de dir-los que per poder veure la televisió amb alta definició havien de pagar un abonament suplementari per tenir accés a aquest servei. Per tant, el consumidor, el telespectador, com que no l'havien informat, agafava de nou el televisor, tornava a la botiga i deia al venedor: «Miri, l'hi torno, perquè pensava que el que comprava era d'alta definició, i m'he adonat que la imatge, si bé no està del tot malament, no està a l'alçada del que esperava».

Penso que són punts que cal tenir presents. La idea és permetre a França la migració —penso— de la totalitat dels canals cap a l'alta definició, però no serà per a demà. En una primera etapa, l'MPEG-4 i l'alta definició es reservaran per a la TDT, per als canals de pagament i, com ja he dit, per als consumidors que hauran comprat una pantalla plana, prou grossa per poder veure aquestes imatges. Però, de moment, l'objectiu no és que tota la televisió digital pugui migrar cap a l'alta definició.

El moderador

Tampoc deu ser un objectiu immediat, suposo, aquí, no?

El Sr. Pere Vila

Bé, és molt complicat, eh? Hi ha una paradoxa, que fa molts anys que es parlava de televisió d'alta definició i no hi havia televisors perquè necessitaven un cert nombre de punts. Ara que no se'n parla tant, ara hi han televisors; així com no hi han televisors que tinguin recepció de TDT, sí que hi han televisors que tenen mil i escaig de punts. Per tant, el que sí que passa és que l'alta definició consumeix molt aspecte radioelèctric, i aquí hi ha una dificultat molt important. Després hi ha un altre tema que és: amb alta definició, què hi passarem? Perquè, per exemple, doncs, els *Telenotícies* seria tot curiós de passar-los, hauríem de retocar maquillatges, il·luminacions... Però, en canvi, les pel·lícules sí que estarien bé.

El moderador

Sortirien els defectes fins al paroxisme, no? Més qüestions?

El Sr. Emili Prado

Ramon, només un segon per dir que aquesta és una opció que de totes maneres mereixeria una reflexió més gran. És a dir, la TDT és un recurs més de xarxa i, per tant, diguem-ne, prendre la decisió d'utilitzar aquest recurs de xarxa per multiplicar més l'oferta quan la generació de continguts no està reclamant aquesta multiplicació d'oferta perquè no hi ha una indústria capaç de fer producció original per emplenar més canals, potser l'estratègia de fer la utilització d'aquest recurs com un element, diguem-ne, de valor afegit, de qualitat d'imatge, hauria estat una altra de les possibilitats. El que és evident és que als Estats Units aquesta ha estat la política industrial, és a dir, l'atorgament d'un múltiplex per a cada operador i que, per tant, decideixin si en fan ús per fer televisió d'alta definició o per fer més canals de definició estàndard, i haig de dir que l'opció generalitzada dels *broadcasters* americans ha estat fer alta definició en tot allò que són capaços d'emplenar amb alta definició: ficció, programes d'entreteniment, etcètera, i és combinable de manera dinàmica determinades hores fer programes en alta definició dintre del canal múltiple i altres oferir més canals estàndards especialitzats, amb informació, amb serveis de valor afegit, etcètera. O sigui que aquest és un tema que no es pot donar per tancat d'una manera tan ràpida perquè jo crec que forma part d'un dels errors de partida en la planificació de la TDT en aquest país, que ha estat pensar-hi per multiplicar canals, quan la quantitat de tecnologies disponibles per multiplicar canals que hi ha a disposició són molt elevades i, en canvi, no tenim capacitat de generar un nombre suficient de productes, de serveis i de continguts originals que justifiquin aquesta demanda de multiplicar els canals.

El moderador

Nous models. Endavant.

El Sr. Roberto Suárez

Hola, bon dia. Roberto Suárez, de la Universitat Pompeu Fabra. Faig recerca sobre aquest tema al Departament de Comunicació Audiovisual i Periodisme. Hem parlat aquí sobre aquests aspectes tecnològics o, fins i tot, de models de negoci i de la necessitat d'incorporar els usuaris mitjançant nous continguts. També hem parlat de com les administracions —i aquí a Catalunya en aquest cas d'aquesta experiència dels «Micromercats», que jo, fins i tot, hi he participat—, doncs, estan recollint dades de com els usuaris utilitzaran aquestes noves tecnologies, s'ha parlat també de la multiplicitat de dispositius... En definitiva, el que es presenta és un panorama força difícil per als usuaris, i ara mateix jo crec que els usuaris no tenen la cultura necessària ni les dades necessàries per poder tenir una idea clara de què és la TDT. Fins i tot s'han engegat campanyes publicitàries en als canals analògics de cobertura nacional.

El que m'agradaria saber, perquè m'ha sorprès bastant el que el senyor representant del Consell Audiovisual Francès ha dit, que al seu país tenien un coneixement ampli i cert del que era la TDT, és si hi ha previst aquí a Catalunya, primer de tot, si han fet alguna campanya d'informació i com s'ha fet. I, després, al senyor Vila, si en aquestes tasques d'on som i cap on anem, si s'ha planificat també fer aquesta tasca de difusió.

Gràcies.

El moderador

Comencem pel senyor Vila, si de cas, que és l'interlocutor més clar a l'hora de respondre.

El Sr. Pere Vila

Sí, jo diria que sí, que s'han fet campanyes explicant on som i què volem fer, i que se n'aniran fent de manera regular. Amb «Maresme digital» s'han fet algunes campanyes a través, doncs, de tríptics, s'han fet campanyes a través de televisió, però jo crec que això d'aquí anirà acompanyant el desplegament de manera regular.

El que també crec és que no és tan difícil de fer-la anar; és a dir, trobo que és més difícil de fer anar, per exemple, un vídeo d'aquests de casa, dels domèstics, que te'l compres, el tens un temps, no el fas gravar i el dia que l'has de fer gravar t'has de mirar el manual. Jo crec que no arribarem a aquest nivell amb la TDT, que serà més senzilla.

O sigui, per tant, farem campanyes explicant-ho tot i jo tinc la impressió que no és tan complex com altres electrodomèstics que estem agafant.

El moderador

Som al límit del temps. Ens resta un quart d'hora. Molt ràpidament, si us plau.

El Sr. Thierry Vachey

Juste préciser, par rapport à ce que je disais, sur la connaissance du public, j'ai été moi même surpris, lorsque d'après les enquêtes il apparaissait que sept personnes sur dix connaissaient la TNT, à ce stade c'est de la notoriété. Ce qui sera extrêmement important c'est la communication lors du lancement de la TNT, c'est-à-dire, qu'il ne faudra surtout pas qu'un consommateur puisse un jour — comme cela s'est produit par exemple en Grande Bretagne — qu'il aille chez un commerçant, qu'il achète un décodeur, qu'il rentre chez lui, et qu'il s'aperçoit qu'il ne reçoit rien. Parce que dans ce cas-là, c'est effectivement un risque extrêmement important que l'image de marque de la TNT soit complètement renversée et qu'on ait une image très négative. Donc il faut une éducation, une connaissance très précise lors de la diffusion de la couverture, et il faut une éducation des vendeurs et de l'ensemble des détaillants qui fourniront les adaptateurs, puisqu'ils puissent enseigner très exactement le consommateur sur la possibilité ou non, là où il habite, de recevoir la TNT. Si non, c'est une image de marque extrêmement négative de la TNT qui en résulterait.

TRADUCCIÓ

Únicament voldria fer una precisió amb relació al que comentava abans sobre el coneixement del públic. A mi també em va sorprendre, quan segons les enquestes set de cada deu persones coneixien la TDT, aquest grau de coneixement. El que serà molt important és la comunicació quan es faci el llançament de la TDT, és a dir, que sobretot el que no hauria de passar és que un consumidor pugui un dia —com va passar a la Gran Bretanya— anar a comprar un descodificador i que arribi a casa i s'adoni que no rep res, perquè en aquest cas, efectivament, es corre el risc molt important que la imatge de marca de la TDT es capgiri, i tingui una imatge molt negativa. Per tant, cal un coneixement molt clar quan es difongui o se'n faci el llançament, cal que els venedors o el conjunt de detallistes que proveiran els adaptadors puguin informar exactament els consumidors de la possibilitat o no —segons on visquin— de rebre la TDT. Si no, en resultaria una imatge de marca molt negativa, de la TDT.

El moderador

Gràcies, senyor Vachey. President?

El Sr. Ferran

Doncs, passem a prendre un cafè ràpid, i d'aquí a un quart d'hora, a tot estirar, siguem aquí.

(Pausa.)

II Sessió

*Repercussions socials, culturals i econòmiques
de la ràdio i la televisió digitals*

La Sra. Dolors Comas d'Argemir (diputada del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa)

Bé, comencem aquesta segona sessió de la Jornada Parlamentària, que tractarà de les repercussions socials, culturals i econòmiques de la ràdio i la televisió digitals. Intentarem, i demano als diferents ponents, que s'ajustin als temps previstos per a cada un d'ells amb vista que tots puguem seguir les seves intervencions en millors condicions i ens sigui possible, també, fer una pausa per dinar perquè, si no, no arribarem a la tarda, i es tracta que tots hi arribem sans i estalvis.

Per tant, sense més dilacions, donaré la paraula al senyor Joan Rosés. Joan Rosés ens parlarà de les experiències de posada en marxa de televisions digitals. Ell és director de TVC Multimèdia, que és l'empresa de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió que es va crear el 1997 i està especialitzada en la producció de serveis interactius i continguts per a mitjans digitals, i en aquest marc ha coordinat diversos projectes de posada en marxa de serveis interactius per a Digital Plus, Vía Digital, Mediaset i Televisió de Catalunya. Té la paraula, senyor Rosés.

Les experiències «Micromercats» i «Maresme digital»

JOAN ROSÉS, *director de TVC Multimèdia*

Gràcies.

La idea és explicar una mica el balanç d'algunes experiències que s'han fet aquí i algunes experiències que s'han fet a fora per veure l'impacte real que té la posada en marxa de la televisió digital terrestre.

De «Maresme digital», ja n'han parlat abans altres ponents. Bàsicament no és tant un projecte pilot com una experiència real de desplegament, que té per objectiu millorar la qualitat de recepció en una zona que té problemes greus de recepció.

«Micromercats» sí que va ser una prova pilot que es va fer durant l'any passat, fa un any s'estava acabant la prova, i va consistir en la instal·lació de setanta descodificadors a les llars de l'àrea metropolitana de Barcelona. I la idea era provar tota la cadena de problemes o tota la cadena d'accions que s'havia de fer per posar en marxa de veritat la Televisió digital terrestre, no tant parlar-ne sinó fer-ne, i aleshores a veure què passava. Des del punt de vista d'instal·lació tècnica, funcionament dels equips, la percepció de valor i d'ús que en feien els espectadors, i també dels serveis avançats o serveis interactius quina era la percepció i l'ús que en feien els espectadors. De tot això se n'ha fet un estudi, que el tenen, em sembla, a la documentació que se'ls ha passat, i hi han algunes conclusions que crec que són interessants per reflexionar i per veure com s'ha d'implantar, o què és el que no s'ha de fer, o què és el que s'hauria d'evitar amb vista al desplegament real de la televisió digital terrestre.

D'entrada, una de les primeres conclusions que en traiem és que, entre la gent voluntària, la gent que es va prestar a participar a la prova, hi havia una confusió sobre què permetia la televisió digital terrestre, confusió al nivell que molta gent esperava veure internet a través del televisor, fins i tot, gent que esperava poder disposar de videojocs de qualitat com s'estan trobant a les videoconsols. Hi ha un ventall molt ampli i molt divers d'expectatives en molts casos no acomplertes, evidentment.

Un altre resultat o conclusió que vam trobar és que instal·lar no és senzill, és a dir, és senzill si tens la instal·lació tècnica de casa teva preparada, però ja ens han comentat abans altres ponents..., Ramon Pallarès ens comentava que hi ha un per-

L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts que es reproduïxen en l'annex IV.

centatge molt alt de llars que han de fer una instal·lació o una reparació de la instal·lació del cablejat de les antenes i de modificació de les antenes. Per tant, tot i que és una tecnologia senzilla, a l'hora d'implantar-la s'ha de tenir en compte que no totes les llars estan preparades per a això, i que la venda d'aparells seria bo que es fes en col·laboració entre els distribuïdors, els comerciants i els instal·ladors, perquè es pot donar el cas que, si comprem un descodificador o un receptor digital en una botiga, ens l'enduguem a casa i després ens trobem que no el sabem instal·lar o que la nostra antena no està preparada. Per tant, seria bo que quan s'enfoquin les campanyes de promoció, de distribució i de venda es tingui en compte que hi hauria d'haver un marc de col·laboració entre els dos àmbits professionals de distribució i d'instal·lació.

Després, potser, un dels temes més importants i alhora difícils de resoldre és que la paraula «digital» en el fons és una paraula confusa. Si anem a una botiga i demanem un televisor digital ens poden vendre qualsevol altra cosa menys el que nosaltres estem esperant. D'entrada hi ha pantalles digitals que no porten recepció digital però que tenen un cert procés digital i, per tant, incorporen la paraula digital. Però si volem televisors que incorporin de veritat totes les prestacions digitals, hem d'explicar-nos una mica millor, perquè, si no, ens poden vendre una altra cosa. I, a més a més, si resulta que hem aconseguit convèncer i saber què és el que estem demanant, ens trobem que hi ha dues gammes de descodificadors, receptors que incorporen interactivitat i descodificadors que no. Aleshores ens pot passar, com ens va passar durant la prova de «Micromercats», que hi havia espectadors que s'havien comprat un aparell i ens trucaven reclamant per què no veien aquells serveis que estàvem promovent, serveis interactius. I no s'havien adonat que el que havien comprat és un receptor que no incorpora prestacions interactives. Aquest és un dels temes que, quan s'abordi la comercialització d'això, s'ha de fer amb molta cura i amb molta informació.

L'espectador espera més continguts; no m'estendré perquè, a més a més, a la tarda em sembla que hi ha un panell de continguts. I, els serveis interactius, la gent els valora però han de tenir dues condicions: una, ser molt fàcils de fer anar, estem en un entorn de comandament a distància i en un entorn molt passiu, i han de ser molt eficients. I aquest és un doble missatge, primer, per als que els han de fer, els han de dissenyar; i, després, per als fabricants, que han de fer que els aparells funcionin, funcionin eficientment, perquè el que també vam detectar és que l'espectador no està disposat a esperar el mateix temps que està disposat a esperar quan es relaciona amb internet amb el PC. Amb el PC està disposat a esperar una mica, cada vegada menys, però amb la televisió no està disposat a esperar gens i, per tant, no vol que allò li compliqui la vida. Si conjuguem les possibilitats que siguin fàcils de fer anar i que siguin eficients a l'hora de funcionar, els serveis interactius funcionaran.

L'espectador també valora molt la millor qualitat d'imatge i so i, en qualsevol cas, el que sí que veiem és que hi ha tres columnes sobre les quals es recolza la televisió digital, que són: més continguts, millor qualitat de vídeo, i tots els serveis de valor afegit o serveis interactius —en dic serveis de valor afegit perquè no sols fem interactivitat, hi ha altres coses a fer, no? Quan parlem de serveis de valor afegit, permetim-ne que em centri cinc minuts a parlar d'aquest tema perquè de més continguts ja

se'n parlarà i, a més, tothom en parla; de la millor qualitat se'n parla poc, tot i que és una de les coses de què potser els fabricants haurien de fer esment perquè és de les coses que realment millora molt la prestació, i quan tens davant un televisor digital t'adones del malament que estàs veient la televisió analògica, del millor que es pot arribar a veure només sintonitzant-la en digital, però, en qualsevol cas, permetin que em centri en tots aquests serveis de valor afegit o serveis interactius que també comporta la televisió digital.

De què estem parlant? Estem parlant de quatre o cinc conceptes molt clars. Estem parlant de dades complementàries dels programes, és a dir, de guies per seguir la programació, sinopsis dels programes, cercadors, per entendre'ns, dintre d'aquest gran món de més continguts que tindrem, i la possibilitat de revistes d'informació o destacats d'informació o més informació relacionada amb els programes; estem parlant d'això. Estem parlant que els teletextos passin a ser digitals i, per tant, que d'aquell teletext de quatre colors i d'imatge molt simple puguem passar a pantalles molt més riques quant a informació i quant a grafisme. Estem parlant d'interacció i participació directa dels espectadors, que des de casa es puguin trobar formats de programes en els quals els espectadors participin directament i siguin un element més dels programes de televisió. Concursos que s'estan donant a altres països..., hi han experiències molt aclaridores de concursos en els quals hi ha molta més gent, evidentment, participant des de casa que no des dels platós, no?

Estem parlant d'enregistrament en disc dur. N'han parlat abans també altres ponents, que és una de les tecnologies que transformarà molt la visió i la percepció que tenim de la televisió, i introduirà elements com televisió personal, televisió a la carta, televisió asíncron, en el fons és el mateix, la capacitat de programar-te tu la televisió a partir de tot el ventall de continguts que tindràs i a la qual hi ha empreses, fins i tot a Catalunya, que hi estan dedicant esforços, com és InOut, a part que és un dels segments, tant de tecnologia com de nous serveis, que s'estan implantant amb molt d'èxit a altres països.

Estem parlant que el televisor podrà sintonitzar molts més canals. És a dir, ara estem acostumats a rebre un sol canal i canviar, cada vegada que volem un canal canviar-lo. Explicàvem l'altre dia que al Japó ja han tret aparells que sintonitzen sis canals a la vegada, podrem veure sis canals a la vegada, podrem treure pantalles en les quals sintonitzar, almenys en vídeo, no en àudio, perquè seria una bogeria, però sintonitzar sis canals a la vegada. Això permet introduir aquest tipus de prestacions i permet, en el fons, incorporar elements de la societat de la informació al televisor. Aquí veiem una..., en aquesta diapositiva hi ha un gràfic d'un canal parlamentari a Finlàndia. Abans hem sentit el president del Parlament que parlava que vol tenir un canal parlamentari a la TDT. Bé, hi ha gent que ja està fent coses en aquest sentit i la televisió digital ho pot permetre.

Estem parlant de la possibilitat d'incrementar la informació de servei públic al ciutadà, ens trobem que la televisió analògica està molt limitada en aquest sentit, molt limitada pels seus condicionants tècnics i pels seus condicionants d'audiència i de programació. La capacitat que tindrem d'augmentar l'oferta i les prestacions farà possible, si ho sabem fer i si ho volem fer, que la informació de servei públic o canals de servei públic estiguin a disposició dels espectadors, com també s'està fent

a altres països. Tot els que els vaig posant en aquestes diapositives són coses que a altres llocs ja funcionen, no és una cosa que ens estiguem inventant, hi ha coses que a altres països estan funcionant, amb més o menys èxit, però són reals.

Estem parlant de facilitar l'accessibilitat a la televisió a persones amb discapacitat. N'ha parlat abans Pere Vila, no m'hi estenc.

Hi ha altres experiències que voldria esmentar en dos minuts. Anglaterra, que és un dels països on més s'han cregut això de la televisió digital i on més han avançat totes les prestacions de la televisió digital, també s'han cregut que la televisió digital pot ser un element per fomentar el servei públic i el servei al ciutadà. Concretament els parlo de dues experiències, una és l'NHS Direct, l'NHS és el servei públic de salut anglès, que a través, també, d'internet té un servei on line molt potent però que, des de fa un temps, han fet unes proves pilot a Anglaterra i des de fa tres mesos han llançat un canal de televisió digital d'informació i de relació amb el ciutadà per als temes de salut. Aquest cas de moment està implantat per satèl·lit, no està implantat de moment en terrestre, però tenen previst aquest any 2005 començar també la implantació en terrestre.

Una altra acció que s'ha fet des de l'Administració, i en relació amb la televisió digital, és un programa que ells en diuen l'*starter kit*, que és un pla per facilitar l'accés de l'Administració local, dels ajuntaments, a la televisió digital. És a dir, se'ls ha configurat tot un paquet barat, fàcil de fer anar, amb prestacions provades, amb vista que els ajuntaments puguin tenir un canal de relació amb el ciutadà a través de la televisió digital terrestre. D'això, a internet, en trobaran més informació.

Si poguéssim veure el vídeo?

(Pausa.)

Bé, aquest és el servei que hi ha en aquests moments a través del satèl·lit Sky, té vídeos d'explicació del servei i també vídeos dedicats a una sèrie de conceptes d'informació. Tenen unes tres mil pàgines d'informació i, a més d'informació, informació relacionada amb consells de salut, amb comportament sa, temes de dietètica, temes de salut, ara quan hi va haver la grip, que no sols va afectar aquí sinó que també devia afectar Anglaterra, es van fer unes pàgines especials d'informació a la gent sobre com havia d'actuar en relació amb la grip. En fi, a part d'haver-hi molta informació, també tens la possibilitat d'introduir el teu número de la cartilla de la Seguretat Social i demanar hora al metge o tenir una sèrie de relacions directes amb el servei de salut, però a través del televisor. En aquest cas combina textos, gràfics, però també combina vídeo, perquè no hem de perdre de vista que estem en un món audiovisual i, per tant, tot el que puguem fer en vídeo, doncs, és més benvingut que no el que pugui ser estàtic.

No m'estendré, ja està vista una mica la idea del vídeo.

I, finalment, l'únic que els volia dir és que nosaltres aquí, en aquest moment, ens trobem en el moment de decidir una mica cap on tirem, és a dir, si fem com a Itàlia o Anglaterra, que s'estan creient que tots els serveis de valor afegit són un component essencial de la televisió digital i, per tant, s'han de fomentar, o altres països que ho tenen, doncs, més com un servei més complementari, sense tant d'interès, i, per tant, deixat més de banda. En qualsevol cas és clar que la nova televisió aportarà més quantitat de canals, això és clar, ningú no ho discuteix. Ara el que hem de veure és si

som capaços de fer que la nova televisió pugui aportar també més qualitat, i més qualitat basada en serveis i també en els canals.

Res més, gràcies.

La Sra. Dolors Comas d'Argemir

Gràcies.

Correspon ara parlar a Santiago Ramentol, que és l'actual director general de Mitjans i Serveis de Difusió Audiovisuals. Es professor de comunicació científica a la Universitat Autònoma de Barcelona, ha exercit activitat professional en diversos mitjans de premsa escrita, forma part del Consell de la Informació de Catalunya, és autor de diversos llibres, en destaco *Els silencis de la ciència*, i, com deia, com a director general de Mitjans i Serveis de Difusió Audiovisuals, ens parlarà, justament, de la proposta del Govern de la Generalitat de Catalunya sobre la TDT.

La proposta del Govern de la Generalitat de Catalunya sobre la TDT

SANTIAGO RAMENTOL, *director general de Mitjans i Serveis de Difusió Audiovisuals*

Moltes gràcies.

Permetin-me que comenci amb un element que crec que ha aparegut poc en aquesta Jornada. Ha aparegut molt que estem davant d'un canvi històric, ha aparegut molt que estem davant d'una tecnologia de substitució, ha aparegut molt tot allò que ens ofereix aquesta tecnologia en el futur, però jo voldria incloure un concepte que amarrarà una miqueta tota la meua curta intervenció perquè, com vostès poden saber, des del Govern tenim moltes coses a dir sobre aquesta situació. I és que el concepte és que estem en una situació d'altíssim risc. Altíssim risc en el sentit que ja ens deia el sociòleg alemany Ulrich Beck quan parlava de la societat dels riscos, i posava com a causa d'aquests riscos dos elements sobre els quals voldria estendre'm: un és la complexitat; vostès deuen haver observat en aquesta sessió que el tema és extraordinàriament complex. I l'altre és fill de la complexitat, ens ho va dir Edgar Morin, que és el que sap més de pensament complex, que és la incertesa. Jo diria, no sols incertesa sinó, per part d'alguns, angoixa.

I dic això perquè voldria fer una repassada de totes les coses que canviaran i les dificultats que això significarà per introduir aquest canvi. Però com que el temps és curt sí que voldria posar èmfasi que el primer problema que vull assenyalar, i potser dels més importants, és que aquests canvis tan importants, tan complexos i que creen tanta incertesa s'han fet sobre unes bases que nosaltres no hem dissenyat des de Catalunya. I aquest és un element que no solament augmenta la complexitat sinó que també augmenta el grau d'incertesa. I, a més a més, s'han fet no des d'una reflexió racional, científica, sinó d'allò que en diré la «closca funcional centralista», que és la que ens ha dissenyat els plans sobre els quals nosaltres després hem d'operar. Aquesta «closca funcional centralista» és la que va decidir que la TDT local deixaria de ser de localitat i passaria a ser comarcal o supracomarcal. També va establir quines comarques serien comarques i quines comarques serien supracomarques. També va determinar quines d'aquestes comarques tindrien un sol canal, és a dir, quatre programes, i quines en tindrien dos. També va definir quants d'aquests programes serien públics —en principi un—, i quants d'aquests programes serien privats —en principi tres. La nova reforma de la Llei recentment aprovada

L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts que es reproduïxen en l'annex V.

ens permet, des de les *comunidades autónomas*, decidir de manera excepcional si un d'aquests programes pot anar al públic.

En el cas de les locals, van decidir que no hi hauria trànsit directe dels que tenien una autorització analògica a la local, cosa que sí que ha succeït a nivell estatal, que hi haurà un trànsit directe. És a dir, els operadors que tenien una autorització, una concessió estatal passen directament a tenir una concessió estatal en digital, mentre que hem introduït un greu grau d'incertesa en tots els operadors que actuaven localment a Catalunya i que ara no saben si obtindran una concessió local o no.

I és més, aquesta «closca funcionarial» va fixar quines poblacions estarien planificades i quines poblacions encara no estarien planificades.

El mapa que tenim és un mapa que és un bunyol. En alguns casos molt poques poblacions planificades, en alguns casos, comarques que no acaben de funcionar, i en alguns casos, comarques senceres sense planificar. Dic això perquè aquestes dificultats amb què ens hem trobat des del Govern no ens han tret de cap manera la necessitat de posar en marxa tot el sistema de trànsit de l'analògic al digital, i no solament de posar-lo en marxa sinó d'intentar que l'apagada analògica es produeixi l'any 2008, potser el 2009, en tot cas abans de l'apagada analògica de l'Estat, perquè sabem que això ens permetrà posar ordre al sistema comunicatiu català, que està molt desordenat, que està caòticament desordenat, ens permetrà crear una oportunitat econòmica per a tots els agents involucrats i, especialment, ens permetrà consolidar l'espai català de comunicació.

Per poder fer tot això, i sabent les condicions sobre les quals nosaltres hem iniciat aquest trànsit, les primeres mesures que nosaltres hem pres, i el calendari de mesures, la llista de mesures que nosaltres emprendrem són molt complexos. La primera mesura que vam adoptar quan vam accedir al Govern va ser un element substancial des del meu punt de vista, la reforma de la Llei del CAC, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, que permetia garantir que almenys aquest trànsit de l'analògic al digital tingués les màximes condicions jurídiques i la màxima transparència, és a dir que s'acabés en tot cas qualsevol classe d'arbitrarietat o de condició política o econòmica a l'hora de fer les concessions i a l'hora d'establir tot el marc a partir del qual nosaltres actuàrem.

I, paral·lelament, són absolutament necessàries algunes coses que s'han citat aquí: l'elaboració de la Llei de l'Audiovisual, la Llei de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, les ordres que estableixen ajuts genèrics i a projectes a les televisions, ràdios i internet, tots els estudis de models de viabilitat econòmica, perquè un dels greus problemes amb què ens enfrontem és tot aquest ventall enorme de programes i de canals als quals anem a parar, poder saber si realment és sostenible la situació de pluralitat d'ofertes que s'estaran produint. Tots els estudis sobre models de concentració dels municipis, perquè he dit abans que la televisió digital local serà comarcal o supracomarcal i obligarà que els municipis es posin d'acord entre ells per gestionar un futur programa. I així successivament.

Jo ara els aniré simplement recitant, perquè el temps no ens ho permet, alguns dels problemes, alguns dels riscos i algunes de les solucions que nosaltres proposem.

A escala nacional catalana, la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió en aquests moments només disposa de dos programes d'un sol canal. Els altres dos

programes pels quals està emetent són programes que en aquests moments utilitza la Corporació Catalana però que encara no han estat planificats exactament. Per tant, què demanem nosaltres per a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió? Tenint en compte els riscos que significa l'entrada de televisions en digital des de l'Estat, nosaltres considerem que la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió ha de tenir, com a mínim, dos canals, i si pot ser tres, per tal de poder emetre, com a mínim, vuit programes de televisió, programes generalistes com els que fins ara transmet, i programes específics. I si pogués ser un canal més per fer tots els serveis interactius que han estat explicant fins ara.

I creiem, i és necessari, que la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió pugui desconnectar aquests programes per vegueries; si no fos així, ens trobaríem amb una concepció centralitzada de la televisió digital. Perquè això sigui possible és necessari assignar a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió uns canals determinats que, en principi, són incompatibles amb alguns dels canals assignats a les locals.

Continuo amb la situació actual dels canals en l'àmbit nacional de Catalunya. En l'àmbit nacional de Catalunya ja hi ha atorgada una concessió privada a Emissores Digitals de Catalunya, a la qual encara falta planificar algunes freqüències, i creiem que, al mateix temps, cal atorgar-li les mateixes possibilitats que tindran tots els altres canals en l'àmbit de l'Estat. És a dir, la possibilitat d'emetre en analògic, en *simulcast*, analògic i digital, fins a l'apagada analògica. Si no, ens trobaríem que, des del punt de vista de l'Estat, tots els canals que ens entrin en analògic i en digital tenen aquesta possibilitat de fer *simulcast* i, en canvi, des del punt de vista del que seria el canal privat nacional català aquesta possibilitat no hi seria. I com que la norma diu que els canals..., aquells programes que, una vegada fetes les concessions digitals, no hagin obtingut la concessió, hauran d'apagar al cap dels quatre mesos, ens trobaríem amb una situació de greuge comparatiu entre els canals de l'Estat i el canal privat nacional de Catalunya.

Respecte al Pla de la Televisió local, ja he citat que tenim algunes incompatibilitats entre els canals assignats pel Plan técnico de la televisión digital local i els canals que nosaltres desitjaríem per poder desplegar tot el Pla de Govern, fonamentalment cinc canals. Caldrà negociar, en tot cas, l'atorgament dels canals que nosaltres preparem. Tenim fets els estudis, tots els estudis tècnics, perquè siguin viables aquests canals i, per tant, caldrà fer aquests canvis del Plan técnico; si no, algunes de les qüestions que ara he anomenat no es podran realitzar. Caldrà que el Ministerio planifiqui el segon canal del Barcelonès, que era un dels afectats i que l'ha deixat sense planificar. Això pot semblar una solució, una concessió a la comunitat autònoma, a Catalunya, però no és així; és a dir, nosaltres el que demanàvem és que planifiquessin un canal determinat, no que ens el deixessin sense planificar, perquè, si ens el deixen sense planificar, no el podem treure a concurs i, per tant, no ens servirà de res. Haurem de solucionar algunes deficiències territorials, moltes, però, en tot cas, les més importants.

Aquí a la transparència apareix el Segrià aïllat de les comarques de Ponent, creiem que no té sentit, però tenim molts altres elements distorsionadors. Per exemple, constar en una mateixa demarcació la comarca del Ripollès i la comarca de la Garrotxa. O, per exemple, haver planificat, en el cas dels municipis, a la comarca de

la Selva només Lloret, Tossa i Blanes, deixant l'interior sense planificar, i, a més a més, amb greus conseqüències perquè el canal assignat a la Selva és el mateix canal assignat a Osona i, per tant, fa de molt difícil planificació les poblacions de l'interior perquè podrien crear problemes d'incompatibilitat.

Per nosaltres el futur model audiovisual digital a Catalunya estaria compost per, com deia abans en resum, dos canals, més probablement un, digitals múltiples per a la Corporació, per un, en principi, de privat, i per un canal més, que no m'hi referiré, que seria un canal que nosaltres diem o dels Països Catalans o Euroregió, si cobreix tota la zona de l'Euroregió, per tal que penetri a Catalunya tots els altres canals de les altres zones de l'Euroregió o dels països de parla catalana.

I, finalment, a nivell local ens interessa resoldre els problemes de la distribució de canals públics i privats a cadascuna de les comarques. Hem d'estudiar, estem estudiant, de fet, ja hem estudiat quines són les implicacions econòmiques, les oportunitats, les capacitats dels ajuntaments i dels privats per tal d'aprofitar aquesta petita escletxa que ens ha deixat la norma de poder afegir un canal públic més, un programa públic més a cadascun dels canals, per determinar finalment quants canals públics i privats hi han d'haver a Catalunya. En principi, aquí apareix una primera aproximació.

Les estratègies i el calendari són molt complexos, aquí el tenen vostès molt resumit. L'any 2005, probablement el 31 de desembre d'aquest any, d'aquest any en curs, haurem atorgat les concessions nosaltres, amb l'informe vinculant del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, les concessions de la televisió digital local, i al mateix moment també haurem fet totes les adjudicacions de televisió digital als ajuntaments, les públiques. Quatre mesos després, hauran d'haver finalitzat les emissions tots els no adjudicataris. Aquí se'ns obren una quantitat de problemes que, en tot cas, a mi m'agradaria que sortissin en el debat, com és la possibilitat de fer *simulcast* —analògic - digital—, com els ajuntaments hauran de posar-se d'acord, com es gestionarà el múltiple, el canal múltiple, en el qual n'hi haurà un o dos de públics i dos o tres de privats, etcètera.

Fixin-se vostès que, en l'àmbit nacional de Catalunya, tenim també l'any 2005 l'inici d'emissions digitals a Catalunya i la necessitat d'incorporar immediatament un segon canal múltiple per a la Corporació, atès que molt probablement a final d'any tindrem vint-i-dos programes estatals aquí a Catalunya i, especialment, Televisió Espanyola anuncia l'oferta de vuit programes específics que només seran sostenibles si Televisió de Catalunya, al mateix temps, també pot oferir vuit programes específics en digital.

L'any 2008 apareix l'apagada analògica, que vol que sigui gradual a Catalunya, en totes les cadenes, amb les dificultats que això significa, no solament nacionals i locals sinó també estatals.

Per sota veiem el desplegament de la TDT a tots els nivells a l'Estat amb una apagada analògica prevista, en principi, per a l'any 2010.

Què caldrà fer? Doncs, tenim molta feina a fer. No solament tots els problemes que he explicat sinó que haurem de resoldre tots els aspectes tècnics que ens planteja el desplegament de la televisió digital terrestre, i haurem de fer-ho amb negociacions constants i permanents amb el Ministerio. Cal dir, cal afegir que en aquests moments

el Ministerio està molt disposat a negociar, a debatre sobre les nostres necessitats malgrat totes les dificultats que hem anat trobant en aquest camí.

Haurem de determinar el nombre de programes públics i les agrupacions de municipis que compartiran..., haurem de convocar i resoldre el concurs públic de la TDT local, haurem d'adjudicar les concessions de TDT local als ajuntaments, haurem de preparar el *simulcast* analògic - digital i haurem de preparar també un pla de migració que comporti que tothom acabi desembocant en el digital el 2008.

Aquí apareixen les principals actuacions, no les llegiré perquè no tinc més temps, m'acaben d'avisar..., però sí que voldria fer èmfasi que tot això comporta molts aspectes, que van des del desplegament de les xarxes corresponents per tal que la televisió digital arribi o tingui el mateix abast que l'analògica fins tots els programes d'adaptació i suport a les instal·lacions dels edificis, a la compra d'aparells, i, com algú preguntava aquí, a un pla de comunicació que permeti que els ciutadans estiguin perfectament assabentats de tot el que significarà la televisió digital.

Sento haver hagut de ser excessivament sintètic en parlar, al principi de la meua intervenció, que estàvem en una societat amb una situació d'altíssim risc... No vol dir això que des del Govern no solament no apostem per la televisió digital sinó que veiem amb un cert optimisme el futur. Jo crec que els governants hem de respondre a la necessitat que el futur arribi aviat sense que hi hagi la sensació, que sempre és frustrant, que arriba massa aviat. Nosaltres creiem que ha d'arribar molt aviat perquè la televisió digital terrestre ens fa la sensació que és l'única oportunitat de mantenir el model d'una televisió general i de franc.

Permetin-me que parafrasegi un títol d'un llibre de Mayor Zaragoza sobre aquest tema de la necessitat de respondre en el moment a tots els reptes, perquè el demà sempre serà tard.

Moltes gràcies.

La Sra. Dolors Comas d'Argemir

La perspectiva de les televisions locals ens la presentarà el senyor Miquel Bonastre, que és coordinador de la mesa de televisions locals. Ha estat vinculat a Radiotelevisión Española, va ser vocal del seu consell assessor a Catalunya i membre del consell d'administració. També ha estat membre del Consell de l'Audiovisual de Catalunya i director general de la Xarxa Audiovisual Local. Té la paraula, senyor Bonastre.

La perspectiva de les televisions locals

MIQUEL BONASTRE, *coordinador de la Mesa de Televisions Locals*

Gràcies.

Bon dia a tothom. En primer lloc, agrair, com no podria ser d'altra manera, que se m'hagi convidat. A veure, se'm demana que vagi de pressa, a risc que se'm desmunti una mica l'ordre del discurs o de la intervenció. A mi se'm demana que els parli de la TDT des de la perspectiva de les televisions locals. Quina enveja que em fan els anteriors ponents que han pogut parlar de coses tan concretes com les vessants tecnològiques! Perquè el que a mi em demanen crec que l'anterior ponent, el senyor Ramentol, ja m'ho ha posat bastant bé, perquè ha fet una relació d'interrogants, de problemes, i amb tota franquesa els he de dir, i veig que d'alguna manera també m'ho ha posat francament bé, que tot està per fer.

Recullo, de la seva intervenció, una paraula, que és incertesa. Jo crec que ho descriu molt bé. I també de l'anterior ponent, el senyor Prado, recullo una de les afirmacions que ha comentat —i altres ponents també ho han dit, crec—, que el problema continua essent la producció de continguts. Doncs, bé, aquí un té la sensació que, quan arribem a l'àmbit de la nova televisió local, que el primer problema que tenim és que ja no serà local, ens podem trobar amb la dificultat que el cost de la tecnologia ens dificulti, o sigui, entri en contradicció..., en el sentit que ens dificulti la producció de continguts.

Un té la sensació molt sovint que, la televisió local, encara que potser en els últims dos o tres anys se'n parla bastant sovint, se'n parla més, com a mínim, en realitat és molt poc coneguda, o per ser més precís, jo diria que molt mal coneguda. Mirin, jo no els parlaré de quina mena de solucions ens podem atrevir a buscar en el futur perquè crec que els interrogants que ha plantejat el doctor Ramentol ja exposen qui s'atreveix a especular sobre solucions d'aquest tipus. Podríem també fer l'exercici de veure quines estratègies, al llarg dels darrers vint-i-cinc anys d'existència de televisió local, perquè curiosament aquest és el vint-i-cinquè aniversari de la Televisió de Cardedeu, doncs, quins models, quines estratègies s'han anat desplegant per anar-se adaptant a aquesta realitat, amb l'esperança que això ens dugués a algun tipus d'hipotètiques sortides. Però permetin-me que vagi més endarrere i centraré la meua intervenció en això. Perquè si anem a un escenari en el qual potser ens trobarem en els propers anys, amb una oferta, potser de quaranta, cinquanta programes, però que em sembla que molts continuarem dient canals per molts anys, és lícit pensar..., la

pregunta que es fa molta gent és si té realment sentit en aquest escenari la televisió local? I més, amb poc entusiasme, suposo, per part d'algun dels actuals titulars de televisions locals, doncs, si es planteja l'opció que la Corporació també faci programacions en l'àmbit de vegueria, element que, evidentment, comprendran vostès que pot generar força inquietud.

Doncs, com els deia, jo intentaré anar més endarrere, en el sentit de dir, escolti, en lloc d'aventurar quines sortides podem tenir, tornem a repassar si és que això de la televisió local té alguna mena de sentit. Jo també utilitzaré, com l'anterior ponent, algun referent; en aquest cas citaré Josep Vicenç Foix i arreglaré a la meua manera una expressió d'ell que deia «és quan dormo que hi veig clar» per «és de prop quan hi veig clar», per intentar ajudar a definir si és que realment té sentit la televisió local. Jo els he d'avançar que jo crec que sí, eh?

Em vaig saltant ja algunes parts per anar més de pressa. A veure, hi ha una afirmació que sol ser força habitual en els mitjans que diu que les qüestions locals, en termes generals, no són les de més interès. Les grans qüestions internacionals, els grans fets econòmics, etcètera, són els que realment generen més interès, o d'altres que fàcilment podríem trobar un dia qualsevol a qualsevol de les portades de qualsevol mitjà de tots els que tenim a l'abast. A qui pot interessar el que passa en un barri més enllà dels veïns a qui afecta? Si ens trobem —i això és indubtable— en un món global, si estem en una societat que, tant si estem a Barcelona com si estem a París, les botigues són les mateixes, la imatge de les grans empreses és la mateixa, els titulars dels diaris també són molt coincidents, i les imatges dels informatius no cal dir-ho. Pràcticament, tot és el mateix.

Però rememorem un fet que és molt conegut dels darrers dies. El passat 4 de febrer, o sigui fa molt pocs dies, es va encetar la campanya del referèndum. És una notícia realment global, que pot afectar molts milions de persones. Bé, doncs les portades d'aquell dia de tots els diaris, les ràdios, les televisions, els portals d'internet, no obrien amb aquesta notícia, sinó que les portades parlaven del barri del Carmel i dels problemes que hi havia hagut.

Però del que parlaven les portades d'aquests mitjans era de problemes reals que afectaven les persones, reals, i són possiblement menys transcendents internacionalment, però segur que molts eren molt més neguitejants en l'àmbit particular per a totes aquestes persones.

El que succeïa és que allò que havia esdevingut al costat de casa havia superat en interès el que es preveia que succeiria en l'àmbit global. El que succeïa era que la proximitat al fet ens havia fet veure que al Carmel hi havia un problema important, un fet que es desdibuixava a mesura que ens anàvem allunyant de l'àmbit propi.

El que havia passat és que els mitjans havien posat per davant del que era global —i no sols en sentit geogràfic, i crec que això és important— el que era local, eliminant també, com he dit, l'excepció més geogràfica.

I aquí hi voldria dedicar un moment. Uns fets com els descrits, els que acabo de citar ara, ens han de permetre definir una mica millor el que entenem per local, i això ens ajudarà a veure millor quina pot ser la visió que podem tenir del món local des del fet digital.

Podríem dir que el que és local és el que circumscriu les seves causes o els seus efectes a un determinat àmbit geogràfic més o menys proper, però estic segur que faríem curt. El que és local és molt més que una pura referència geogràfica; el que és local és el que ens és proper, i ens és proper el que tenim a prop en termes geogràfics, però també en termes emocionals, econòmics, laborals, o qualsevol altre que ens afecti directament. Si no, no es podrien entendre afirmacions com les que es van sentir al llarg dels dies que hi va haver el famós terratrèmol, el tsunami sofert al sud-est asiàtic; van ser dies en què, lamentablement, hi havia xifres esgarrifoses, de milers de morts, però també van ser uns dies on els mitjans produïen una certa classificació respecte a aquests afectats, Sabien que hi havien, no ho sé, 280.000 morts, però també sabien que només n'hi havia dos de catalans. I sense ànim de fer cap mena de crítica a això, el que es posava en relleu entre tot el succés és que l'interès se centrava en el que havia passat als nostres veïns: si potser tenim algun conegut o... Vostès m'entenen.

Per tant, després d'això, qui pot dir que el local no interessa més enllà de l'àmbit propi? Senzillament, el que ens toca ens interessa, i això és el que defineix el concepte «local», un concepte en què cap molt més que la geografia. No és local el que tenim a prop, sinó el que notem a prop. I avui ja podem dir que les xifres així ho confirmem.

Els puc posar algun exemple, encara que no pertoca directament a la televisió local. Dies enrere, hi van haver aquells freds intensos, aquells dies que un pot imaginar-se que els meteoròlegs estan d'enhorabona, perquè realment es poden esplaïar.

Mirin, el fred anunciat a Catalunya, que va afectar la setmana del 24 al 30 de gener, durant aquella setmana l'informatiu meteorològic que emet TV3 al migdia va comptar amb una quota mitjana d'audiència de pantalla d'un 40 per cent. A mesura que es va anar entrant en procés, diguem-ne, de congelació del país, aquest mateix espai va anar pujant d'interès fins a arribar al 44 per cent. Curiosament, això va ser un divendres, i segurament aleshores la gent ja no estava tan interessada per si s'estaven glaçant els conreus com per si se li estava glaçant el cap de setmana. Al llarg de la setmana següent, el temps es va anar normalitzant. La conseqüència no es va fer esperar ni un moment. La quota del mateix espai va baixar fins a un 24, i fins a mínims del 16 per cent. Què havia canviat?, el contingut?, el tractament? Els professionals eren els mateixos. Crec que també és un exemple que ens pot ajudar.

El que ens va fer mobilitzar no va ser el que succeïa, sinó la percepció que nosaltres ens teníem.

Poso també un altre exemple, i anirem abreujant. Els passats dies també, em sembla que va ser el dia 1 de febrer, la 2, de Televisió Espanyola, va emetre el debat del Congrés dels Diputats de l'anomenat Pla Ibarretxe, un pla que per moltes raons podia interessar persones de tot l'Estat, perquè podia modificar la relació d'Euskadi amb la resta d'Espanya. Semblava molt lògic que la 2 emetés aquest contingut en tant que interès general.

Els resultats crec que confirmen la nostra tesi. L'emissió a Espanya va tenir un 16 per cent d'audiència, de mitjana; a Euskadi, d'un 19, i a Catalunya, d'un 18. Les diferències no són espectaculars, s'ha de reconèixer, però la lectura que hem de fer en aquest cas ens ho confirma plenament en el sentit següent —em diuen que vagi

retallant, ja—: mirin, l'audiència mitjana a Andalusia va ser de l'11 per cent; suposo que deu ser que la llunyania també ens confirma el que els estic dient.

Mirin, la televisió local a Catalunya és una modalitat que té, com he comentat, vint-i-cinc anys d'història. És un model que en tot aquest context creiem que té una sortida; es mou sobre unes quotes del 3,8, encara que al principi d'aquest mes de febrer —deu ser perquè havia de venir, i això sempre ajuda— hem arribat a un 4,8 —de tota manera, no sabem com acabarà el mes—, i si aquestes puntuacions són vàlides per a les grans cadenes, home!, també ho han de ser per a la televisió local, per a les petites.

Mirin, aniré directament cap al final, perquè crec que vostès m'han entès. M'he de reafirmar en el sentit que la televisió local ha de viure aquest procés de la digitalització, malgrat tot l'escenari que en un principi s'ha exposat aquí, d'alt risc, com deia l'anterior ponent.

Crec que, per a la televisió local, ha de ser més una oportunitat que una amenaça, però com que, a més, no podem fer volar coloms i només creure'ns això, hem de tenir també en compte les possibilitats que la televisió local, com a model de televisió propera, té, d'aprofitar d'aquest salt al digital.

També un anterior ponent ha presentat una sèrie d'opcions, de noves opcions que es poden desenvolupar des de la TDT. Crec que potser el més rellevant en aquest sentit és que a la televisió local li són molt favorables aquestes noves ofertes, en el sentit que l'ajuden a entrar dintre l'estratègia dels planificadors del sector publicitari. L'actual oferta del sector publicitari vostès saben que està tremendament saturada, bé, per un costat, saturada i, per un costat, hi ha un nivell de sublimació que de vegades no entenem ni el missatge que se'ns està donant.

En qualsevol cas, pensem que per aquí hi ha una via, i acabo perquè em sembla que ja he arribat al temps final.

Moltes gràcies. Perdonin que la meua intervenció hagi estat una mica deslligada, però quan vas retallant passa això.

Gràcies.

La Sra. Comas d'Argemir i Cendra

Bé, ara adoptarem de nou una perspectiva comparativa, a partir de la propera intervenció, que ens explicarà l'experiència d'implantació del sistema digital a Alemanya.

Ho farà el senyor Gernot Schumann, que és membre de la Conferència General de les Autoritats dels Mitjans, que és l'organisme que coordina els esforços de totes les autoritats mediàtiques pel que fa a la radiodifusió alemanya.

En aquest organisme, ell és el director del Comissionat d'Afers Europeus, i també forma part de la comissió encarregada de l'àrea digital i de les seves àrees de competència, com són la protecció dels telespectadors i l'ajut a les empreses i la societat durant la transició del sistema analògic al digital.

Per tant, vostè té la paraula, senyor Schumann.

L'experiència d'implantació del sistema digital a Alemanya

GERNOT SCHUMANN, *director de l'European Affairs Commissioner*
del Direktorenkonferenz der Landensmedienanstalten

Vielen Dank Frau Vorsitzende, meine sehr geehrten Damen und Herren, ich muss sie leider in Deutsch ansprechen, weil ich kein Spanisch und auch kein Katalanisch kann.

Moltes gràcies, senyora presidenta. Senyores i senyors, sento dirigir-me a vostès TRADUCCIÓ
en alemany perquè no sé castellà ni tampoc català.

La Sra. Dolors Comas d'Argemir

One moment, please. Hi ha servei de traducció simultània. Qui no el tingui, per poder seguir la intervenció, encara és a temps d'anar-lo a buscar. Aviso que les diapositives seran en anglès, i la intervenció serà en alemany. Tenen en tot cas un text resum on es pot seguir també la intervenció. *(Pausa.)* Si us plau, reprendrem la sessió, disculpeu aquesta incidència que no havíem previst perquè pensàvem que la intervenció seria en anglès. En tot cas, té la paraula de nou el senyor Schumann.

El Sr. Gernold Schumann

Meine Damen und Herren, das tut mir nun Leid, dass ich hier den Saal fast zur Explosion gebracht habe. Aber ich hoffe, es wird gehen. Ja, noch mal, Frau Vorsitzende, meine sehr geehrten Damen und Herren, zuerst möchte ich dem Präsidenten dieses hohen Hauses für die Einladung zu dieser Veranstaltung danken. Es ist mir eine besondere Freude aber auch Ehre, dass ich Ihnen über unsere Erfahrungen mit der Einführung des digitalen Rundfunks berichten kann. Lassen Sie mich mit einer Feststellung beginnen: die Einführung des digitalen terrestrischen Rundfunks ist bei uns in vollem Gang, sie verläuft aber bei DAB und DVBT extrem unterschiedlich. Während sich DVBT immer mehr als Erfolgsstory herausstellt, ist DAB bislang eher ein Flopp.

Bevor wir zu den Einzelheiten kommen, möchte ich ihnen zuerst einen ganz kurzen Überblick über den Rundfunkmarkt in Deutschland geben, der zum Verständnis

L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts que es reproduïxen en l'annex VI.

der Entwicklung sehr wichtig ist. Der Rundfunkmarkt in Deutschland besteht aus 82 Mio. Einwohnern, 38 Mio. TV-Haushalten, 40-50 Mio. Radiohaushalten und last but not least 50 Mio. KFZ. Der Fernsehempfang ist in der Mehrheit noch analog, und zwar zu 39% über Satellit, zu 56% über Kabel und im Durchschnitt nur noch zu 5% terrestrisch, also ein sehr großer Unterschied zu Spanien aber auch zu Frankreich. Da die analoge Terrestrik je nach Örtlichkeit nur drei bis sechs Programme anbietet, hat sie gegen Kabel und Satellitenempfang keine Chance, denn über das Kabel sind 34 Programme und über den Satelliten 65 deutschsprachige Programme empfangbar, und alle free to air, wie man auf Neudeutsch sagt. Der terrestrische Rundfunk wird überwiegend über UKW verbreitet, wir sind an jedem Ort mindestens 10 oft bis 15 und in Berlin sogar 27 Programme in Stereoqualität empfangbar. Und Sie können verstehen, dass bei diesem analogen Fernseh- und Hörfunkprogramm vom Markt kaum Impulse für eine Digitalisierung ausgehen. Zum Rechtsrahmen für die Digitalisierung lassen sich mich nur sagen, es gibt keinen generellen Rechtsrahmen, was für ein Land wie Deutschland sicherlich erstaunlich ist, es gibt nur ein grobes Umstiegskonzept, auf das sich der Bund, die Länder, die Telekommregulierer, die Landesmedienanstalten, die Rundfunkveranstaltungen, die Industrie 1997 verständigt haben. Klar ist aber, dass das Fernsehen bis spätestens 2010 und der Hörfunk bis spätestens 2015 digital sein sollen, wohlgemerkt sollen.

Ich komme nun konkret zu DAB und DVBT. Zuerst DAB, das ist das Logo, das wir in Deutschland dafür in den Werbekampagnen haben. DAB ist seit 1999 im Regelbetrieb und hat inzwischen eine Flächendeckung von 80% erreicht. Im Ergebnis sind überall 5-7 Radioprogramme in digitaler Qualität empfangbar, aber es gibt nur rund 100.000 verkaufte Geräte, das ist natürlich ein nichts bei 200 Mio. vielleicht mehr UKW-Radios in den Haushalten und in den KFZ. Es ist einfach so, der Markt nimmt DAB nicht an. Und das hat natürlich Gründe, der Hauptgrund beim Hörer ist, dass DAB keinen zusätzlichen Mehrwert hat. Es gibt einfach weniger Programme auf UKW, es gibt kaum neue Programme, es gibt keine attraktiven Mediendienste, und auch das kommt noch hinzu, der In-Haus-Empfang ist manchmal oder sogar oft schlecht. Die privaten Veranstalter sind aus Kostengründen gegen DAB, und sie befürchten mehr Wettbewerb. Auch der öffentlich-rechtliche Rundfunk ist nicht an einem größeren Markt interessiert. Und für neue Angebote, die die Sache interessant machen könnten, fehlen einfach die Frequenzen. Mittlerweile haben sogar einige Veranstalter ihre Lizenzen zurückgegeben und man kann sagen, ein weiterer Exodus privater Veranstalter dürfte bei DAB zum Exitus führen. Gleichwohl die Landesmedienanstalten halten das Radio auch in einer voll digitalisierten in einem konvergenten Umfeld für unverzichtbar und wir arbeiten deshalb an einem Konzept, wie sich die Digitalisierung des Radios doch noch realisieren lässt. Und dabei beziehen wir auch die neuen Technologien ein, Technologien, die höhere Audiocodierverfahren haben DMB, DRMB, einige sind ja hier auch schon genannt wurden.

Gut, man wird sehen, wie das ausgeht. Ich komme zu DVBT, wir nennen das auf Deutsch Überall-Fernsehen, was aber nicht heißt, dass es überall im Lande ist, aber überall dort, wo es gibt, kann man es auch überall sehen. Berlin war das Testgebiet für DAB, dort waren die Bedingungen für den Umstieg besonders günstig. Berlin und seine nähere Umgebung, Brandenburg, sind ja sehr dicht besiedelt. Der Raum Berlin

hat noch aus der Zeit des Kalten Krieges sehr viele Frequenzen, das hat jetzt eben auch Vorteile. Und die MABB, das ist die Landesmedienanstalt für Berlin und Brandenburg, war finanziell in der Lage, privaten Veranstaltern für 5 Jahren die Übernahme von 30% der Senderkosten zu versprechen. Geld ist immer ein gutes Argument beim privaten Rundfunk. Ich darf Ihnen mal einen Blick auf die DVBT-Landkarte von Berlin gönnen, Sie sehen dort den gelben Bereich, dort kann man DVBT mobil empfangen, der rote Bereich ist tragbar, Auto und der grüne Bereich, dort kann man es über die Dachantenne empfangen. Ich glaube, dass ist ein gutes Angebot. Der Umstieg in Berlin erfolgte der Ägide der MABB in einem Memorandum of Understanding vereinbarte sie mit den Veranstaltern, dass der Umstieg in drei Schritten erfolgt. Schritt 1 im November 2002, zwei Hochleistungsfrequenzen werden auf Digitalbetrieb umgestellt, damit das Publikum die Leistungsfähigkeit der neuen Technik kennen lernt, ohne aber irgendwelche Veränderungen zu Hause vornehmen zu müssen. Schritt 2: Im Februar 2003, alle Hochleistungsfrequenzen werden auf Digital umgestellt, und gleichzeitig stellt das private Fernsehen den Analogbetrieb ein. Nur der öffentlich-rechtliche Rundfunk sendet seine Programme noch sechs Monate weiter im Simulcast-Betrieb. Und der dritte Schritt war dann im August 2003, auch der öffentlich-rechtliche Rundfunk stellte seine Analogausstrahlung ein. Und wer jetzt im August 2003 sich keinen Decoder gekauft hatte, oder zu Kabel oder Satellit gewechselt war, für den war der Bildschirm eben schwarz. Aber die Berliner sind ja ganz pfiffig, und sie haben schnell begriffen, sie haben sich ziemlich schnell Decoder gekauft.

Sie können auf dieser Karte sehen, wie mit den einzelnen Schritte auch der Decoder-Verkauf in Berlin anstieg. Das Ergebnis kann sich für die Berliner sehen lassen, sie sehen auf diesem Slide das analoge Angebot vor dem Umstieg und im Vergleich dazu jetzt das Angebot nach dem Umstieg. Es sind 28 Kanäle, weitere 4 werden derzeit ausgeschrieben. Aber wie gesagt, meine Damen und Herren, Berlin war nur der Anfang. Insgesamt sieht die deutsche DVBT-Karte folgendermaßen aus. Die roten Gebiete, dort ist DVBT in Betrieb, in den grünen ist es in Vorbereitung, das ist der nächste Schritt im Mai 2005 angesagt. Und in den blauen Gebieten ist es in der Planung.

Wenn Sie sich erinnern, dass ich vorhin von 5% terrestrischen Fernsehzuschauern gesprochen habe, dann stellen sie sich die Frage, warum um alles in der Welt haben die Deutschen das Unternehmen DVBT überhaupt in Angriff genommen. Wäre es nicht besser gewesen, die Terrestrik einfach sterben zu lassen? Die Leute wären dann zu Kabel und zu Satellit gewechselt und dann wäre es auch in Ordnung gewesen. Es gab für diesen Umstieg klare medienpolitische Zielsetzungen, bei der Politik, bei den Veranstaltern und auch bei den Regulierern. So, wir wollten gerne die Terrestrik als dritten Rundfunkübertragungsweg neben Kabel und Satellit behalten, die Zuschauer sollen mehr Kanäle über die Antenne bekommen. Und, und das ist der Hauptgrund, Veranstalter und die Zuschauer sollen weniger abhängig von Kabel und Satellit sein. Ein weiterer Grund ist, dass lokale und regionale Angebote von denen mein spanischer Kollege gesprochen hat, ja ein terrestrisches Sendernetz brauchen. Und wir halten auch regionale und lokale Angebote für sehr wichtig. Und ein dritter Grund, der geht mehr in die Zukunft: DVBT lässt sich grundsätzlich auch für andere mobile Breitbandanwendungen neben Fernsehen nutzen, so etwa für das Surfen im Internet, und in diesem Zusammenhang spielt die Weiterentwicklung von DVBT zu DVBH (H wie handheld)

eine wichtige Rolle, und daran arbeiten wir zur Zeit sehr intensiv. Die Fernsehveranstalter haben noch ein paar marktstrategische Gründe für DVBT, nehmen Sie den öffentlich-rechtlichen Rundfunk, der hat 14 Programme über Kabel oder Satellit, aber immer nur 3 über die Terrestrik, und er wird jetzt hier bei DVBT 12 haben. Damit verbessert er natürlich seine Position bedeutsam. Ähnlich ist es für die Pro7 und die Sat1-Gruppen, das sind zwei Gruppe /ich weiß jetzt auch nicht, wieso...ok, da fehlt ein Bild/ diese Gruppen haben jeweils vier Programme, aber die sind nicht terrestrisch, und auch sie können jetzt ihre Programme terrestrisch verbieten. Noch ein Hinweis, Pay-TV ist bei uns für DBTV nicht vorgesehen, es soll immer Free-TV sein.

Kommen wir zum Zuschauer: DBTV ist kein Geisterfernsehen, die Zuschauer haben die Vorteile erkannt - Sie kennen sie, ich brauche sie Ihnen hier jetzt nicht noch einmal zu erwähnen- sie haben gut gekauft. Bis Ende 2004 sind mindestens 1,5 Mio. Decoder über den Ladentisch gegangen. Und das bedeutet, dass bald 10% der Bevölkerung, die mit DVBT versorgt sind, auch DVBT haben. Vielleicht nicht im Wohnzimmer, aber im Schlafzimmer, im Kinderzimmer, im Garten oder auch auf dem Boot. Meine Damen und Herren, mir ist die gelbe Karte gezeigt worden, und ich nehme das sehr ernst und möchte vielleicht zum Schluss noch sagen, dass die Digitalisierung des Radios in Deutschland eine spannende Angelegenheit bleibt, die Chancen für DAB sich noch am Markt durchzusetzen stehen eher schlecht, wahrscheinlich ist, dass die Digitalisierung 2006/2007 mit neuen Frequenzen und neuen Technologien kommt. Die DVBT-Einführung geht voran und dürfte nicht mehr aufzuhalten sein, es ist aber nicht damit zu rechnen, dass es in Deutschland jemals eine Vollversorgung mit DVBT geben wird, die privaten Veranstalter erreichen die Haushalte über Kabel und Satellit günstiger als über DVBT. Danke für Ihre Aufmerksamkeit!

TRADUCCIÓ

Senyores i senyors, em sap greu haver estat a punt de fer explotar la sala. Espero que ara tot anirà bé. Bé, tornem-hi, senyora presidenta. Senyores i senyors, primer de tot vull agrair al president d'aquesta honorable casa la invitació a aquesta Jornada. Per a mi és un plaer però també un honor poder-los parlar de les nostres experiències en la implantació de la ràdio digital. Per començar, val a dir que la implantació de la ràdio digital terrestre a Alemanya està avançant a bon ritme, però amb marcades diferències entre la ràdio digital (DAB, Digital Audio Broadcasting) i la TDT (DVBT, Digital Video Broadcasting Terrestrial, televisió digital terrestre). Mentre la TDT té un èxit cada vegada més gran, la ràdio digital ha resultat ser, de moment, més aviat un fracàs.

Abans d'entrar en detalls voldria resumir-los breument la situació del mercat radiofònic a Alemanya per tal d'aclarir-ne el desenvolupament. El mercat radiofònic a Alemanya inclou 82 milions d'habitants, 38 milions de llars amb TV, 40-50 milions de llars amb ràdio, a més de 50 milions d'automòbils. La recepció de la televisió encara és majoritàriament analògica, el 39 per cent per satèl·lit, el 56 per cent per cable i només el 5 per cent per via terrestre, és a dir, considerablement menys que a Espanya i també que a França.

La recepció analògica terrestre no pot competir amb el cable o el satèl·lit perquè només ofereix, segons la zona, de tres a sis programes, mentre que per cable se'n poden rebre trenta-quatre en alemany i per satèl·lit seixanta-cinc, i tots en obert. La ràdio terrestre s'emet predominantment per FM. A tot arreu es poden rebre, com a mínim, deu programes en qualitat estèreo, sovint quinze, i a Berlín fins i tot vint-i-set. I així entendran que amb aquesta programació de ràdio i televisió analògica el mercat amb prou feines estigui interessat en la digitalització.

Quant al marc jurídic de la digitalització, permetin-me dir-los que no hi cap marc jurídic general, cosa que segurament és sorprenent per a un país com Alemanya. Només hi ha un concepte genèric d'adaptació sobre el qual es van posar d'acord, el 1997, el govern federal, els *Länder*, els reguladors de telecomunicacions, els ens de l'audiovisual dels *Länder*, els operadors de ràdio i la indústria. Una cosa està clara, la televisió ha de ser digital com a molt tard el 2010 i la ràdio, el 2015.

Passo a entrar en detalls de la ràdio digital i la TDT. Primer la ràdio digital, aquest és el logotip que tenim a Alemanya a les campanyes publicitàries. La ràdio digital funciona de manera regular des del 1999 i ha assolit una cobertura del 80 per cent. Ara es poden rebre arreu de cinc a set programes de ràdio en qualitat digital, tanmateix, només s'han venut al voltant de cent mil aparells, cosa que naturalment és insignificant si es compara amb els 200 milions o potser més d'aparells de ràdio FM a les llars i als cotxes. El mercat simplement no accepta la ràdio digital. I això té els seus motius, el principal dels quals és per als oients que la ràdio digital no aporta cap valor afegit. Senzillament hi ha menys programes en FM, pràcticament no hi ha programes nous, no hi ha cap servei de programació atractiu, i encara s'hi afegeix que a vegades la recepció als edificis molt sovint és dolenta. Els operadors privats estan en contra de la ràdio digital per motius econòmics i recelen de més competència. Fins i tot la ràdio pública no està interessada en un mercat més gran. I pel que fa a noves ofertes, que podrien fer atractiu el panorama, simplement no hi ha prou freqüències. Mentrestant, fins i tot alguns operadors han retornat les seves llicències i es podria dir que un èxode continuat d'operadors privats podria conduir al fracàs de la ràdio digital. Amb tot, els ens de l'audiovisual dels *Länder* consideren que és irrenunciable treballar per una ràdio plenament digitalitzada en un entorn convergent i, per això, estem elaborant un pla per dur a terme, malgrat tot, la digitalització de la ràdio. Aquí també incloem les noves tecnologies, tecnologies que tenen processos d'audiocodificació més avançats, DMB, DRMB, algunes de les quals també s'han esmentat aquí.

Bé, ja veurem com acaba això. Em refereixo a la TDT, que en alemany anomenem televisió per tot arreu, el que no vol dir que es trobi arreu del país sinó que on n'hi ha es pot veure a tot arreu. Berlín va ser la zona de proves per a la ràdio digital, atès que les condicions per a la conversió hi eren especialment favorables. Berlín i la seva rodalia, Brandenburg, estan densament poblades. La zona de Berlín encara té moltes freqüències del temps de la guerra freda, la qual cosa comporta avantatges. I el MABB, l'ens de l'audiovisual de Berlín i Brandenburg, tenia la capacitat financera d'assumir durant cinc anys el 30 per cent de les despeses d'emissió dels operadors privats. Els diners sempre són un bon argument per a la ràdio privada. Permetin-me donar un cop d'ull al mapa de la TDT a Berlín. Poden veure en groc les zones on

es pot rebre la TDT de forma mòbil, en vermell, portàtil, amb cotxe, i en verd on es pot rebre per antena. Penso que és una bona oferta.

L'adaptació a Berlín s'ha dut a terme de la mà del MABB, que signà un acord amb els operadors per fer l'adaptació en tres passos. El primer pas va ser el novembre del 2002, quan es van adaptar dues freqüències d'alta capacitat a funcionament digital per tal de donar a conèixer al públic la capacitat de la nova tecnologia sense que calgués cap tipus de modificació a les llars. El segon pas, al febrer del 2003, va consistir a digitalitzar totes les freqüències d'alta capacitat, al mateix temps que s'esdevenia l'apagada analògica a la televisió privada. Només la ràdio pública va seguir emetent els seus programes en simulcast durant sis mesos. I en el tercer pas, l'agost del 2003, l'apagada analògica arribava també a la ràdio pública. Qui no s'hagués comprat cap descodificador fins aleshores o no s'hagués passat a cable o a satèl·lit es trobava davant una pantalla negra. Però els berlinesos són molt llestos i ho van copsar ràpidament, i ben aviat es van comprar descodificadors.

En aquest mapa poden veure com, amb cada pas, augmentava la compra de descodificadors a Berlín. El resultat queda prou palès. Poden veure en aquesta diapositiva l'oferta analògica abans de l'adaptació i, a títol de comparació, l'oferta després de l'adaptació. Hi ha vint-i-vuit canals i se n'estan licitant quatre més. Però, com ja hem dit, Berlín només ha estat el començament. En conjunt, el mapa alemany de la TDT és el següent: en vermell estan representades les zones on la TDT es troba en funcionament, en verd, on es troba en preparació, que és el proper pas, previst per al maig del 2005, i en blau figuren les zones on s'està planificant.

Si ho recorden, abans he parlat d'un 5 per cent de telespectadors terrestres. Llavors es preguntaran per quins set sous els alemanys s'han embarcat en tot això de la TDT. No hauria estat millor deixar morir senzillament la terrestre? La gent llavors s'hauria passat al cable i al satèl·lit, i aleshores també hauria anat bé. Hi havia uns objectius audiovisuals clars pel que fa a aquesta adaptació, tant per part dels polítics i dels operadors com dels reguladors.

És a dir, volíem mantenir les emissions terrestres com a tercera via de transmissió a més del cable i el satèl·lit. Preteníem que els espectadors rebessin més canals a través de l'antena. Però la motivació principal era que els operadors i els espectadors depenguessin menys del cable i del satèl·lit. Un altre motiu és que les ofertes regionals i locals, de les quals ha parlat el meu col·lega espanyol, necessiten una xarxa d'emissió terrestre. I per a nosaltres les ofertes regionals i locals també són molt importants. I un tercer motiu que mira cap al futur: la TDT també serveix per a altres aplicacions mòbils de banda ampla a més de la televisió, per exemple per navegar per internet, i en aquest context el desenvolupament de la tecnologia DVBT cap a DVBH (en anglès, mòbil) té un paper molt important, i en això estem treballant intensament. Els operadors de televisió encara tenen uns quants motius estratègics de mercat per implantar la TDT: si agafem la televisió pública, hi ha catorze programes per cable o per satèl·lit però només tres en emissió terrestre, i amb la TDT n'hi haurà dotze. Amb això millorarà significativament la seva posició. Una cosa semblant passa amb els grups Pro7 i Sat1, que són dos grups que tenen quatre programes cadascun però no són terrestres, i ara també ells podran difondre els seus programes en terrestre. I una altra cosa, no

hem previst televisió de pagament per a la TDT, sinó que serà sempre una televisió en obert.

Passem a l'espectador: la TDT no és una televisió fantasma, els espectadors n'han reconegut els avantatges, vostès ja els coneixen, no cal que els torni a esmentar, s'han venut prou bé. Fins a finals del 2004 s'han venut, com a mínim, 1,5 milions de descodificadors. I això vol dir que ben aviat el 10 per cent de la població que es troba en la cobertura de la TDT realment en tindrà. Potser no a la sala, però sí al dormitori, a l'habitació dels nens, al jardí o també a la barca. Senyores i senyors, m'han tret la targeta groga, i m'ho prenc molt seriosament. Per acabar, m'agradaria dir que la digitalització de la ràdio a Alemanya és un assumpte interessant. Les possibilitats perquè la ràdio digital s'implanti al mercat són força minses i sembla que la digitalització arribarà el 2006-2007 amb noves freqüències i noves tecnologies. La introducció de la TDT va endavant i sembla que no tindrà aturador, però és improbable que Alemanya arribi mai a tenir plena cobertura de TDT, ja que és més econòmic per als operadors privats arribar a les llars via cable o satèl·lit que no pas amb la TDT.

Moltes gràcies per la seva atenció.

La Sra. Dolors Comas d'Argemir

Correspon ara a Joan Manuel Tresserras fer la seva intervenció sobre «Repercussions culturals de la digitalització a Catalunya». Joan Manuel Tresserras és professor de periodisme a la Universitat Autònoma de Barcelona, i en la seva trajectòria professional el que destaca, sobretot, són les seves aportacions a la recerca en història de la comunicació i la cultura de masses, i en l'impacte dels mitjans sobre la conformació de les identitats. És en aquest terreny on ha estat mereixedor de diversos premis, on ha fet diverses publicacions... Jo destacaria, entre les múltiples que té, *Cultura de masses i postmodernitat*, feta conjuntament amb Enric Marín, o també *La gènesi de la societat de masses a Catalunya, 1888-1939*, amb Francesc Espinet, i també ha realitzat diversos informes en aquest terreny. Joan Manuel, tens la paraula.

Repercussions culturals de la digitalització a Catalunya

JOAN MANUEL TRESSERRAS, *conseller del CAC i catedràtic de Comunicació de la UAB*

Bé, moltes gràcies.

Molt bon dia. Intentaré que la intervenció no sigui una pura redundància, que és un dels riscos amb què, a aquestes alçades, em podria trobar. La intervenció serà volgutament especulativa, vull dir que no hi ha la pretensió de fer prospectiva, ni de fer cap vaticini, sinó simplement intentar pensar una mica en veu alta quin pot ser l'impacte de la digitalització sobre la cultura catalana. Per fer-ho, voldria prendre alguns punts de referència.

Abans de la digitalització, abans de la TDT, ja parlàvem que érem en un món cada vegada més global, caracteritzat per la hibridació de les cultures i per la des-territorialització de les cultures. Una cultura feble com la nostra, aquest tipus de consideracions la poden fer tremolar una mica, però això ja passava abans; vull dir que això no és una conseqüència de la digitalització. Per tant, també abans s'ha parlat de riscos; aquests riscos ja hi eren sense digitalització.

I, d'altra banda voldria també prendre una altra cautela, que no és només metodològica, i és que quan parlem de cultura, habitualment em sembla que ens hem de moure en la llarga durada, en els efectes una mica diferits, i veuran també que, finalment, en el que diré hi ha crec, modestament, un parell d'idees que no sé si són bones, però que intenten pensar en aquests termes de la llarga durada.

També, si m'ho permeten, m'ha semblat que hi havia un cert to pessimista en algunes de les intervencions, potser és purament per rigor, per seriositat i per realisme, no diré que no, però, en tot cas, com que són virtuts que a mi em manquen, intentaré també fer tot al contrari, perquè després haurem d'anar a menjar, i per tant intentaré també donar una visió optimista, perquè me la crec i perquè em sembla que la necessitem i que ens convé.

Partiria també d'unes quantes hipòtesis. La primera: tindrem un bon Estatut. És dir, a l'hora de dir com la digitalització afectarà la cultura catalana, i sobretot la cultura popular catalana, primera hipòtesi: tindrem un bon Estatut. Segona hipòtesi: tindrem una molt bona llei de l'audiovisual. Tercera hipòtesi: una molt bona llei de reforma de la Corporació, etcètera. Això ho farem bé els propers mesos; per tant, aquest és un paquet d'hipòtesis. Una altra: les institucions públiques, per exemple els ajuntaments, a l'hora de pactar entre ells com reorganitzen la seva intervenció en el món de la televisió local també faran el que toca, ho faran bé i faran bones polítiques.

I el sector privat també farà el que li toca i es podrà reorganitzar d'una manera més eficient a partir de criteris també de qualitat i de servei. Bé, si tot això va així i som capaços, conjuntament, d'organitzar unes bones polítiques —i les polítiques no són bones si no són realistes, però tampoc no acaben de ser-ho si no acaben de formular desitjos en el terreny del possible—, doncs, bé, farem unes bones polítiques i llavors jo crec que la digitalització sí que permet pensar en alguns efectes importants sobre el conjunt de la cultura popular a Catalunya.

Jo crec que un dels vectors fonamentals a tenir en compte és de si la digitalització comporta, a mitjà termini i a llarg termini, un canvi qualitatiu. I parlo de digitalització abans i després de la TDT; és a dir, no sols al voltant de la TDT, no sols al voltant dels consums culturals, sinó si realment al voltant de la digitalització hi ha un canvi d'ordre qualitatiu. Jo voldria pensar que sí, que hi ha un canvi d'ordre qualitatiu. I en aquest canvi d'ordre qualitatiu a la televisió, sobre l'eix de la TDT, però no sols la TDT, sinó tot un conjunt d'artefactes que ja ens anem acostumant a fer servir, jo crec que es pot produir un desplaçament, en els propers anys, que em sembla que en certa mesura ja s'ha començat a produir, que té a veure amb el desplaçament, pel que fa, hi insisteixo, a la cultura popular, del centre d'atenció del consum cap a la producció.

Fins avui, una característica clau, em sembla, de les tecnologies de la cultura de masses, respecte a la cultura popular, és que han estat tecnologies que la gent ha utilitzat molt parcialment, i fonamentalment per proveir-se d'uns consums culturals. I això ha estat rellevant per a la cultura popular, però fonamentalment els aparells clàssics, el cinema, la televisió, la ràdio, totes aquestes tecnologies les hem usades fonamentalment per retroalimentar el consum en l'ordre de la cultura popular. No vol dir que el cinema, o la ràdio o la televisió no hagin «entrat a sac» en la cultura popular per proveir-se de temes, de gèneres, de recursos expressius, però finalment els hem utilitzat, des de la cultura popular, fonamentalment com a instruments de consum.

A mi em sembla que un dels canvis revolucionaris que s'està produint, sobretot entre la gent més jove, quan estan funcionant a través del Messenger, dels SMS, amb la telefonia mòbil, amb tot una colla d'aparells, el que s'està produint és que ells estan incorporant la tecnologia d'una manera natural a les seves pràctiques quotidianes. Ells ja es relacionen a partir d'aquesta tecnologia i la integren directament en la seva manera de viure. I hem de tenir present que, de fet, la cultura popular de cada època és la manera de viure de les classes populars de cada època, és allò que fan i que consumeixen culturalment aquests sectors populars. Bé, bona part dels joves d'avui ja viuen immersos en aquest entorn digital, i organitzen la seva vida a partir d'aquests recursos de la digitalització.

Això vol dir, des del meu punt de vista, em sembla que pot voler dir, si m'ho permeten, que finalment la televisió —per parlar de televisió— podrà integrar-se en la cultura popular no sols proporcionant materials de consum, sinó com un instrument directe de la producció de la nova cultura popular; és a dir que la producció o la recreació d'una nova cultura popular o nacional popular catalana no podrà ser concebuda si no és des de la integració d'aquests nous aparells, i entre ells la producció televisiva, com un element integrant de la producció de la cultura popular; no sols com allò amb què la gent bada durant tres hores o quatre hores mirant, sinó

incorporant-la als procediments de la manera de fer. Per dir-ho d'alguna manera, fins avui encara, quan parlem de cultura popular en tenim una visió de to folkloritzant. A mi em sembla que ha arribat l'hora de folkloritzar la modernitat. És a dir, la televisió ens servirà per convertir en fòssils, per folkloritzar una bona part del llegat de la modernitat. Aquesta és una primera idea força que volia plantejar.

Ja, una segona idea força, que no sé si sabré explicar correctament sense recórrer als papers, però ho provaré, i és que, cap al 1830, cap als anys 30, 40 del segle XIX, hi va haver una gran revolució a tot el món occidental de la qual gairebé ningú no es va adonar durant l'època. Aquell procés va tenir un eix, a mi em sembla fonamental, que és el procés d'alfabetització. A Catalunya, les coses eren prou surrealistes, com són gairebé sempre. Abans el director general explicava com s'ha fet la planificació de la TDT, doncs bé, en aquell moment, la planificació de l'alfabetització també ens la van fer. I l'alfabetització es produïa a través d'un sistema escolar d'una mediocritat aclaparadora i en llengua castellana.

I, tanmateix, el procés d'alfabetització que va anar fent-se cada vegada més multitudinari al llarg del segle —encara no prou, però Déu n'hi do—, va permetre una cosa molt important per a la cultura catalana, que és que la vella tradició de la cultura oral de la gent normal pogués reciclar-se i entrar en el món de la literatura, en el món de la comunicació, en el nou entorn industrial i mercantil, en l'entorn vilatà i urbà, i, per tant, salvar bona part del llegat d'aquella cultura oral també per a la modernitat. I va ser per aquest procés que va ser possible l'existència d'una cultura de masses en català.

D'aquell procés, ho saben tots, en diem la Renaixença. L'alfabetització va permetre la Renaixença. I després d'una primera generació de poetes de diumenge, que eren més aviat una mica macarrònics i temptatius, hi va haver Verdaguer i Guimerà. I després del primer embat de la Renaixença, hi hagué modernisme, hi hagué noucentisme i hi hagué l'explosió de les avantguardes. Tot això, evidentment, abans de la catàstrofe de la guerra. Però va ser un impuls que va durar cent anys. I un dels eixos, l'ànima d'aquest impuls, va ser l'alfabetització.

Bé, en aquests moments parlem d'alfabetització digital. Em sembla que abans, no sé si textualment, la intervenció del doctor Emili Prado utilitzava el terme: «alfabetització digital». És una nova oportunitat. Haurem de digitalitzar el nostre llegat cultural. Ho hauríem de fer de tota manera, però com que la situació és nova, les oportunitats també ho seran, perquè els problemes que tenim ara, culturals, ens vénen de l'univers analògic, són problemes heretats.

Aleshores, la digitalització, que ens planteja molts problemes, com ha estat exposat aquí, i s'ha parlat de risc i d'angoixa, doncs bé, amb els riscos i l'angoixa, però malgrat tot és una nova oportunitat, és l'oportunitat d'un impuls en una època en què la història va més de pressa que no pas anava cap al 1830, i en una època en què també podrem disposar de recursos i de la complicitat de molts sectors per intentar tirar endavant una segona Renaixença. Jo crec que, en bona part, el fet que hi hagi més de cent televisions locals per intentar fer el salt mortal d'ingressar adequadament a la TDT, no s'explica si no és que hi ha una segona Renaixença en marxa. S'explica que hi hagi aquest problema justament perquè hi ha hagut un cert impuls, una certa creativitat.

A mi em sembla que, entre els components que aniran acompanyant la TDT, atès que creixerà l'oferta, es multiplicarà l'oferta, però la demanda —aleshores canviarem la televisió— no creixerà substancialment ni tampoc els recursos publicitaris que podran finançar tot el sistema, hi haurà una demanda creixent de continguts a baix cost. Hi haurà demanda creixent de continguts de caràcter eminentment local a baix cost. I això només es podrà resoldre a partir d'una reconversió del sector industrial, que molts de vostès representen, i que jo crec que ja ha començat a fer-ho, però a més a més també perquè entraran en el món de la televisió continguts que provindran d'aquests joves que ja estan construint la nova cultura popular nacional. Per tant, doncs, a mi em sembla que, evidentment, fer un inventari de les possibilitats de modificació concreta, d'alteració sobre la cultura catalana que tindrà la TDT, doncs és molt llarg i prolix, i a més a més, també, en aquest cas correria el risc jo d'equivocar-me solemnement.

Però, en qualsevol cas, sí que voldria plantejar aquestes dues idees: la nova rellevància de la producció, per comptes del consum, utilitzant l'instrumental que la digitalització i la revolució tecnològica ens han posat a l'abast; aquesta és una qüestió primordial. El fet que aquests aparells i instruments ara seran instruments no de consum, sinó de producció de la nova cultura. I que a Catalunya tenim, malgrat les dificultats, els riscos i les angoixes, la possibilitat d'acabar de donar impuls a una segona Renaixença. La nova cultura nacional popular ens urgeix i ens fa falta, i tindrem un instrumental que és prou adequat per poder-la tirar endavant.

Moltes gràcies.

Taula rodona

La Sra. Comas d'Argemir

Bé, ara obrim el torn en què els correspon a vostès dialogar amb els ponents d'aquesta Mesa, i el senyor Ramon Pellicer portarà aquesta part del debat.

El moderador (Sr. Ramon Pellicer)

Amb molt de gust. Gràcies, senyora presidenta. Disposem d'una mica més de temps que el que teníem abans del cafè, però tampoc no es facin il·lusions, tampoc gaire perquè anem amb retard respecte al que està previst en el nostre programa. Per tant, els prego que, si tenen ja algunes intervencions previstes, doncs de seguida hi haurà algú que els apropiará uns micròfons perquè els puguem sentir. Els recordo, mentrestant, que seria interessant que vostès s'identifiquessin, perquè quedés constància de la seva intervenció, i que, si adrecen el seu comentari o la seva pregunta a algun dels ponents, doncs ho facin en el moment de prendre la paraula. Sí, allà al fons... L'escoltem.

El Sr. Miguel Pérez

Bon dia. Miguel Pérez Quintanilla. Jo estic vinculat a Viladecans Televisió. Per tant parlaré des de la perspectiva de les televisions locals. He de dir que crec que som molts els representants que hi ha aquí de la televisió de prop, de la televisió de casa de veritat, perquè a les televisions locals és on la gent pot veure's habitualment, és la seva televisió de debò, de prop, és la televisió que representa el poble. Llavors, estic bastant esparverat de moltes de les coses que es diuen. D'entrada, jo abans comentava amb algú que aquesta Jornada la rebatejaria i diria: *¿De lo mío, qué hay?*, perquè és el que estem esperant tots, aclarir una mica el panorama.

En segon lloc, s'ha parlat de la televisió digital d'una manera massa comercial. Ens han tornat a explicar, als que ja sabem com funciona, com funciona —que està bé— amb una mica més o menys de detall, però no s'ha acabat..., i s'ha parlat també del negoci. S'ha dit que la televisió digital permetrà una interactivitat i es podrà vendre i es podrà comprar... Ara és el moment, li faré un 20 per cent de descompte. Prems el botó del comandament, del telecomandament, que facilitarà la integració d'internet i de la televisió analògica com la coneixem... A mi quan algú que no és

dels mitjans de comunicació em pregunta: «I què és això de la televisió digital?» Dic: «Bé, això de la televisió digital és televisió analògica de més qualitat i internet a la mateixa pantalla; tindràs una interactivitat, podràs fer moltes coses». I llavors parlem des de la perspectiva que amb això farem gran negoci, però ningú parla, excepte el senyor Rosés fa un moment, dels serveis socials que pot donar, per exemple. És a dir, el senyor Rosés bàsicament parlava d'accessibilitat, no arribava més enllà, encara que, en alguna de les mostres que ens ha donat, sembla que sí. Jo parlo de la televisió local, i en aquest cas municipal.

La televisió municipal està ofegada per la nova proposta de llei de televisions. Per què? Perquè hi ha televisions ja constituïdes que no sabem què passarà amb nosaltres, que haurem de fer un bloc de televisions, que a vegades no coincidirem ni en ideals, ni en..., pot ser, es pot donar, i que serem aliances, haurem de signar aliances contra natura. I ningú no pensa, i ningú no ha parlat aquí que una televisió municipal pot i té l'obligació de donar un servei afegit que a més resultaria més barat, més econòmic per a l'erari públic. Per exemple, televisió digital, interactivitat, no hem d'utilitzar, la gent que no en sap i que és complex l'ordinador..., utilitzarà un comandament que teòricament serà una mica més accessible, i gràcies a aquest comandament podrem donar serveis socials a casa, podrem prestar un servei social a les senyores, al senyor gran que viu sol, podran fer i tindran la finestreta única a casa seva. I això es pot fer des de les televisions municipals. I això no és vendre, és donar serveis.

Però anem més lluny. Estem parlant de les repercussions culturals, per exemple. La cultura comença des de casa, la cultura, la mames. Surt de casa teva, passa al poble i, des d'aquí, es va estenent a tot el territori i es fa global; o sigui, el local porta al global. Per tant, penso que el millor que es pot fer des d'una televisió de prop és donar molts serveis, serveis de prop.

Però, a més, hi ha una altra cosa que em preocupa encara més...

El moderador

Deu ser l'última ja...

El Sr. Miguel Pérez

Sí, l'última i que em respongui qui vulgui. Perquè s'ha parlat de la Corporació. Des que som aquí aquest matí, a les dues taules que hem tingut s'ha parlat de la Corporació, i s'ha parlat d'una altra cosa que també podríem criticar. Crec que el sistema francès permet que cadascú es triï el seu operador, i aquí, possiblement, acabaran fent un monopoli, tots haurem de passar per allà i no sabrem què ens costarà això, la qual cosa la podria fer més cara que la televisió que tenim, que això també, per a la gent que tenim una televisió, representa un problema. Però deia això de la Corporació, perquè la Corporació, a mi em sembla que, si mirem els números, està en fallida. No fa massa es parlava que tant la televisió pública estatal com la de Catalunya té uns problemes de números importants. Si fem un plantejament per obrir a les vegueries també una televisió de vegueries, d'entrada estem ofegant, una vegada més, les locals.

Jo voldria que això se m'expliqués una mica, perquè no acabo d'entendre per què tanta por a les televisions locals, si, de fet, tenim i estem complint un servei.

El moderador

Molt bé, moltes gràcies. Els demanaria, si us plau, successivament, que les intervencions fossin una miqueta més sintètiques, més que res perquè hi hagi un major nombre de persones que puguin intervenir en el temps que ens queda. Algú de la Mesa, si us plau, vol contestar? Senyor Ramentol.

El Sr. Santiago Ramentol

Bé, els problemes que ha plantejat són molt complexos i molt llargs, intentaré ser sintètic.

Primer, no he tingut temps de dir-ho tot, eh? Primer, la televisió local, des del punt de vista nostre, ha de ser de proximitat; és a dir, no pot ser —i ho dic sincerament— que algú pugui imaginar que, mitjançant la televisió local, acabarà fent una cadena nacional catalana o una cadena estatal; no pot ser. La televisió local ha de jugar el seu paper concret dins el que són els continguts de proximitat. I si té problemes per omplir la resta d'horari, podem trobar-hi solucions, i aquí enllaço amb una cosa que he dit després i que vostè ha preguntat: Quin és el paper que jugarà la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió? Quin és el paper que jugaran les xarxes de televisions locals o els consorcis de televisions locals —m'és igual? El paper, probablement, de sindicar continguts perquè tota la televisió local pugui emetre televisió local, televisió de proximitat, dins un model fonamentalment català. Per tant, ja estem treballant en aquest sentit.

És veritat que tenim dificultats, és veritat que haurem d'afinar molt —per això abans parlava de riscos—, és veritat que, en el disseny que nosaltres no hem fet, haurem d'aconseguir que col·laborin ajuntaments que, en alguns moments, poden ser no solament incompatibles des del punt de vista polític, sinó també incompatibles des del punt de vista històric i cultural, i haurem d'iniciar tot un procés de responsabilització dels ajuntaments perquè es consorciïn i acabin gestionant un sol programa, però, en tot cas, sempre des del punt de vista d'aquest model bàsic sobre el qual nosaltres treballem: televisió de proximitat i arrelament al territori.

Jo crec que des del Govern no utilitzem situació de fallida de la Corporació. Jo crec que aquest és un concepte que no té massa a veure amb el concepte de servei públic d'interès general que té la Corporació. La Corporació costa el que costa, fa un servei cultural importantíssim, i si, a més a més, fa el servei de motor de la TDT i de consolidació de les televisions locals, de les autèntiques televisions locals, jo crec que, en aquest sentit, no podem parlar ni de fallida ni de dèficit, sinó de compliment d'un contracte programa amb uns objectius que se li hauran marcat.

Per tant, la possibilitat de desconexió per vegueries no pot ser una amenaça per a les televisions locals en tant que sempre plantejem la Corporació com un element, com una institució, com una empresa pública que ajudarà al desplaçament de les

autèntiques televisions locals. No voldria que es veiés —i no sóc potser jo el que haig de dir-ho, sinó que aquí hi han persones amb més autoritat—, que s'observés la Corporació i el seu paper de motor en la TDT com una amenaça, sinó justament al contrari, com una oportunitat per fer un disseny global nacional de televisió local a Catalunya.

El moderador

Senyor Tresserras, volia afegir alguna cosa?

El Sr. Joan Manuel Tresserras

Sí, només volia dir que a mi em sembla que, independentment de la planificació, ens movem en una escala en què fins i tot la Corporació és local, i per tant que la nova televisió local que surti, encara que no sigui municipal, simplement serà local d'una altra manera. Aleshores, que es pot discutir si la quinta essència del local és l'àmbit municipal i de la Catalunya de nou-cents municipis i escaig que tenim ara, o si hi ha altres maneres de ser local. La discussió, no vull dir que no sigui important, perquè, de fet, els múltiples crearan, efectivament,, a partir del moment que funcionin, memòria compartida, actualitat compartida, referents compartits, i acabaran creant sentiment de pertinença. Per tant, en el món desterritorialitzat a què anem, els múltiples creen un territori audiovisual real, i aquest territori segurament serà diferent d'alguns dels territoris heretats; és a dir, hi ha algun cas a Catalunya en què hi ha una solució de continuïtat, des dels vescomtats fins a les comarques, passant pels corregiments i passant per altres demarcacions administratives; hi ha hagut una certa persistència, per l'orografia, per la composició ètnica, per les celebracions de mercat, pel que sigui. Bé, els múltiples seran un factor encara més potent que tots aquests, històrics, de construcció d'unitats territorials en el sentit de cultura compartida. Vull dir que, si d'aquí a cent anys, un descendent del Joan Amades va per comarques recollint rondalles, la diferència entre les versions dependrà del múltiple; és a dir, el que crearà les divisions culturals serà el múltiple. Llavors, això jo crec que és televisió local d'una altra manera.

I, després, que jo crec que el tema aquest de la disponibilitat de fons, de continguts a costos raonables, el que permet és, paradoxalment, resoldre un dels problemes històrics de la televisió, que és el problema de l'accés. És a dir, justament serà perquè aquestes televisions de proximitat necessitaran proveir-se de continguts a baix cost que la gent podrà portar els seus programes a la televisió; no solament veure'ls, fer-los també. I, per tant, això obliga a replantejar la dimensió comunitària d'aquesta televisió de proximitat. És a dir, entre la possibilitat de trobar continguts de saldo al mercat internacional, i passar per trenta-tresena vegada *La Mula Francis*, el que es podrà fer és disposar dels productes que farà la gent del lloc, i això és, jo crec, el que permet l'aprofitament de la TDT; és a dir que el local, com es deia abans, no es barregi amb altres àmbits, amb altres dimensions, i que permeti explotar aquestes possibilitats, no solament per al consum, sinó per a la producció.

El moderador

La necessitat que siguin explicacions sintètiques també va per a vostès. De seguida escoltarem una altra intervenció. Abans, però, i molt ràpidament, el senyor Bonastre havia demanat la paraula.

El Sr. Miquel Bonastre

Sí, seré breu. D'alguna manera, entre les moltes coses que ha dit el senyor Quintanilla..., a veure, n'hi ha una que, encara que el senyor Tresserras hi ha donat en part una resposta, però jo crec que és una de les greus dificultats amb què en aquests moments les televisions locals, tant privades..., però particularment les públiques, es troben, és que s'està treballant amb un model d'audiència local municipal, que té una gran virtut, i és que obté una gratificació, obté una identificació amb aquesta audiència molt elevada, i aquest model fins ara ha funcionat molt bé, i ara aquí es troben, aquestes televisions, havent de desenvolupar un model de programació que no està gens clar, que planteja molts interrogants, perquè la primera hipòtesi és: Compartir què? Com? O sigui, puc coincidir amb el senyor Tresserras en algunes virtuts que això pugui tenir hipotèticament en el futur, segur que les tindrà, però a dia d'avui, això... Ho repeteixo, comprenc la intranquil·litat, és la incertesa de què parlàvem abans.

Gràcies.

El moderador

Una altra qüestió? (*Pausa.*) De seguida, de seguida...

El Sr. Àngel Rodríguez

Bon dia. Àngel Rodríguez, director del Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Jo volia plantejar una pregunta, una reflexió i un suggeriment. La pregunta seria: quan parlem de televisió local, estem parlant de televisió pública o de televisió privada? M'imagino que la resposta és que és de totes dues coses. És clar, això em porta a la següent part, que és a la reflexió: quina és la manera de diferenciar televisió pública i televisió privada en el moment actual? Fins ara era amb el finançament. És clar, estem en una societat, cada vegada més, tant en la comunicació, com a la universitat, en què el públic i el privat cada vegada estan més barrejats i gairebé no sabem què és públic i què és privat des d'aquest punt de vista, no? La universitat es privatitza —ho dic per pròpia experiència com a universitari—, la televisió es privatitza de moltes maneres..., per tant, probablement —i ara arribaríem al que seria la recomanació— el problema central és plantejar una perspectiva diferent per diferenciar el que és públic i el que és privat. I probablement la perspectiva diferent seria plantejar el que és públic com a exigència de servei, no com, per exemple, s'havia fet en tota l'experiència de les municipals, que era minvar o restringir la possibilitat d'utilitzar o de distribuir publicitat; és a dir, reduir la possibilitat del «negoci» —entre cometes.

La reflexió ve perquè hem parlat de continguts, hem parlat de tecnologia, hem parlat de polítiques, però no parlem de finançament, quan, sense finançament, no hi ha cap possibilitat. La nostra societat només depèn de la possibilitat de finançament. Tot això de què parlaven de poder produir continguts locals, etcètera. I com es finançaran aquests continguts locals?

Per tant, arribaríem al final, que és el que seria el suggeriment o la recomanació, que és aquesta, no?, la idea de per on ha d'anar la legislació que diferenciarà les privades i les públiques, i per tant, per on ha d'anar —i això també estaria relacionat amb una pregunta, no?— el problema del finançament: quin serà el model de finançament de les televisions? El suggeriment seria aquest, aniria en aquesta línia. Probablement hem de pensar en això, hem de pensar que el que és públic és el que dona servei, el que compleix un model rigorós i rígid de servei, no el que no té publicitat o el que no té possibilitat de negoci.

Gràcies.

El moderador

Gràcies. Senyor Ramentol...

El Sr. Santiago Ramentol

Bé, em semblen adequades les preguntes i també la reflexió. Aprofito per respondre alguna cosa que ha quedat pendent. És evident que la televisió pública ha de ser exigent en tot el seu paper de servei, és evident, i a més a més, en alguna de les ponències se'ns ha informat que aquesta prestació de servei queda molt potenciada pel fet de la interactivitat, que pot anar des de qüestions d'Administració pública directa des del televisor, i els ciutadans es poden relacionar amb les seves administracions des del mateix televisor, com ara, d'alguna manera, ho poden fer amb internet, però amb un aparell que és molt més fàcil d'utilitzar, fins a altres perspectives que s'estan estudiant als Estats Units, de participació directa dels ciutadans en els afers públics, i per tant, diguéssim, aquí queda un camí obert extraordinari d'oferta de servei públic per part de les televisions públiques.

I estic d'acord amb vostè que la diferència no ha de ser si hi ha més o menys publicitat —encara que sí que és veritat que si volem que hi hagi unes privades que econòmicament siguin viables, haurem de regular aquest accés a la publicitat perquè tothom pugui sobreviure—, sinó el fet que les obligacions de les televisions públiques locals, en aquest cas comarcals o supracomarcals, segons el nou model que exigirà que els ajuntaments es posin d'acord i, per tant, un nou model i una nova cultura de la televisió pública, estigui molt relacionada amb tota aquesta finestra de serveis públics que se'ns està obrint a través de la televisió digital.

El moderador

Hi havia una petició d'intervenció... Espera el micròfon, si us plau.

El Sr. Albert Martí

Sí, Albert Martí, lligat al sector audiovisual i de les telecomunicacions. Una pregunta adreçada al senyor Santiago Ramentol. Aquestes set actuacions que apareixien al final de la seva intervenció evidentment denoten que s'ha fet una diagnosi bastant ben feta de com impulsar la televisió digital, però sí que jo crec que ens interessaria potser a tots saber com es pensa posar en marxa això. Això són els objectius, diguem-ne, però de quina manera es pensa posar en marxa aquestes set actuacions, amb quina estratègia.

Und dann an Herrn Gernold Schumann, zwei Fragen an Herrn Schumann.

TRADUCCIÓ

Dues preguntes per al senyor Schumann.

Mit nur 5% Haushalten mit terrestrischem Empfang...

Amb només un 5 per cent de llars que tenen recepció terrestre...

Mit nur 5% Haushalten mit terrestrischem Empfang lohnt sich diese Verbreitung des digitalen Fernsehens und zweitens, hoffen Sie, dass dieser Anteil an Haushalten sich vergrößern wird?

Per tant, amb aquest 5 per cent de llars que reben actualment emissions en terrestre, està justificat fer la inversió terrenal per passar a digital? I en segon lloc, potser pensen vostès augmentar el percentatge de llars que, arran de la digitalització, en lloc de rebre per cable i satèl·lit puguin rebre per terrenal?

Gràcies.

El moderador

Gràcies. Contesta primer el senyor Ramentol.

El Sr. Santiago Ramentol

Sí, és una pregunta de difícil resposta amb poc temps, no? Hi ha, primer, un marc legal que ens permeti desenvolupar totes aquestes accions. Aquest marc legal comença en el moment que nosaltres accedim al Govern amb la reforma de la Llei del CAC, amb l'elaboració d'un paper de treball que nosaltres vam enviar al Parlament, sobre la llei de l'audiovisual, amb un altre document de treball que estem elaborant des del Govern i que enviarem al Parlament, sobre la llei de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, després hi haurà tot un desplegament de plans estratègics que permetin que la televisió digital pugui no solament aplicar-se a Catalunya, sinó que permeti una apagada analògica l'any 2008; això vol dir estudis concrets sobre, per exemple, un pla general d'infraestructures que no solament inclogui el desplegament de la televisió digital, però que en un primer moment es basi fonamentalment en el desplegament de la televisió digital, que permeti que, per exemple, l'any 2008

s'abasti la mateixa quantitat de territori i de població que en aquests moments abasta la televisió analògica. El Pla aquest ja està pràcticament redactat, no l'hem fet des de la Direcció General, sinó des de la Secretaria de Telecomunicacions.

Hi haurà d'haver també tot un pla que observi totes les possibilitats, des de tots els punts de vista, des de les qüestions jurídiques al posicionament que puguin tenir els fabricants, els instal·ladors d'antena, els que analitzen els cables que traslladen el senyal des de l'antena fins a les llars, etcètera, els comercials, per tal que es mogui tot el mercat, un mercat que en aquests moments no té televisors amb capacitat de descodificació digital i té, en tot cas, molt pocs descodificadors, receptors descodificadors, de caps. Haurem de buscar fórmules d'ajut al desplegament de tot això. Haurem d'observar si probablement haurem de fer un pla, tant en l'àmbit nacional català com, probablement, en l'àmbit de l'Estat, una mena de pla Renove de les antenes, o, com han fet a Itàlia, els estudis que han fet no són favorables a subvencionar els descodificadors.

Haurem de parlar-ho, tot això, des del fòrum que ja tenim creat amb tots els sectors, per tal d'anar observant i fent una auditoria de com es va desenvolupant tot el procés. Hem dit que és un procés molt complex, però pensem que haurem d'augmentar les ofertes, haurem de fer el concurs de la TDT local, que pensem desenvolupar durant l'any 2005, i traslladem la decisió a finals d'aquest any 2005, perquè ens ho autoritza la reforma, l'avantprojecte que està en aquests moments discutint-se a Madrid. Haurem de buscar solucions de gestió dels municipis, com gestionar una televisió compartida, com gestionar un canal múltiple, en el qual hi haurà presència pública i privada. Ens haurem de posar d'acord amb el que es trasllada al senyal per tal que facin uns preus que siguin acceptables per tots els operadors.

És a dir, aquí hi ha tot un procés, que tenim nosaltres ja perfectament localitzat, i que, a través d'uns plans específics, que també tenim realitzats, anar fent amb un calendari, que ja tenim també bastant establert. El que passa és que hem d'estar molt pendents del que succeeix a Madrid. I el que succeeix a Madrid va interferint sobre els plans que nosaltres ja tenim desenvolupats i els hem d'anar flexibilitzant i adequant al que està succeint.

No sé si he respost la seva pregunta, però que crec que he donat una visió general dels problemes que, després, evidentment, es divideixen en molts subcapítols.

El moderador

Que serà completada ara amb la intervenció del senyor Schumann. Si us plau, si pot contestar el que li ha comentat el senyor Martí? Breument.

El Sr. Gernot Schumann

Die Frage, die jetzt hier bei mir angekommen ist, war, ob wir glauben, dass die Marktanteile für die terrestrische Verbreitung steigen. Es ist so, man wird die Gebiete trennen müssen. Es gibt ja Gebiete, in denen es kein DVBT gibt, dort ist klar, dort gehen die Menschen zum Satellit, sie gehen, wenn's möglich ist zum Kabel. Dort wird natürlich die Terrestrik abfallen, sie geht auf Null. In den Gebieten, die gut versorgt

sind, lässt sich Folgendes feststellen: Wer Kabelanschluss hat, überlegt, ob er zu DVBT geht. Nehmen Sie das Beispiel Berlin, 28 Kanäle, demnächst 32. Sie haben beim Kabel 33, das Kabel kostet zu zwischen 15 und 20 Euro im Monat. Ein DVBT-Dekoder 80, wenn er etwas besser ist 100 Euro im Monat, also Sie haben im Grunde in 5, 6 Monaten die Investition raus. Auch wenn Sie Satellitenempfänger sind in einem DVBT-Gebiet, ich hab' das gerade persönlich erlebt, Ihre analoge Satellitenanlage fällt aus, Sie gehen schnell in einen Laden, kaufen sich für 80 Euro einen DVBT-Dekoder, Sie haben da wo ich wohne 24 Programme mit DVBT im Wohnzimmergerät, das reicht Ihnen eigentlich. Gut, wenn nachher der Wechsel erfolgt zu digitalem Fernsehen, dort kosten die zum digitalen Satellitenfernsehen, der Wechsel steht uns ja in Deutschland weitestgehend noch bevor. Also dort kosten die Dekoder dann 250 Euro, das ist noch ein anderer Schritt. Aber wie gesagt, wo Kabel ist, ist ein Trend da, das Kabel abzumelden, wo das geht, das ist nicht in allen Wohnungen möglich. Wo Mietwohnungen sind, gehört das Kabelfernsehen oft zur Miete, aber wo man die Freiheit hat, findet das statt. Die Kabelnetzbetreiber haben ja deshalb auch die Landesmedienanstalten in Brüssel verklagt, weil die Berliner dort Subventionen gezahlt haben und andere das auch tun wollen. Also da ist eine Gefahr, wo sich nachher der Marktanteil der Terrestrik einpendelt, weiß ich nicht. Ich glaube nicht, dass wir im Durchschnitt mehr als 10% kriegen werden, das glaube ich auf keinen Fall. Aber der Infrastrukturgedanke, die dritte Infrastruktur, die es auch ermöglicht, außerhalb der Wohnung mobil Fernsehen zu empfangen und später in die modernen Techniken zu gehen, die DVTB-Handheld, das ist die Zukunft und deshalb lohnt es sich.

TRADUCCIÓ

La pregunta que se m'acaba de formular és si creiem que hi haurà un augment de la quota de mercat per l'ampliació de les emissions terrestres. Vejam, cal distingir segons la zona. Hi ha zones on no hi ha TDT i allí queda clar que la gent hi opta pel satèl·lit i, si és possible, pel cable. Allí no hi arribarà la TDT, quedarà en no res.

A les zones ben connectades hom constata el següent: qui té cable rumia si es passa a la TDT. Agafem, per exemple, Berlín: vint-i-vuit canals, properament trenta-dos. Per cable n'hi ha trenta-tres i el cable costa entre quinze i vint euros el mes. Un descodificador de TDT, vuitanta euros, si és una mica millor, cent; és a dir, en cinc o sis mesos recupera la inversió. Fins i tot si té satèl·lit en una zona amb TDT —això ho he viscut jo personalment— i li falla la seva instal·lació de satèl·lit, va en un moment a una botiga i per vuitanta euros es compra un descodificador de TDT. On jo visc hi ha vint-i-quatre programes de TDT a la televisió de casa, amb això en solen tenir prou. Bé, si després es fa el canvi a televisió digital, amb un descodificador per a televisió digital per satèl·lit, és un canvi que encara falta fer a Alemanya. En aquest cas, un descodificador valdrà 250 euros, però aquest és un altre pas. Però com ja he dit, on hi ha cable hi ha la tendència a donar-se'n de baixa, si és possible, perquè no ho és a tot arreu. En habitatges de lloguer, la televisió per cable sol formar part del lloguer, però quan la gent pot decidir sol donar-se de baixa. Per això els operadors de cable han demanat a Brussel·les els ens de l'audiovisual dels Länder perquè els berlinesos els han pagat subvencions i n'hi ha d'altres que també ho volen fer. Aquí hi ha un risc i no sé a quin nivell acabarà situant-se la quota de mercat de la TDT. No crec que passem, en general, del deu per cent, no ho crec de cap manera. Però és

el concepte d'infraestructura, la tercera infraestructura, el que facilitarà la recepció mòbil de la televisió fora de l'habitatge i després passar a les tècniques modernes: la TDT mòbil és el futur i per això val la pena.

El moderador

Gràcies, senyor Schumann. Alguna altra intervenció? Serà l'última...

El Sr. Francesc Robert

Serà molt breu. Francesc Robert, de l'Associació Catalana de Ràdio, per al senyor Schumann. Els operadors de ràdio privats escoltem amb molta atenció totes les notícies que ens arriben d'Europa sobre el desenvolupament de la ràdio digital. Aleshores, m'ha semblat entendre, de la seva intervenció, que a Alemanya, la ràdio digital DABT sembla que té poques perspectives de desenvolupament. Li voldria demanar que exposés una mica més la seva opinió personal sobre quin ha de ser el futur digital de la ràdio a Alemanya, amb el benentès que el futur de la ràdio ha de ser digital. I segon, si té, llevat de la Gran Bretanya, algun altre input de països europeus on el desenvolupament de la ràdio digital segueixi el camí que apuntava vostè a Alemanya.

El Sr. Gernot Schumann

Ja, meine persönliche Einschätzung stimmt zufälligerweise mit der meiner Organisation überein. Wir sind der Meinung, dass es weiter Radio geben muss und das in einem digitalisiertem Umfeld, einem konvergentem Umfeld das analoge Radio untergeht. Deshalb sind wir für die Digitalisierung, sehen aber die Schwierigkeiten im Moment, die ich beschrieben habe. Es hängt ganz wesentlich mit der Frage der Zahl der Frequenzen oder der Ausnutzung der bestehenden Frequenzen zusammen. Sie haben das Beispiel Großbritannien angesprochen, der Spezialist von Großbritannien sitzt noch im Saal, aber man kann auf jeden Fall sagen, dass in Großbritannien ja viele Frequenzen zur Verfügung gestellt worden sind, das hat sicherlich mit der Inselstruktur zu tun, wir erwarten nach der Konferenz 2006, Regional Radio Conference, das wir auch in Deutschland mehr Frequenzen haben, dass wir dann vielleicht in der Lage sind, bis zu 21 DAB-Programme anzubieten. Dass wir dann neue Audio-Codiertechiken haben, die eine noch höhere Ausbeute dieser Frequenzen ermöglichen. Und dass dann der Weg für das Digitalradio frei ist. Das Problem ist was machen wir von heute, 2004, bis 2006 /2007? Wenn weitere private Veranstalter DAB verlassen, besteht die Gefahr, dass diese Frequenzen, die wir jetzt haben, für andere Techniken, für andere Angebote genutzt werden, beispielsweise für Telemarket-Dienst, aber auch in einem gewissen Umfang für Mobiltelefon, dann sind die Frequenzen weg, und dann wird es in der Tat sehr schwierig, langfristig zum Digitalradio zurückzukommen.

Sí, la meva apreciació personal coincideix per casualitat amb la de la meva organització. Nosaltres creiem que la ràdio ha de continuar existint i que la ràdio

TRADUCCIÓ

analogica desapareixerà en un entorn digitalitzat, en un entorn convergent. Per això estem a favor de la digitalització, però també hi reconeixem les dificultats que he descrit abans. Té molt a veure amb la qüestió del nombre de freqüències o amb l'explotació de les freqüències existents.

Vostè ha esmentat l'exemple de la Gran Bretanya, l'especialista de la Gran Bretanya encara és a la sala, però de cap manera es pot dir que a la Gran Bretanya s'hagin creat moltes freqüències, segurament tindrà a veure amb l'estructura insular. Esperem que després de la conferència del 2006, la Conferència de la Ràdio Regional, tinguem més freqüències a Alemanya, que llavors puguem oferir fins a vint-i-un programes de ràdio digital, que llavors tinguem noves tecnologies d'audiocodificació que permetin un major rendiment d'aquestes freqüències. I que llavors estigui lliure el camí cap a la ràdio digital. El problema és què fem a partir d'ara, 2004, fins al 2006-2007? Si hi ha més operadors privats que abandonen la ràdio digital, correm el perill que aquestes freqüències, que tenim ara nosaltres, s'utilitzin per a altres tecnologies, per a altres ofertes, per exemple, per a serveis de telemàrqueting, o també en certa mesura per a telefonia mòbil, llavors ens quedarem sense aquestes freqüències i aleshores serà realment molt difícil retornar a la ràdio digital a llarg termini.

El moderador

Gràcies, senyor Schumann. Si hi ha més qüestions, quedaran ja per la taula de la tarda, més centrada en els continguts.

La Sra. Dolors Comas d'Argemir

Bé, arribem al final de la sessió. Jo vull agrair a tots els ponents la seva intervenció, que ens ha donat molts elements d'anàlisi, i com que anem una mica retardats en el temps, que està jugant en contra nostra tota l'estona, els proposo que, en comptes de dos quarts de quatre, ens trobem a tres quarts de quatre en l'inici de la sessió d'aquesta tarda.

Gràcies.

III Sessió

Oferta de continguts a través de nous operadors digitals

El Sr. Carmel Mòdol (diputat del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya)

Bona tarda a tothom.

Intentarem seguir, dintre del possible, els temps que ens han vingut marcats. Comencem amb una mica de retard, però anirem recuperant una miqueta de temps a mesura que es desenvoluparà la Jornada. Sabem que l'hora és difícil —les quatre de la tarda i després de dinar—, però, tenint en compte que, com ha dit aquest matí el professor Emili Prado, un dels temes fonamentals en el futur de la tecnologia digital serà precisament la capacitat de generar continguts, i és del que parlarem aquesta tarda, confiem que això, el tema, junt amb la importància dels ponents que acompanyen aquesta mesa, serà del seu interès i que podrem mantenir, tot i el moment digestiu de la Jornada, l'atenció de tots vostès.

Aquesta vegada no presentarem els currículums dels ponents. Tots ells són aquí, lògicament, pels seus mèrits professionals, però, sobretot, pel lloc que ocupen el dia d'avui a les diverses empreses o institucions que representen.

Sense més preàmbul, començaríem amb la qüestió «L'oferta pública de TDT de Televisió de Catalunya». Per parlar-nos d'això, té la paraula el seu director, el senyor Francesc Escribano, director de Televisió de Catalunya.

L'oferta pública de TDT de la TVC

FRANCESC ESCRIBANO, *director de Televisió de Catalunya, SA*

Moltes gràcies.

Bé, primer de tot hi ha una cosa que tenim clar, amb el títol de les jornades i amb el fet o la constatació del fet que el futur serà la TDT, és a dir, la televisió digital terrestre serà el nostre futur. I això sembla que sigui absolutament segur. El problema és que, com que no som profetes, no podem predir com serà aquest futur. La clau de volta... Jo crec que el que determinarà la capacitat de supervivència de les televisions, dels productors i fins i tot, jo diria, dels països en el futur serà la seva capacitat d'adaptació a aquesta nova situació que ens provocarà la tecnologia o que ens és provocada per un canvi tecnològic que al mateix temps també influirà definitivament en un canvi de continguts, que és la irrupció de la nova tecnologia digital a les nostres vides.

Com deia, el que no sabem nosaltres és com serà aquest futur. I en televisió, el més important, sempre, és com són les coses. I el «com» és el més important. Si pensem en el cas de Televisió de Catalunya, nosaltres vam néixer en un moment, vam néixer a la fi del segle xx, i vam néixer en un moment que realment la tecnologia va determinar la manera com nosaltres produïem i també la manera com nosaltres competíem. Quan va néixer Televisió de Catalunya va ser en el moment que la tecnologia del vídeo es va imposar a la tecnologia del cinema, i això va fer que la manera com es va constituir aquesta televisió fos una televisió que fos menys pesant que moltes de les grans televisions públiques europees, que estaven pensades o que estaven dissenyades a partir d'una tecnologia que, al començament de la dècada dels 80, ja era una tecnologia obsoleta per al treball en televisió.

En aquests moments ens trobem en una situació també nova, en una situació en què la tecnologia digital farà que la tecnologia del vídeo quedi absolutament obsoleta. Evidentment que la tecnologia influeix en els continguts i la tecnologia determina absolutament la nostra manera de treballar. Quan nosaltres vam començar a treballar amb el vídeo vam descobrir el so. És a dir, abans, quan es treballava amb cinema, doncs tots sabeu que la tecnologia del cinema no permet incorporar so directe, i això feia que molts dels reportatges que es feien a les primeres èpoques de la televisió portessin música de fons i el so directe fos un element estrany. El vídeo va comportar això, el vídeo va portar també, doncs, evidentment, una manera diferent d'enfrontar-nos amb la realitat que ens envoltava.

Evidentment, la tecnologia digital també ens està condicionant la manera com nosaltres estem explicant el que passa, la manera com nosaltres estem construint continguts. Per posar un exemple directe i clar: no és el mateix escriure amb una màquina d'escriure que escriure amb un ordinador. Hi ha estudis recents que han demostrat que, a les redaccions dels diaris, els periodistes escriuen molt millor des que s'escriu amb ordinador perquè permet la reescriptura, que, finalment, és una de les eines que, en el procés de produir continguts en televisió, més millora la nostra funció. Reescriure, reelaborar els nostres continguts és una cosa que amb les tecnologies anteriors era molt difícil i que ara, amb la tecnologia actual, amb la tecnologia digital, és molt més fàcil.

Però la tecnologia digital, a part de les innovacions o a part de les novetats que pot provocar en la manera de treballar o en la manera de produir continguts, sobretot la novetat més important que genera és la de què hem estat parlant fins ara, és la novetat en l'emissió. És a dir, a partir d'ara, si abans la nostra ment estava dividida en blanc i negre i color, que era la diferència que hi havia entre el salt d'un model de televisió a un altre, teníem dos, tres canals, en aquests moments la tecnologia digital terrestre ens permetrà que siguin d'accés lliure i arribin a tothom més de quaranta canals de televisió. Per tant, en aquesta nova situació que tindrem, i que és aquest futur que deia que tots sabem que vindrà però que no sabem com serà, sabem que l'oferta com a consumidors es multiplicarà moltíssim. Això marca una diferència important, i marca un punt, també, de les principals incògnites que nosaltres tenim en el futur. És clar, quan només hi havia TV1 i TV2, que existís TV3 ja era o ja significava tenir veu. Ja significava tenir un paper important a jugar. El simple fet de tenir un canal era sinònim de tenir poder comunicatiu. En aquests moments, si estem parlant de quaranta o cinquanta canals, els que estaran disponibles, tenir un canal o fins i tot tenir-ne dos o fins i tot tenir-ne tres no és tan important, perquè l'oferta global, aquesta percepció diferent que tindrem davant de la televisió, modificarà molt l'oferta, modificarà molt la manera com nosaltres, com la gent consumirà la televisió.

Jo crec que és molt important, si pensem en els orígens de TV3..., TV3 neix sobretot en un moment que existia una televisió pública espanyola, hi havia dos canals, TV1 i TV2, i això fa que neixi amb una clara voluntat de competència, amb una clara voluntat de competitivitat. Al mateix temps, també neix i jo crec que això ens ha anat marcant, també, aquests últims anys, amb la constatació del fet que nosaltres no disposem dels mateixos recursos que les grans cadenes públiques estatals, o que les grans cadenes privades estatals. És a dir, nosaltres som més petits, nosaltres tenim menys recursos. Això al que ens obliga és a dues coses: una, a augmentar la nostra voluntat de competència, per una banda, i, per una altra, a tenir una més gran necessitat de ser els primers. Si no podem ser els més grans, hem d'intentar ser els primers. En aquest sentit, aquesta voluntat pionera —aquesta voluntat pionera que, com deia, ve molt marcada per aquest origen de TV3, que ve molt marcat per una voluntat de competència— jo crec que és el que en aquests moments ha marcat la relació de Televisió de Catalunya, de TV3, amb aquesta nova tecnologia que canviarà la nostra manera de veure televisió i la nostra manera de fer televisió, que és la tecnologia digital.

Nosaltres sabem que la tecnologia digital no sols canviarà la manera de rebre, sinó també la manera de fer, i també la manera com la gent podrà relacionar-se amb la televisió. Sabem que el consum asincrònic serà molt més important, sabem també que la interactivitat serà un element a tenir en compte, però, al mateix temps, sabem que el gran públic de la televisió és un públic que més aviat tendeix al consum passiu, tendeix a estirar-se al sofà, i a veure què li donen, o a veure com la televisió els entreté. Això, a pesar que augmentarà la interactivitat, a pesar que tindrà molta més força el consum asincrònic, continuarà sent un dels factors importants en el futur de la televisió.

Quan us deia que nosaltres hem volgut, sempre, tenir aquest esperit pioner, en aquests moments sí que tinc la sensació que estem en un dels moments clau del nostre futur, del nostre futur com a televisió, del nostre futur com a corporació, del nostre futur com a indústria audiovisual catalana, i del nostre futur com a espai televisiu o comunicatiu català, perquè el que passi els propers quatre anys dependrà, en certa mesura, del que fem aquests anys, de les solucions o dels passos que anem fent ara.

El que nosaltres sí que hem fet és, en primer lloc, ser la primera televisió a l'Estat espanyol que ha apostat, com em sembla que ho ha explicat clarament Pere Vila avui, pel tema de la tecnologia digital terrestre. Som pioners en les emissions en TDT. En aquests moments estem emetent amb un múltiplex, tenim quatre canals. No sols això, sinó que sabem que en el nostre futur com a corporació tan important serà produir programes com produir, també, canals, i en aquests moments estem produint dos canals que, evidentment, un es veu de manera analògica, que és el canal informatiu 3/24, i un altre només específicament pensat per a la nostra plataforma digital, que és el canal pilot que s'emet en el nostre múltiplex TDT, i en aquests moments nosaltres estem treballant pensant ja diferents alternatives per a aquest futur que suposem que en els propers tres, quatre, cinc anys serà una realitat per a tots els catalans.

El futur, sobretot, ens dóna, d'una banda, oportunitats, i d'una altra, incerteses, moltes incerteses. És a dir, les oportunitats, sobretot, són el que ens dóna la possibilitat d'arribar de manera diferent i la possibilitat d'arribar amb diferents veus de les que arribem ara. Ara, en aquests moments, estem en una situació en què nosaltres competim amb tres o quatre canals més. En el futur, la nostra veu haurà de competir amb trenta o quaranta canals. Haurem de competir, també, amb estructures de producció molt més pesants, amb molta més força, i amb molta més capacitat de generar continguts que no pas la nostra. És a dir, nosaltres haurem de competir amb la gran indústria audiovisual americana i haurem de competir amb la indústria audiovisual espanyola, que estarà competint pel nostre mateix espai. I aquesta indústria, sobretot, jo crec que el que ens imposa o el que ens marca és que, davant del futur, el que determinarà la nostra capacitat de supervivència serà la nostra capacitat de generar continguts, la nostra capacitat d'empaquetar continguts, la nostra capacitat de crear sinergies amb els diferents actors que conformen la indústria audiovisual catalana, perquè, si no fem això, nosaltres com a país petit en comparació amb els que nosaltres competim, tenim tots els números per perdre el tren d'aquest futur que ens prepara la tecnologia digital.

Crec que la solució per no perdre'l és, d'entrada, apostar clarament pels continguts, és a dir, si deia que en el passat el que era important era tenir un canal per tenir veu, en el futur el que serà important és ser algú en el terreny de la producció de continguts. Tenir alguna cosa a dir. No tenir l'espai per dir-la. Tenir coses a dir. Per tenir coses a dir, nosaltres, evidentment, Televisió de Catalunya, la Corporació Catalana som una de les..., hem de ser el motor, som el motor de la indústria audiovisual del nostre país, però no podem ser l'única peça. Jo crec que necessitem clarament la complicitat, el treball conjunt de tota la indústria del nostre país i, en aquest sentit, totes les polítiques de coproducció que estem fent, tot l'increment de treball que estem fent amb les productores audiovisuals del nostre país és clau. També és molt important el treball conjunt que puguem fer amb la iniciativa privada. En aquests moments, per nosaltres, la iniciativa privada en el terreny audiovisual no és mai una competència, ha de ser un terreny d'oportunitat, perquè crec que tot el que puguem fer conjuntament com a corporació, com a televisió pública, per ajudar que aquest mapa de la producció audiovisual catalana creixi serà poc. També crec que és un terreny enorme per recórrer el treball conjunt amb les televisions locals. Aquí se n'ha parlat una mica abans, del paper de les televisions locals. Les televisions locals tenen un paper fonamental. Nosaltres estem en un país, a diferència d'altres situacions geogràfiques, polítiques que ens envolten, en què el teixit comarcal, el teixit local és molt actiu, és molt fort, és molt potent, i això ho veiem en la potència que té la premsa comarcal i que té la ràdio comarcal. Crec que en televisió també és fonamental que comencem a establir aquest treball conjunt.

Dir-vos que tot això ho estem fent, ho estem començant a fer, estem treballant en aquesta línia, perquè tenim la consciència que el futur es juga ara, i que només serem competitius en aquest futur si som capaços de teixir complicitats, de teixir alguna cosa que, d'alguna manera, tingui resistència, perquè el que ens pot venir, o el que ens vindrà, són, sobretot, unes indústries amb una capacitat de penetració i amb una capacitat d'influència, i amb una capacitat d'arribar als nostres consumidors, als nostres ciutadans, que ens serà molt difícil competir-hi.

El Sr. Carmel Mòdol

Moltes gràcies, senyor Escribano.

De fet, el senyor Escribano ja ha introduït el segon ponent. Hem d'excusar la presència del senyor Josep Maria Torrent, que per motius personals avui no ens pot acompanyar, i en el seu lloc, per parlar-nos, precisament, de l'oferta pública de les televisions locals, comptem amb el senyor Rafel de Ribot, que actualment és l'adjunt a la direcció del Consorci Local i Comarcal de Comunicació. Senyor Ribot, quan vulgui.

L'oferta pública de les televisions locals

RAFEL DE RIBOT, *adjunt a la direcció del Consorci Local i Comarcal de Comunicació*

Moltes gràcies.

Disculpar, en primer lloc, l'absència de Josep Maria Torrent, que ha volgut, però, aprofitar l'oportunitat de ser present en aquest fòrum enviant una comunicació, una intervenció que jo passaré a llegir ara mateix.

Bona tarda a tothom. En primer lloc, crec que val la pena agrair al Parlament de Catalunya, al Consell de l'Audiovisual de Catalunya i a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió la celebració d'aquestes jornades sobre un tema tan transcendent com és el futur de la ràdio i la televisió digitals al nostre país.

Les societats sempre han avançat a cop de revolució. La història és plena de fets irrepetibles que han significat un salt qualitatiu o quantitatiu. Podem parlar de millores nacionals, socials, laborals, de classe, de gènere, que han tingut lloc puntualment en algun moment i que n'han provocat la transformació. El món dels mitjans de comunicació n'ha viscut un bon grapat. Des dels trobadors que anaven cantant les noves del moment passant per la impremta, el naixement de la ràdio o la invenció de la televisió, tot han estat canvis que han servit per transformar la manera de veure les coses i, sobretot, la manera de viure-les. Més recentment, la irrupció d'internet, un sistema de comunicació gairebé total i instantani, que en un mateix canal de comunicació, aplegava diversos formats —text, àudio i vídeo—, evidentment, va representar un salt espectacular, però també ens va fer veure que moltes possibilitats teòriques que ofereix la tecnologia o la infraestructura finalment no han estat possibles fins ara.

I ara, la «revolució del moment» —revolució com a llicència, evidentment— es diu TDT, televisió digital terrestre. L'entorn digital, aquest model que els teòrics auguren com el futur de tots els futurs, ens ha de permetre no solament veure millor la televisió, sense interferències, amb una gran qualitat d'imatge, sinó que també ens possibilitarà, teòricament, accedir a un grapat de serveis que ens han de fer més senzilla l'activitat laboral i comercial, que ha de transformar del tot el nostre entorn econòmic. Igual que en el cas d'internet, el perill de posar el llistó molt amunt rau en el fet que, després, la tecnologia no ho faci possible i la frustració sigui considerable. I en aquest context de noves tecnologies, cal situar, també, la televisió local. Com si fos un nouvingut o el germà petit de la televisió, veu com, de cop i volta, tot el que teòricament solament pot estar reservat a les grans corporacions i empreses multimèdia també l'afecta. La transformació de l'espectre analògic al digital ha com-

portat que, en l'imaginari col·lectiu dels responsables polítics, dels grans operadors d'infraestructures, de les centrals de mitjans de publicistes i del públic en general, es vagi introduint el concepte «televisió local». Els responsables d'indústria del Govern central ja ens parlen del futur de la televisió que tindrem a l'abast del nostre comandament a distància, i ens diuen que, a més de les televisions d'àmbit estatal i autonòmic, també podrem veure quatre programes, és a dir, canals de televisió local, o empreses, com Zenit Media, per exemple, que fan ja vaticinis d'inversió publicitària, i preveuen que la publicitat a la televisió local creixerà un 8,2 per cent, molt per damunt de diaris, ràdios i revistes. És a dir, la televisió local en majúscules ja no és un futurible, sinó que es tracta d'una realitat cada vegada més tangible.

Per tant, ja podem visualitzar els tres estaments de la TDT: l'estatal, el nacional o autonòmic, i el local. Per això comprendran la meua satisfacció com a representant de la televisió local de Catalunya que puguem parlar obertament del futur digital.

Em toca parlar de l'oferta pública de la televisió local dins el marc dels continguts. Oferta pública. En primer lloc, m'agradaria dir-los que parlar de televisió local i d'oferta pública, de servei públic, com a mínim a Catalunya, és el mateix. La televisió local, aquest mitjà de comunicació pròxim al ciutadà que en totes les enquestes d'opinió apareix com un mitjà creïble, ha tingut, des del seu naixement, fa ja un quart de segle, gairebé vint-i-cinc anys, una inequívoca vocació de servei ciutadà. Segurament, al llarg de la història, trobarem pocs casos tan evidents de mitjans de comunicació arrelats al territori i amb una voluntat innata de servei a la seva comunitat. La televisió local de Catalunya es mereix el reconeixement de la societat a la qual ha servit i serveix incansablement. Segurament, sense saber-ho, aquesta televisió ha servit d'element de cohesió social, d'actor dinamitzador de la comunitat i de mirall on reflectir el millor o el menys bo de cada societat.

On surten els problemes reals dels municipis i les comarques? A la televisió local. Qui explica les inquietuds quotidianes de la seva gent? La televisió local. Qui té la capacitat de connectar directament amb la ciutadania? També la televisió local. Qui informa del que ha passat al costat de casa que, per a tots nosaltres, com a mínim és tan important com el que passa per exemple a l'Iraq? La resposta és la televisió local. Els protagonistes més anònims però més pròxims, més importants i també més pròxims, més coneguts, precisament, per ser més pròxims, on surten? Evidentment, a la televisió local. On no han pogut arribar les televisions generalistes, ni tan sols les nacionals o autonòmiques, sí que hi era la televisió local. Per tant, permetin-me que remarqui en aquest moment els elements positius que han aportat durant vint-i-cinc anys aquestes televisions: cohesió social, arrelament, estructura de la societat, dinamització cultural, vertebració, pluralitat, i també autoorgull. Com malauradament s'ha volgut fer creure, parlar de televisió local no és sinònim de teleporqueria, tarot o pornografia. Això no és la televisió local. Que hi ha televisions locals, algunes, no moltes, que emeten pornografia a la matinada? És veritat. També n'hi ha que fan tarot, evidentment. Però algú de vostès és capaç d'assegurar-me que les televisions generalistes, públiques i privades, fins i tot les de més prestigi no emeten espais de teleporqueria? Algú pot afirmar que alguns espais emesos en franja de protecció infantil d'aquestes televisions generalistes no vulnera la llei i, per descomptat, el bon gust?

S'ha de trencar aquest tòpic que s'ha volgut introduir per desqualificar la televisió local. Avui dia la televisió local és majoritàriament un servei públic, que està arrelat al seu entorn social.

Ara ens trobem, com ja he dit, davant una transformació tecnològica important, que és la TDT. En aquest moment i en aquest punt, cal fer una reflexió profunda per planificar el sector, garantir-ne la continuïtat i, sobretot, donar coherència al mapa televisiu de les emissores públiques i de les privades. I és en aquest punt on proposo preguntar-se: correspon a les institucions destinar els recursos de tots a crear mitjans de comunicació, en aquest cas televisions, que competeixin amb les televisions privades, amb els mitjans privats?, té sentit? Segur que en una etapa, en un moment determinat, els mitjans públics havien de fer una tasca de substitució de la iniciativa privada per garantir el servei públic d'informació que ningú no cobria. Per posar un exemple, que tothom entengui, segur que a casa nostra el paper nacionalitzador i cohesionador de TV3 no l'hauria fet cap televisió privada. Però ara, de cara al nou mapa de la TDT local, potser seria l'hora de plantejar-se quin és el paper real de les televisions públiques i privades, els mínims que han d'oferir unes i altres, com s'han de finançar, i quins continguts de programació els corresponen. Ho dic perquè jo els podria estar parlant dels grans avantatges de la televisió digital, que garanteixen interactivitat i obren la porta a un munt de serveis; els podria dir que la televisió local està en un molt bon moment per aprofitar aquesta inèrcia i saltar definitivament a la primera divisió; els podria dir que les possibilitats de negoci que es divideixen amb el canal de dades fa molt atractiva, també per a les locals, la TDT; els podria dir moltes coses que a tots ens sonarien molt bé, i que segurament totes són veritat, o ho poden acabar sent. Però no sé si avui els he de dir exactament això. No sé si la televisió local catalana i de Catalunya hauria de fer aquest discurs com si es tractés d'una situació plenament normalitzada. Tinc la intuïció que no.

Em permetran la llicència, però crec que no podem deixar passar l'oportunitat..., que els representants de la Mesa de les Televisions Locals de Catalunya no podem deixar passar aquesta oportunitat d'estar davant d'un auditori tan selecte i amb tant nivell per dir-los que la televisió local de Catalunya tem que una nova tecnologia, la TDT, signifiqui la seva desaparició. El sector veu amb preocupació que vint-i-cinc, vint, quinze, deu anys de trajectòria i de treball incansable no s'acabin reconeixent a l'hora de participar en els concursos de la TDT local. Els membres de la Mesa de Televisions Locals de Catalunya creiem que s'hauria de preservar al màxim l'actual model comunicatiu català, diferent dels altres indrets d'Espanya. Ens preocupa que l'allau d'ofertes generalistes d'àmbit estatal que comporta la TDT —el ministre Montilla explicava que ben aviat qualsevol ciutadà tindrà l'oportunitat de rebre catorze programes— no es contraresti amb una oferta de televisió local arrelada al territori i al nostre país.

Podem compartir amb tots vostès que la televisió digital terrestre és una gran oportunitat per a tothom, per guanyar qualitat, i acabar oferint millors productes i donant un millor servei al telespectador. Podem compartir, també, que quan la tecnologia ho permeti plenament, tindrà unes aplicacions pedagògiques, educatives, culturals, socials i econòmiques dignes de reflexió, d'estudi i de ser explotades. Les televisions locals de Catalunya podem compartir tot això amb vostès, però també

volem compartir amb vostès el nostre neguit davant un futur que es presenta incert. Saben, per exemple, que estem a les portes d'un concurs de la TDT local de Catalunya i encara no ha estat possible que el principal holding d'infraestructures que opera en aquest país expliciti els costos que tindrà aquest servei? No se sap! No ho sap el sector i, segons que ens han dit els responsables de la Generalitat, tampoc no ho sap el Govern de Catalunya. Saben que més de la meitat de municipis de Catalunya queden fora de la planificació del Pla tècnic nacional de la TDT local i que, per tant, teòricament no podran rebre ni tenir TDT? Saben que seran els concessionaris els que hauran de bastir la xarxa de repetidors per cobrir la zona corresponent al seu múltiplex, en lloc de ser les administracions les que s'encarreguin d'aquestes infraestructures bàsiques que garanteixin el dret a la informació i a la igualtat d'oportunitats?

I acabo, senyores i senyors. D'acord que en una societat postindustrial els valors que imperen són els de la informació i la comunicació. Sabem que aquesta informació i comunicació, unides a les noves tecnologies, ens han de servir per a fer més fàcil la vida de les persones. Som conscients que la TDT és un element significatiu d'aquest engranatge tecnològic, informatiu, comunicatiu. La televisió local de Catalunya, que té una dilatada trajectòria i experiència, i capacitat de transformació, vol participar activament en aquest futur digital, però també creiem que faríem un flac favor a aquesta trajectòria i —per què no dir-ho— al país, si no diem, en un fòrum com aquest, que creiem que cal ser molt curosos a l'hora de legislar i d'actuar en aquest camp. Dit d'una altra manera, segur que aquest país continuarà tenint televisió local. El que no és tan clar és que la televisió local que acabi existint ni els seus continguts siguin d'aquest país.

Moltes gràcies.

El Sr. Carmel Mòdol

Moltes gràcies, senyor Rafel de Ribot. Aprofitant que estem en seu parlamentària, i trencant una mica el protocol, li dic que el legislador, la part final de la seva intervenció, ja l'agafa en la mateixa línia que vostès s'ha expressat. Les altres tres comunicacions tractaran sobre la ràdio. Abans, al matí, alguna de les persones que ha parlat, em penso que ha estat el senyor Emili Prado, ha assenyalat que la ràdio quedava una mica amagada. Aquestes jornades no l'han volgut deixar amagada, i de fet, les tres pròximes comunicacions tractaran sobre aquesta qüestió. En primera instància, «L'oferta pública de la ràdio digital des de Catalunya Ràdio», a càrrec de la directora de Catalunya Ràdio, la senyora Montserrat Minobis. Senyora Minobis, quan vulgui.

L'oferta pública de la ràdio digital des de Catalunya Ràdio

MONTSERRAT MINOBIS, *directora de Catalunya Ràdio SRG, SA*

Moltes gràcies.

Bona tarda a tothom. El president de la mesa acaba de remarcar-ho, fa la sensació que quan es parla de televisió, la ràdio sempre queda en un segon terme i una mica en pla obscurantista tot el que ha fet i ha dissenyat. Però això no vol dir que —i és el que els vull fer explícit en aquests moments— haguem estat aturats en el procés d'avanç tecnològic que això implica, en la implantació i en la dinàmica diària de la DAB, de la ràdio digital.

Haig d'afirmar també que en aquests mesos, ara fa justament un any que sóc al capdavant de les emissores de la Generalitat, he refermat la meua pròpia confiança i la dels meus col·laboradors i col·laboradores més pròxims en el que representa, d'aposta pel futur més immediat de la ràdio, la digitalització. No se'ls escaparà tampoc que, com ha dit el professor Emili Prado, la ràdio no ha merescut, des de les instàncies administratives o governamentals, una aposta clara, definida i amb data d'apagada o de traspàs gradual de la ràdio analògica a la digital com ho ha merescut la televisió. I tampoc se'ls escaparà que, en el decurs d'aquesta Jornada, les ponències o les intervencions sobre aquesta qüestió han estat un bé escàs. Sortosament ara tindrem una bona mostra que aquest bé escàs s'està superant de mica en mica, centrat en el que ha explicat el senyor Schumann, que, per cert, ens ha clavat una galleda d'aigua freda al damunt, però jo, com el professor Tresserras, sóc optimista per naturalesa, i per tant, no voldré caure en aquest pessimisme. Els explicaré jo mateixa, i a més a més un els altres dos ponents que m'acompanyen, algunes de les experiències, segurament des de l'òptica de l'empresa privada menys optimista en aquest sentit, i en canvi, l'exemple de la BBC ens esperançarà en un futur més o menys important pel que fa referència a la DAB.

Com que ens han demanat que siguem sintètics i breus, intentaré saltar-me tot el que és el procés històric del que ha estat l'inici de la DAB a Catalunya Ràdio i em centraré en la situació actual. Emetem en digital a través de quatre programes, diguem-ne més o menys convencionals o generalistes, que són Catalunya Ràdio, Catalunya Música, Catalunya Cultura i Catalunya Informació. Però, a més a més, tenim dos programes molt concrets i molt específics que són de música: un de mú-

L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts que es reproduïxen en l'annex VI.

sica de jazz i un altre dedicat a la música catalana o a la música feta pels autors i els compositors i interpretada pels cantants del país.

Com trenquem el cercle viciós d'aquesta situació en què ens trobem en aquests moments? Ens trobem que no tenim..., no continguts, no cobertura, no promoció i no receptors. Evidentment, hem de necessitar una millor cobertura. Podríem afirmar ara mateix que cobrim un 85 per cent de la població i un 42 per cent del territori, que la programació diferenciada s'està fent per fases, que hi ha una presència d'aparells integrats al mercat, o hauríem d'exigir que hi hagués una presència d'aparells integrats al mercat, de marques de prestigi reconegut, i a preus competitius. Com vostès saben, és molt fàcil ara trobar al mercat aparells de diferents marques, però que no tenen un prestigi consolidat dins el mercat de la radiodifusió. Per tant, crec que seria exigible que les empreses de radiodifusió fortes, sòlides i potents apostessin realment per posar en el mercat els seus aparells. I segurament ens caldria també una gran campanya de promoció per part de tothom, inclosa l'Administració. Hem de dir, i això sortirà d'aquí a una estona, que Catalunya Ràdio ha fet aquests esforços de campanya de promoció fa qüestió de dos o tres anys enrere, i que els resultats, evidentment, no han estat els que nosaltres hauríem pogut esperar.

L'Administració i la ràdio pública tenim claríssim que són els que han de liderar aquest projecte de la posta en marxa de la ràdio digital. I per això ens trobem, nosaltres, a Catalunya Ràdio, en la situació en què estem. Només en un entorn on la cobertura sigui suficient, la ràdio pública ha de ser el motor dels nous continguts com assenyalava molt bé el professor Emili Prado aquest matí. És important incidir en aquests nous continguts perquè, evidentment, hem d'adreçar-nos a un públic amb un cert poder adquisitiu, ja que els aparells de ràdio que en aquests moments són en els mercats, primer, són molt pocs, i segon, el preu és excessiu. Podem adreçar-nos a un públic jove, que crec que és el que ens hauria d'interessar, també ho ha remarcat el professor Tresserras quan parlava de la nova cultura popular del nostre país. Per què? Perquè jo, personalment, a través d'un taller de ràdio que estic fent aquest trimestre a la Pompeu Fabra, m'he adonat que els que consumeixen la tecnologia més avançada són la gent jove. Vénen a classe amb tots els aparells haguts i per haver. Per tant, doncs, què hem de fer? Intentar que aquests continguts que vulguem transmetre a través de la digitalització siguin una oferta directament adreçada a aquest públic jove.

Actualment Catalunya Ràdio està preparada per poder donar forma als dos canals musicals que emeten en DAB sota dos paràmetres inqüestionables com abans ja he remarcat: buscar un espai no cobert entre les emissores actuals, és a dir, amb nous continguts però atractius bàsicament per a un públic majoritari, és a dir, adreçat a tothom, i buscar uns continguts atraients per a un ampli sector de públic. En aquest sentit, ens podríem barrejar entre un públic que escoltaria una ràdio generalista i segurament entre un públic més jove que voldria uns continguts més específics.

En una primera fase, aquestes emissions podrien ser sense locutor, però és evident que l'aposta tecnològica que ens permet la ràdio digital vol dir que hi ha d'haver altres propostes i, per tant, doncs, aquestes noves propostes també ens requereixen una presentació molt diferenciada. Ja no són imprescindibles només el locutor o la locutora, o el presentador o la presentadora, o el director o la directora, com vostès vulguin, sinó que aquests continguts vénen farcits d'altres maneres.

Un canal de jazz, que és el que ja estem fent en aquests moments, és a dir, que tenim en projecte en aquestes moments, perquè una de les ofertes musicals que estem fent és una oferta molt àmplia i molt diversificada, però, en tot cas, si estem parlant d'especialització, creiem que una oferta en aquest segment de música podria diferenciar un mercat claríssim perquè sabem que hi ha un públic molt específic, de la mateixa manera que hi ha un públic que escolta Catalunya Música, que podria escoltar un canal dedicat al món del jazz.

I, evidentment, un canal que ens correspon a nosaltres com a emissores de servei públic seria un canal català dedicat a la música feta al nostre país, no solament la música catalana, sinó la de tots aquells autors i aquells intèrprets que són de casa, evidentment amb una incidència molt marcada i molt adreçada al públic més jove.

Nosaltres estem preparats per poder oferir, evidentment, aquesta àmplia oferta i aquest ampli ventall de possibilitats que ens ofereix la ràdio digital. Podríem fer una multiprogramació de les emissions en freqüència modulada. Per exemple, podríem utilitzar un canal en DAB per tal d'oferir continguts variats de les nostres graelles en freqüència modulada. És a dir, el que estem emetent en aquests moments en podríem fer una síntesi i incloure-la en aquest nou canal. Podríem fer les cinc desconexions que tenim ara dels centres territorials per un sol canal, que això ens permetria que la desconexió de Lleida es pogués sentir des de Girona, que la de Tarragona també igualment, o viceversa. És a dir, que hi hagués una transversalitat total i absoluta d'aquestes desconexions, perquè, ara per ara, les desconexions que fem a través de Catalunya Informació o de Catalunya Ràdio evidentment són locals al cent per cent.

I podríem tenir, també, nous canals especialitzats, aprofitant la gestió dinàmica del múltiplex. És a dir, si aquests canals, que poden tenir una amplada determinada, els fem més petits, en podem fer i enquibir de nous.

Podem incorporar l'emissió dels nous canals digitals musicals, a més a més, a internet. Una altra proposta realment important i agosarada que crec que podria satisfer un ampli sector de públic, tot i que les xifres que ens ha donat aquest matí el doctor Prado sobre l'ús d'internet a Catalunya no són per llençar les campanes al vol, ni de bon tros, però Déu n'hi do! I en el moment que la pantalla de dades per DAB sigui una realitat, aleshores podríem donar tota una informació complementària que, com poden veure vostès mateixos a través de la pantalla, què podria oferir? Doncs titulars d'informació general, titulars d'informació esportiva, informació borsària, etcètera. I m'estalvio de repetir-los tota aquesta llarga proposta d'afegitons que la ràdio digital pot oferir a la seva audiència.

Quines serien les propostes de futur? A veure, Catalunya Ràdio està negociant, en aquests moments, la gestió d'una freqüència d'ona mitjana que ens permetria arribar sense problemes a mig Europa i estar entre les corporacions capdavanteres en el procés de digitalització de l'ona mitjana, la DRM. Si fins ara pensàvem que aquesta possibilitat no existia, ara ja tenim proves fefaents que sí. Ràdio Nacional en aquest cas concret, va fer unes proves no fa gaires setmanes a Madrid en aquest sentit.

Estem treballant en l'horitzó de la ràdio digital en totes les vessants, però, bé, jo crec que aquí sorgeix un interrogant important. És a dir, diguem que, des de la

nostra perspectiva, les coses podrien ser relativament fàcils, però que, en canvi, quan apareix en el context l'Estat espanyol, aquesta facilitat es converteix en dificultat. El desenvolupament de la DAB en l'Estat espanyol està en una via morta gairebé des del moment que s'aprova la llei i es fan les concessions estatals, la legislació no ajuda al desenvolupament en solitari de la tecnologia, ja que obliga els diversos operadors a arribar a acords per gestionar el mateix múltiplex, cosa que a vegades és difícil per diferents interessos empresarials. Per tant, doncs, ens trobem amb un xoc d'interessos amb els que tenen concessions de la DAB i no tenen implantació analògica o la tenen escassa, i no anomenaré ara quines són aquestes empreses de radiodifusió que es troben en aquestes circumstàncies, perquè vostès segurament ja les coneixen.

La legislació tampoc no preveu una transició a la DAB de la realitat radiofònica analògica, ja que actualment no preveu la concessió de llicències a tots els operadors en FM. Vostès recordaran que el pas de l'ona mitjana a la freqüència modulada es va fer d'una manera relativament senzilla. Per què es va fer d'aquesta manera relativament senzilla? Doncs perquè en el mercat hi va haver els aparells de manera immediata en ona mitjana i freqüència modulada, això ens podia permetre el canvi simultani de les freqüències i de les ones, en aquest sentit, i, per tant, doncs, això no va significar cap trauma. Durant tres anys, els operadors han hagut de finançar el transport d'un senyal que mai no ha arribat a un públic majoritari. Per tant, això ens ha costat i ens costa diners. Tot i aquesta apatia, l'Administració estatal, creadora del Plan técnico nacional, que s'ha esmentat ja aquest matí a bastament pel que fa referència a la televisió, no ha reaccionat en cap moment per modificar la situació i dinamitzar el desenvolupament de la DAB. Només l'Administració catalana s'ha mostrat clarament a favor de la DAB, com molt bé ha remarcat el nostre director general aquest matí, i ha fet un pas endavant en la concessió de freqüències autonòmiques. Curiosament, aquest és l'únic cas que s'ha donat a tot l'Estat de les autonomies. I ha modificat acords del Plan técnico per afavorir la constitució de multiplexors coordinats entre emissores. Jo els podria assenyalar, en aquest sentit, que en una reunió, ara fa un any, amb els directors de ràdios autonòmiques de l'Estat espanyol, diguem-ne, la FORTA ràdio, per entendre'ns d'alguna manera, qui més qui menys estava emetent, també, en digital. Però qui més qui menys no estava disposat a fer cap més pas endavant en aquest sentit. Per què? Justament pel que els he assenyalat ara fa un moment: els costos econòmics que això representa i, a més a més, la poca facilitat o la poca predisposició que l'Administració o el Govern estatal ha manifestat referent a aquesta qüestió.

A Europa la situació, com hem pogut comprovar, no és pas millor que a l'Estat espanyol, tret de la Gran Bretanya, com ens explicarà el col·lega de la BBC, on l'èxit de la DAB passa per la distribució d'un milió d'aparells, la resta de països tampoc han apostat per liderar el canvi radiofònic cap al digital mitjançant la DAB. Vostès veuran aquí, reflectit a la seva pantalla, un aparell DAB, molt bonic, funciona magníficament, difícilment el trobaran en el mercat, i, si el troben, doncs s'hauran de rascar la butxaca d'una manera considerable. El temps passat ha afavorit el desenvolupament d'altres tecnologies, que, sense estar encara a l'alçada de la DAB, sí que fan pensar en la possibilitat que l'acabin superant, com la DRM, que ja els he

esmentat fa un moment, l'ona mitjana, l'iboc, la ràdio digital, per entendre'ns, dels Estats Units enfrontada a la redigitalització de la freqüència modulada que es promou des d'Europa.

Aquesta incertesa, doncs, juntament amb la realitat actual, on no hi ha espai a la DAB per a tots els operadors de freqüència modulada, fan que les grans cadenes radiofòniques tampoc estiguin al capdavant d'aquest canvi de tecnologia, i suposo que alguna cosa farà el ponent que em segueix a continuació, dirà el ponent que em segueix a continuació sobre aquesta qüestió.

Això comporta, doncs, que a data d'avui concessionaris amb freqüències analògiques i concessionaris sense freqüències analògiques tinguin realment visions molt diferents sobre si hem d'avançar o no hem d'avançar en la DAB, i que contribueixin, naturalment, sense voler-ho, a deixar una mica immobilitzada i estancada la situació, que és amb el que ens trobem ara.

També m'agradaria dir-los que, demà justament, hi ha una reunió del Foro Digital a Madrid, on hi ha diverses opinions enfrontades al respecte. Uns a favor que es faci un pas endavant, i uns altres tancats a demanar a l'Administració del Govern estatal que això s'aturi d'una manera definitiva. Podem fer propostes? Evidentment. Les podem fer. Queda clar. I, tot i que el sector està d'acord que el futur de la ràdio serà digital o no serà, cal, crec, aclarir la situació en els següents termes: primer, i abans que res, és necessari que l'Administració central expressi, com ho ha fet amb la televisió, una posició clara sobre el desenvolupament de la DAB. La televisió s'ha fixat una data claríssima; la ràdio, evidentment, ni tan solament s'ha arribat a plantejar aquesta qüestió. Si el posicionament és favorable, ha d'anar acompanyat de mesures concretes i modificacions legislatives, evidentment. Si és contrari, aleshores ha d'anar acompanyat de la derogació de la llei, i d'una proposta alternativa que satisfaci els concessionaris actuals. I si és favorable, quines actuacions cal emprendre de manera més o menys immediata per ajudar al desenvolupament de la DAB? Doncs són molt clares, i crec que ja en certa manera han quedat exposades amb el que acabo de dir: modificacions legislatives, respecte a la potència d'emissió per resoldre els problemes de recepció als edificis, perquè hem parlat abans que hi ha un 85 per cent de població cobert, però si vostès tenen un aparell d'aquestes característiques, potser en el menjador ho senten, i quan se'n van a l'habitació, que és allà on molta gent vol escoltar la ràdio, quan se'n va a dormir, segurament en aquell moment no ho sentiran; afavorir un augment de la cobertura, evidentment, per part de l'Administració, per garantir una situació semblant a la de l'FM, i que no representi costos realment a els que decideixin emprendre aquesta important aventura tecnològica; habilitar freqüències digitals per fer un pas no traumàtic dels actuals operadors en analògic a la DAB; facilitar, també, que siguin les mateixes empreses les que negociïn la seva incorporació voluntària a un múltiplex, i liderar una campanya estatal de promoció de la DAB, no solament aquí, a casa nostra, sinó, evidentment, que aquesta campanya ha de tenir un abast molt més ampli que inclogui la subvenció d'aparells per tal de facilitar-ne la introducció en el mercat i que tinguin el suport de tots els concessionaris i el seus mitjans. Si es donen totes aquestes condicions, evidentment la DAB podrà ser un èxit, però, si no... —i podrà conviure amb altres sistemes, evidentment, com ja hem esmentat, com la DRM o l'encara més llunyà DMB.

Nosaltres, Catalunya Ràdio ja ha reiterat la seva predisposició a liderar aquest projecte i a ser motor del que està cridada a ser, evidentment —no se'ls escaparà—, la ràdio d'aquest segle que ja som, el segle XXI.

Moltes gràcies.

El Sr. Carmel Mòdol

Moltes gràcies, senyora Minobis. De la ràdio pública a la ràdio privada, i segurament amb una visió complementària, però potser polèmica respecte a les posicions que fins ara ha manifestat la senyora Minobis.

Per defensar les prestacions de la radiodifusió privada, té la paraula el senyor Francesc Robert, que és director d'Onda Zero a Catalunya i secretari general de l'Associació Catalana de Radiodifusió Privada. Quan vulgui, senyor Robert.

Les prestacions de la radiodifusió privada

FRANCESC ROBERT, *secretari general de l'Associació Catalana de Radiodifusió Privada*

Moltes gràcies.

Moltes gràcies, en primer lloc, per haver-nos donat l'oportunitat d'expressar l'opinió de la ràdio privada en un aspecte clau del seu futur. Com ja s'ha dit, no sempre, quan es parla d'audiovisual, es té en compte l'«àudio» d'aquest qualificatiu.

L'Associació Catalana de Ràdio agrupa avui el conjunt de la ràdio comercial que opera a Catalunya. Entre els associats hi ha tant els operadors de ràdio analògica com els nous operadors de ràdio digital DAB amb concessió de la Generalitat. Algun d'aquests associats, a més a més, estan emetent, també, per la DAB d'àmbit estatal. Val a dir que l'Associació Catalana és membre tant del Foro Español de la Radio Digital com del Fòrum Català de la DAB.

En primer lloc, hem de dir, pel que fa a continguts, que la pràctica totalitat de les nostres empreses van anar als dos concursos convocats per la Generalitat. Hi ha hagut, doncs, la convicció que el futur de la ràdio és digital, i que la continuïtat d'aquest caràcter concessional era la transició cap a la DAB. A més, conscients de la saturació de l'espectre radioelèctric, dels problemes en recepció mòbil, de les limitacions per transmetre dades, s'ha apostat clarament, fins ara, per la DAB.

El títol de la taula rodona parla dels continguts digitals. Doncs cal dir que aquest conjunt d'empreses radiodifusores podrien posar en antena fins a seixanta programacions sumant les de cobertura catalana amb desconexions i les d'àmbit comarcal i supracomarcal. En el cas de Barcelona, per exemple, un oient podria triar entre vint-i-quatre programes d'àmbit català i catorze d'àmbit estatal produïts per empreses privades; trenta-vuit programes en total. Si hi sumem els programes públics, gairebé igualem el nombre de programes que es poden sintonitzar a Londres, l'exemple, com veurem, de mercat que comença a arrencar. La ràdio privada presenta ofertes amb nous serveis que eixamplen les opcions de tria per part de l'audiència i que podrien obrir la porta a noves oportunitats de negoci aprofitant el canal de dades. Amb aquest fi s'han constituït societats per explotar la gestió del canal de dades de cada múltiplex, societats en què s'han de posar d'acord competidors en el mercat, i no com a la ràdio pública, que gestiona un múltiplex per operador.

En continguts, el sector fa un plantejament a tres temps, obligat, com veurem: a curt termini, a mitjà termini i a llarg termini. L'especialització, sobretot en continguts no musicals, arribarà a mesura que avanci la implantació de la DAB. La proposta

de la ràdio privada hauria d'acabar sent com un quiosc, a petita escala, incorporant, també, el que de millor té la ràdio analògica. Hi ha, però, un fet previ que cal considerar, abans d'aprofundir en els continguts, i n'hem tingut una clara mostra en la intervenció, aquest matí, del senyor Gernot Schumann, sobre l'aturada de la DAB a Alemanya. Nosaltres sí que n'hem de prendre bona nota.

L'Associació Catalana de Ràdio va debatre i va aprovar el setembre de 2004 un conjunt de mesures per acompanyar la possible arrencada definitiva de la ràdio digital, i un calendari d'actuacions amb implicació dels diferents agents. Però es va aprovar, així mateix, demanar a l'Administració un ajornament de compromisos concessionals fins que no s'aclarís el panorama de les emissions digitals en DAB, i el compliment d'una sèrie de condicionants previs imprescindibles, i que no són a l'abast dels operadors privats de ràdio.

Aquell plantejament avui, després del que hem sentit, em sembla que per al sector privat encara se'ns fa més evident. Què va motivar aquell acord de la ràdio catalana? Un fet que potser no s'ha reflectit prou suficientment fins ara. L'arribada dels primers aparells receptors de ràdio digital DAB va permetre comprovar la dificultat de recepció de les emissions dins mateix de la ciutat de Barcelona, en determinades condicions, tant a l'interior dels edificis com en mobilitat, tant amb aparells portàtils com de sobretaula. Sigui per la falta de sensibilitat dels receptors, sigui per un mal plantejament en la difusió del senyal, ens trobem amb una tecnologia que, com s'ha dit, no és de substitució, l'FM no té data d'apagada, com sí que en té la TDT, i que en les actuals circumstàncies podria arribar a tenir pitjor recepció que no l'FM.

En l'àmbit estatal, la ràdio DAB no era gaire més engrescadora, els operadors privats emeten des de l'any 2000 pagant la difusió corresponent i sense tenir audiència. En paral·lel, demà, el Foro Español de la Radio Digital debatrà una proposta d'actuacions al ministeri en què, entre altres coses, es planteja la suspensió temporal del desenvolupament del Pla tècnic DAB que obligaria els operadors privats a elevar la cobertura del 50 al 80 per cent de la població. És a dir, la ràdio DAB avui podria ser una realitat ben viva en el mercat, però, per dir-ho curt i ras, ens trobem en un moment de pausa, d'espera.

Com he dit al començament, hi ha un debat previ en el nostre cas, el de l'oferta de continguts, i encara no hi tenim una resposta clara. A Europa se'ns ha presentat un model de mercat en desenvolupament de la DAB, el britànic. Segons les dades del DRDB, l'organisme que esdevé el motor de la ràdio digital, aquest Nadal es pot haver arribat a superar el milió de receptors DAB al mercat britànic. La Gran Bretanya, per tant, és el mercat que es posa com a exemple i del qual ens parlarà més endavant el senyor John Sykes, el director del Projecte de ràdio digital de la BBC. Per tant, no m'hi estendré, però és obligat referir-s'hi.

Segons l'Ofcom, l'Office of Communications britànica, el milió de receptors DAB tenen lluny encara els entre 110 i 150 milions d'aparells analògics. No s'arriba a un 2 per cent del total de llars equipades amb DAB, no hi ha dades fiables d'audiència, es parla, de manera optimista, d'un 4,4 per cent de l'audiència de ràdio digital en el darrer trimestre de 2004, per bé que es considera que no s'hi ha comptat tots els oients, perquè inclou totes les plataformes, algunes de les quals redifonen programació analògica. I l'element clau per al sector privat: les inversions en publicitat només

en ràdio digital, i no en doble emissió analògica i digital, no són encara significatives, i en tot cas, ja em corregirà el senyor Sykes.

Des del punt de vista financer, aquest informe destaca que només alguns dels *carriers*, els proveïdors de senyals, es plantegen el retorn de la inversió a curt termini; dels operadors de ràdio, encara no se'n parla. Aquest mateix informe recull que el desplegament de la ràdio està anant més a poc a poc del que el sector esperava, n'identifica els obstacles potencials per al creixement, i veurem com tots ens són extraordinàriament familiars: les cobertures insuficients, tant des d'un punt de vista extensiu, és a dir, la població geogràficament a qui s'arriba, com des del punt de vista intensiu, les dificultats que hem comentat a l'interior mateix de Barcelona; el baix coneixement dels avantatges i beneficis de la ràdio digital —es diu que un 24 per cent dels britànics no sap què és la DAB, segons un estudi encarregat pel mateix Ofcom, que un 40 per cent n'ha sentit a parlar, però no gaire, que un 29 per cent n'ha sentit a parlar una mica, i un 7 per cent n'ha sentit a parlar molt. Hi ha la necessitat de donar més cabuda a noves ofertes en ràdio digital, planificant la tercera banda de la VHF, que ara es disputa, també, la televisió digital.

El cost relativament més car dels aparells en comparació amb els analògics, que és evident, per exemple, en el cas del DVD, que se n'han venut molts més quan han baixat a 49 euros. Sumem-hi que no sembla possible l'apagada analògica de la ràdio, no des d'un punt de vista només del sector, sinó des d'un punt de vista de l'interès d'aprofitament de la banda d'FM i que, per tant, no ens trobem, tornem-ho a dir, davant d'una tecnologia de substitució.

Continua el retrat de clarobscur del nostre mercat de referència. El mateix Ofcom explica que hi ha diferents motius per a l'èxit «relatiu» —i aquest relatiu és textual— de la ràdio digital. El ràpid creixement de la televisió digital, tot i que es parla de ràdio digital, però no de l'estàndard DAB, el repartiment de l'espectre entre operadors públics i privats, i entre multiplexors locals i nacionals, la xarxa de transmissors de Digital One, BBC i els operadors locals del Múltiplex, un règim concessional que promou incentius per a les emissores analògiques que hi participen, l'acord de la indústria —tant de la BBC com del sector privat— promovent iniciatives de màrqueting al Digital Radio Development Bureau, i la innovació i el risc d'un nombre de petits fabricants britànics que han ajudat a arrancar el mercat de receptors. Ja ho veiem, prerequisits per a l'èxit són la cobertura tècnica, la disponibilitat de programació diferenciada en combinació amb la programació analògica de més èxit, i la disponibilitat, a bon preu, de gamma i varietat de receptors. I tots els factors s'han de produir alhora.

Tot i així parlem —repetim-ho— d'un èxit relatiu d'arrencada, tot i comptar amb la participació de tots els agents. La pregunta és: la Gran Bretanya, per tant, ha trencat, de debò, el cercle d'inactivitat? Això ens ho podem preguntar a la Gran Bretanya i segurament hi ha motius per pensar que lentament es va avançant en aquest camí. En canvi, el cercle d'inactivitat és exactament la descripció del que passa amb la ràdio digital a l'Estat, i de moment no s'hi veu solució a curt termini. La condició *sine qua non* per al desenvolupament de tot el projecte és resoldre la planificació tècnica en què es basa tot el desenvolupament de la DAB. Aquest serà un dels objectius de la propera conferència de radiocomunicacions, però el temps passa.

Cal dir que en estudis preliminars s'indica que l'augment de potència o l'augment de nombre de transmissors necessaris pot fer multiplicar fins a quatre el pressupost de les despeses que en aquesta partida teníem els operadors privats en els plans de negoci. Un esforç financer difícil d'assumir, si es confirma l'estat actual de coses.

L'Administració pública ha de ser el motor, en aquesta fase, modulant els compromisos concessional, facilitant l'accés a la difusió per part de tots els operadors, i impulsant polítiques transversals de suport. Els operadors privats amb continguts diferenciats i promoció participen també activament en el desenvolupament d'un organisme de promoció de la ràdio digital. El carrier, l'operador de servei, Tradia-Retevisión garantint-ne la cobertura i la recepció en condicions que no frustrin les expectatives de la nova tecnologia. La ràdio pública, elaborant programació no musical i exclusiva en DAB, promoció també a través dels seus suports analògics. Fem intervenir la distribució minorista amb un pla d'actuació conjunt amb proves selectives per avaluar la demanda potencial dels receptors. No diem res de nou; l'única estratègia possible és fer avançar tots els agents alhora i en el mateix sentit.

Si no és així, si no ens plantejem un calendari d'actuació realista, però no allunyat en el temps, potser farem tard. Cal que tornem a dir que la DAB no és una tecnologia de substitució. A més, van apareixent noves possibilitats de difusió de la ràdio en digital. Aquests darrers dies han començat les proves de digitalització de la ràdio en ona mitjana a l'Estat. Als Estats Units hi ha una estàndard de digitalització diferent de l'europeu, basat en la mateixa banda de freqüència modulada i d'ona mitjana. Hi ha ràdio digital, via satèl·lit, per a la recepció mòbil. Internet, mòbil, telefonia mòbil, totes aquestes plataformes tenen també els seus inconvenients.

A Catalunya es va constituir el Fòrum Català de la DAB precisament per donar resposta a aquests interrogants que se'ns obren. L'Associació Catalana de Ràdio va fer aleshores un assaig de proposta, una aproximació de les aportacions que creiem que són necessàries per part de cadascun dels agents que hem identificat a l'inici d'aquesta intervenció com a motors del desenvolupament de la DAB i que continuaria vigent avui. Se'ns ha anunciat ja la propera convocatòria d'una nova reunió del Fòrum Català, i cal treballar amb la prèvia: cap a on va la DAB?

M'hauria agradat poder-me cenyir més al debat sobre continguts, però he cregut que seria més útil un plantejament sobre l'essència mateixa del desenvolupament de la DAB. La ràdio ha de ser digital, i ho ha de ser des de dintre, hem de veure com. Tant de bo que aquest sigui un debat superat en la propera edició d'aquestes jornades.

Gràcies.

El Sr. Carmel Mòdol

Moltes gràcies, senyor Robert. Precisament per parlar-nos de l'experiència britànica, ara donàriem la paraula al senyor John Sykes, director del Projecte de Ràdio Digital de la BBC. *Mister Sykes, as you like.*

L'experiència britànica d'implantació de la ràdio digital

JOHN SYKES, *director del Projecte de ràdio digital de la BBC World Service*

Thanks very much, Mr. Chairman. First of all, could I say, it's a great honour to be invited here to talk to you about the British experience.

I'm unfortunately working under something of a disadvantage or a number of disadvantages: the first is language, I apologise I don't speak Catalan; the second is simultaneous translation; the third is that is the last session and I guess your brains are full—mine is—, and lastly, I got about fifteen minutes to summarise ten years of broadcasting developments in the UK—mainly radio, a little bit of television—to illustrate that. So I apologise. I'm not going to present what I've written on paper, so there is an abstract which describes the British DAB experience in some detail. So I urge you to read that. I'm going to kind of skip around and perhaps concentrate on one or two things.

I'll very briefly introduce the BBC for those of you who are not aware of what the BBC does, and also talk about, you know, why go digital, but I think I'll go quickly through that because previous speakers have covered that very adequately. Perhaps we can concentrate in implementation.

OK. The BBC at the moment broadcasts ten national radio stations, eight national TV stations, and one international radio and TV channel. The funding mechanism is multiple: all the domestic broadcasts are funded from the licence fee—around about 3.6 billion euro—; the international services are funded by the British Government, although there is no editorial control, and the international TV is funded from advertising.

I'm part of BBC World Service, that's the international radio division, and we broadcast in forty three languages, we broadcast a lot of hours per week, and we also have a large website which people make use of.

In terms of global trends—I think this is been very well covered previously—, we know that distribution mechanisms are diverging. In other words, you have to reach your audience, to be on multiple platforms. Consumption is diverging, is people listening in different places, not just gathered around the radio in their lounge in the evening; they consume in their sheds, in the kitchen, in the bathroom, in the car, at work, in the toilet... And consumer products: more and more sophistication, a greater diversion of products, like iPods, and convergence as well, so it's a very strange Darwinian world we

L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts que es reproduïxen en l'annex VIII.

live in, with things coming together and things falling a part. And of course, the move to digital delivery, as referred today, the UK sort of has a big burden of responsibility, especially for digital radio. I think without the UK DAB would be dead, I suspect.

OK. Just to illustrate this from the World Service prospective. In the 80's we were basically radiobroadcasters on medium, shortwave and FM, and now we are available on about eleven different platforms around the world: a big expanse.

OK. So, why go digital? Well, there is something in it for everybody in the value chain, is my argument. There has to be an upside for everybody. And I think—to pick out some highlights—for the broadcaster, especially a public service broadcaster, the emphasis is on the ability to serve niche specialist audiences, minority audiences, through having many more channels. And for the consumer, a complementary advantage: it has increased choice, consistent quality, and what I've called accessible radio, and that is radio almost going back to the radio of the 1930's. Do you remember? The radio of the 1930's had a dial, where every single station on the AM band was marked. Now, if you buy a radio, an analogue radio, today, the dial is blank, apart from some frequencies. Is the most unfriendly medium, the analogue radio, ever invented and that's why people don't retune their radios, they are frightened of losing the service.

OK. Again, illustrating, if you like, the impact of digitalisation on the BBC domestic services, until 1996, the situation was we had two domestic analogue TV channels in the UK and one international channel. And when DTT came along, we added six more—that's quite dramatic!

Now, the interesting thing about adding channels in a digital multiplex is... I mean this implies a huge amount of capacity. But in fact what we do is we broadcast the children's channels—these two—during the day, we broadcast these two during the evening. So these are virtual channels, if you like. If you tune your set-top box CVD's at eight o'clock in the evening, it's still there as an indent on the EPG, but it says is not broadcasting, and instead BBC Three, which is a youth channel, is broadcasting. So you can have these virtual channels, which come and go in time. And that strikes me as being a good model for local television in Catalonia.

Similarly for radio, we had four FM services throughout the country and one medium wave for national channel, Radio Five Live, and then we added five additional digital services. Now, these digital services, Radio 6 Music is kind of middle of the road music, and BBC 7 is archive material, mainly comedy—we have a rich and deep archive in the BBC of old programs, and these are much in demand.

The final ones, well, sport speaks for itself, but the Asian Network and 1Xtra are for minority groups; the Asian Network for ethnic minorities living in the UK, and 1Xtra is aimed at black youth within the UK.

OK. So just turning to what's the need for the regulators, well, I think the big hit is more efficient use of spectrum; you do get a more buoyant consumer market—you have an economic benefit, R+D, etcetera. And the industry, obviously the supply of infrastructure and the radios; 2 billion radios around the world estimates to be replaced with digital ones—that's a lot of business.

Again, using the UK example of what happens in terms of spectrum use, even with DAB, which is arguably quite hungry spectrum, if we compare what we could have achieved on FM, where we use a total of 8.8 megahertz of spectrum to deliver four

stereo pairs and then look at DAB, where we can get ten services, admittedly not all in stereo, in another spectrum of 1.8 megahertz. And as we grow the number of transmitters to get full coverage, or greater coverage, of course, the amount of spectrum stays the same, because it's a single frequency network.

So we've got roughly ten to one for a national network..., roughly ten to one increase in spectrum efficiency, which is worth having. And a similar argument applies for DTT, as already has been pointed out by an earlier speaker: at least four to one advantage digital television spectrum use.

And to the receiver industry, well, this is the predicted growth of DAB radio sales in Europe. You can see them. The bit of the bottom is the UK sale prediction, and that's quite healthy. But the rest of Europe's, from 2006 on, you guys I hope you are going to get your acts together. And this is got big economic advantages obviously to everybody, but just the statistic from the UK: the DAB Evoke-1 radio, which was the first radio that came in under a hundred pounds, is the biggest selling radio ever in the UK since radio started in 1920 something, it has sold more radios than any other model since radio started in the UK, and in December, digital radio sales were 390.000 bringing the total to one and a quarter million.

OK. Well, some interesting stuff here on, if you like, radio listening through the ages in the UK. And I've included this slide to give comfort to those who say that increase competition is a bad thing. In this interesting plateau area here, in the 60's to the 80's, the BBC had a monopoly of radio in the UK, so everybody listened to the BBC because they couldn't listen to anything else, and people on average listen ten hours a week.

When commercial radio started—round about here—and built up its number of channels through to the 90's, then lo and behold radio listening rose.

As we go further on, it continues to rise. Industry is getting more and more competitive, but people are listening to more and more radio. So, although your audience share may decline, the number of hours listening to your service doesn't necessarily.

Similarly, demographics; you might think that younger listeners listen to less radio, and this is not true. People who were born in the 70's in the UK listen to more radio than people who were born in the 60's.

Now, I think this is fairly obvious to most people that, in terms of ownership, TV and radio are right at the top, closely followed by mobile. The interesting thing is to see how much use these devices get in one week. TV and radio: lots of views. Mobile: not very much, because you can't afford it. What about this one at the bottom, here? PVR, Personal Video Recorder, hardly anybody's got one, but when you have got one you use it a lot. And I think this is the real key for us as broadcasters for the future, especially for radio. What consumers will want once they know about it is a digital radio with a solid statement, right?, that records programs from an electronic program guide. If you put that in the market, provided you've got programs that are worth recording, they will sell.

This is a very misleading slide for a statistician to use. It says that people who buy digital radios listen to more radio. Anyway, they don't listen to less. OK. So in the UK, there is a digital revolution occurring. We've got an astonishing 55 per cent of households who are now watching digital TV. And there is a quite interesting split, if you like, of consumption: digital satellite, which was the first real digital medium, is

more or less saturated at 7 million of subscribers, and arguably that is the number of people who are willing to pay 30, 40, 50, 60 euros a month for their television; whereas Freeview, which is the free-to-air—I think you call it TDT; sorry, we call it DTT—, the sales of that are very buoyant, they are up to 5 million now; and Dcable is two and a half million, and the set-top boxes below 70 euros.

Digital radio we got more than two hundred stations on air; there are fifty digital radio stations in London. As I said, the sales have gone up to one and a quarter million as of this month. DAB radios down to 70 euros. And if you put..., if you are going to Google... You know? In Google there is an option where you can look at images rather than text. I only discovered this about a year ago. If you go to Google Images and type in «DAB digital radio», you get 5,000 odd hits. And just have a look at the diversity of products that is around there, it's quite astonishing.

The other thing that you might be interested in that the BBC has found to be hugely successful is we now put 7-day archive on the Internet. So the last seven days of radio going back in time are on the Internet, and if you miss a program that you wanted to watch—listened to, sorry—, you can go to the website and you can listen to it live or streamed, or you can download it. And we get ten million hours per month of download from that site, growing all the time—very popular.

OK. Well, the success factors—I've got three minutes—, the success factors are obviously a supportive regulatory environment. So I've heard something about that here today with extensions to unlock licences and incentives such as that. New content is absolutely crucial, as affordable receivers—I think you've already got affordable receivers now. Working together promotes success; you have to have a critical mass of services to attract listeners. The technology needs to be sufficiently mature, and I think it is now; I don't think it was when DAB started in the UK, in the 90's, but it is now. And of course you have to have some free-to-air services, because not everybody is willing to pay.

DRM has already been mentioned, but of course it's dear to my heart, because it's really what my job is about, so I'm going to give DRM a bit of a puff. It is the new digital standard for use at the moment below 30 megahertz, and one of the interesting bits of spectrum you can think about, if you are short of spectrum, is 26 megahertz, because this allows you to do local broadcasting digitally, with a 20-kilohertz channel.

It's very similar to DTT, except that is about 1,000 of the big rate and 1,000 of the spectrum used. And there have been some successful medium wave trials in Madrid, as I understand, using only 4 kilowatts on MF.

It's got all the usual sexy features you'd expect from a new digital standard; the most interesting one of which for DAB is the use of MPEG-4 audio-coding, much more efficient audio-coding. And the good news for DAB is that DAB, DRM receivers will hit the shelves later this year, we think. And I think all those future DAB sets—2,600—will incorporate DRM as well. So you have the opportunity, eventually, to migrate services to MPEG-4 on DAB.

Lots of members of DRM around the world, and an interesting bit of news breaking if you like, is the fact that DRM has just voted through the steering board to go ahead with some more technical work. And the reason for that is if you look at the spectrum requirements for the existing terrestrial digital services: DAB of course 1.7 megahertz;

ISDB-T in Japan—as far as I know not implemented anywhere—, 430 kilohertz, minimum bandwidth, this is; HD Radio (iBiquiti), 400 kilohertz—well, when you consider this stereo pair in FM needs about 220 kilohertz, you think, «What's all this?»; DRM below 30 megahertz, 10 or 20 kilohertz. So there is a dramatic jump down from this three to DRM 30. So what we are proposing is an extension of the standard to work up to the FM bands, I'm guessing that the boundary it would be between 45 and 90 kilohertz and it will support five channels surround sound.

OK. So that would be hopefully the future; it's got to be voted through the General Assembly in March in Paris. But we are hoping that DRM 120 receivers will be in the shops in 2009. And this, again, is another complementary technology that will settle alongside DRM as it is and DAB.

I'll just get through this. This just shows how even if you got a fairly crowded FM band, with the FM channels 400 kilohertz apart, which is a minimum spacing, with the 45 kilohertz of DRM block, just like DTT, you can go upper adjacent, lower adjacent, anywhere in the band, stick to in the middle; plenty of space.

You can even, if you are feeling very cheeky, take a linear television amplifier, stick your four radio services on to DRM 120, add them together, amplify them and you can fit four services in one 200-kilohertz FM slot. So it's pure speculation; the standard does not yet exist.

Just about World Service, finally, we are planning to launch a DRM service into the north of Europe, just about hits Barcelona at times (1:22:29). We are going to do that in conjunction with RTL, Deutsche Welle, Radio Netherlands. We'll be using shortwave DRM. We'll be using two frequencies: one from Cyprus, probably, and one from the UK. And the receivers will be diverse receivers, capable of receiving two frequencies simultaneously. And the target price for these radios is about 150 euros, and they will support DRM, DAB, FM and AM.

So, in conclusion, we have to go first as broadcasters. And remember, we are very impatient nowadays. The BBC built an FM network in 1955, and I remember in 1985, thirty years later, people were still trying to get people to migrate from AM to FM. So the fact that the DAB might take a few years to get going I think we need to be conversant with history. Consumers like rewind radios, as they call, radios with memory, and are beginning to come on stream now in the shops. And don't be afraid of additional competition, because a vibrant radio market increases overall consumption.

Thank you for listening.

Moltes gràcies, senyor president. En primer lloc, si m'ho permeten, els diré que és un gran honor que m'hagin convidat aquí per parlar-los de l'experiència britànica.

TRADUCCIÓ

Malauradament, tinc una sèrie d'inconvenients: el primer és l'idioma, em disculpo per no parlar català; el segon, la traducció simultània; el tercer és que és l'última sessió i m'imagino que tenen el cap com un timbal —jo l'hi tinc—, i per últim, tinc uns quinze minuts per resumir deu anys d'emissions, principalment radiofòniques, però també televisives, al Regne Unit. Per tant, em disculpo. No faré la presentació

del que porto escrit, ja hi ha un resum que descriu amb detall l'experiència britànica de la DAB, i, per tant, els prego que se'l llegeixin. Em saltaré, doncs, algunes coses i em concentraré en una o dues qüestions.

Presentaré breument la BBC per als qui no saben el que fa. També parlaré del perquè cal la digitalització, tot i que em sembla que hi passaré molt per sobre, perquè alguns dels participants que m'han precedit en l'ús de la paraula ja n'han parlat suficientment. Potser ens podrem concentrar en la implementació.

Molt bé. La BBC en aquests moments té deu emissores de ràdio nacionals, vuit cadenes de televisió, i una emissora de ràdio i una cadena de televisió internacionals. El finançament és múltiple: els impostos directes de la televisió financen totes les emissions domèstiques —aproximadament uns 3,6 bilions d'euros—; el Govern britànic finança els serveis internacionals, malgrat que no hi ha control editorial, i els anuncis financen la televisió internacional.

Jo formo part de la BBC World Service, és a dir de la divisió de ràdio internacional, i emetem en quaranta-tres llengües, moltes hores la setmana, i tenim un web molt complet que la gent utilitza.

Quant a tendències mundials —penso que ja se n'ha parlat a bastament abans—, sabem que hi ha diversos mecanismes de distribució. Dit d'una altra manera, cal ser presents en diferents plataformes per poder arribar a l'audiència. El consum també és diferent: la gent escolta la ràdio en llocs diferents, no únicament al voltant de l'aparell a la sala de casa als vespres; la gent consumeix ràdio al cobert, a la cuina, al bany, al cotxe, a la feina..., al wàter... I els productes de consum cada vegada són més sofisticats, més diversos, com per exemple els iPod, i més coincidents. Per tant, vivim en un món darwinista molt estrany, amb coses que apareixen i coses que desapareixen. I, és clar, en el canvi cap a la digitalització el Regne Unit té una responsabilitat molt gran, especialment en la ràdio digital. Penso que sense el Regne Unit, la DAB estaria morta —em temo que fóra així.

Bé, per explicar tot això des de la perspectiva del World Service... Als anys vuitanta bàsicament emetiem en ona mitjana, ona curta i freqüència modulada, i ara som en onze plataformes diferents arreu del món: una gran extensió.

Per a què digitalitzar-se? Des del meu punt de vista tothom en pot treure algun profit; ha de tenir alguna cosa bona per a tothom. I penso —per destacar el més important— que per a l'emissor, especialment pel que fa a l'emissor públic, el que té de bo és que, com que té molts més canals, pot arribar a públics més especialitzats, públics minoritaris. I per al consumidor té un avantatge addicional: un ventall més ampli per escollir, una qualitat coherent i el que jo anomeno una ràdio accessible, i això és gairebé tornar a la ràdio dels anys trenta. Se'n recorden? La ràdio dels anys trenta tenia un dial, amb totes les emissores marcades. Ara, si compren un aparell de ràdio analògic, el dial està en blanc, si no és per algunes freqüències. La ràdio analògica és un dels mitjans més antipàtics que s'han inventat mai, i és per això que la gent no resintonitza la ràdio, té por de no sortir-se'n.

Molt bé. Aquí tenen altra vegada, si els sembla, l'impacte de la digitalització en els serveis nacionals de la BBC. Fins al 1996, teníem dos canals nacionals de televisió analògica al Regne Unit i un canal internacional. I amb l'arribada de la TDT vam afegir-n'hi sis més —és increïble!

Ara bé, el que té d'interessant afegir canals en un multiplex digital és..., implica molta capacitat. Però, de fet, el que fem és que emetem les cadenes infantils —aquestes dues— durant el dia, i aquestes dues al vespre. Aquestes són cadenes virtuals, com si diguéssim. Si sintonitzes els descodificadors de VCD a les vuit del vespre, continua allà com un senyal sagnat a la guia electrònica de programació, però diu que no s'està emetent, i en canvi s'està emetent la BBC Tres, que és una cadena juvenil. Per tant, es poden tenir aquestes cadenes virtuals que van i vénen. I penso que aquest és un bon model per a la televisió local de Catalunya.

De manera semblant per a la ràdio. Teníem quatre canals de freqüència modulada a tot el país i un d'ona mitjana per a la cadena nacional, Radio Five Live, i després hi vam afegir cinc cadenes digitals. Ara bé, d'aquestes cadenes digitals, Radio 6 Music és música per a tots els públics i la BBC 7 és material d'arxiu, principalment comèdia —a la BBC tenim un arxiu de programes vells dens i ric, que a més a més està molt sol·licitat.

Els últims..., bé, del d'esport no cal dir res, però l'Asian Network i 1Xtra són per a grups minoritaris —l'Asian Network per a minories ètniques que viuen al Regne Unit i 1Xtra està dirigit al jovent negre del Regne Unit.

Bé, tornem al que necessiten els reguladors. Bé, penso que del que es tracta és d'utilitzar més eficaçment l'espectre i obtenir un mercat consumidor més pròsper —benefici econòmic, I+D, etcètera. I pel que fa a la indústria, òbviament el subministrament d'infraestructura i ràdios; s'estima que se substituiran per ràdios digitals 2 bilions de ràdios a tot el món —això són moltes vendes.

Si ens fixem en el que passa al Regne Unit amb l'ús que la DAB fa de l'espectre —que és discutible que se'n mengi molt—, i ho comparem amb el que hauríem pogut aconseguir amb l'FM, on utilitzem un total de 8,8 megahertz d'espectre per donar quatre parells estèreo, veiem que amb la DAB podem aconseguir deu canals —hem de reconèixer que no tots en estèreo— en un espectre d'1,8 megahertz... I mentre augmentem la quantitat de transmissors per aconseguir una cobertura total, o una major cobertura, aleshores, és clar, l'espectre continua sent el mateix, ja que és una xarxa de freqüència única.

Per tant, ho hem multiplicat aproximadament per deu a la xarxa nacional; hem multiplicat aproximadament per deu l'eficàcia de l'espectre, la qual cosa val la pena. I podríem aplicar un argument similar per a la TDT, com ja ha indicat un altre ponent anteriorment: com a mínim hem quadruplicat l'ús de l'espectre amb la televisió digital.

I per a la indústria receptora, bé, aquí s'indica el creixement que es preveu de les vendes de ràdios DAB a Europa. Ho poden veure. La part inferior és la previsió de vendes del Regne Unit, la qual —com es veu— és força equilibrada. Però a la resta d'Europa, a partir del 2006, senyors, ja cal que reaccionin. Això òbviament té avantatges econòmics per a tothom, però fixant-nos únicament en l'estadística del Regne Unit: la DAB Evoke-1, que va ser la primera ràdio que va sortir per menys de cent lliures, és la ràdio més venuda del Regne Unit des de l'inici de la ràdio als anys vint. Se n'han venut més que de cap altre model des del naixement de la ràdio al Regne Unit, i el mes de desembre, les vendes de ràdios digitals havien arribat a la xifra de 390.000 amb la qual cosa es va arribar a un total d'1.250.000.

Bé, aquí tenim dades interessants sobre el consum de ràdio en el temps al Regne Unit. He inclòs aquesta diapositiva per tranquil·litzar els que diuen que l'augment de la competència és dolent. En aquesta àrea d'aquí, entre els anys seixanta i els vuitanta, veiem que la BBC tenia el monopoli de la ràdio al Regne Unit, tothom escoltava la BBC perquè no podia escoltar res més, i la gent l'escoltava com a mitjana deu hores la setmana.

La ràdio comercial va començar més o menys aquí, i quan va augmentar el nombre d'emissores durant els anys noranta, ves per on, el consum de ràdio va créixer.

I com més anem, més va creixent. La indústria cada vegada és més competitiva, però la gent escolta cada vegada més ràdio. Per tant, que la quota d'audiència baixi no vol dir necessàriament que disminueixi la quantitat d'hores que s'escolta l'emissora.

De manera semblant pel que fa a la població. Es podria pensar que els joves escolten menys ràdio, però no és així. La gent que va néixer els anys setanta al Regne Unit escolta més ràdio que no els que van néixer els anys seixanta.

Ara bé, i això crec que per a la majoria és una obvietat, pel que fa a la propietat de la tecnologia, el televisor i el ràdio són a dalt de tot, seguits de ben a prop pel mòbil. El més interessant és veure l'ús setmanal que es fa d'aquests aparells: el televisor i el ràdio reben moltes visites, el mòbil, no tantes, perquè no t'ho pots permetre. I què passa amb aquest d'aquí a baix? De PVR (enregistrador de vídeo personal), gairebé ningú no en té, però si en tens, el fas servir molt. I penso que aquesta és l'autèntica clau de futur com a emissors, especialment pel que fa a la ràdio. Quan els consumidors ho coneguin voldran una ràdio digital sòlida, que enregistri programes a partir d'una guia de programació electrònica. Si treus això al mercat, sempre que tinguis programes que valgui la pena enregistrar, ho vendràs.

Aquesta diapositiva pot ser molt enganyosa per a l'estadístic que la vulgui fer servir; diu que la gent que compra ràdios digitals escolta més ràdio. En qualsevol cas, no l'escolta menys. Per tant, al Regne Unit s'hi està produint una revolució digital. Tenim un sorprenent 55 per cent de llars que miren la televisió digital. I es dona una divisió, si es vol, interessant en el consum: el satèl·lit digital, que va ser el primer mitjà autènticament digital, està més o menys saturat amb 7 milions de subscriptors, i diguem que aquests són els que estan disposats a pagar 30, 40, 50, 60 euros el mes per la seva televisió; mentre que les vendes de Freeview, que és una plataforma gratuïta —em sembla que l'anomenen TDT; ho sento, nosaltres l'anomenem DTT— són pròsperes, pugen fins a 5 milions ara; Dcable, dos milions i mig, i els descodificadors estan per sota dels 70 euros.

Quant a la ràdio digital, tenim més de dues-centes emissores transmetent; a Londres hi ha cinquanta emissores de ràdio digitals. Com he dit, les vendes han augmentat, a data d'avui, fins a 1.250.000 milions. Les ràdios DAB han baixat fins a 70 euros. I si van a Google... Ho saben? A Google hi ha una opció on es poden buscar imatges en comptes de text. Jo vaig descobrir-ho fa més o menys un any. Si van a Google Imatges i escriuen «ràdio digital DAB», obtindran uns cinc mil resultats. Si miren la diversitat de productes que hi ha, és increïble.

L'altra qüestió que els pot interessar és que la BBC està tenint molt d'èxit posant a internet arxius. Per tant, els últims set dies de ràdio estan a internet, i si et perds

un programa que volies escoltar pots anar al web i escoltar-lo en directe, seqüencialment, o te'l pots descarregar. I d'aquest web es descarreguen deu milions d'hores cada mes, i continua creixent —té molt d'èxit.

Bé, el factor de l'èxit —tinc tres minuts—, el factor de l'èxit és òbviament un medi regulador que hi ajudi. Avui aquí he sentit parlar de desbloquejar llicències i incentius com aquests. El fonamental són els continguts nous, així com receptors assequibles —em penso que ara ja tenen receptors assequibles. El treball en equip facilita l'èxit; cal tenir una massa crítica de canals per atraure oients. Cal que la tecnologia sigui prou madura, i penso que ara ho és; no crec que ho fos quan la DAB va començar al Regne Unit, als anys noranta, però ara ho és. I, és clar, cal que hi hagi canals gratuïts, perquè no tothom està disposat a pagar.

Ja s'ha parlat de la DRM, però com que la sento molt pròxim, perquè és la meua feina, m'hi referiré una mica. La DRM és l'estàndard digital nou que s'utilitza en aquests moments per sota de 30 megahertz, i una de les porcions d'espectre interessants en què es pot pensar, si se'n té poc, és la de 26 megahertz, perquè això permet emetre digitalment a nivell local amb un canal de 20 quilohertz.

És molt similar a la TDT, excepte que és aproximadament 1.000 per la gran freqüència i 1.000 per l'espectre utilitzat. I, pel que sé, a Madrid s'han fet proves amb èxit en ona mitjana que han utilitzat únicament 4 kilowatts a mitja freqüència.

Té totes les característiques llamineres habituals que esperaries d'un estàndard digital nou. La més interessant de les quals és per a la DAB és la utilització de la codificació d'àudio MPEG4, una codificació d'àudio molt més eficient. I la bona notícia per a la DAB és que els receptors DAB, DRM arribaran a les botigues a final d'any, creiem. I penso que tots aquests aparells de DAB futurs —2.600— incorporaran també la DRM. Per tant, a la llarga, tindràs l'oportunitat de passar serveis de DAB a MPEG-4.

Hi ha molts membres de la DRM a tot el món, i una notícia interessant, és que la DRM acaba de votar, per mitjà de la seva junta, avançar en els aspectes tècnics. I la raó per la qual ho han fet és que, si us fixeu en les necessitats d'espectre dels canals digitals terrestres existents: DAB, per descomptat, 1,7 megahertz; ISDB-T al Japó —pel que sé encara no implementat enlloc—, 430 kilohertz, d'amplada mínima de banda; HD Radio (iBiquity), 400 quilohertz —quan es té en compte aquest parell estèreo en FM, necessita uns 220 quilohertz, i penses: «Què és tot això?»—; la DRM per sota dels 30 megahertz, 10 o 20 quilohertz. Per tant, hi ha un salt avall enorme d'aquests tres a la DRM 30. Per tant, el que proposem és una extensió de l'estàndard que funcioni a les bandes de l'FM, i suposo que el límit estaria entre els 45 i els 90 quilohertz, amb cinc canals de so *surround*.

Això serà, amb una mica de sort, el futur; s'ha de votar a l'Assemblea General el mes de març a París. Però tenim l'esperança que els receptors DRM 120 seran a les botigues l'any 2009. I aquesta és una altra tecnologia que complementarà la DRM tal com és ara i la DAB.

Comento ràpidament això. Aquesta diapositiva mostra com, malgrat que es tingui una banda d'FM força plena, amb canals d'FM separats per 400 quilohertz, que és l'espai mínim, amb el bloc de la DRM de 45 quilohertz, igual que amb la TDT, es pot anar amunt i avall, pertot arreu, al mig..., hi ha molt d'espai.

Fins i tot pots, si tens molta barra, agafar un amplificador de televisió lineal, col·locar els teus quatre canals de ràdio a la DRM 120, ajuntar-los, amplificar-los i enquibir els quatre canals en un espai FM de 200 quilohertzs. Per tant, és especulació pura; l'estàndard encara no existeix.

Finalment, quant al World Service, estem planificant llançar un servei DRM al nord d'Europa, de vegades arriba just a Barcelona. Ho farem juntament amb RTL, Deutsche Welle i Radio Netherlands. Utilitzarem DRM d'ona curta. Utilitzarem dues freqüències: una probablement de Xipre i l'altra del Regne Unit. I els receptors seran receptors diversos, capaços de rebre dues freqüències simultàniament. I el preu final d'aquests ràdios és d'aproximadament 150 euros; agafaran DRM, DAB, FM i AM.

En conclusió, com a emissors hem de ser els primers. Recordin que avui dia som molt impacients. L'any 1955 la BBC va construir una xarxa d'FM, i recordo que l'any 1985, trenta anys més tard, encara s'estava intentant que la gent passés d'AM a FM. Per tant, el fet que la DAB pugui trigar uns quants anys a posar-se en marxa, penso que hem de tenir present la història. Als consumidors els agraden els ràdios amb memòria, i ara comencen a ser presents a les botigues. No tinguin por de l'augment de la competència, perquè un mercat de ràdio vibrant fa augmentar el consum total.

Gràcies per escoltar-me.

El Sr. Carmel Mòdol

Thank you, mister Sykes. Com que hem anat molt bé de temps, hem anat complint escrupolosament l'horari, tindrem una estona perquè vostès interpel·lin en la mesura que ho creguin convenient, sempre amb absoluta correcció, com és normal, els membres de la mesa que han parlat avui aquí.

Passaríem la paraula al senyor Ramon Pellicer.

Moltes gràcies.

Taula rodona

El moderador

Gràcies, president. Ja saben, dispo de dos micròfons, són aquests. Estan al seu abast per als comentaris, les preguntes i les qüestions que vulguin formular. Els recordo la necessitat d'identificar-se prèviament, i tan bon punt vulguin començar, ja ho poden fer.

Recordin, aquesta ha estat la mesa dels continguts. Potser a través d'algunes de les seves preguntes o alguns dels seus suggeriments podríem aprofundir en una paraula que ha estat present al llarg de totes les jornades, però que jo crec —i és una opinió personal, i em permetran— que s'hi ha entrat poc.

El Sr. Carles Vivancos

Bona tarda. Sóc Carles Vivancos, productor de continguts, en particular productor independent. Segurament, s'ha entrat poc —com deia el moderador— en aquesta matèria al llarg de la Jornada d'avui, perquè hem pogut observar en el programa, i amb una certa sorpresa, que en cap de les meses que s'han fet hi ha participat productors de continguts no institucionals.

Dic això perquè realment és xocant que en un país com el nostre, davant d'un repte com el de la digitalització, que els únics que tenim alguna experiència de difondre els nostres continguts fora de les nostres fronteres som els productors independents, no tinguem l'oportunitat d'aportar la nostra veu, la nostra visió i, és clar, la nostra experiència en una jornada com aquesta en què, si fem esment i parem atenció a les intervencions que ha fet el professor Tresserras en la mesa anterior, abans de dinar, pràcticament ens donava per difunts en la mesura que el futur de la digitalització no ens deixa espai industrial, és clar, em sorprèn que no ens plantejem que hi ha alguna cosa més a part dels mitjans públics a Catalunya per exportar la nostra imatge, per exportar la nostra visió del que és la cultura i, en definitiva, per posicionar-nos com el que som, com un sector amb capacitat exportadora.

És més aviat un comentari de cara als organitzadors de la Jornada i una expressió de sorpresa. En tot cas, m'agradaria tenir ocasió, en una propera jornada, de poder parlar a fons de la digitalització, no sols des de la perspectiva tecnològica, no sols des de la perspectiva de consum, és a dir de la seva implantació, i no sols, per descomptat, dels productors públics.

Gràcies.

El moderador

Algú de la taula vol...

El Sr. Carmel Mòdol

Ha estat directament dirigit...

El moderador

El president per al·lusions.

El Sr. Carmel Mòdol

...a l'organització i no puc dir res més que recollim el suggeriment que ens fa de cara a properes jornades. A veure, en el moment de muntar aquestes jornades, i tenint en compte que això s'ha d'encabir dintre d'un dia només, hem buscat, doncs, els tres aspectes que hem tocat. Vull dir que, lògicament, aquest debat continuarà i en sessió parlamentària tindrem ocasió de recollir el seu comentari, com d'altra banda ja estan fent les ponències que treballen en aquest Parlament amb les lleis de l'audiovisual, precisament perquè tota la societat que treballa aquestes qüestions i totes les seves inquietuds, en la mesura del possible, siguin recollides.

Gràcies.

El moderador

Més qüestions? (*Pausa.*)

I jo que em pensava que aquesta seria una de les taules més participatives...!

La Sra. Montserrat Minobis

Em permets dir una cosa, Ramon?

El moderador

Sí, sí, Montserrat.

La Sra. Montserrat Minobis

M'agradaria significar una cosa que em sembla que l'he dita, i si no l'he dita, la volia dir, i és el gran desconeixement, el profund desconeixement que té tothom de la DAB, de la ràdio digital. Com que qui més qui menys ha anat seguint el procés de digitalització de la televisió, doncs qui més qui menys no ha seguit tant el procés de la ràdio.

És una evidència, senzillament.

El moderador

Sí?

El Sr. Josep M. Martí

Bé, m'adhereixo absolutament al que ha dit la persona que no conec...

El moderador

Josep M. Martí, oi?

El Sr. Josep M. Martí

Josep M. Martí, sí. Jo de fet treballo al sector privat, com vosaltres sabeu, que —com diu el company— no sabem quin futur tenim aquí a Catalunya. Sobretot a la primera part d'aquest matí, m'ha fet la sensació que tot ho farà la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, que tot serà sector públic, bé, doncs..., esperem veure què farem el sector privat.

Bé, una cosa que m'ha quedat per dir aquest matí que volia dir ara. Crec que el que explica l'experiència europea sobre el tema de la DAB —i crec que el representant anglès ho ha explicat bé; i els que hem tingut la sort de poder anar des de fa deu o dotze anys a les diferents reunions de la DAB que s'han fet a Europa, a les quals, per cert, hi havia molt poca gent de Catalunya —una vegada hi vaig veure un director general de la Generalitat i després no hi vaig veure mai més ningú—, doncs sabem que és una tecnologia de difícil implantació, que en aquests moments hi ha una aposta de determinats operadors i operadors públics i privats importants a Europa en el tema del DRM i que, tal com s'ha implementat i tal com s'ha planificat el tema de la DAB —jo crec que l'explicació del Francesc Robert, per qui l'hagi volgut escoltar, és plenament paradigmàtica, del que ha passat—, doncs tot això demostra que probablement els terminis de què ens parlava el company anglès aquí aniran molt llargs, perquè a mi em sembla que el regulador, en aquest cas —el poder polític—, ha tingut més interès a controlar la concessió, a pensar que tenia a les mans una nova manera diríem d'incidir en el mercat dels mitjans de comunicació que no pas pensar en termes d'element afavoridor d'una nova tecnologia i d'implementació d'una nova tecnologia. I això, també, el nostre company anglès ho ha dit: per què a Anglaterra s'ha avançat com s'ha avançat? Perquè s'ha operat, en el tema de la implantació de la DAB, colze a colze entre el sector públic i el sector privat, i amb el suport dels organismes reguladors.

Aquí el procediment no ha estat el mateix. Aquí, de moment, el que s'ha fet ha estat un tipus de concessions polítiques en què es van donar concessions de DAB a gent que no havia explotat mai ni ràdio convencional; segon, es va procurar que el sector pagués immediatament tots els cànons haguts i per haver, d'una manera molt clara, i tercera, hem beneficiat els *carriers*, que són realment els únics que han fet negoci amb la ràdio digital.

Això és la realitat del que ha passat. Podem fer teories i podem explicar moltes coses, la realitat és aquesta. I una cosa és clara: s'implementarà la ràdio digital i la televisió digital en la mesura que, d'una vegada per totes, es pensi més en termes de col·laboració per implementació d'una tecnologia que presentarà resistències, perquè l'apropiació social de les tecnologies es fa sota causes molt diverses, i, per tant, és summament important que es pensi més en termes d'un projecte comú, intentant interessar l'audiència potencial, que no pas en termes d'una política concreta de benefici o no del sector públic, del sector privat. Això és, em sembla, fonamental.

I en aquest aspecte una tecnologia buida de continguts tampoc és atraient. Per tant, el que deia abans el company és veritat —i ho ha dit també el nostre amic de la BBC—, és important que la ràdio digital sigui atraient, que marqui un valor afegit respecte a la ràdio analògica. I en això també s'ha d'invertir, i s'ha de demanar ajuda als operadors públics, però també privats, perquè aportin creativitat, perquè aportin contingut, perquè, si no, evidentment és molt difícil que la gent, el ciutadà que s'ha de gastar els diners per comprar un aparell se'ls gastin.

I a mi em sembla que en aquest aspecte anem al capdavant d'Europa en la regulació i anem a la cua en la implementació. En tot cas, si algú de la taula està d'acord amb això que dic que ho manifesti, si no...

El moderador

Té l'oportunitat de fer-ho ara. Gràcies.

El Sr. Francesc Robert

Jo potser només m'agafo a la primera part, perquè la segona..., jo de ràdio no en tinc massa idea, en tens molta més tu. Però sobre el que deies de..., tot ho ha de fer la Corporació? Jo crec que en la meua intervenció he deixat molt clar que en el que passarà en els propers quatre anys ens juguem el futur tots. Crec que mai com ara tenim la sensació que ens estem jugant el futur de la indústria audiovisual d'aquest país, i el nostre ecosistema audiovisual és el que tenim, és aquest; podria ser un altre, però és aquest: una corporació pública gran, una indústria al nostre voltant en alguns casos dependent o amb força dependència de la Corporació Catalana, poca iniciativa privada d'àmbit estatal televisiu, no dic iniciativa privada més de caràcter mitjà o petit, que evidentment sí que hi és, pel que fa a emissió a Catalunya, i aquesta és la nostra realitat.

En un moment que les cartes que es donaran, el joc en què entrarem a jugar serà diferent, que les cartes es donaran diferent, jo crec que he deixat molt clar que, el terreny, l'hem de construir tots, i nosaltres hem de ser el motor, perquè aquest el terreny que nosaltres tenim. Nosaltres hem de ser l'actor principal, però no l'únic, ni de bon tros probablement el més determinant, sinó que aquí el Carles evidentment sap perfectament que el treball que estem fent amb les associacions de productors independents és molt important i s'està fent des de fa pocs anys, i en l'últim any jo crec que estem incrementant molt aquest treball conjunt per obrir fronteres, perquè,

si no, jo realment crec que el futur de la nostra capacitat de ser competitius en el futur digital serà escàs.

Crec que el futur passa perquè iniciativa privada, perquè productors independents, perquè la Corporació comencem a parlar, i potser aquesta Jornada és un primer..., és un primer moment perquè jo crec que tots encara estem pensant com serà, però aquest és el moment que hem de començar a caminar.

La Sra. Montserrat Minobis

Bé, jo refermaria una miqueta les paraules que deia en Francesc en el sentit que la situació és la que és en aquests moments. En converses privades amb tu mateix, Josep Maria, hem parlat, poques vegades però així una mica de pressa i escadusserament, d'aquesta col·laboració necessària i imprescindible entre els organismes públics i els privats per tirar endavant la digitalització, però en tot cas crec que aquest matí també ha quedat clara la voluntat del Govern d'aclarir un sector que en aquests moments segurament no està prou definit ni prou clar, i després, a partir d'aquí, fer apostes de futur més concretes en aquest sentit.

El moderador

El senyor Sykes demana la paraula?

El Sr. John Sykes

Sorry. There are a couple of things which I didn't say. One was this very successful digital radio was sponsored into the market by commercial or private radio in the UK. And that's how we broke the vicious circle which I think you have, Mrs. Minobis, said about getting affordable receivers. Until we had affordable receivers in the shops, the BBC could not run promotions on air, on radio, on television. As soon as the radios were in the shops, we run the promotions. And you can plot a graph showing the sales of radios after the shops against when we run these promos—they go inverse.

A commercial radio is promoting them, BBC is promoting them on radio and television, and this is how you get things started, so it's just getting the radios in the shops, cross-media promotion, new services. You've got to give..., there's got to be a message to the public, you know? «Don't buy digital radio because it sounds a bit better than your FM one» because it doesn't really, most of the time, anyway. If you got new services, plug those only available on digital radio. And it doesn't matter if it's DAB or DRM or DRM 120, it's all inside the box. The consumer does not care what's delivering it; it just has to have your logo appearing on the display when you twiddle a knob: select Digital Radio.

Disculpin. Hi ha un parell de coses que no he dit. Una, que qui va patrocinar en el mercat aquesta ràdio digital i va fer que tingués èxit va ser la ràdio comercial o privada del Regne Unit. I així és com vam trencar el cercle viciós a què s'ha referit la senyora Minobis quan ha parlat d'aparells assequibles. Fins que no hi van haver

TRADUCCIÓ

receptors assequibles a les botigues, la BBC no va poder fer promocions ni a la ràdio ni a la televisió. Tan bon punt els ràdios van ser a les botigues, vam fer les promocions. I poden fer un gràfic que mostri les vendes de ràdios després de les botigues i quan vam fer les promocions —van a l'inrevés.

La ràdio comercial els promou, la BBC els promou per ràdio i per televisió, i així és com es comença: amb aparells de ràdio a les botigues, promoció als mitjans de comunicació, nous serveis. Cal donar..., cal fer arribar un missatge al públic: «No comprin ràdio digital perquè sona una mica millor que la vostra FM», perquè realment no és així, almenys la major part de vegades. Si tenen serveis nous, facin que només estiguin disponibles a la ràdio digital. Tant li fa si és DAB, DRM o DRM 120, totes són a dins. Al consumidor tant li és com es transmet: només hi ha de sotir el teu logo quan fas girar el dial: «Ràdio Digital.»

El moderador

Gràcies, senyor Sykes. Ara veig que hi ha un parell d'intervencions. Estem pràcticament fora de temps i només concedirem l'ús de la paraula si veritablement accepten el compromís que sigui telegràfic.

El Sr. Alberto Mata

Hola. Sóc Alberto Mata. Com que sóc un dels pocs que el que volem és que la DAB tiri com sigui, perquè ens interessa, perquè som fabricants i tal, una pregunta no per a tu, però com que representes la ràdio privada, és una cosa que no entenc molt bé. Si la planificació de la DAB s'ha fet tan mal feta, si és tan difícil, si tal, per què quan ha sortit el concurs de la DAB nacional, i ara que han sortit els concursos de la DAB a Catalunya, per què tots competiu per aconseguir la llicència i després, quan ja es té, com passa amb el cas espanyol, no hi ha ni una sola informació a la gent que ja escolta la COPE, la SER o tal, que s'està emetent en DAB, que això està a l'aire, que es poden comprar una ràdio, quant estan pagant perquè soni i no ho diuen a ningú? És una curiositat.

El Sr. Josep M. Martí

Jo em sembla que..., dir dues coses aquí: una que l'hem contestada —diguem-ne— en aquesta exposició, però que la torno a dir. És a dir, nosaltres ens ho vam creure, i va ser portar els primers receptors de la Gran Bretanya ara fa un any i mig aquí i veure que no funcionava. És a dir que la planificació que s'havia fet no era bona.

I la segona, el sector privat va fer proves pilot amb el llavors Centre de Telecomunicacions de la Generalitat de Catalunya, fent que funcionés un múltiplex amb continguts de la ràdio privada, i des de la ràdio privada en analògic s'anunciava la ràdio digital. Però és una altra vegada l'error de plantejament, és a dir —i perdoneu-me l'exemple—, ni quan Catalunya Ràdio regala cinc-cents receptors de ràdio digital es promou la ràdio digital ni quan el sector privat amb un múltiplex en marxa fa promoció des de l'analògic de la ràdio digital, la ràdio digital funciona. Perquè com

ja s'ha dit el que fa falta és un impuls de tots els agents, i tots alhora. És a dir, no podem estar regalant receptors de ràdio digital quan a la Cerdanya la ràdio digital no hi arriba, i el cap de setmana aquella ràdio no funciona.

El moderador

Hi havia una mà. Hi és...

El Sr. Josep M. Blanco

Jo seré breu. Sóc Josep M. Blanco de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona. Jo, a veure, una pregunta que sí que em faig és que, suposadament, aquesta taula era sobre continguts i estem parlant de moltes altres coses menys de continguts. Em fa l'efecte que al que hauríem de prestar de vegades atenció és al que la gent fa amb les coses i no a la proposta que nosaltres pensem de com la gent utilitzarà les coses.

Ho dic perquè si quan fem una proposta de llançar la DAB, si només llancem un artefacte que serveix per tenir una qualitat de continguts i una oferta programàtica similar a la que ja tenim, com una cosa que ha dit aquest matí el professor Emili Prado, estem repetint simplement el que ja hi ha.

Què està passant, per exemple, en canvi, amb l'MP3? És una tecnologia que està tenint un èxit considerable, però perquè la gent se l'ha apropiada, i està tenint un èxit de vendes considerable, perquè s'ha volgut buscar el valor afegit, el públic, la gent que consumeix coses en aquest producte.

Jo crec..., a mi em fa l'efecte que tots aquests esforços, amb la DAB, haurien d'anar dirigits també a formular ofertes que la facin una proposta diferenciada clarament, no solament en termes de qualitat, sinó també de continguts, i és que ens fa l'efecte que aquí estem parlant de tot menys de continguts.

El moderador

Algú de la taula vol contestar aquesta jo crec que última intervenció?

El Sr. Francesc Robert

Si m'ho permeteu, és que té tota la raó, però és que és previ poder lliurar un senyal en condicions a debatre sobre quin és el contingut que lliuraràs. És a dir, per a nosaltres és fonamental la qüestió dels continguts, i de fet la ràdio privada ha viscut sempre de donar continguts que interessessin. Per tant, per nosaltres aquest és un debat fonamental. Ara bé, no ens podem llançar a les inversions necessàries per fer-ho si abans no hem aclarit l'aspecte tecnològic.

El moderador

President.

La Sra. Montserrat Minobis

Jo estic absolutament d'acord amb el que deia el Francesc Robert. Hi ha una necessitat objectiva de la cobertura bàsicament, i és evident que estem parlant de nous continguts també quan parlem d'aquesta projecció de la DAB, però, és clar, per tirar endavant una cama necessitem l'altra, també, per tant diguem-ne que és una conseqüència lògica de les dues.

El Sr. Francesc Escribano

I sobre el tema dels continguts, hi ha una cosa, que és que moltes vegades els vas descobrint sobre la marxa. És a dir, quan la tecnologia del vídeo es va imposar a la del cinema en televisió, vam descobrir el potencial que tenia el so directe i ho vam anar descobrint, i ho vam anar veient en aquells moments, i seria absurd tornar enrere. Per tant, hi ha moltes coses que ara no sabem i que hem de començar a intuir.

I pel que fa la diferència entre televisió i ràdio és que, és clar, el que ens aportarà la televisió és un altre element que sí que influeix en els continguts, que és la fragmentació de l'oferta. És a dir, en ràdio estem acostumats a tenir quaranta o cinquanta canals, i el dial una multiplicitat d'oferta molt gran. En televisió, com això afectarà el que nosaltres donem?, com això afectarà els emissors probablement amb menys capacitat de recursos per influir en continguts? És a dir, tots sabem que, per exemple, doncs, no és el mateix la força que tenen ara les televisions locals quan han augmentat l'oferta que la que tenien abans quan hi havia tres o quatre canals i una televisió local.

És a dir, en el futur dels continguts, en televisió, sobretot augmentarà també o incidirà molt aquesta multiplicitat d'oferta que nosaltres tindrem i que farà que, per exemple, coses com el *zapping* siguin un element a tenir en compte que en aquests moments allò, probablement tindrà molt més pes del que té ara.

El moderador

President.

El Sr. Carmel Mòdol

Moltes gràcies, senyor Pellicer; moltes gràcies als ponents; gràcies a tots vostès per la seva atenció i participació. Passaríem ara a les conclusions.

Conclusions

El Sr. Santiago Rodríguez (diputat del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya)

Bona tarda. Passem, doncs, a presentar les conclusions d'aquesta Jornada. L'avantatge principal del senyal digital en relació amb l'analogic està en la capacitat de compressió d'aquest senyal. Per no ser menys, en aquesta Jornada els organitzadors vam decidir disposar també d'un compressor de dades. I aquesta és la funció que se m'ha assignat, la de presentar el compressor d'aquesta Jornada.

Es tracta d'un compressor d'alt nivell, per dos motius. En primer lloc, per la gran quantitat d'informació que s'ha necessitat processar en el decurs d'aquesta Jornada i, en segon lloc, per la categoria professional de la persona que tot seguit presento.

Es tracta de Lluís Foix, que ha estat corresponsal de *La Vanguardia* a Londres durant vuit anys i durant tres més a Washington; que ha cobert informativament set guerres i ha viatjat per tot el món enviant cròniques i anàlisis des de vuitanta-dos països; és especialista en política internacional i columnista de temes d'actualitat; participa actualment en tertúlies a Catalunya Ràdio, la SER, RAC-1 i TV3; ha estat sotsdirector, director adjunt i director de *La Vanguardia*, i en l'actualitat és director de *La Vanguardia* digital.

Si bé els ponents d'aquesta Jornada s'han caracteritzat per l'escassa capacitat de compressió, especialment al matí, no pas per manca d'habilitat personal, sinó per l'escassa redundància dels temes que al llarg de la Jornada s'han anat tractant, ara Lluís Foix farà l'esforç de descomprimir la informació rebuda en forma de conclusions.

Senyor Foix, pot començar a descodificar les conclusions. La paraula és seva.

El Sr. Lluís Foix (ponent-relator i director de *La Vanguardia* digital)

President del Parlament, Francesc Codina, amics, autoritats, agents i operadors que sou aquí, jo he fet moltes coses a la vida, però de relator no n'havia fet mai. O sigui, intentaré ser breu, perquè l'hora és avançada i una mica..., les notes que he pres, no?

Ha obert la sessió la Carme-Laura Gil i ens ha recordat que era un tema molt important, la VI Jornada, i que del dia d'avui en sortirien coses molt positives.

Ha pres la paraula a continuació el senyor Majó, amb una nota una mica pessimista, i ens ha dit que s'havien perdut deu anys; pessimista des del punt de vista personal i des del punt de vista col·lectiu, si ho he pres bé, perquè no s'ha fet un procés d'innovació tecnològica, perquè les persones que ho havien de fer no van tenir la visió adequada per prendre les decisions. Ens diu, a més, que l'apagada digital no es podrà fer a Catalunya abans que a la resta de l'Estat —he entès.

El president del Consell de l'Audiovisual, senyor Codina, ens ha recordat també el que ha passat aquests anys, i ens diu que si el sistema audiovisual és estratègic per a Catalunya, i que si és així —que ho és, com s'ha vist tot el dia—, s'hauran de prendre mesures, treballant des de la tecnologia fins a la política; al marge —i això hauria de ser en moltes més coses— de qui governi Catalunya, s'ha de tenir un marc per començar una nova etapa.

El president del Parlament també ha intervingut, i la nota que he pres amb més atenció és que ell, o sigui, el Parlament de Catalunya, també vol un canal digital.

Bé, i ha començat el primer seminari, que era «Els aspectes tecnològics de la digitalització». La veritat és que és una mica... Jo crec que al llarg d'aquestes sessions d'avui no hi han hagut gaires mans innocents, eh? O sigui, tothom ha anat una mica pel que més l'interessava. Fins i tot les preguntes, també, van interessadament en una direcció o en una altra. O sigui que no ha estat una xerrada neutra.

I el que ens ve a dir Pere Vila, director de Tecnologia de la Corporació, doncs, és que la TDT és una tecnologia de substitució. Bàsicament ens ve a dir això. I que es produirà en el temps previst, i si no és en el temps previst, en un període més llarg. Hi haurà més proximitat amb els usuaris dels continguts..., que Catalunya disposa de coneixements, empreses i professionals que ho poden fer. Ens ha parlat de l'experiència del Maresme. I després ens proposa una sèrie de qüestions: emetre completament en digital, amb aplicacions interactives i nous sistemes d'informació. Els receptors i els enregistradors és una qüestió que ha flotat durant tota la sessió. Els receptors, o són cars, o no hi són, o no s'adapten... Bé, també n'ha parlat el senyor Vila.. La relació amb l'Administració, millorar l'accessibilitat dels continguts i crear un projecte de recerca de TDT, i que aquesta televisió digital terrestre ha de ser una punta de llança en innovació a Catalunya i a Espanya.

El senyor Prado ens parla de com això, la recepció digital, arriba a les llars catalanes. I diu una cosa que hi estic molt d'acord, que el nus gordià de tot aquest procés, si no afegís res a la tecnologia analògica, no sabem per què cal fer-ho; els usuaris no ho sabran valorar. O sigui, si la TDT no és millor en continguts que l'analògica, doncs, no sé per què caldrà fer-ho, ens ve a dir, no?; si no oferim serveis nous, no serà útil.

Hi han dos vectors, que ell proposa, que són el procés d'innovació tecnològica i la regulació per condicionar l'evolució del sistema. El problema, i ho repeteix diverses vegades, és que la tecnologia està molt bé, els nous suports són acceptables i necessaris, però que finalment el que l'usuari o l'audiència acceptarà serà si se li dona coses de més valor. Que tot això serà diferent?, que serà d'una altra manera? Ja ho sabem, no?, però que el consum de les noves tecnologies marca una extraordinària diferència entre la modalitat de consum en funció de l'edat dels ciutadans. És evident. Però jo, que ho he sentit diverses vegades en la sessió d'avui, no menystindria el temps i la capacitat que tenen la gent gran per utilitzar les tecnologies, que en

tenen. En resum, ens diu que els continguts de la TDT han de ser diferents del que s'han subministrat fins ara.

Ramon Pallarès, director de la Unitat de Negoci Audiovisual de Tradia, ens parla d'aspectes tècnics i ens diu una cosa interessant, que no s'ha dit aquí gaire, que és que està previst que la ràdio analògica substitueixi la ràdio en FM... Les funcions del model de la TDT són la codificació, la multiplexar, la inserció, transport i difusió, serveis d'enginyeria, model de prestacions de servei... En definitiva, les xarxes de TDT que estan actualment en servei a l'Estat, a Espanya i a Catalunya, com hem vist i com veurem després, són molt inferiors a les que hi han, per exemple, a Anglaterra, encara que no és així a Alemanya, no?

Cal una nova arquitectura de xarxa i noves funcions. L'aturada de la televisió analògica només serà possible quan els usuaris, majoritàriament, disposin de receptors de TDT. Això és tan evident com que ara són dos quarts de set de la tarda, però és un problema que surt molt al llarg de la sessió: que s'ofereixen nous serveis, una nova tecnologia, però no estem segurs de si la gent està disposada o vol adquirir-la.

Calen més i millors continguts en obert, i després mantenir l'ús de l'espectre disponible després de l'apagada analògica per a serveis de radiodifusió. Suposo que serà una mica com el que va passar amb l'euro, que es va implantar un 1 de gener i que fins al mes de juny es podia pagar amb euros o en pessetes. Suposo que l'analògica podrà sobreviure junt amb la TDT durant una temporada, la que és consideri prudent. Potser en això m'equivoco, però almenys, almenys, un dia o una setmana, eh?

El senyor Thierry Vachey, bé, ens ha explicat com la Llei, a França, ha estat criticada pels grups privats de televisió. És normal; els grups privats sempre són un element de crítica de tot el que fa el Govern i sobretot del que fa el Govern en el sector públic de la comunicació. I ens diu que s'ha d'establir un equilibri entre les cadenes de pagament i les cadenes lliures, pensant sempre en una cosa que deia el president Chirac l'altre dia a Barcelona, que donava una lliçó del que és el servei públic, pensant sempre en el gran públic, una cosa molt pròpia de la filosofia política a França, no?: garantir el servei públic, que la gent, pel fet que no tingui diners o estigui en una situació llunyana, no es pugui beneficiar del que s'ofereix o al que tenen accés altres persones, no?

Ens diu que la de pagament es posarà en marxa el mes de setembre; en canvi, la lliure, l'oberta, que no hi ha un termini ni un període previst..., un calendari previst. Tres canals nacionals reservats a les televisions locals. I que s'ha d'accelerar la possibilitat que hi hagi accés en diferents situacions en què es pugui trobar un usuari, no sols geogràficament, sinó des del punt de vista, doncs, de si està dintre d'un cotxe, si està dintre d'un ascensor...

Ha dit una dada, que em sembla que no és el cas del nostre país, que set de cada deu francesos coneixen la TDT. Aquí, si fossin dos, jo crec que tindríem una sorpresa.

Bé, després hi ha hagut el debat amb el públic..., sobre qui paga aquestes inversions?, preguntava el senyor Joaquim Costa, de Video Press Media. Bé, no se li ha dit exactament massa com.

També s'ha preguntat què passa amb l'alta definició i amb l'MP3, i el senyor Vachey ha dit que l'alta definició a França està reservada a la de pagament, i que la idea de permetre la migració total a alta definició durarà molt de temps, o sigui que és una mica

el contrari del que passa a la Gran Bretanya. De moment, s'ha de pagar, si es vol més qualitat. La TDT és un recurs més de la xarxa i la generació de continguts no demana més formes de canalitzar-los, sinó que demana, primer de tot, millors continguts.

Si s'ha fet alguna campanya, pregunta el Roberto Suárez, de la UPF, perquè la gent s'hi familiaritzi. El senyor Vila diu: «Sí que s'han fet campanyes a través de tríptics, de televisió, etcètera, però el cert és que el coneixement que hi ha hagut o que hi ha de la televisió digital, de la TDT, no és gaire elevat al país.»

Entrem a la segona taula, «Repercussions socials, culturals i econòmiques de la ràdio i la televisió digitals», presidida per la senyora Dolors Comas d'Argemir. Hi parla el senyor Joan Rosés, que diu que instal·lar tot aquest nou sistema no és senzill, que la paraula «digital» ha entrat en una àrea de confusió dintre de l'opinió pública, que hi ha gent que es pensa que té receptors digitals a casa seva i no en té, que hi ha gent que té receptors digitals però no tenen els descodificadors adequats. Jo crec que, d'alguna manera, s'ha pres una mica el pèl al consumidor, en tot plegat. Jo mateix vaig comprar un televisor fa dos anys o tres dient-me que era digital, i resulta que no ho és, no? (*Rialles i remor de veus.*) Bé, però això ens passa perquè no tenim temps de discutir..., però, és clar, el que no podem donar és gat per llebre, no?

El senyor Rosés diu que la TDT té tres columnes: més continguts, millor qualitat de vídeo i serveis de valor afegit. Jo crec que amb això ja ens podríem quedar amb el fonamental de la seva intervenció, no? Després ja va a aspectes més socials i molt interessants com ara: com facilitar l'accessibilitat als discapacitats, com els ajuntaments poden utilitzar més la TDT per arribar a tota la gent. Però en el fons, pel que he vist durant tota la sessió, pel fet que hi hagi una tecnologia més acabada i més perfilada, si no hi han millors continguts, doncs, seran continguts amb un altre suport més modern, però no haurà canviat gaire.

Després hem entrat en la intervenció del senyor Ramentol, que és el representant del Govern, que és la intervenció més compromesa i més complicada i més difícil, sobretot quan ha començat dient que estem en una situació «d'altíssim risc». O sigui, no «d'alt risc», sinó «d'altíssim risc». Això, jo sempre ho reservo per a les alarmes nuclears, no?, però en fi... (*Rialles.*) I a més ha dit que estem en la societat dels riscos. I després ens diu que s'ha d'administrar la complexitat i la incertesa. Jo ja no diria res més, perquè... (*Pausa.*) No, no, Santi, diré més, eh?, però l'entrada ha sigut una mica preocupant, per no dir angixosa.

Bé, després hi ha, propi de Catalunya i propi dels catalans, perquè no ens quedem..., que aquests canvis tan complexos i que creen incertesa s'han fet sobre unes bases que no hem dissenyat des de Catalunya. No faltava més!, aquesta me l'esperava, evidentment: «Tot és culpa dels altres.» I això, doncs, augmenta la complexitat i la incertesa. És clar, si... I després hi ha la paraula: «S'han fet des de la closca funcional centralista», paraula molt definitòria, no?, que després ho ha anat dient...

Bé, si la situació és tan angixosa, tan preocupant i tan incerta i tan complexa, i a més està feta «des de la closca funcional centralista», doncs, senyor president del Parlament, potser que pleguéssim, no?, perquè, vull dir, no...

De totes maneres, senyor Ramentol, jo crec que després ha anat, això, desgranant-se, i ha dit una mica la complexitat que és això, després d'una llei..., en el moment que s'està preparant una llei de l'ordenació digital o del mapa digital, o com es digui

la llei, i que venim d'una situació en què aquestes qüestions, doncs, potser no es regulaven gaire, perquè no eren tan importants, perquè no eren tan decisives; no es regulaven com s'han de regular avui...

Ens diu, el senyor Ramentol, que el mapa que tenim és un bunyol. I amb aquestes situacions hem de consolidar, i en això estic d'acord, l'espai català de la comunicació.

Les mesures preses són molt complexes. S'ha reformat la Llei del CAC —molt bé—, que permetrà que el trànsit tingui les màximes garanties jurídiques per preservar de les arbitrarietats i tenir un sistema jurídic de garanties. Està molt bé. Que la Corporació ha de tenir com a mínim dos canals, i si és possible tres, per emetre en desconexió per a les vegueries. Les negociacions constants amb el Ministeri —amb el Ministerio—; convocatòria i reunió dels operadors privats; pla de comunicació que permeti als ciutadans assabentar-se del que arriba —això em sembla molt necessari—, i després, finalment, que la TDT és l'única oportunitat per mantenir el model d'una televisió general i de franc a Catalunya.

A continuació ha parlat el senyor Miquel Bonastre, coordinador de la Mesa de Televisions Locals; també..., que tot està per fer. El problema segueix sent la producció de continguts. Tot això va flotant durant tota la tarda: el que falten són continguts; que la nova televisió local no serà local, sinó que serà d'una altra manera. Si té sentit, la televisió local... Ha dit una cosa interessant, que el concepte de «local» no és allò, avui dia, que tenim a prop, sinó allò que sentim a prop, tant en el temps com en l'espai. Això, ho he trobat molt interessant.

Després, les xifres que ens ha donat el senyor Schumann, que li he d'agrair, almenys jo, personalment, que, podent parlar anglès com el deu parlar, perfectament, vol parlar en alemany encara que no l'entenguem tothom i hàgim d'anar a buscar els traductors, la qual cosa demostra que quan es parla una llengua que no l'entén tothom, també es pot parlar, encara que sigui una llengua molt poderosa com l'alemanya.

Les xifres que ens dona d'Alemanya, doncs, són molt eloqüents, encara que diu que no hi ha una gran tendència a utilitzar la ràdio digital, que hi ha l'experiència de Berlín, que Berlín i Brandenburg, que són dos *Länder* d'una gran importància històrica, que hi ha hagut un moviment internacional i internacionalista durant els últims quaranta anys..., doncs, és l'únic que està més o menys desenvolupat.

Diu que la ràdio digital no ofereix valor afegit als oients i que els operadors veuen que hi ha despeses afegides i més competència. Bé, jo crec que és un punt de vista; potser és una realitat. I m'agradaria, doncs, animar els alemanys que s'ho prenguin una mica seriosament, perquè veient el que fan els britànics, després pot ser que, al final, es trobin, sobretot amb la ràdio, amb la DAB, en inferioritat de condicions.

Abans de dinar, el senyor Tresserras ens ha tornat l'optimisme. La veritat és que jo m'he sentit molt reconfortat pel Joan Manuel com a conseller del CAC. I ens ha dit que té una visió optimista «perquè me la crec i perquè em sembla que la necessitem i ens convé». No en parlem més, fantàstic, jo també la tinc, eh? (*Remor de veus.*) Tindrem un bon Estatut, i tindrem una bona llei de l'audiovisual, i una bona llei de la Corporació. Tres hipòtesis optimistes, senyor Tresserras. Hi coincideixo plenament. I a veure si és veritat, no?

I a més ens diu que el sector privat també farà el que li toca. Caram, tu, fantàstic! I que les polítiques no són bones, sinó que són realistes. Estic molt d'acord amb

aquest plantejament. I que la digitalització comporta a mitjà i a llarg termini un canvi qualitatiu.

M'ha interessat molt el que ha dit que, des del 1830, que hi va haver aquesta gran revolució per alfabetitzar Catalunya, malgrat que aquesta planificació la van fer en llengua castellana..., com a conseqüència d'aquesta alfabetització vam tenir la Renaixença, vam tenir Verdaguer, vam tenir Guimerà i molta més gent. I, després, en una altra modernització posterior, va venir el modernisme. Hi estic molt d'acord, que la digitalització, internet..., això és molt favorable a la consolidació i fins i tot a l'extensió de la llengua, dels costums i dels valors de Catalunya. I això, els que estem col·laborant en ràdios ho veiem moltes vegades, com en un programa de ràdio pots tenir, sobretot si és un programa de futbol, cinquanta persones catalanes que estan pel món que t'estan escoltant i ho estan sentint en català, no? O sigui que, això, jo crec que és extraordinàriament positiu.

Celebro l'optimisme del senyor Tresserras, i a més el comparteixo, perquè penso que tot el que està passant, tot aquest moviment, tota aquesta llei que s'està fent, les lleis que s'han fet, tot això serà per al bé del país i per al bé de la nostra cultura.

Després, a les preguntes, el senyor de Viladecans, el Miguel Pérez Quintanilla, està esparverat perquè diu que la diferenciació entre «vendre» i «donar consells»..., que la Corporació està en fallida, per què hi ha tanta por de les televisions locals... Bé, i aquí el senyor Ramentol li contesta, doncs, que la televisió local ha de ser de proximitat, i que no és cert que la Corporació estigui en fallida i que s'està complint un contracte programa, i, en fi, que no n'hi ha per a tant, perquè fins i tot les televisions locals se'n beneficiaran.

Bé, em salto alguna intervenció, perquè això se'm fa una mica llarg, i anirem a la sessió de la tarda, amb l'«Oferta de continguts», que jo, sincerament, esperava que seria més interessant, com el Ramon Pellicer, no?, més moguda, perquè a mi em sembla que és el més important. S'ha anat veient, doncs, com els continguts tenen molta importància, no?

Ha començat la intervenció el Francesc Escribano, el director de Televisió de Catalunya, que ha dit coses una mica òbvies, que ha dit que el futur serà digital —això ja ho sabem—, que el canvi tecnològic influirà en el canvi de continguts —és evident—, que la tecnologia determina la nostra manera de treballar —d'acord. Però, jo, el que diria al senyor Escribano, i perdoni'm, perquè jo sóc un relator..., però els periodistes no escriuen millor amb ordinador que amb màquina d'escriure; els periodistes, o saben escriure o no en saben. O sigui, l'ordinador no et facilita escriure bé. Perdoni la digressió, que no... O s'escriu bé o no s'escriu bé.

Dit això, ens ha explicat els orígens de TV3. I, després, una cosa que m'ha semblat molt interessant, perquè l'he posada tota amb majúscules: que la nostra capacitat de supervivència serà la de crear continguts i formar sinergies amb els altres sectors. Absolutament d'acord.

Aposta clarament pels continguts, com a periodista que és. No n'esperava menys. Ens diu que cal tenir coses a dir i no sols l'espai per dir-les, perquè si tens l'espai per dir-les i no saps què dir, quedes una mica en evidència. Necessitem la complicitat i el treball conjunt de tota la indústria del país, també de la iniciativa privada. I que el futur es jugi ara. Només serem competitius si som capaços de teixir complicitats

que d'alguna manera tinguin consistència, perquè vindran indústries amb una gran capacitat de penetració que no seran nostres ni del nostre entorn, ni d'Espanya i, potser, ni tan sols d'Europa.

Ha parlat Rafael de Ribot a continuació: ha dit que la revolució del moment es diu televisió digital terrestre, i que el perill és posar el llistó massa amunt. Que la televisió local està preocupada. Que la televisió local ha de tenir una inequívoca vocació de servei al ciutadà. El gran paper que ha fet TV3 com a element nacionalitzador. Com s'hauran de fer les concessions, cosa de què, finalment, tornarem a parlar. I som conscients que la TDT pot ser negativa. Segur que aquest país seguirà tenint televisió local; el que no està clar és que la seva propietat i sobretot els seus continguts siguin d'aquest país. El que ens ve a dir és que podem tenir televisions locals, potser, amb sèries majoritàriament produïdes fora d'aquí, sense que tinguin res a veure, doncs, amb la cultura nostra i amb la nostra indústria, moltes vegades.

Montserrat Minobis, la directora de Catalunya Ràdio, ens diu que Catalunya Ràdio emet en digital quatre programes: Catalunya Ràdio, Catalunya Música, Catalunya Cultura, Catalunya Informació. Es queixa que no hi ha receptors, i és cert. Que cobrim un 85 per cent de la població i un 42 per cent del territori, i ens sembla que l'audiència que hi ha en ràdio digital és molt, molt, molt baixa. I el preu excessiu dels aparells, dels receptors...

Bé, i després ha fet una anàlisi del gran èxit que ha estat, durant tots aquests anys, Catalunya Ràdio, que és un èxit modèlic, amb aquest Govern, amb l'altre Govern, perquè jo crec que era un projecte de país que ha anat força bé, no sé si molt bé, però ha anat força bé, no?

Que Catalunya Ràdio està pensant o buscant una freqüència d'ona mitjana, que permetria arribar sense problemes a mig Europa i estar entre les corporacions capdavanteres. Que la legislació espanyola no ajuda al desenvolupament; la legislació que tenim aquí tampoc. Ha estat un pèl pessimista en el tema de la DAB, perquè mentre, diu, no es donin aquestes condicions per les quals hi hagi un impuls des de l'Administració i hi hagi la facilitat que els receptors tinguin els aparells convenients, doncs, la DAB tindrà alguna dificultat.

El secretari general de l'Associació Catalana de Radiodifusió Privada, Francesc Robert, ens diu que la ràdio hauria de ser com un quiosc. Jo crec que la intervenció aquesta, que em sembla que és la que més representava el sector privat avui —potser l'única, no sé si m'equivoco—, el que ens diu és que en el tema de la ràdio i el tema de la DAB han fet tot el que han pogut però que, d'alguna manera, han llançat la tovallo-la, perquè no han tingut l'ajut que esperaven per part de l'Administració, ni tampoc hi ha hagut la complicitat entre els diferents sectors per poder fer un front comú.

Llavors arribem a la intervenció del senyor John Sykes, que en deu minuts ens ha volgut resumir una experiència de deu anys. A mi m'ha interessat molt el que ha dit de l'experiència de la BBC..., sobretot aquells que som consumidors de la BBC des de fa..., en el meu cas, des de fa quaranta anys —gairebé cada dia escolto la BBC, encara que no en digital, sinó en ona mitjana—, des de fa molts anys.

I el que passa amb la BBC és extraordinari, no?, emet en quaranta-tres llengües, es finança a través d'un impost, té deu cadenes nacionals, eren d'ona curta i ara tenen tota aquesta panòpia de suports que hem vist, que he quedat bastant de pedra. La BBC

està ara en onze plataformes diferents al món, arriba a tot arreu. Malgrat tot, no ens ha dit quants diners perd la BBC, ni tampoc ens ha dit per què enguany han dimitit el director general i el director adjunt general de la BBC. També m'hauria agradat sentir-ho. Reguladors del Govern... He de dir que jo sóc un gran entusiasta de la BBC i que la tinc sempre en antena, però també m'agrada que aquestes coses es diguin.

Després, les dades que ha donat són espectaculars. És clar, el 55 per cent de llars tenen televisió digital a la Gran Bretanya, no?, el 55, i això deu ser el 80 per cent o el 70 per cent de la gent, no? Tenen 7 milions de subscriptors, 25 milions el cable. Emeten més de dues-cents cadenes, punts d'emissió; més de cinquanta són a Londres. I, després, jo, personalment, que també sóc consumidor del web de la BBC a internet..., i que no per cap raó especial són la número 23 al món...: hi ha de tot, hi ha la ràdio, allà s'hi pot trobar de tot. I, francament, és un treball molt, molt ben fet, no?

Després ha dit una altra cosa que a mi m'ha semblat interessant, que és que..., bé, allò, aquella frase del Darwin, no?, que el tema de la comunicació és com..., «a strange Darwinian world we live in», «vivim en un estrany món darwinian», o sigui que aquí qui bada surt de la pantalla, i això fa, doncs, que en el cas de la BBC, jo crec que han fet una opció pública o semipública i ben feta, i això té l'acceptació d'audiències multimilionàries arreu del món.

«El contingut és el rei», ha dit el senyor Sykes, i després ens ha dit que no tinguem por de la competència: la bona ràdio n'augmenta el consum.

Em volia fixar especialment en la intervenció de Josep Maria Martí, de la SER, que ha dit algunes coses que..., que diu que no sabem quin futur tenim, perquè tot ho farà la Corporació, què explica l'experiència europea en el tema de la DAB que hem fet aquí, que ell ha estat participant en aquestes reunions i que ningú del sector públic darrerament hi ha assistit.

I després ha dit una cosa que a mi em sembla que s'ha de tenir en compte, no?: que a vegades l'Administració a Catalunya, sense posar-hi noms, s'ha interessat més per com establia el règim de concessions que no per com millorava les plataformes tecnològiques i els continguts. Jo crec que és una cosa que val la pena que en quedi constància, perquè, acaba dient en Josep Maria: «Al capdavant d'Europa..., estem al capdavant d'Europa en les concessions i a la cua en la implementació.»

La contesta de l'Escribano ha sigut una mica tangencial, perquè no és la seva competència; tampoc la de la Montserrat Minobis. I, per tant, jo no els puc dir res més, perquè ja crec que he ocupat massa temps, i que m'ho he passat molt bé, i que he intentat fer un resum del que he escoltat durant sis o set hores.

Moltes gràcies.

El Sr. Santiago Rodríguez

Moltes gràcies, senyor Foix. Crec que ha quedat demostrat que la informació que s'ha vessat durant tota la Jornada, efectivament, era poc redundant, i, per tant, difícil de comprimir.

I tot seguit donem pas a la clausura de la Jornada.

Moltes gràcies.

Cloenda

El president

Doncs, sense perdre ni un segon més, anem a la cloenda d'aquest acte.

I té, en primer lloc, la paraula l'excel·lentíssim senyor Joan Majó, director general de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió.

El director general de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (Sr. Joan Majó)

Gràcies, honorable senyor president. Amics i amigues, jo he començat aquest matí, i el relator ho ha reflectit amb molta fidelitat, amb l'expressió de dues frustracions, que n'he dit. Jo diria que la sessió d'avui no ha servit pas per capgirar-me aquesta sensació, però sí per apaivagar-la una mica. Jo no m'uneixo pas als optimistes per naturalesa, com ens deien en Joan Manuel Tresserras i el mateix relator, perquè em sembla que —com, amb un caràcter molt anglès, deia el John Sykes— s'han de fer polítiques realistes.

Aleshores voldria simplement aprofitar aquestes paraules de cloenda per dir que per al que sí que m'ha servit la sessió és per aprendre moltes coses —un es pensa que en sap unes quantes i s'adona que en va aprenent i en va aprenent contínuament—, i, al mateix temps, anar reorientant o enfocant una mica més el que jo diria que és el meu pensament sobre aquest tema.

I em sembla que, amb tot el risc —perquè, de risc, també se n'ha parlat molt— de fer alguna cosa que potser no em toca, jo voldria aprofitar aquestes paraules finals per fer algunes propostes, que les faig a títol personal, que no són res que representi el que la Corporació pensa o no pensa —no se sap què és la Corporació—, sinó el que pensa el director general de la Corporació; una proposta que he resumit en cinc punts per fer-la ràpidament i fàcilment entenedora.

Jo continuo pensant que, en el cas de la televisió digital —deixo a part el cas de la ràdio, que tots hem dit que no és una substitució, és un nou element, la ràdio digital—, es tracta d'una transició que és la substitució d'una tecnologia per una altra; és la substitució d'una tecnologia, i és un procés tecnològic, la qual cosa no vol dir que la nova tecnologia no tingui moltíssimes més possibilitats que l'anterior. I estic

d'acord amb els que diuen que una de les raons d'aquesta transició és perquè aquesta nova tecnologia té unes possibilitats que no té la tecnologia anterior.

Però això no vol dir que en un primer moment la nova tecnologia no ofereixi claríssimes noves possibilitats que no tingui l'anterior. En tecnologia analògica ja hem arribat al final, en tecnologia digital arribarem molt més lluny, però durant un parell d'anys estarem en el mateix final. I hem d'entendre això; hem d'entendre que no són les novetats immediates les que poden provocar la transició.

I, per tant, a mi això em fa pensar que —i és un element fonamental de política industrial— aquesta és una transició que s'ha de fer des de l'oferta, perquè des de la demanda no es farà mai. No és la demanda la que farà de motor d'aquesta transició, sinó que és l'oferta. I no estaria d'acord amb algun dels ponents d'aquest matí —ja li ho he dit— quan es diu: «No hi ha hagut mai una transició tecnològica, si no s'han ofert nous serveis al consumidor.» No és veritat; quan vàrem canviar de la gasolina súper a la gasolina sense plom no vam canviar res del servei que ens feia el cotxe, vam fer una transició que es va organitzar des de l'oferta, no des de la demanda, i es va fer. I, com això, en trobaríem molts altres.

Per tant, jo continuo insistint que, d'alguna manera, aquesta transició s'ha de fer des de l'oferta. I des de l'oferta vol dir que s'ha de planificar des dels poders públics i des dels actors econòmics que intervenen en el sector.

I aquí és on jo crec que està havent-hi la fallada, els elements que fan que això no arrenqui. Els operadors econòmics, per ara, no han acceptat cap incentiu ni han apuntat... I quan dic «els operadors econòmics» vull dir tots plegats, eh?: els fabricants de televisors, els distribuïdors de televisors, els operadors de xarxa, els radiodifusors..., no han fet aquest planejament, llevat d'alguns casos. I precisament per això ho dic, perquè alguns sí que ho han fet, com és el cas de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió.

Jo crec que la gran fallada que hi ha hagut a Europa en aquest tema és que no hi ha hagut, llevat d'alguns països, com és el cas anglès, una adequada concertació entre poders públics i operadors privats sobre aquest procés de transició. Allà on hi ha hagut una concertació entre poders públics i operadors privats, aquesta transició s'ha començat i ha anat endavant.

Per tant, quines són les meves propostes? —i amb això acabo, president. Una vegada identificat que aquest és un sector estratègic —ho deia el president del CAC aquest matí—, que aquest és un sector estratègic, que la transició a la televisió digital és una estratègia per a Catalunya, una vegada identificat això, amb el que em sembla que ens posaríem d'acord, els que considerin —com jo ho considero— que la transició s'ha de fer des de l'oferta, perquè no es farà des de la demanda, perquè la gent no ho està esperant, perquè la gent no va amb pancartes pel carrer demanant la televisió digital, ni hi anirà mai, demanant la televisió digital, són els poders públics i els operadors econòmics els que ho han de fer.

I, per tant, s'hauria de fer a través de tres mecanismes, que són: una millora de l'oferta, per tant, nous canals amb noves ofertes, però que això segurament només es pot fer, gairebé, des del sector públic, i que, per tant, el país ha d'entendre que si el sector públic s'ha de posar davant, ha de fer noves ofertes en quantitat i en qualitat, el sector públic ho pot fer, però això segurament costarà uns diners. I aquesta

labor, aquesta dimensió estratègica que significa aquest fer de motor demanarà probablement uns diners.

Segon, que hi ha d'haver alguns incentius des del sector públic de cara a la transició tecnològica, i que aquests incentius s'han de combinar, com sempre diem, la pastanaga i el bastó, és una barreja; manar és això, governar és això.

En alguns països d'Europa l'incentiu ha consistit que se subvencionen els descodificadors. Jo, no és que en sigui gaire partidari, però és el cas de la pastanaga. Jo penso que no és acceptable per unes autoritats públiques —siguin europees, siguin espanyoles, siguin catalanes, ara no estic parlant pas de Catalunya, estic parlant en conjunt—, no és acceptable, que, per exemple, el desembre del 2004, a les botigues on es venen televisors en aquest país i a molts països europeus, hi hagi un televisor de tres mil euros que no té incorporat un descodificador digital que val trenta euros. Que em diguis que en un televisor de 250 – 300 euros..., un 10 per cent de cost, bé... Però amb la quantitat de televisors que s'han venut aquest Nadal per sobre dels 2.500 euros, que se n'han venut moltíssims..., cap o pràcticament cap portava el descodificador digital. Això jo crec que és una manca claríssima de regulació i de no-incentiu per part del sector públic, que pot, si arriba al cas, subvencionar els descodificadors, però que encara podria més regular des d'aquest punt de vista.

Em sembla que el sector públic ha de prendre clarament iniciativa en això; ha d'assegurar que hi hagi nova oferta; ha d'assegurar que hi hagi una transició, des d'aquest punt de vista, subvencionada o induïda, en el cas dels receptors, i ha de dir molt clarament quan hi haurà l'apagada analògica, perquè és el millor incentiu per a complementar tot això altre.

Moltíssimes gràcies.

El president

Té la paraula, seguidament, l'excel·lentíssim senyor Francesc Codina, president del Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

El president del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (Sr. Francesc Codina)

Moltes gràcies, senyor president. De fet, el que jo podia explicar o reblar el clau de quin és el meu pensament i en bona part el pensament del Consell, doncs, ja ho he fet aquest matí; no els voldria cansar. El relator també ho ha recordat. I el meu amic Joan Majó també hi ha volgut fer alguna referència. Em refereixo a si és un sector estratègic o no ho és, l'audiovisual, per a casa nostra. Per tant, no m'estendré més en aquests conceptes.

I, en canvi, em permetran que, així com la intervenció del matí vulguis que no te l'has rumiada, te l'has preparada una mica, saps el que vols dir..., però això ho he fet al matí, ara, al capdavall de la Jornada, doncs, em permet, el fet d'haver estat amatent tot el que he pogut durant el dia d'avui a algunes de les qüestions que han sortit, em permet, doncs, de comentar-les. I algunes, si es vol, més de to amical o

familiar, però jo crec que és de justícia fer-ho. I ho faré de seguida per no deixar-m'ho, perquè m'ho deixo cada any.

Senyor Ramon Pellicer, moltíssimes gràcies per la seva col·laboració. Me'l deixo cada any. Dono les gràcies a tothom que col·labora, als organitzadors..., i cada any me'l deixo. Ramon, moltíssimes gràcies per la teva feina.

Ho comentava abans amb el doctor Prado, que avui ha estat citat manta vegada, i deia: «Mira, tenia apuntat» —d'aquestes coses que he anat agafant per aquest vespre, doncs, acabar de fer aquesta intervenció, que serà breu— «els continguts», i després han sortit al llarg de la tarda i capvespre moltes vegades «els continguts». I comentant així, fluixet, per no molestar..., ens dèiem l'un a l'altre: «Això és una mica el peix que es mossega la cua, perquè és veritat que falten els continguts avui aquí en aquest debat.» És cert. Avui hem parlat molt més del vessant tecnològic. L'esperit que ens va portar al debat d'avui, doncs, anava més pensant en aquest canvi tecnològic que hi haurà. I és el peix que es mossega la cua: si tenim continguts i no tenim solució tecnològica, si no tenim les previsions per afrontar la situació de canvi tecnològic, de res ens serviria tenir continguts. Res exclou res, però és veritat que, en aquest moment, avui no hi ha hagut debat sobre els continguts, però per algun lloc havíem de començar.

Com que formo part, fins ara, d'aquesta tripleta entre el Parlament de Catalunya, la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i el Consell per organitzar, aquests anys que anem organitzant, aquestes jornades, em comprometo a parlar amb la gent del Consell de l'Audiovisual i també amb les altres dues institucions, especialment amb el Parlament, perquè potser sí que, com a conseqüència del debat d'avui, el proper hauria de ser dels continguts.

I aquest és un dels petits compromisos, doncs, que agafo..., que puc agafar, vaja, perquè és veritat que no n'hem parlat, però, hi insisteixo, calia començar per un lloc o altre, i és possible que, barrejant-ho tot, no hauria anat tan bé com ens pensàvem que podia anar la Jornada d'avui.

Hi ha hagut un tema que ha quedat una mica penjadet i m'agradaria reblar el clau. És amb relació a les televisions locals. Les televisions locals són molt importants a casa nostra; ho deia aquest matí: 122, que si públiques, que si privades... —algú ho preguntava. Bé, no heu parlat del finançament. Només vull fer un recordatori. En el document que el Consell de l'Audiovisual de Catalunya vam elaborar a petició del Parlament per definir el que era el servei públic a Catalunya, fèiem també les nostres propostes de com s'havia de finançar tant la televisió pública com la televisió privada.

Per tant, no seria del tot cert que qui se n'ha d'ocupar, d'aquestes qüestions, no n'hagi parlat. N'hem parlat. I suposo que ara, en aquests moments que s'està debatent en ponència la Proposició de llei de l'audiovisual, forçosament, doncs, aquest tema sortirà, i d'aquí a pocs dies, quan vegi la llum la llei, aquests temes quedaran prou aclarits. Però no seria just si quedava la sensació que ningú no s'ha preocupat de dir com s'han de finançar les televisions locals i com han de fer-ho les públiques i també les privades.

A cadascú li toca fer un paper determinat, cadascú el seu: les privades el seu i les públiques el que els pertoca precisament a partir de la definició de servei públic, i, després, d'una forma clara i concreta, segons els contractes programa que, o bé

la televisió nacional de Catalunya, entesa com a televisió gran, TVC, però també totes les altres televisions públiques de Catalunya, que hauran de tenir el seu propi contracte programa amb qui sigui el seu amo, és a dir, amb l'ajuntament, en el cas que siguin públiques municipals.

Voldria, senyor president, anar acabant, però vull fer una petició. I no la faig com a president del Consell, sinó perquè he rebut aquesta inquietud. I ve a tomb, precisament, del que avui hem estat discutint: televisió digital, ràdio digital amb la banda suficient per poder-hi posar moltes coses. És amb relació a la supressió de les barreres per a sords i per a cecs. Dels sords està bastant resolt, no del tot; s'ha avançat, però no del tot. Però amb els cecs s'ha fet molt poc, gairebé res. Aquest matí ha sortit això, algú de vostès ho comentava, que ara com ara anem un pèl curts, però és importantíssim que els cecs puguin anar al cine o pugin veure la televisió; la puguin veure escoltant, és clar, comentant, i puguin interpretar allò que els altres veiem, que ells ho puguin escoltar; no puc dir «veure» en el cas dels cecs, però sí que amb això es donen per molt satisfets. La tecnologia, això, ens ho permet. I vostès tenen la possibilitat que aquesta petició es pugui realitzar, es pugui respondre. Quan puguin, mirin-s'ho, però és una petició d'un col·lectiu important de Catalunya.

I deixin-me que acabi amb una brometa, senyor president. Això que vostè demana d'un canal, ja li ho mirarem.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies.

De fet, és el que preteníem, que ens ho miressin. Bé, jo si m'ho permeten seré breu, però sí que voldria fer uns apunts finals.

En primer lloc, donar les gràcies a tots el ponents que han participat en aquesta Jornada, i també, evidentment, a totes les persones que ens han volgut acompanyar al llarg d'aquesta Jornada, d'aquesta llarga Jornada.

Jo, presencialment no, però sí que pel circuit intern, i una estona fins i tot per internet, he anat seguint el que vostès han dit, i m'ha semblat força interessant tot plegat. Per una banda, perquè ens ha permès aprofundir molt més en el que és la coneixença de procediments, d'experiències que ja existeixen, i que, tot plegat, espero i confio, confiïm, que sigui d'utilitat per poder obrir aquesta reflexió i aquest debat, que són indispensables en aquest país, entorn del procés de digitalització de la ràdio i de la televisió, perquè, en definitiva, reflexió i debat portaran actuació.

Tal com deia aquest matí en l'obertura, vivim un procés de grans transformacions, i, com davant tota gran transformació, ens trobem amb un gran repte, per tant, davant d'una gran oportunitat. Ho deia Victor Hugo: «El futur té molts noms: per als dèbils és allò inabastable, per als porucs allò desconegut, per als valents és l'oportunitat.» Sembla que ara cal ser valent, doncs, i, per tant, encarar amb decisió l'oportunitat; que als canvis resultin positius o negatius dependrà de com es portin a terme, de com aconseguim tots plegats aprofitar les potencialitats i minimitzar els efectes negatius.

Abans, el senyor Foix, quan feia el seu resum, ha fet esment, precisament, de la petició que ara el senyor Codina gentilmente s'ha ofert a mirar: el Canal Parlament que he demanat com a president del Parlament.

Però a mi em sembla que hi ha un fet molt important: si el Parlament vol tenir d'alguna manera aquesta sortida a través de la televisió digital terrestre, per a què ho vol?, per fer què? En el fons, la reivindicació d'un canal no deixa de ser la reivindicació d'una altra manera de fer les coses. Tots coincidim que el món ens canvia i que tot s'ha de fer diferent. Doncs, bé, la política també. I el parlamentarisme també. I, per tant, ens és indispensable. Nosaltres ja ens posem al corrent de totes les tecnologies que ens és possible, i em sembla que, a més a més, des d'aquest punt de vista el Parlament de Catalunya és un parlament modèlic, però ens cal també aquesta eina per poder fer política d'una altra manera, per millorar, en definitiva, la societat.

Deixin-me posar un exemple que està molt, avui dia —jo penso que no prou—, en el debat polític. L'any 1979 vostès saben que es va fer l'Estatut d'autonomia que ara en aquests moments tenim. Algú de vostès —segur que ho han fet, eh?— ha mirat què deia l'Estatut d'autonomia de Sau del model audiovisual? Ja sé que el model audiovisual llavors no existia com a tal; hi havia pràcticament una televisió i prou.

El que és important és constatar que al cap dels anys hem de canviar l'Estatut d'autonomia i l'hem de canviar per molts motius. Entre altres coses, perquè el món ha evolucionat i ha canviat, i, entre altres aspectes, hem de recollir coses que ni tan sols ens plantejàvem en aquell moment.

Però, fixin-s'hi bé, més enllà dels continguts, que no és pas hora d'entrar-hi, més enllà del que ha d'incorporar el nou Estatut, que ara diríem no toca, hi han tres elements que són fonamentals a l'hora de fer el nou Estatut. Fa vint-i-cinc anys que hi ha Parlament i Govern de la Generalitat, i això dona un bagatge i una experiència que mai s'havia tingut en aquest país, mai. La qualitat jurídica que podem tenir en aquests moments, des del punt de vista científic, des del punt de vista del treball, des del punt de vista de l'experiència, tampoc mai no l'havíem tingut com en aquests moments. I tercer, la informació; la informació que en aquests moments podem tenir, podem posar damunt la taula, mai no hauríem somiat tenir-la a l'hora de fer un text com l'Estatut, que és fonamental per al futur d'aquest país.

Per tant, fixin-se en les grans diferències. En el fons, aquella reivindicació que feia en el meu primer parlament no deixa de ser també una explicació del perquè de tot plegat, i que, en aquests moments que ens estem plantejant el futur, i en el Parlament de Catalunya l'estem plantejant en un tema tan important com és l'Estatut, és fonamental saber de quins instruments disposarem.

Avui aquí s'han comentat molts aspectes, s'han donat moltes pistes de per on poden anar les coses; de fet, s'han donat pistes, fins i tot, de per on han començat ja a caminar. Per tant, ara tocaria que les respostes, les respostes que avui hem tingut oportunitat de sentir, comencin a tenir traducció pràctica, que el que aquí s'ha plantejat serveixi per consolidar projectes, per impulsar línies de treball, per preveure conseqüències, per plantejar alternatives. En definitiva, per fer un cop més que Catalunya tingui capacitat d'encapçalar els canvis i no pas d'anar a remolc.

I tinc la sensació que no serà gens fàcil, gens ni mica. Al cap i a la fi, treure el cap en el mar de la globalització no n'és, de fàcil. Però ens cal fer-ho. Ens cal per la com-

petitivitat del sector, i em sembla que ha quedat clar, tant del públic com del privat, absolutament tots dos imprescindibles. Ens cal també, i ho he dit al començament de la meua intervenció al matí, per defensar la nostra llengua i la nostra manera de veure i d'entendre el món, la nostra manera de reproduir les realitats. Ens cal preservar, doncs, la nostra identitat.

Tot això exigeix una infraestructura audiovisual moderna i potent que ens permeti alhora independència i presència en la xarxa global de mitjans d'arreu. Implica, per tant, treballar en els aspectes tecnològics, en els socials, en els culturals, en els econòmics, tenir curar dels continguts, com ja s'ha dit.

Ens cal fer de la nostra producció audiovisual una garantia de qualitat, i dels nostres mitjans, una garantia de rigor, de modernitat, d'excel·lència.

És hora de fer feina, col·laborant Administració i sector audiovisual, tant públic com privat. I en aquest projecte comú el Parlament de Catalunya hi vol ser i estar present aportant allò que estigui a les nostres mans per fer realitat les potencialitats de l'audiovisual català.

Acabo tornant a donar les gràcies al Consell de l'Audiovisual de Catalunya, a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, en aquest cas al representant de la Mesa del Parlament de Catalunya, el senyor Luna, als membres de la Comissió que hi han participat, al senyor Foix, al senyor Pellicer, i a totes les persones que ens han volgut acompanyar al llarg d'aquesta Jornada.

Els encoratjo a posar fil a l'agulla, a començar a definir les setenes jornades parlamentàries, però em fa l'efecte que el senyor Codina ja té l'agulla a punt. Per tant, bona feina.

Moltes gràcies, i molt bona tarda.

Annexos

Annex I

TDT: Què hem fet i on som?

El futur digital de la ràdio i la televisió
Sisena jornada parlamentària sobre mitjans de comunicació audiovisuals

Els aspectes tecnològics de la Digitalització

TDT: Què hem fet i on som?

> aplicacions interactives
 > accessibilitat
 > notícies
 > meteorologia

Pere Vila
 Director de Tecnologia
 Corporació Catalana de Ràdio i Televisió

Barcelona, 14 de febrer de 2005

CCRTV

QUÈ HEM FET FINS ARA?

Hem entès la TDT, en una primera etapa, com a tecnologia de substitució

Que ens permet:

1. Més qualitat i més prestacions en l'emissió
2. Més eficiència en la distribució
3. Més proximitat amb els usuaris dels continguts

Nous operadors per a una segona etapa

CCRTV

QUÈ HEM FET FINS ARA?

Hem treballat, des del principi, sobre els aspectes tècnics de la TDT

- Conèixer de primera mà la tecnologia i la seva operativitat

Ens ha permès disposar de coneixements i criteri per col·laborar en:

- Aspectes de desplegament
- Xerrades amb els fabricants
- Qüestions legislatives

I participar en esdeveniments i fires nacionals i internacionals

CCRTV

QUÈ HEM FET FINS ARA?

Proves sobre la tecnologia:

- Difusió de senyal digital a través de la Torre de Collserola
- Aspectes de la producció: qualitat vídeo, velocitats de treball, àudios, aplicacions interactives

Aprenentatge conjunt amb altres entitats catalanes

Catalunya disposa de coneixements (empreses i professionals)

CCRTV

QUÈ HEM FET FINS ARA?

Proves de mercat:

- Micromercats

CCRTV

QUÈ HEM FET FINS ARA?

TVC Multimèdia

Desenvolupament d'aplicacions interactives

- Recursos destinats a infraestructures i coneixement

CCRTV

QUÈ HEM FET FINS ARA?

En l'àmbit social

- Pioners en subtitulació per a sords, també en TDT

- Sistema de subtitulació en directe

CCRTV

ON SOM?

Estem en condicions de poder desplegar-nos en l'entorn digital amb possibilitats d'èxit

Col·laborem amb altres entitats socials en aquest desplegament

- Temes legislatius, gestió dels múltiples, Comissió Europea, Consejo Asesor de las Telecomunicaciones, coordinació amb la FORTA

Emissions actuals en xarxa a Catalunya (en proves)

CCRTV

ON SOM?

Emetem un múltiplex que porta:

- 3 programes permanents: TV3, 33 - K3, 3/24

- El Canal Pilot

- Aplicacions interactives:

- Guia electrònica de programació
- Notícies
- Informació meteorològica
- ...

CCRTV

ON SOM?

Entitats que han col·laborat en fer que això sigui possible

- En el desplegament d'emissions

- En el desenvolupament d'aplicacions interactives

- Desenvolupant teixit industrial català

CCRTV

COM HAURÍEM DE CONTINUAR?

Som als inicis

Veiem 3 grans canvis/novetats per als propers 8-10 anys

- Emissions **completament en digital**, amb

- aplicacions interactives
- nous sistemes d'informació

CCRTV

COM HAURÍEM DE CONTINUAR?

- Receptors ⇨ **Receptors-enregistradors**

- Automatismes capaços d'enregistrar fins a 1.000 hores
- Implicant canvis importants en la manera de veure la TV

CCRTV

COM HAURÍEM DE CONTINUAR?

- Amb **possibilitat de retorn** per a l'usuari

- Noves formes de publicitat
- Televenta
- Relació amb l'Administració

CCRTV

COM HAURÍEM DE CONTINUAR?

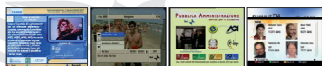
Comencem un llarg viatge, l'apagada és un primer pas:

- Conveniència de desenvolupar projectes a Catalunya
- Importància de tutelar aquest viatge
- Facilitat d'ús, accessibilitat, gestió del retorn, test de fabricants, test aplicacions,...

CCRTV

TRES PROPOSTES A CURT TERMINI

1. Millorar l'accessibilitat als continguts
2. Projecte de *t-government*
 - Podria incloure desconnexions comarcals a partir del projecte Maresme

CCRTV

TRES PROPOSTES A CURT TERMINI

3. Crear un **Centre de Recerca TDT**
 - Punta de llança en innovació a Catalunya i a Espanya
 - Partint dels coneixements de TVCMultimèdia
 - Punt de trobada dels fabricants
 - Per establir tasques d'estandardització i accessibilitat

CCRTV

Annex II

La recepció digital a les llars catalanes

Emili Prado
Catedràtic
Universitat Autònoma de Barcelona
Emili.Prado@uab.es
www.griss.org

G.R.I.S.S.
GRUP DE RECERCA EN IMATGE, SO I SÍNTESI

LA RECEPCIÓ DIGITAL A LES LLARS CATALANES

Sisena jornada parlamentària sobre mitjans de comunicació audiovisuals
Parlament de Catalunya
Barcelona, 14 de febrer de 2005

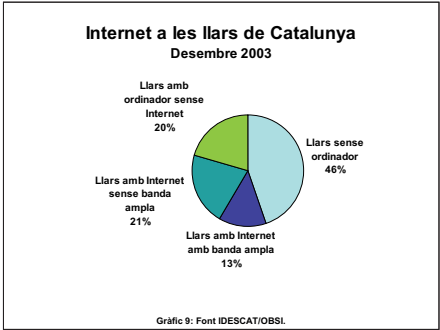
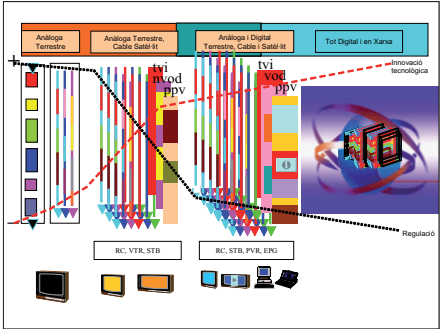

G.R.I.S.S.
GRUP DE RECERCA EN IMATGE, SO I SÍNTESI

**RADIO
TELEVISION
TIC**

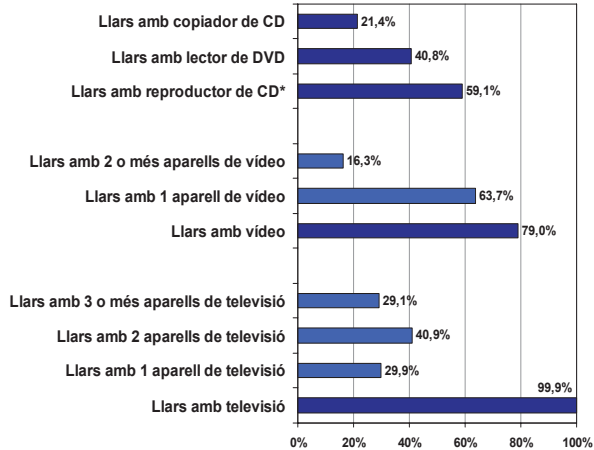
EUROMONITOR USAMONITOR RADIOMONITOR OIM²

% sobre el total de llars	EU15	CAT	ES
Llars amb mòbil	81	82,2	73,71
Llars amb ordinador	53	56,1	43,30
Llars amb Internet	43	34,5	25,23
Llars amb banda ampla (ADSL + altres)	12	13,4	8,9

Equipament audiovisual a la llar

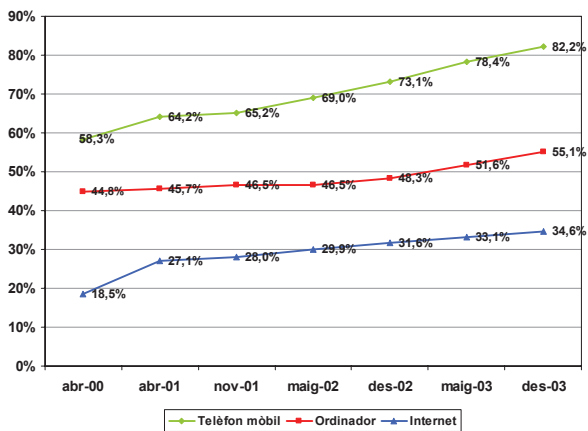
Desembre 2003

*No inclou reproductors de CD de l'ordinador o del cotxe

Equipament TIC a la llar

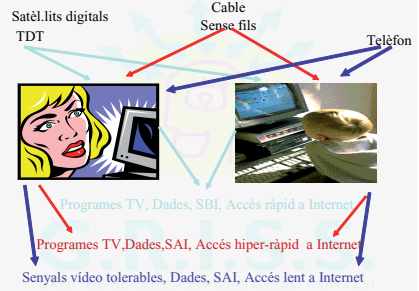
Evolució

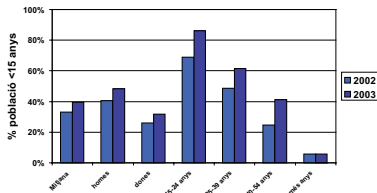
Gràfic 2: Evolució de l'equipament TIC a la llar. Font: IDESCAT/STSI.

Ús diari de les TIC

Televisió	90%
Mòbil	66,6%
Ordinador	30,1%
Internet	19,6%

Ús d'Internet segons sexe i edat evolució 2002-2003

Gràfic 26: Fractura Digital-1 (Ús d'Internet segons sexe i edat).

Tendències

- Usuaris més actius
- Controlar els continguts
- Voluntat de participació.
- Capacitat de generar continguts
- Decideixen el menú
- Decideixen quan
- Els joves: Interactius versus tradicionals
- Intercanvien continguts
- Els mitjans interactius són parcialment substituïts dels tradicionals

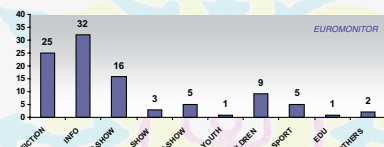
Estudi de la CRTVI

Estudis del GRISS

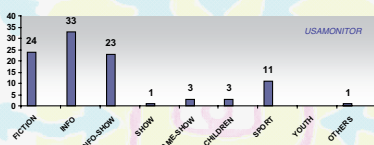
www.griss.org

Europa-Estructura general de l'oferta, 2003-04 (%)

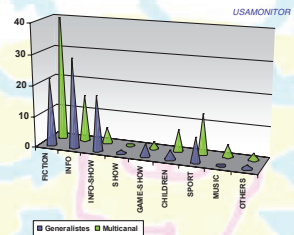

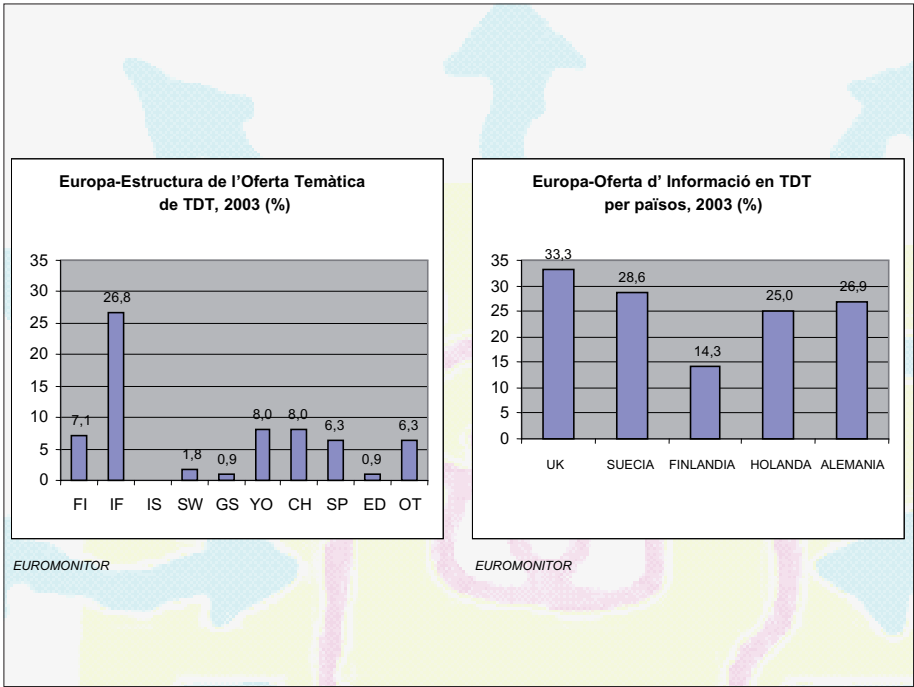
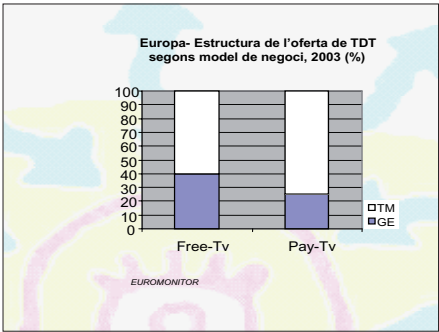
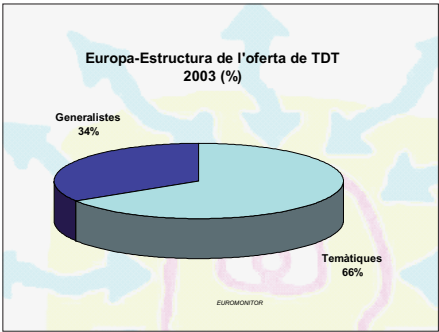
USA-Estructura general de l'oferta, 2003-04 (%)

Sin PBS

USA-Oferta generalistes-Multicanal, 2003-04 (%)

Annex III

La transmissió del senyal digital

abertit{telecom

● retevisión ⚙ tradia

El futur digital de la ràdio i la televisió

Els aspectes tecnològics de la digitalització: la transmissió del senyal digital

Parlament de Catalunya
14 de febrer de 2005

abertit{telecom

● retevisión ⚙ tradia

Índex

1. TDT i DAB: Característiques

2. Arquitectura i funcions

3. Emissions de TDT i DAB

4. Recepció de TDT i DAB

5. Conclusions

abertit{telecom

● retevisión ⚙ tradia

1

TDT i DAB: característiques

abertit{telecom

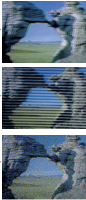
● retevisión ⚙ tradia

Problemàtica de recepció de la TV analògica

Rebots del senyal, falta de visió directa entre transmissor i receptor

Interferències per emissions d'altres televisions analògiques

Falta de nivell en recepció

Dobles imatges

Persiana

Neu de fons

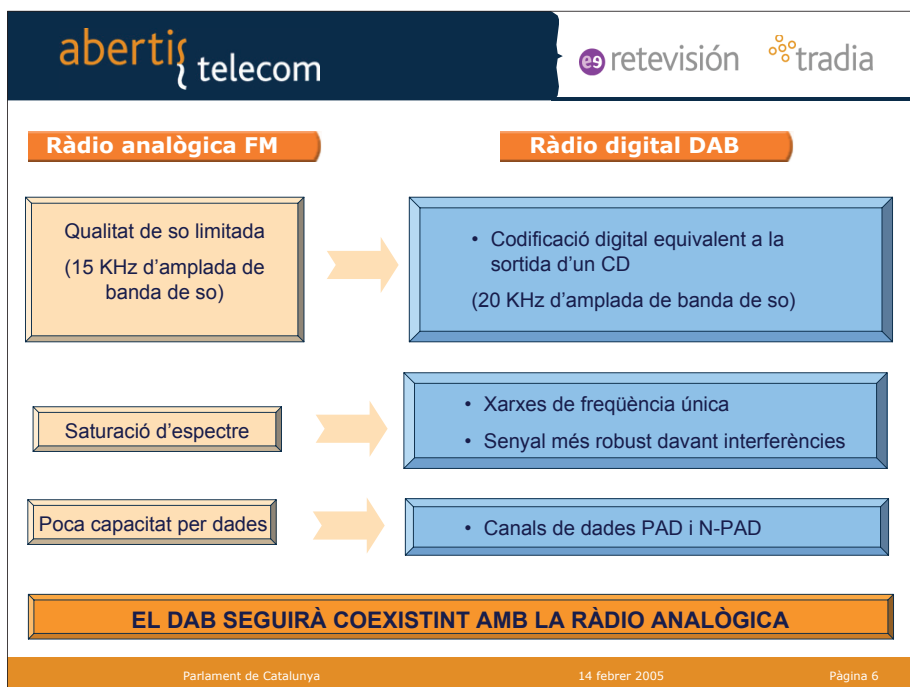
Font d'informació: <http://www.gencat.net/tele/MI/>

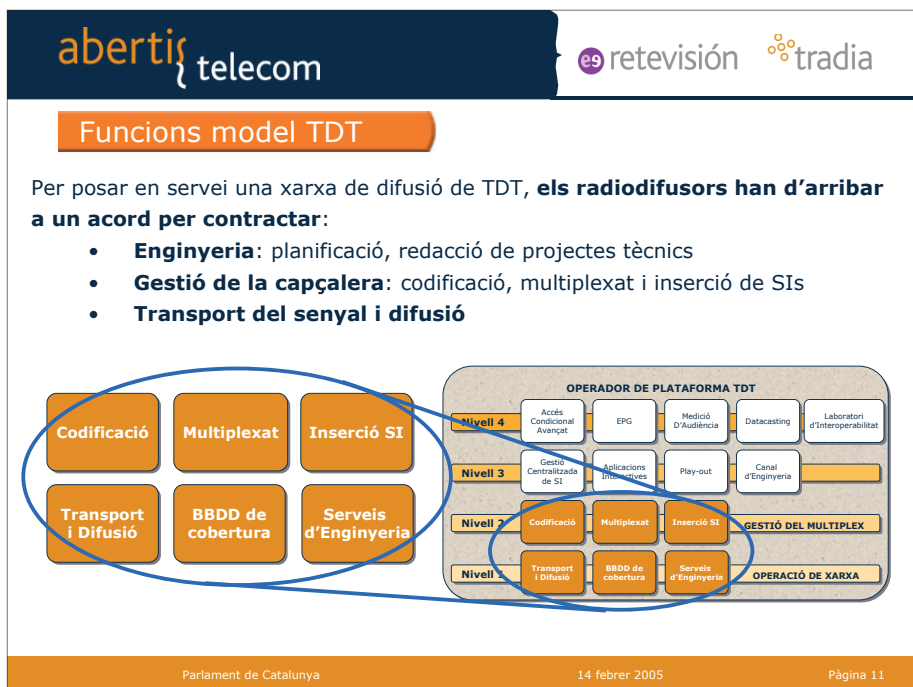
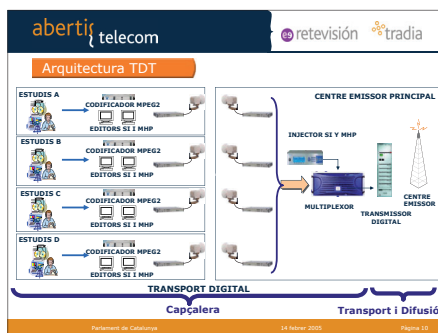
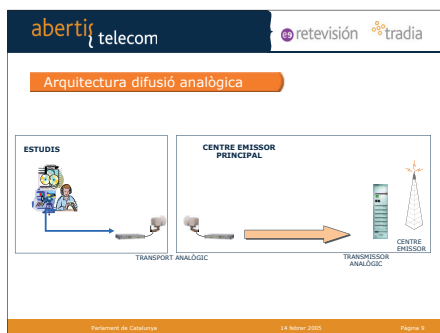
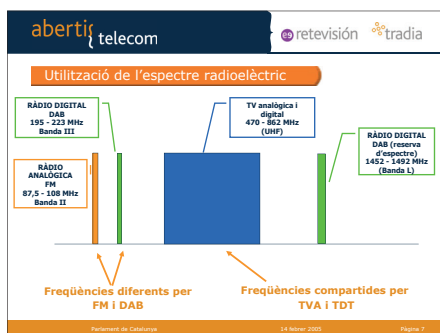
Parlament de Catalunya

14 febrer 2005

Pàgina 4

170

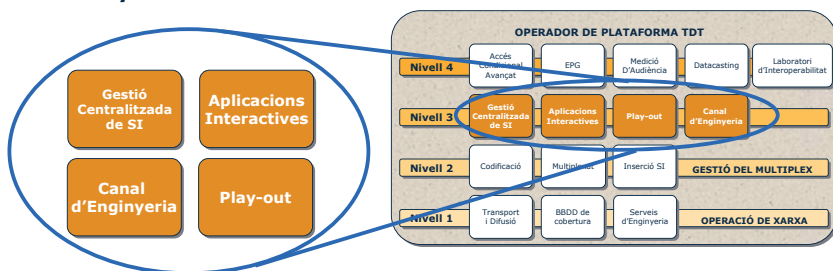

Funcions model TDT

Els radiodifusors poden disposar també de:

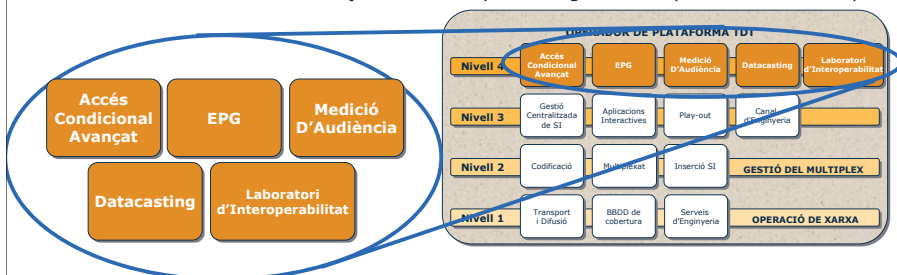
- **Gestió centralitzada de SI:** compartició d'informació de servei amb altres mux
- **Aplicacions interactives:** continguts d'aplicacions mhp
- **Canal d'enginyeria:** canal per actualitzar receptors
- **Play-out:** sistema de continuïtat d'emissió

Funcions model TDT

Els radiodifusors poden disposar també de:

- **Accés condicional avançat:** sistemes de prepagament
- **EPG:** aplicació interactiva sobre la programació
- **Medició d'audiència:** receptors específics per mesurar l'audiència digital
- **Datacasting:** sistema de difusió de dades en el canal de TDT
- **Laboratori d'interoperabilitat:** per assegurar compatibilitat de receptors

Emissions de TDT i DAB

  	
Xarxes de TDT actualment en servei - Amb cobertura a Catalunya: - Cobertura 80% de la població de l'Estat: - Cobertura 25% de la població de l'Estat: 	Xarxes de DAB actualment en servei - Amb cobertura a Catalunya: - Altres emissores que emeten amb cobertura estatal (múltiplex MFI, MFI1 i FU-E):

Xarxes de DAB actualment en servei

- Amb cobertura a Catalunya:
 - **CATALUNYA RÀDIO**
 - **RÀDIO 4**
 - **CATALUNYA RÀDIO**
 - **Catalunya Ràdio**
- Altres emissores que emeten amb cobertura estatal (múltiple MFI, MFI1 i FU-EJ):
 - **NEW EL MUNDO RADIO**
 - **SFR**
 - **COM**
 - **EUROPA FM**
 - **RÀDIO 5**
 - **RÀDIO 8**

The figure consists of four maps of Catalonia, Spain, illustrating digital television coverage. Each map is overlaid with a grid and color-coded to show signal strength or service availability.

- TDT-TV:** The top-left map shows coverage for TDT-TV. It features a mix of red and yellow areas, indicating varying levels of signal strength across the region.
- TDT Maresme Digital:** The bottom-left map shows coverage for TDT Maresme Digital. It displays a more extensive network of red and yellow areas, particularly concentrated in the coastal and central regions.
- DAB-CRAD:** The top-right map shows coverage for DAB-CRAD. It features a mix of red and yellow areas, indicating varying levels of signal strength across the region.
- TDT-TV:** The bottom-right map shows coverage for TDT-TV. It features a mix of red and yellow areas, indicating varying levels of signal strength across the region.

abertis telecom retevisión tradia

TDT ESTATAL

DAB ESTATAL

Parlament de Catalunya 14 febrer 2005 Pàgina 10

abertis telecom retevisión tradia

4

Recepció TDT i DAB

abertis telecom retevisión tradia

Recepció de TDT amb antena col·lectiva

Necessitats d'adaptació d'antenes col·lectives:

- La major part d'instal·lacions de col·lectiva requereixen només l'ampliació de la capçalera
- Però un 45% d'instal·lacions de col·lectiva tenen línies de preses en sèrie o en cascada, i una part d'aquestes necessitarien actuacions d'un major impacte per adaptar-les a l'aparició de nous canals de TV

Font d'informació: <http://www.tdtat.net>

Parlament de Catalunya 14 febrer 2005 Pàgina 21

abertis telecom retevisión tradia

Receptores TDT

Caixes externes al televisor: Set Top Box

Televisors amb el receptor integrat

Font d'informació: http://www.tdtat.net/img/guia_receptores_tdtat.pdf

Parlament de Catalunya 14 febrer 2005 Pàgina 22

abertis telecom retevisión tradia

Receptores DAB

Receptores de sobretaula (de cuina)

PURE Digital - Evoker-1 Elgar

- Best selling DAB receiver after its launch in December 2002 - Band III
- Retailing at 114 EUR (ELGAR is a special edition version)

Acoustic Solutions - Portal 1

- DAB portable receiver - Band III
- Retailing at 102 EUR (approx)

Arcam - DIVA DT81

- DAB Tuner - Band III and L-Band
- Retailing at 960 EUR (approx)

BUSH - CR2003 DAB

- DAB alarm clock radio - Band III
- Retailing at 115 EUR (approx)

ELANSat - LaGio R103

- DAB/FM
- Band III and L-Band
- Retailing at 199 EUR (approx)

Goodmans - GPS280 Portable Stereo CD Player

- DAB/FM/MW/CD, mains & battery powered,
- Band III, retailing at 190 EUR (approx)

Grundig - Opus

- DAB clock radio - Band III
- Retailing at 115 EUR (approx)

Intempo Digital - PG-01

- DAB/FM/alarm clock; Band III
- Retailing at 145 EUR (approx)

Font d'informació: <http://www.worlddab.org>

Parlament de Catalunya 14 febrer 2005 Pàgina 23

Receptors DAB

Receptors portàtils

Bush - PSDAR2003

- DAB handheld, aerial integrated into headphones.
- 12 hours battery life; Band III
- Retailing at 145 EUR (approx)

Maycom - DP-21 Handheld DAB + MP3 Player

- DAB handheld with MP3/WMA player - Band III
- Retailing at 200 EUR (approx)

Perstel - DR-101; DR-201; Bluenote

- DAB handhelds - Band III and L-Band
- DR-101 with DAB/FM, retailing at 215 EUR; DR-201 with DAB/FM/MP3 at 285 EUR; Bluenote with DAB at 130 EUR (approx)

Grundig - GRC200 DAB

- DAB handheld - Band III
- Retailing at 145 EUR (approx)

Ministry of Sound - MMSDR011

- DAB handheld - Band III
- Antenna integrated into earphones
- 12-hours battery life
- Retailing at 190 EUR (approx)

Philips - DA1000

- DAB/FM handheld
- Antenna integrated into earphones
- 12-hours battery life, also mains operated
- Retailing at 220 EUR (approx)

Receptors de cotxe

Kenwood - DAB Tuner KTC-9090DAB

- DAB boot box compatible with almost any of the company's head units - Band III and L-Band
- Retailing at 660 EUR (approx)

Alpine - TUA-100DAB

- DAB boot box compatible with 3 head units - This head unit has FM/AM, CD player, MP3 compatibility - Band III and L-Band
- Retailing from 515 EUR (approx)

Blaupunkt - Woodstock DAB52 and DAB53

- DAB 1-DIN car radio with FM/AM, CD Player, MP3 recording/playback; Band III and L-Band
- Retailing from 450 EUR (approx)

Clarion - DAH923

- DAB boot box compatible with 10 head units and with language selection for display messages - Band III and L-Band
- Retailing at 765 EUR (approx)

Goodmans CCE7007-DAB

- DAB radio with MW/FM, CD Player and a unified DAB/analogue aerial, so separate DAB aerial not required - Band III
- Retailing at 290 EUR (approx)

JVC - KT-DR1000

- DAB hi-draw boot box compatible with over 10 head units. This head unit adds, CD player and FM/AM tuning - Band III and L-Band
- Retailing at 445 EUR (approx)

Pioneer - DEH-P90DAB

- DAB in-car 1-DIN unit with FM/AM, CD player and other special features - Band III and L-Band
- Retailing at 1160 EUR (approx)

Font d'informació: <http://www.worlddab.org>

Parlament de Catalunya
14 febrer 2005
Pàgina 24

5

Conclusions

CONCLUSIONS

1. TDT i DAB: canvi tecnològic i de model de comunicació
2. Nova arquitectura de xarxa i noves funcions
3. L'aturada analògica només serà possible quan una gran majoria d'usuaris disposi de receptors de TDT:
 - Més i millors continguts en obert
 - Televisors amb receptor de TDT integrat
4. Dividend digital
 - Mantenir l'ús de l'espectre disponible després de l'apagada analògica per a serveis de radiodifusió (alta definició, mobilitat...)

Parlament de Catalunya
14 febrer 2005
Pàgina 25

Annex IV

Les experiències “Micromercats” i “Maresme digital”

Repercussions de la televisió digital terrestre

Les experiències

TVC
Multimèdia

Joan Rosés

TVC
Multimèdia

Maresme digital

- Completar la infraestructura tècnica
- Desplegament comercial
- Objectiu: millorar la qualitat de recepció

TVC
Multimèdia

Micromercats

-70 llars de l'àrea metropolitana de Barcelona
-Prova pilot:

- Instal·lació
- Funcionaments d'equips
- Percepció / valoració de l'espectador
- Ús de les prestacions

TVC
Multimèdia

Resultats

Confusió sobre què pot oferir la TDT

TVC
Multimèdia

Resultats

Instal·lar no és senzill

TVC
Multimèdia

Resultats

Venda en col·laboració

distribuïdors – instal·ladors

TVC
Multimèdia

Resultats

digital, una paraula confusa

Receptors interactius

Receptors no interactius

TVC
Multimèdia

Resultats

L'espectador espera
més continguts

TVC
Multimèdia

Resultats

Serveis interactius
fàcils i eficients

TVC
Multimèdia

Resultats

L'espectador valora la
millor qualitat
d'imatge i so

TVC
Multimèdia

Les claus

Més continguts
Millor qualitat de vídeo i àudio
Serveis de valor afegit eficients

TVC
Multimèdia

Serveis de valor afegit

De què estem parlant

?

TVC
Multimèdia

Serveis de valor afegit

Dades complementàries dels programes

- ☐ Guies
- ☐ Sinopsis
- ☐ Cercadors
- ☐ Revistes d'informació

TVC
Multimèdia

Serveis de valor afegit

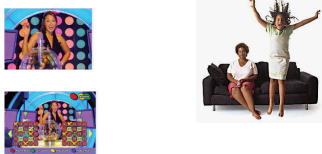
Teletextos digitals

TVC
Multimèdia

Serveis de valor afegit

Interacció i participació directa dels espectadors

TVC
Multimèdia

Serveis de valor afegit

Gravació en disc dur

TVC
Multimèdia

Serveis de valor afegit

Televisió personal
Televisió a la carta
Televisió asíncrona

TVC
Multimèdia

Serveis de valor afegit

Sintonització simultània de diversos canals

TVC
Multimèdia

Serveis de valor afegit

Incorporar la societat de la informació al televisor

TVC
Multimèdia

Serveis de valor afegit

Incrementar la informació de servei públic

TVC
Multimèdia

Serveis de valor afegit

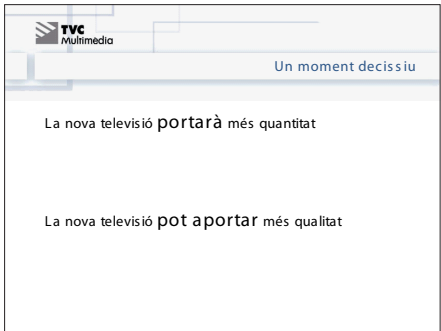
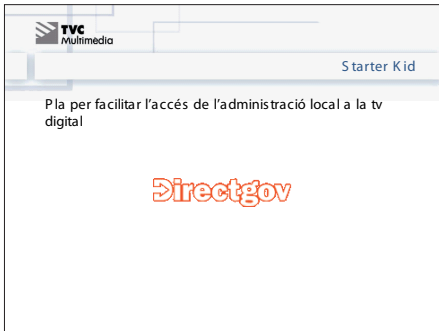
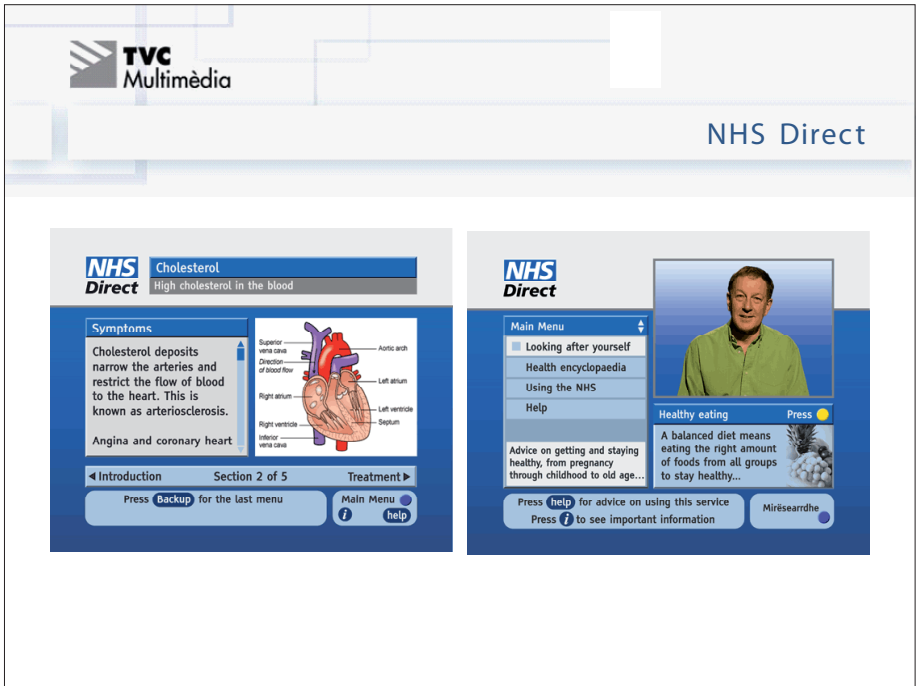
Facilitar l'accessibilitat a persones amb discapacitat

TVC
Multimèdia

Serveis al ciutadà

Altres experiències

Annex V

La proposta del Govern de la Generalitat de Catalunya sobre la TDT

Generalitat de Catalunya

Departament de la Presidència

Direcció General de Mitjans i Serveis de Difusió Audiovisuals

LA PROPOSTA DEL GOVERN DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

SOBRE LA TELEVISIÓ DIGITAL TERRESTRE

Sisena jornada parlamentària sobre mitjans de comunicació audiovisuals

14 de Febrer de 2005

Santiago Ramentol i Massana

Director General de Mitjans i Serveis de Difusió Audiovisuals

Generalitat de Catalunya

Departament de la Presidència

Direcció General de Mitjans i Serveis de Difusió Audiovisuals

SUMARI

1.

Situació actual de la TDT

2.

El futur model audiovisual digital a Catalunya

3.

Estratègies per assolir la implantació de la TDT

▣

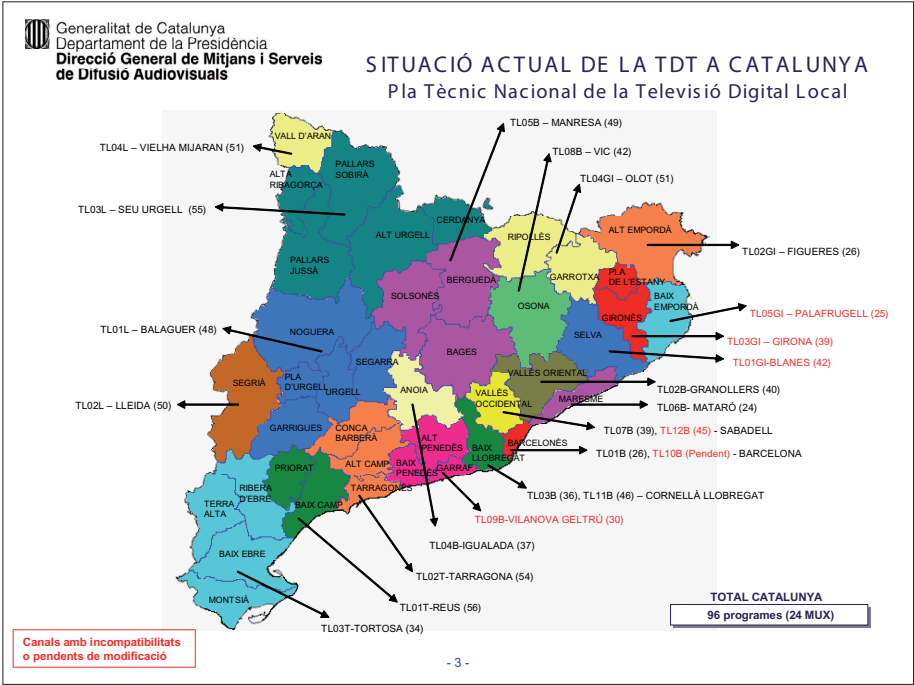
Actuacions en l'àmbit local

▣

Pla d'apagada analògica 2008-2009

4.

Conclusions

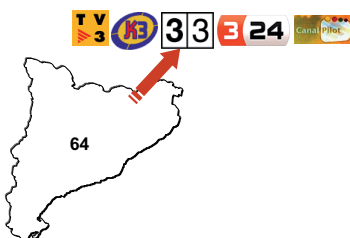

SITUACIÓ ACTUAL DE LA TDT A CATALUNYA

Canals múltiples nacionals

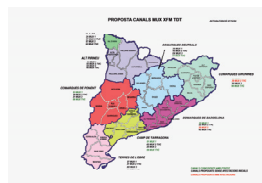
A NIVELL PÚBLIC (CCRTV)

- 1 canal múltiple (4 programes) assignat al canal 64 UHF sense desconnexions (Televisió de Catalunya)

ASPECTES PENDENTS DE RESOLDRE

- Assignació de la totalitat del canal múltiple als ens públics autonòmics
- Desconnexions territorials d'acord amb model per vegueries

- Capacitat addicional per oferir més continguts temàtics i serveis de dades

El desplegament de la TDT per part de la CCRTV presenta encara importants condicionants pel que fa l'aprovació definitiva del mapa freqüencial.

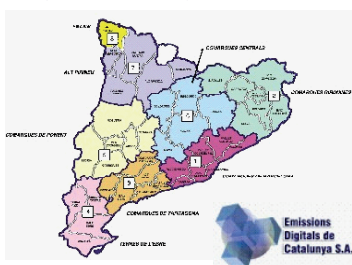
- 4 -

SITUACIÓ ACTUAL DE LA TDT A CATALUNYA

Canals múltiples nacionals

A NIVELL PRIVAT

- 1 canal múltiple (4 programes) amb desconnexions adjudicat a Emissions Digitals de Catalunya, SA

ASPECTES PENDENTS DE RESOLDRE

- Planificació de les freqüències de Comarques Centrals, Terres de l'Ebre i Alt Pirineu per implementar un model de desconnexions per vegueries
- Possibilitat d'emetre en analògic durant el període de *simulcast*, a l'igual que les televisions estatals i locals
- Queden pendents de planificació de **2 canals múltiples** addicionals d'acord amb el Pla Tècnic de la Televisió Digital Terrestre (RD 2169/1998)

El desplegament de la TDT a nivell privat està fortament condicionat també a aspectes de planificació.

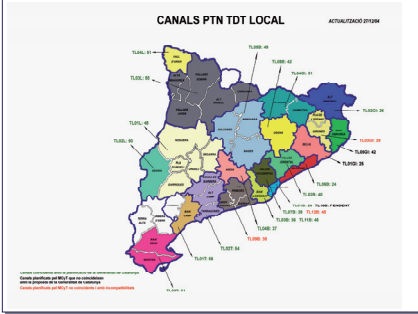
- 5 -

SITUACIÓ ACTUAL DE LA TDT A CATALUNYA

Canals múltiples locals

PLA TÈCNIC NACIONAL DE LA TELEVISIÓ DIGITAL LOCAL

- 24 canals múltiples assignats en 21 demarcacions

ASPECTES PENDENTS DE RESOLDRE

- Incompatibilitats de canals assignats respecte la planificació de canals de TDT nacionals (5 canals)
- Segon canal del Barcelonès
- Divergències territorials (Segrià + comarques de Ponent)
- Planificació de municipis insuficient :
 - Capitals de comarca pendents
 - Municipis amb TV municipal
 - Poblacions de més de 1.000 hab.

Aspectes molt importants de planificació estan pendents encara de resoldre per poder garantir un trànsit a la TDT amb èxit en el sector local.

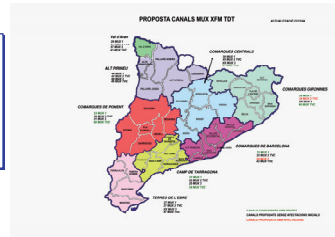
- 6 -

FUTUR MODEL AUDIOVISUAL DIGITAL

Proposta de canals múltiples a Catalunya

A nivell nacional

- CCRTV: 2 (+1) canals múltiples
- Privats: 1 canal múltiple
- Euroregió: 1 canal múltiple
- Model de desconexions per vegueries

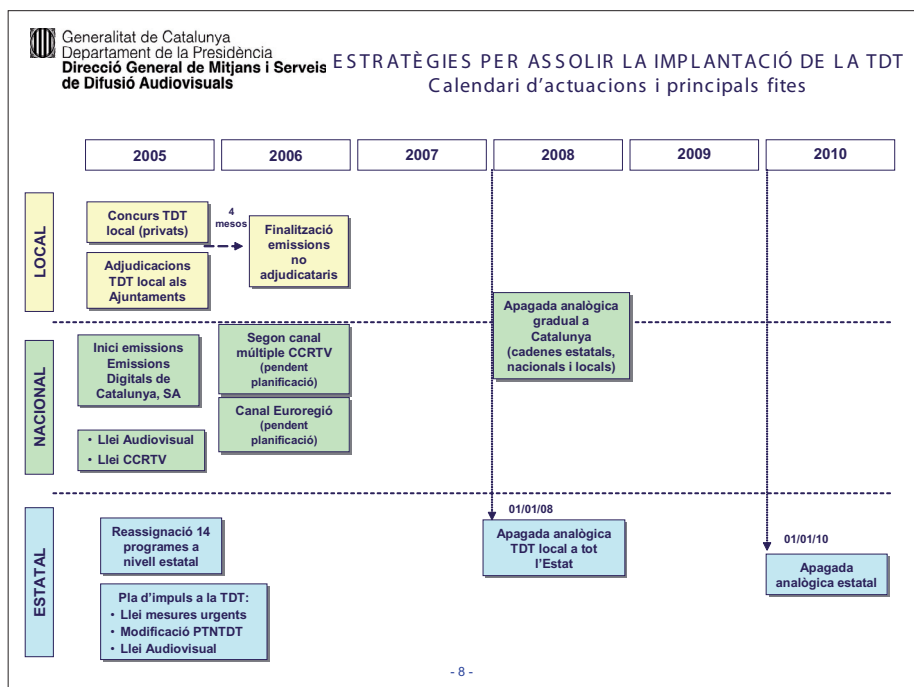

A nivell local

- 24 canals múltiples (42 programes públics / 54 programes privats)
- Planificació de canals en 21 àmbits territorials (comarques o supracomarques)

- 7 -

- Generalitat de Catalunya**
Departament de la Presidència
Direcció General de Mitjans i Serveis de Difusió Audiovisuals
- ### ESTRATÈGIES PER ASSOLIR LA IMPLANTACIÓ DE LA TDT
- Actuacions en l'àmbit local
1. Resolució d'**aspectes tècnics** (canvi de canals i planificació de municipis) amb el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç
 2. Determinació del nombre de **programes públics** i de les agrupacions de municipis per a la compartició d'aquests
 3. Convocatòria i resolució del **concurs públic de TDT local** per als operadors privats
 4. Adjudicació de les **concessions de TDT local als Ajuntaments**
 5. Preparació del **simulcast analògic-digital** per als concessionaris de TDT local
 6. Preparació d'un **pla de migració** per a facilitar el trànsit de les televisions locals a la TDT
 - Inclou una campanya de sensibilització a la TDT i un pla d'acció conjunt amb el sector per accelerar la introducció de la TDT a Catalunya
- 9 -

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
**Direcció General de Mitjans i Serveis
de Difusió Audiovisuals**

ESTRATÈGIES PER ASSOLIR LA IMPLANTACIÓ DE LA TDT Pla de desplegament i apagada analògica

Principals actuacions	Riscos identificats
1. Planificació i desplegament de la xarxa de TDT 2. Establiment estratègia apagada analògica 3. Pla d'adaptació de les instal·lacions de telecomunicacions a la TDT (antenes) 4. Pla de comercialització de receptors 5. Pla de continguts i serveis interactius 6. Pla de comunicació i divulgació de la TDT 7. Pla de migració específic per l'àmbit local	▪ Planificació de canals nacionals de TDT depenent de l'Administració central ▪ El desplegament de la xarxa corresponent a les emissions estatals haurà d'anticipar-se i tenir el mateix ritme que els canals nacionals ▪ La generació de nous continguts exclusivament en digital i assolir una cobertura integral de població requereix inversions importants ▪ L'adaptació d'instal·lacions és un punt crític en un desplegament generalitzat de la TDT ▪ Caldria avaluar si les inversions per part de l'usuari són assumibles per a la majoria de població

- 10 -

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
**Direcció General de Mitjans i Serveis
de Difusió Audiovisuals**

CONCLUSIONS

- Tot i que el desplegament de la TDT a Catalunya resta encara fortament supeditat a l'aprovació per part de l'Administració central de molts aspectes tècnics, el Govern té el ferm propòsit d'accelerar el trànsit cap a la implantació massiva de la TDT al nostre país.
- La CCRTV hi jugarà un paper primordial, atès que haurà de liderar en continguts i desplegament de xarxa tot el procés.
- L'èxit d'una correcta transició al digital per part de la televisió local serà peça bàsica en la construcció d'un espai català de comunicació.
- Cal la implicació de tots els agents del sector per poder dur a terme aquests objectius i ser capdavaners en l'adopció dels mitjans de difusió digitals a nivell estatal i europeu.

- 11 -

Annex VI

L'experiència d'implantació del sistema digital a Alemanya

**Die Einführung
des
digitalen terrestrischen Rundfunks
DAB-T und DVB-T
in
Deutschland**

The experience of implementation of digital systems in Germany

Gernot Schumann
European Affairs Commissioner of the Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
(Directors' Conference of the State Regulatory Authorities for Broadcasting)

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
Gernot Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 1

**Broadcasting market in
Germany**

- 82 million inhabitants
- 38 million TV-households
- 40 – 50 million radio-households
- 50 million motor vehicles

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
Gernot Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 2

TV reception in Germany

satellite
(thereof 19 % digital)

cable
(thereof 9 % digital)

terrestrial (analogue)

39 %

56 %

5 %

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
Gernot Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 3

16 Länder

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
Gernot Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 4

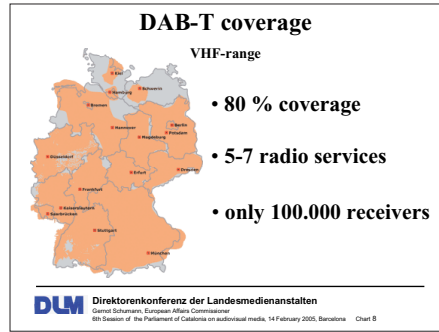
15 State Media Authorities

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
Gernot Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 5

**11 Public Service Broadcasting
Corporations**

ZDF
**DEUTSCHLAND
RADIO**

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
Gernot Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 6

Reasons for the current DAB-situation (1)

- no added value for listeners
 - less programme services
 - no new programme services
 - no additional media services
 - poor inhouse reception

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
Gernot Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 9

Reasons for the current DAB-situation (2)

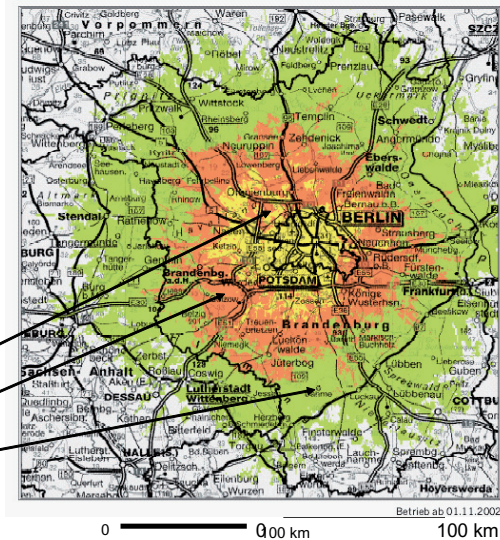
- commercial broadcasters are afraid of
 - additional costs
 - more competition
- PSB: no interest in DAB
- no radio spectrum for new offerings

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
Gernot Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 10

DTT coverage greater Berlin area

150,000 terrestrial
TV households

Portable indoor
Portable outdoor
Fixed reception

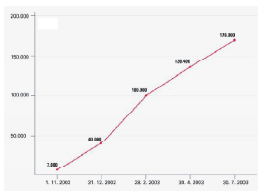

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
Gernot Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 12

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
Gernot Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 11

Sales of DTT receivers in the greater Berlin area during the transition phase

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
Gernot Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 12

Analogue terrestrial programme services in the greater Berlin area before switchover

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
Gernot Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 14

DTT programme services in the greater Berlin area after switchover

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
Gernot Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 15

DTT coverage in Germany

- DTT on air
- DTT roll-out May 2005
- DTT planned

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
Gernot Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 16

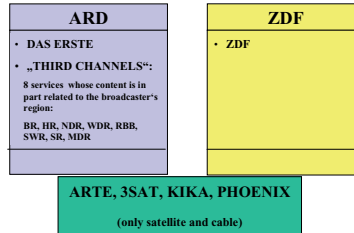
DTT media policy objectives

- safeguarding terrestrial TV as a third means of transmission
 - more services for viewers
 - independence of cable and satellite
- regional and local programme services
- DTT network as a basis for mobile broadband applications, i.e. Internet „DTT-Handheld“

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
General Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 17

Public service TV channels

(analogue terrestrial, satellite, cable)

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
General Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 18

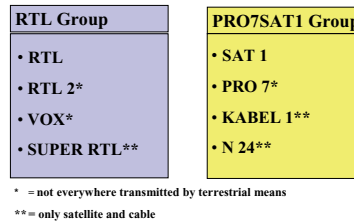
Advantages of DTT

- more channels, diversity, and choice
- independence of satellite and cable
- added value for 2nd and 3rd TV-sets
- portable and mobile TV reception
- set-top-box available for less than 100 EURO

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
General Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 19

Major commercial TV channels

(analogue terrestrial, satellite, cable)

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
General Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 20

DTT start islands in northern Germany

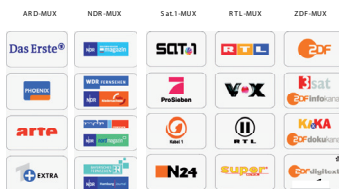
DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
General Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 21

Key conditions for switchover

- joint switch-over of public and commercial broadcasting
- „hard“ switch-over of commercial broadcasting
- simulcast during six month only by PSB

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
General Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 22

DTT programme services in the Kiel region

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
General Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 23

Thank you for your attention

DLM Direktorenkonferenz der Landesmedienanstalten
General Schumann, European Affairs Commissioner
6th Session of the Parliament of Catalonia on audiovisual media, 14 February 2005, Barcelona Chart 24

Annex VII

L'oferta pública de la ràdio digital des de Catalunya Ràdio

L'oferta pública de la ràdio digital des de Catalunya Ràdio

CATALUNYA RÀDIO

*Sisena jornada parlamentària sobre mitjans de comunicació audiovisuals
Barcelona, 14 de febrer de 2005*

Catalunya Ràdio i la DAB

Catalunya Ràdio va néixer l'any 1983 i en aquests 21 anys ha estat sempre al capdavant de la innovació tecnològica aplicada a la ràdio.

- 1983: Primera emissora que utilitza el CD com a sistema de reproducció musical.
- 1984: Primera emissora que utilitza un sistema de gravació digital per enregistrar concerts.
- 1990: Aplica a la seva programació el sistema RDS.

Catalunya Ràdio i la DAB

- 1994: Catalunya Informació incorpora per primera vegada el sistema de tractament digital de l'àudio.
- 1995: Comencen les emissions via satèl·lit per a Europa i Amèrica.
- 1997: Inici de les transmissions en DAB (Catalunya Ràdio i RAC105 des de Collserola)

Desembre del 1997:
Primeres experiències en xarxes de freqüència única amb proves de cobertura conjunta Alpicat-Collserola.

CATALUNYA RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

- 1998: Ampliació Mussara, Rocacorba i Montcaro.
- 1999: Transmissió de 4 programes en DAB (Simulcast). Cobertura aproximada: 85 % població / 42 % territori
- 2003: Programació diferenciada de 2 canals musicals. Emissions regulars DLS Títol i Autor.

CATALUNYA RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

TRANSMISSIÓ DE DADES

S'han fet proves de transmissió de dades en PAD i NPAD emetent imatges, textos i fitxers.

Continguts:

- Informació meteorològica amb imatges en temps real.
- Informació d'horaris de vols de l'aeroport de Barcelona.
- Textos sobre programes on-line.
- Dynamic Label Segments, imatges en rotació i Emissions a través d'Internet.

CATALUNYA RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

El R.D. Llei 1287/1999 de 23/07/1999 del Govern central va adjudicar a les emissores autonòmiques 3 programes en el multiplex català de freqüència única i 3 programes en el multiplex català de multi-freqüència.

Audio 1 192 kbit/s	Audio 2 192 kbit/s	Audio 3 192 kbit/s	Audio 4 192 kbit/s	Audio 5 192 kbit/s	Audio 6 192 kbit/s			
PAD	PAD	PAD	PAD	PAD	PAD			
D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	D8	D9

CATALUNYA RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

Per acord del Govern Català de 20/03/2001 s'adjudiquen al Grup d'emissores de Catalunya Ràdio els 6 programes DAB en un mateix múltiplex (el de freqüència única): això permet la **GESTIÓ DINÀMICA** del múltiplex.

Catrad	Catinfo	Catamú	Catacult	Music1	Music2
192 kbit/s	128 kbit/s	192 kbit/s	192 kbit/s	192 kbit/s	128 kbit/s
PAD	PAD	PAD	PAD	PAD	PAD

D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	D8	D9
----	----	----	----	----	----	----	----	----

CATALUNYA
RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

El contingut del múltiplex pot variar en el temps.

Ord B	Catí	Catamú	Catacult	Music1	Music2
x 5	64kb	192 kbit/s	128 kbit/s	192 kbit/s	128 kbit/s
84 kb	T, L i V A	Stereo	Stereo	Stereo	Stereo
Mono	Mono	PAD	PAD	PAD	PAD
Total: 320 kb/s					

D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	D8	D9
----	----	----	----	----	----	----	----	----

CATALUNYA
RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

El desenvolupament de la DAB depèn de:

- Programació diferenciada per part dels proveïdors de continguts.
- Distribució massiva d'aparells a preus competitius.
- Millora de la cobertura.
- Informació i promoció del nou sistema DAB entre la població.

CATALUNYA
RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

Catalunya Ràdio ha fet un pas per trencar aquesta inèrcia:

- Emissions regulars dels 4 canals que s'emeten en FM més 2 canals específics per a DAB.
- Distribuïnt més de 500 aparells de DAB entre els oients (amb el suport de la Secretaria General de Telecomunicacions).
- Fent una campanya d'informació de la DAB entre els oients amb entrevistes als principals programes.

CATALUNYA
RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

CONCLUSIONS DE LA CAMpanyA

Una part dels oients amb receptors DAB té avui una opinió del sistema pitjor que abans de la promoció perquè considera que el sistema no funciona per:

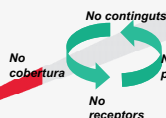
- Falta de cobertura
- Problemes de recepció als edificis
- No troba programació diferenciada

La campanya va posar en dubte els criteris de Wiesbaden atès el baix rendiment de les xarxes amb l'orografia i l'urbanisme de Catalunya.

CATALUNYA
RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

COM TRENCAR EL CERCLE VICIÓS

1. Necessitat de millor cobertura (95% de la població).
2. Programació diferenciada (en diferents fases).
3. Presència d'aparells integrats al mercat, de marques de prestigi reconegut i a preus competitius.
4. Gran campanya de promoció.

CATALUNYA
RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

L'Administració i la ràdio pública han de liderar el projecte.

NOMÉS en un entorn on la cobertura sigui suficient, la ràdio pública ha de ser el motor dels nous continguts.

És important incidir amb nous continguts per:

- Públic amb un poder adquisitiu important amant de les noves tecnologies.
- Públic jove.

CATALUNYA
RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

Actualment estem preparats per donar forma als dos canals musicals que emeten en DAB sota dos paràmetres inqüestionables:

- Buscar un espai no cobert entre les emissores actuals.
- Buscar uns continguts atractius per a un àmpli sector de públic.

En una primera fase serien emissions sense locutor però es preveu introduir-hi locució i alguns continguts.

CATALUNYA
RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

CANAL JAZZ

- Dedicat a les múltiples vessants i gèneres musicals relacionades amb el Jazz.

CANAL CATALÀ

- Dedicat a la música feta al nostre país intentant que pugui tenir una important incidència entre el públic jove.

CATALUNYA RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

A més, estem preparats per poder oferir:

- Multiprogramació de les emissions en FM.
- Les cinc desconnexions dels centres territorials per un sol canal.
- Nous canals especialitzats aprofitant la gestió dinàmica del multiplex.
- Incorporar l'emissió dels nous canals digitals musicals a Internet.

CATALUNYA RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

I en el moment que la pantalla de dades per DAB sigui una realitat:

Informació complementària.

- Titulars d'informació general.
- Titulars d'informació esportiva.
- Informació borsària.
- Estat del trànsit.
- Estat del temps i temperatures.
- Estat de les pistes d'esquí.
- Cartellera de teatre i cinema.
- Video broadcast.
- Introducció de publicitat visual.

CATALUNYA RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

- Dades complementàries.
- Programació del dia dels 6 canals del grup.
- Horaris d'aeroports, trens i autobusos de llarg recorregut.
- Canal d'emergència.
- etc.

CATALUNYA RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

PROPOSTES DE FUTUR

Catalunya Ràdio està negociant la gestió d'una freqüència d'Oña Mitjana que permetria arribar sense problemes a mig Europa i estar entre les corporacions capdavanteres en el procés de digitalització de l'Oña Mitjana (DRM).

Estem treballant en l'horitzó de la ràdio digital en totes les seves vessants.

CATALUNYA RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

SITUACIÓ ACTUAL

El desenvolupament de la DAB a l'Estat espanyol està en una via morta gairebé des del moment que s'aprova la llei i es fan les concessions estatals.

La legislació no ajuda al desenvolupament en solitari de la tecnologia, ja que obliga els diversos operadors a arribar a acords per gestionar un mateix multiplex, cosa que a vegades és difícil pels diferents interessos empresarials.

CATALUNYA RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

La legislació tampoc veu una traslació a la DAB de la realitat radiofònica analògica ja que actualment no preveu la concessió de llicències a tots els operadors en FM.

Durant 3 anys els operadors han hagut de finançar el transport d'un senyal que mai no ha arribat a un públic majoritari.

Tot i aquesta apatia, l'Administració estatal, creadora del Plan Técnico Nacional, no ha reaccionat en cap moment per modificar la situació i dinamitzar el desenvolupament de la DAB.

CATALUNYA RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

Només l'Administració catalana s'ha mostrat clarament a favor de la DAB; ha fet un pas endavant amb la concessió de freqüències autonòmiques (l'únic cas a tot l'Estat) i ha modificat acords del Plan Técnico per afavorir la constitució de multiplexors coordinats entre emissores.

A Europa, la situació no és millor que a l'Estat espanyol. Tret de la Gran Bretanya, on l'èxit de la DAB passa per la distribució d'un milió d'aparells, la resta de països tampoc han apostat per liderar el canvi radiofònic cap al digital mitjançant la DAB.

CATALUNYA RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

No existeixen aparells en DAB a preus competetius i els pocs que hi ha no es poden trobar fàcilment als establiments minoristes (ni tan sols als especialitzats).

 CATALUNYA
RÀDIO

El temps passat ha afavorit el desenvolupament d'altres tecnologies que, sense estar encara a l'alçada de la DAB, sí que fan pensar en la possibilitat que l'acabin superant.

Catalunya Ràdio i la DAB

Aquesta incertesa, juntament amb la realitat actual on no hi ha espai a la DAB per a tots els operadors d'FM fan que les grans cadenes radiofòniques tampoc estiguin al capdavant d'aquest canvi de tecnologia.

Això comporta que, a data d'avui, concessionaris amb freqüències analògiques i concessionaris sense freqüències analògiques tinguin visions diferents sobre si s'ha d'avançar o no en la DAB i contribueixin, sense voler-ho, a immobilitzar encara més la situació.

 CATALUNYA
RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

PROPOSTES

Tot i això, tot el sector està d'acord que el futur de la ràdio serà digital o no serà. Davant d'això, cal aclarir la situació en els següents termes:

- És necessari que l'Administració central expressi una posició clara sobre el desenvolupament de la DAB.
- Un posicionament favorable ha d'anar acompanyat de mesures concretes i modificacions legislatives.
- Un posicionament contrari ha d'anar acompanyat de la derogació de la llei i d'una proposta alternativa que satisfaci els concessionaris actuals.

 CATALUNYA
RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

En cas que el posicionament sigui favorable, les principals actuacions per ajudar al desenvolupament de la DAB són:

Modificacions legislatives respecte a la potència d'emissió per resoldre els problemes de recepció als edificis.

- Afavorir un augment de la cobertura per garantir una situació semblant a la de l'FM.
- Habilitar freqüències digitals per fer un pas no traumàtic dels actuals operadors en analògic a la DAB.

 CATALUNYA
RÀDIO

Catalunya Ràdio i la DAB

- Facilitar que siguin les mateixes empreses les que negociïn la seva incorporació voluntària a un multiplex.

- Liderar una campanya estatal de promoció de la DAB que inclogui la subvenció d'aparells per facilitar d'introduir-los al mercat i que tingui el suport de tots els concessionaris i els seus mitjans.

 CATALUNYA
RÀDIO

Si es donen aquestes condicions, la DAB pot arribar a ser un èxit i conviure amb altres sistemes digitals com pot ser la DRM o l'encara més llunyana DMB.

Catalunya Ràdio i la DAB

En aquesta situació, Catalunya Ràdio ja ha reiterat la seva predisposició a liderar el projecte i ser motor de la que està cridada a ser la ràdio del segle XXI.

Gràcies per la seva atenció

Montserrat Minobis
Sisena jornada parlamentària
sobre mitjans de comunicació audiovisuals
Barcelona, 14 de febrer de 2005

 CATALUNYA
RÀDIO

Annex VIII

L'experiència britànica d'implantació de la ràdio digital

Sixth Parliamentary Conference on audio-visual mass media
Barcelona February 2005

The Digital Future of Radio & Television
- a UK broadcaster's experience

John Sykes
Project Director, Digital Radio
BBC World Service

1

I'm going to focus on 3 areas....

Context	Why go digital?	Implementation
The BBC Global trends	The selfish gene! - Benefits for everyone!	UK today Lessons learnt Looking forward

2

Context: The BBC

Channels broadcast		
UK Domestic services	Radio 10 national + local radio	Tv 8 national
International services	World Service	BBC World

3

BBC: Funding

Funding mechanism		
UK Domestic services	LICENSE FEE (c. €3.6 Billion)	Tv
International services	Grant-in-aid (c. €330 m, FCO)	Advertising

4

International Radio...

BBC World Service:

- Editorially – part of BBC
- 43 languages (including English)
- We're traditionally a short-wave broadcaster, but
 - now available online and via local FM stations, DAB, DRM, D-Sat etc
- Effective use of HF and MF frequencies still of prime importance
 - Broadcasting over 800 hours *per week*
- Internet –
 - 250 m PPI's a month,
 - 21m unique users

5

Global trends:

- Distribution:**
 - Divergence: multiple platforms, new platforms
 - More FM's
 - Consequential decline in AM listening
- Consumption**
 - Divergence and audience fragmentation
 - Increasing pressure for "on-demand" service
 - "Self-scheduling", Interactivity etc.
- Consumer products: both**
 - Divergence (Ipod) *and*
 - Convergence (PDA/Mobile phone)
- Move to Digital delivery (Radio & Tv)**
 - UK success story (Digital Radio, DTT, Dsat, Dcable...)

6

Industry: EU Digital Radio Market

Forecast for growth of DAB receiver installed base: 2004-2010

Installed base receivers (millions)

Years

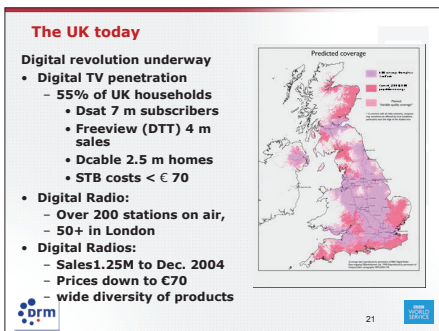
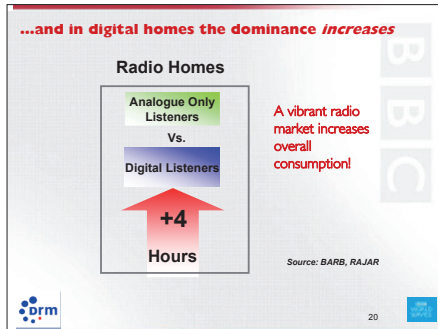
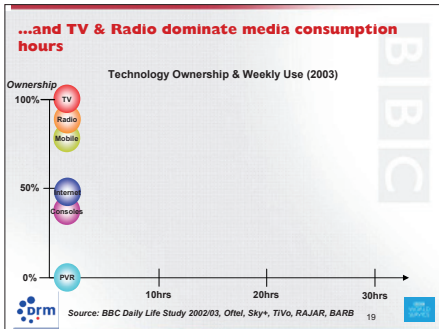
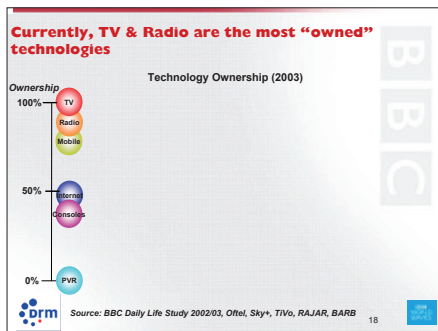
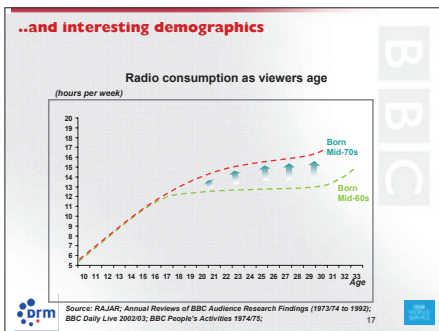
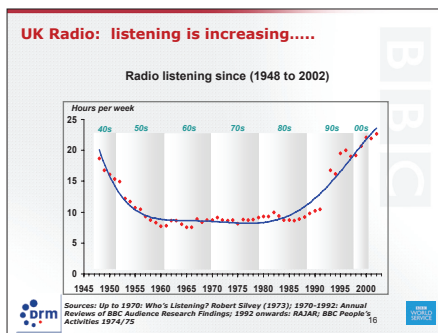
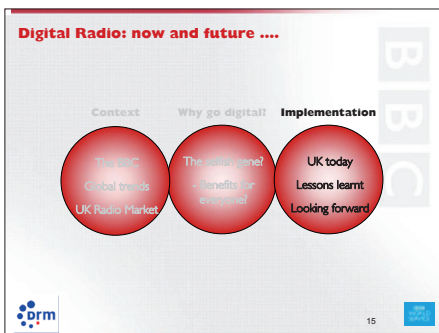
Legend: RoE (dark red), UK (light blue)

Year	UK (millions)	RoE (millions)	Total (millions)
2004	1.5	0.0	1.5
2005	2.5	0.0	2.5
2006	3.5	0.0	3.5
2007	4.5	1.5	6.0
2008	10.0	5.0	15.0
2009	15.0	10.0	25.0
2010	20.0	20.0	40.0

Source: Eureka Research, April 04

14

EUROPEAN UNION
EUROPEAN COMMISSION

UK: Lessons learnt

Success factors

- **Supportive regulatory environment**
 - Encourages broadcasters to invest
- **New content** the most potent driver of consumer demand.
- **Affordable receivers** crucial to achieving rapid take-up of digital services.
- **Working together** promotes success.
 - Broadcasters should co-ordinate launch plans to provide a comprehensive bouquet of services
- **Technology** need to be sufficiently mature.
 - Moore's Law has now resolved this issue.
- **Free-to-Air services**
 - Not everyone wants subscription

23

The Future: DRM

- **DRM is a new, open standard for Digital Radio transmission**
 - Published by ETSI (ES 201 980), and more recently through IEC
 - Optimized for use in the HF, MF, LF bands
 - already recognised & mandated by an ITU Recommendation
 - **Complementary to DAB**
 - **SW spectrum available at 26 MHz: local broadcasting?**
- **Outline description:**
 - Very similar to DTT, (COFDM-based etc), but
 - Optimised for use in AM bands
 - Uses same channelling/spectrum as analogue
 - Spanish trials on MF in Madrid (1359kHz, 4kW)

24

The DRM System

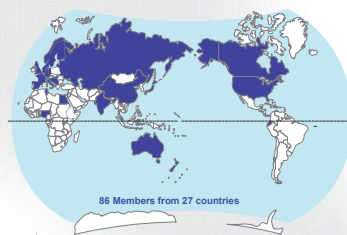
Main features:

- Single Frequency Network (SFN) support
- Multi-Frequency Network (MFN) support
- Alternate Frequency Switching (AFS):
 - Rx chooses best frequency
- Four basic "modes" of transmission
- Three MPEG 4 audio codecs
- Up to four services in one multiplex + usual metadata etc..
- **It's very flexible**
- **It's very versatile**

25

Countries with DRM members

26

Digital terrestrial radio standards

	Eureka DAB	ISDB-T (Japan)	HD Radio (USA)	DRM 30	DRM120
System Status	Open standard	Open Standard?	Proprietary /closed	Open standard	
Spectrum required	1700kHz	Variable: 430kHz minimum	30kHz (MF) 400kHz (FM)	Variable 5/10/20 kHz	Variable 45/90kHz 27
No of digital services supported	5 to 8 stereo	1-2 stereo very high quality	MF: one stereo FM: 1 to 2 stereo	MF: one stereo	1,2 or more + 5 channel surround
Net bit-rate	Variable c. 1Mb/s	c. 280-650kb/s	?	Variable c. 21kb/s to 48kb/s	Variable

27

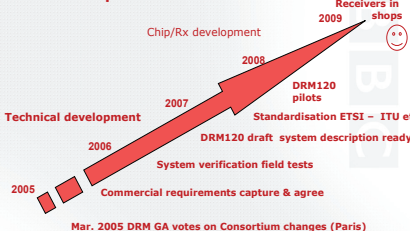
DRM120:

- **What is it?**
 - An "extended" version of the current DRM standard
 - Designed to work at all frequencies below 120MHz
- **Why is it needed?**
 - Broadcasters in some countries demanding a coherent migration path for **both AM and FM** to digital
 - Low cost receivers
 - DRM currently specified only for use below 30MHz
 - Spectrum efficient use of especially FM bands
 - "Hole" in current digital radio offerings

28

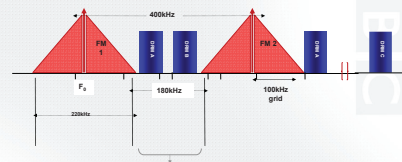
What's the plan? DRM120 timeline

29

DRM120: exploiting unused spectrum

2. How DRM 120 transmissions could be introduced

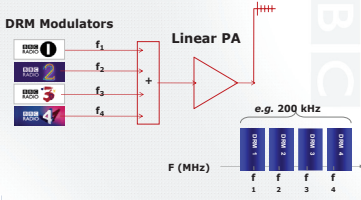
Note: one, two or three DRM blocks could be broadcast in the 180kHz gap, depending on the final 120 system bandwidths.

30

DRM120: Common amplification of multiple services

- Example: broadcaster with four services and one spare FM "slot"

31

BBC World Service DRM Launch

- BBC planning a service launch in 2005/6 covering
 - Germany, France, Netherlands, Luxembourg and Belgium
- Work closely with other broadcasters to achieve critical mass –
 - both public and commercial sector (DW, RTL etc.)
- Collaborating closely with the receiver industry
- Aim for digital radios in shops within 3 months of launch.
 - Target price \$150 for first generation sophisticated product
 - Capable of receiving all analogue & digital services in target market (DRM, DAB, FM and AM)
 - Support requirements for any "value-added" services

32

Summary: Driving take-up

Key messages and lessons from the past

- Broadcasters must go first
- Content is King
 - New Content is the dominant driver of take-up
 - Additional choice wins out over enhanced quality
 - Once quality is "fit for purpose", further improvement yields little benefit
 - For AM → DRM, the quality card may be stronger
 - Consumers like PVR's/re-wind radios when they've got them
 - But consumer awareness has been slow to build
 - We need to educate our listeners and stimulate demand
- Don't be afraid of additional competition
 - A vibrant radio market increases overall listening!

33

Digital Radio

Thank you for listening!

Further reading/references (some related to UK radio market)
 OFCOM paper: "The Communications Market 2004 – Radio" available in pdf form from
http://www.ofcom.org.uk/research/industry_market_research/m_i_index
 BBC R&D web-site includes numerous papers relating to digital Radio & TV: see

<http://www.bbc.co.uk/rd/pubs/whp/index.shtml>

The UK Digital Radio Development Bureau (DRDB) web site

<http://www.drdb.org/>

The DRM and WorldDAB web-sites

<http://www.drm.org> <http://www.worlddab.org>

Acknowledgements

I would like to thank in particular

Jonathan Stott: DRM Project Manager, BBC R&D and his talented team, plus

Lindsay Cornelli: Principal Systems Architect, BBC R&D for their invaluable contributions to the development of digital TV and Radio

34

